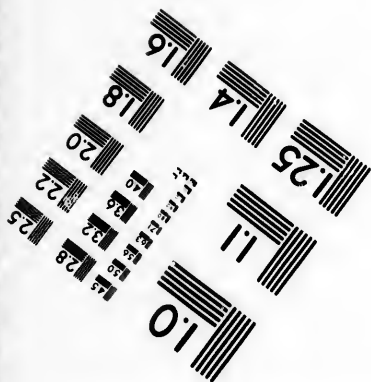
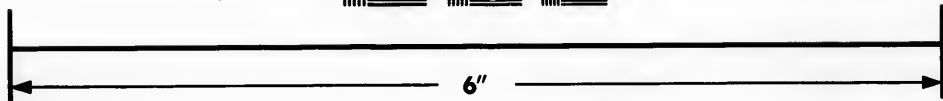
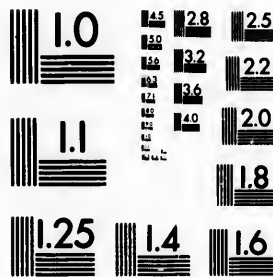

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

**CIHM/ICMH
Microfiche
Series.**

**CIHM/ICMH
Collection de
microfiches.**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

© 1985

Technical and Bibliographic Notes/Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

☐ Coloured covers/
Couverture de couleur	☐ Coloured pages/
Pages de couleur
☐ Covers damaged/
Couverture endommagée	☐ Pages damaged/
Pages endommagées
☐ Covers restored and/or laminated/
Couverture restaurée et/ou pelliculée	☐ Pages restored and/or laminated/
Pages restaurées et/ou pelliculées
☐ Cover title missing/
Le titre de couverture manque	☒ Pages discoloured, stained or foxed/
Pages décolorées, tachetées ou piquées
☐ Coloured maps/
Cartes géographiques en couleur	☐ Pages detached/
Pages détachées
☐ Coloured ink (i.e. other than blue or black)/
Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)	☒ Showthrough/
Transparence
☐ Coloured plates and/or illustrations/
Planches et/ou illustrations en couleur	☐ Quality of print varies/
Qualité inégale de l'impression
☐ Bound with other material/
Relié avec d'autres documents	☐ Includes supplementary material/
Comprend du matériel supplémentaire
☐ Tight binding may cause shadows or distortion
along interior margin/
La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la
distorsion le long de la marge intérieure	☐ Only edition available/
Seule édition disponible
☐ Blank leaves added during restoration may
appear within the text. Whenever possible, these
have been omitted from filming/
Il se peut que certaines pages blanches ajoutées
lors d'une restauration apparaissent dans le texte,
mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont
pas été filmées.	☐ Pages wholly or partially obscured by errata
slips, tissues, etc., have been refilmed to
ensure the best possible image/
Les pages totalement ou partiellement
obscurcies par un feuillet d'errata, une palure,
etc., ont été filmées à nouveau de façon à
obtenir la meilleure image possible.
☒ Additional comments:/
Corr:mentaires supplémentaires: There are some creases in the middle of the pages.	

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	12X	14X	16X	18X	20X	22X	24X	26X	28X	30X	32X
						✓					

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

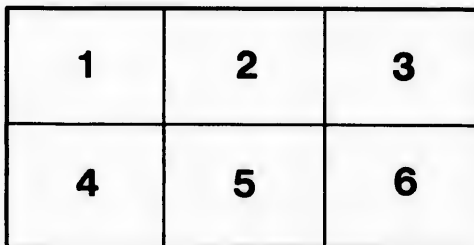
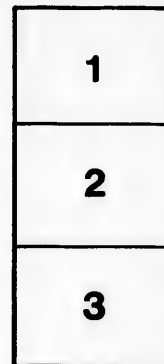
National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol \rightarrow (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

Bibliothèque nationale du Canada

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaît sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole \rightarrow signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

aire
détails
ues du
t modifier
ger une
e filmage

ées

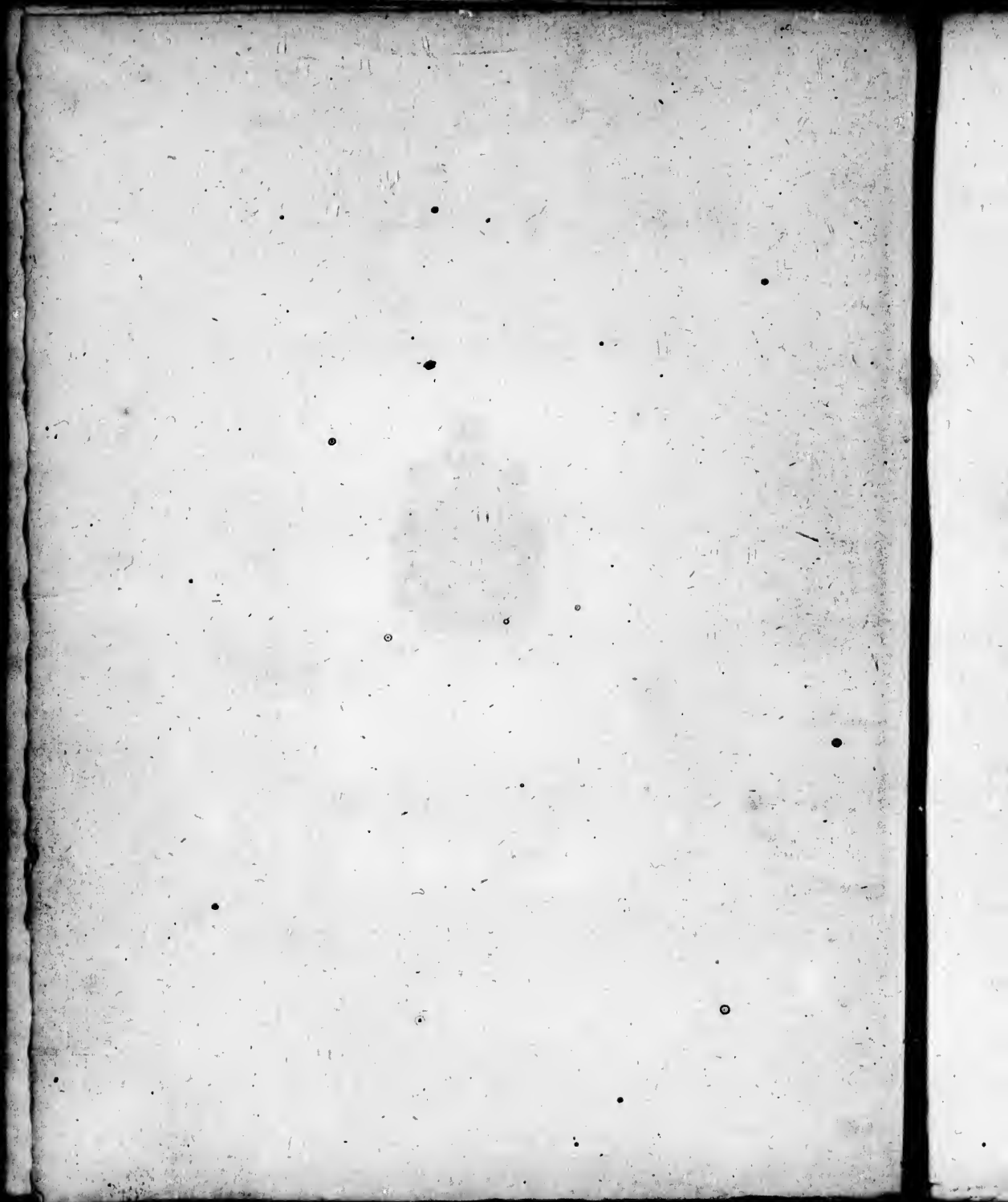
re

y errata
d to

nt
e pelure,
çon à

32X

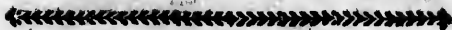
R E I S
NAAR DE
NOORD-WEST KUST
VAN
A M E R I K A.

GEDAAN IN DE JAREN 1785, 1786, 1787 EN 1788.

DOOR
DE KAPTEINS
NATHANIEL PORTLOCK
EN
GEORGE DIXON.

Uit derzelver oorspronkelijke Reisverhalen zamengefeld en versaald.

M E T P L A T E N.

Te AMSTERDAM, bij
MATTHJS SCHALEKAMP.

1795.

R E I S

MAK

T O R D W T R K I S T

A M E R I K A

1888

ON

D E H A T I N G

NATHANIEL PORTLOCK

BY

GEORGE DIXON

1888

THE PUBLISHER

1888

1888

1888

1888

INLEIDING.

Behalven menigvuldige andere voordeelen voor de wetenschappen in de zeevaart, heeft de laatste reis van Kaptein COOK naar de Zuidzee eene onuitputbare bron van rijkdom geopend voor toekomstige Zeeleden, die ter verkrijging van de kostelijkste pelterijen op de *Noord-West Kust van Amerika* wilden gaan handelen. Hoe zeer echter deze ontdekking overgrootte schatten beloofde en reeds in den jare 1780. aan een menigte menschen bekend geworden was, werd er echter terstond geen acht op geslagen; en het leed tot het voorjaar 1785. eer eenige Heeren de vergunning van de Zuidzee Maatschappij verkregen om dezen handel in de grootste uitgestrektheid bij uitluyting te mogen drijven: wanneer er terstond twee schepen tot eenen tocht naar gemelde Kust uitgerust wierden, welks verslag het onderwerp der volgende bladen uitmaakt.

De Reders stelden alles in het werk om de onderneming wel te doen slagen, latende niets onbeproofd, 't welk men maar denken konde iets tot den goeden uitflag te kunnen toebrengen. De pelterijen, welke men aan de *Amerikaansche* Kust zoude opdoen, moesten in *China* verkocht worden, onder het onmiddelijk opzigt van de Supercarga der *Oost-Indische* Maatschappij, voor welker rekening de schepen op de te huisreis stonden bevracht te worden. Maar de oplettendheid der Reders bepaalde zich in dit geval niet enkel op geldwinst. Behalven de mondbehoefden, welke gemeenlijk op de koopvaardijfchepen medegegeven worden en waarvan men thans zorgde het allerbeste in ieder soort te bekomen, werd er een ruime voorraad van alle bedenkelijke middelen tegen het scheurbuik aangeschaft; welke benevens eene onafgebroken inachtneming van Kaptein COOKS handelwijze, van zoo veel invloed op de gezondheid des Scheepsvolks geweest zijn, dat er op dezen tocht van ruim drie jaren, onder allerhande luchtstreeken, van de beide schepen niet meer dan vier personen gestorven zijn.

Hoe zeer deze omstandigheid voor alle Zeevarenden van het grootste belang is en daarom nimmer te veel kan

INLEIDING

kan bekend gemaakt worden, was zij echter op zich zelve geene genoegzame reden om het verslag van dezen scheepstocht in het licht te geven; doch het nut, welk de Geographie en de Koophandel uit hetzelfde kunnen trekken, zal genoeg zijn om de gemeenmaking van dit Werk te billijken. Om er echter den Lezer een beter denkbeeld van te geven, zal het niet onvoegzaam zijn vooraf even aantestippen wat vorige Zeelieden ten aanzien van de *Amerikaansche* Kust verricht, en inzonderheid wat wij bij de ontdekkingen van wijlen KapteIN COOK bijgevoegd hebben; en voorts kort optegeven wat 'er reeds ten aanzien van dien pelterij-handel gedaan is.

De *Russische* Zeeman BEERING, schijnt deze onherbergzame Kust ten Noorden van *Koning Georges-Sound* het eerste ontdekt te hebben. Hij wordt verhaald op 58 gr. 28 min. N. B. land gezien en op 59 gr. 18 min. geankerd te hebben. TSCHERIKOW ankerde, in het jaar 1741., op de N. B. van 56. gr.

Dat deze beide Zeelieden de *Amerikaansche* Kust aandeden, is buiten twijfel; maar op welke plaats is op verre na niet even zeker. De beste berichten, welke wij van deze reistochten hebben, zijn zeer onnaauw-

keurig en de zeevaarkunde was toentertijd in geenen deele tot dien trap van volkomenheid gebracht, welken zij zedert bereikte. Het is dus zeer mogelijk dat er zes of acht graden in de lengte gemist is, te meer dewijl de Kust op die breedte genoegzaam vlak Oost-West loopt.

In het Dagverhaal van eenen lateren scheepstocht naar deze Kust, van DON FRANCISCO ANTONIO MAURELLE, door Mr. DAINES BARRINGTON in het licht gegeven, vindt men het volgende. „Thands poogden wij „de *Straat* des Admirals FONTE uitte vinden, offchoon „wij den *Archipel van St. Lasarus* noch niet ontdekt „hadden, welke hij gezeid wordt doorgezeild te hebben. Met dit oogmerk doorsnuffelden wij elke baai „en elke bocht langs de Kust, zeilden elk voorgebergte om, en maakten des nachts een bijlegger, om „deze opening toch niet te misfen. Na alle deze „moeite, onder begunstiging eens Noord-Westen winds, „gedaan te hebben durven wij wel zeggen dat er geen zoodanige *Straat* gevonden wordt.” Wat MAURELLE bewogen heeft om eene tastbare onwaarheid zoo stellig te verzekeren is niet gemakkelijk te begrijpen: daar de onmogelijkheid zijner verzekering, bij de minste opmer-

merking, van zelf in het oog loopt. *Laamers*, indien hij waarlijk *elke baai en elke bocht langs de Kust doorsnuffeld, elke Kaap omgezeild en altijd des nachts een bijlegger gemaakt had*, wierd daartoe, ook met den gunstigsten wind, meer dan het dubbeld van den tijd vereischt, welken hij op deze Kust doorbracht. Maar de ontdekking der *Koningin Charlotta's-Eilanden* gedurende deze onze reis, toont buiten tegenspraak, dat MAURELLE nimmer bij die plaats geweest is, welke hij voorgeeft te vergeefsch gezocht te hebben. De ligging van deze Eilanden toont baarblijkelyk dat zij den *Archipel van St. Lasarus* uitmaken en gevolglyk dicht bij de *Straat van DE FONTE* zijn: offchoon er verder onderzoek behoort te geschieden eer men aan deszelfs opgefinkte verhaal het minste geloof zal kunnen hechten.

Dan, bijaldien de *Spanjaarden*, in dit geval, geene Eilanden konden vinden ter plaatze, daar zij werkellyk gelegen zijn, hebben zij wederom op andere tijden land gevonden, 't welk wij nu louter denkbeeldig bevonden hebben. De Eilanden *Los Majos, la Mafó* en *St. Maria la Gorta*, hebben wij vergeefsch gezocht; en om MAURELLES woorden te gebruiken; durven wel zeggen

gen dat er zulke Eilanden niet gevonden worden. Zo dat derzelver oogmerk eerder geweest is om toekomstige Zeevarenden te misleiden, dan dezelve van eenigen dienst te zijn.

De beroemde Zeeman Kaptein COOK deed de *Amerikaansche* Kust aan op 44 gr. N. B., doch had geene gelegenheid om er te ankeren voor hij *Nootka* bereikte, welke hij *Koning Georges-Sound* noemde. Het flechte weder belette hem vervolgens in het gezicht van het land te blijven tot op 55 gr. 20 min. N. B. Van toen af zeilde hij meestal langs de Kust, bepaalde de ligging van *Kaap Edgcumbe*, en ontdekte *Kaijes Eiland*, *Prins Williams-Sound* en *Cooks-Rivier*.

Hij vond geene pelterijen dan op deze beide laatstgenoemde plaatsen en in *Koning Georges-Sound*; en dus viel de aandacht der genen die dezen handel in het oog hadden, voornamelijk op deze plaatsen. Wie de eersten waren, die denzelven ondernamen, is niet algemeen bekend; doch het is zeker dat zij niet koen genoeg geweest zijn om regelrecht uit *Engeland* schepen derwaards te zenden. Althans het eerste schip, welk op deze nieuwe vaart gebruikt werd was in *China* uitgerust: te weten een brik van zestig ton en twintig man

INLEIDING.

12

man onder Kapr. HANNA. Hij zeilde in Grasmaand 1785. uit *Tijpa* door van *Diemensstraat*, tusfchen het *Japansche* Eiland *Kiusiu* en *Tanaxima*, en kwam in Oogstmaand te *Nootka-Sound* aan. Kort na zijne aankomst, onderftonden de inboorlingen het fchip aanteklampen, doch werden met groot verlies afgelagen. Dit gevecht maakte op een maal aan alle vijandelikheden een einde, en de *Indianen* handelden zedert rustig en vriendelijk. Het fchip vertrok in het laatst van Herftmaand uit *Nootka-Sound* en kwam nog voor het einde des jaars te *Macao* terug.

De zelfde Kaptein zeilde in Bloei maand 1786. wederom uit met het fnaauw fchip de *Zee-Otter*, van 120 ton en 30 man; kwam in Oogstmaand te *Nootka-Sound* en in Sprokkelmaand 1787. te *Macao* terug.

Het fnaauw fchip de *Leeuwerik* van 220 ton en 40 man vertrok in Hooijmaand 1786. van *Macao* onder bevel van Kaptein PETERS. Hij moest, ingevolge zijnen last, de koers langs *Kamschatka* nemen en de Eilanden ten Noorden van *Japan* bezoeken: doch men heeft vernomen, dat hij, den 20 van Oogstmaand te *Kamschatka* aangeland en den 18 der volgende maand van daar vertrokken zijnde, aan de *Koper-Eilanden* het fchip verloor; en dat er slechts twee man zijn afgekomen.

**

In-

INLEIDING.

Intusſchen waren in het begin des jaars 1786. twee ſchepen te *Bombaj* uitgeruſt, onder het bevel van JACOB STRANGE, eenen der voornaamſte rederen. Zij zeilden van *Bombaj* naar *Batavia* en gingen door de *Straat* van *Makasfer*, vervolgens voeren zij beoosten de *Pelew-Eilanden*, de *Zwavel-Eilanden* voorbij en kwamen in het laatſt van Zomermaand te *Nootka* of *Koning Georges-Sound*, waar zij den Chirurugijs maat MACKBIJ achterlieten en naar *Prins Williams-Sound* ſtevendens, hebbende tuſſchen beiden op 51 gr. N. B. eene uitgeſtrekte *Sound* ontdekt, waar aan zij den naam van *Koningin Charlottes-Sound* gaven.

Inſgelijks werden er in het voorjaar van 1786. twee ſchepen uitgeruſt in *Bengalen*; te weten de *Nootka* Kapt. MEARES en de *Zee-Otter* Kapt. TIPPING; De eerſte overwinterde in *Prins Williams-Sound*; waar Kapt. DIXON hem aantrof en biſtand verleende; gelijk zulks in het verhaal der Reize breeder voorkomt. De tweede vertrok, weinige dagen later, van *Kalcurta*; liep door de *Straat* van *Malakka*, over de *Chineſche Zee*, tuſſchen *Korea* en *Japan*; bezocht de *Kuriliſche Eilanden* en landde in Herſtmaand in *Prins Williams-Sound* aan, doch aldaar de twee ſchepen van den Heer STRANGE ten anker vindende, vertrok hij waarschijnlijk naar

I N L E I D I N G.

xi

naar *Cooks-Rivier*; en is voorts verongelukt, wijl men zedert niets van dit ſchip vernomen heeft.

De *Imperial Eagle*, onder bevel van Kapt. BERKLEIJ, zeilde in Slachtmaand 1786. uit *Ostende*, deed de *Allerheiligen Baaij* in *Braslie* aan, en ging van daar rechtſtreeks naar de *Sandwich-Eilanden*. Hier eenige ververschingen opgedaan hebbende, kwam hetzelfde in Zomermaand te *Nootka* aan, en zeilde vervolgens Zuidwaards tot op 47 gr. 30 min., aldaar ettelijke goede Havens ontdekkende. Meerder bijzonderheden, benevens het handelgeluk van dit en de overige vermelde ſchepen zal de Lezer in den loop van dit werk aantreffen.

De *Portugeezen* te *Macao* zo veel ſchepen met pelterijen van de *Amerikaanſche* Kust in hunne Haven ziende aankomen en derzelve aanzienlijke winſten vernemende, was er een ondernemend Koopman, die in Louwmaand 1788. twee ſchepen derwaards uitrustte, en het eene aan Kapt. MEARES toevertrouwde, welke *TIJANA* een Opperhoofd van de *Sandwich-Eilanden* op een vorigen tocht herwaards gekomen, bij deze gelegenheid wederom naar *Atoui* bracht.

De beroemde *Fransche* ſchepen *la Bousſol* en *l'Astrolabe* zijn inſgelijks aan de *Amerikaanſche* Kust geweest en hebben er eenige pelterijen bekomen, maar ook ongelukkig twee ſloepen met verſcheiden jonge lieden van aanzien verloren.

Bij dit kort verflag van de verschillende tochten naar de *Noord-West Kust van Amerika*, dient nog gemeld te worden, dat de Heer WILLIAM BOLTS reeds in 1781. een gewapend fchip van 700 ton uitrustte, om nevens een voorraadscheepjen van 45 ton, uit *Trieste*, onder *Keizerlijke* vlag, tot dezen handel en het doen van ontdekkingen, uitteloopen. Voortreffelijke mannen in verschillende wetenschappen zouden aan deze Reis hebben deel genomen, en op de verzoeken, aan alle de Zeemachten gedaan om deze fchepen in derzelve Havens wel te ontvangen, waren gunstige antwoorden ingekomen. Maar deze veel belovende onderneming raakte in het riet door ettelijke eigenbattige lieden, welke toentertijd te *Weenen* veel gezags hadden.

Waarmede wij de ontdekkingen van wijlen Kapt. COOK vermeerderd hebben, is uit de algemeene kaart van onze Reis genoeg te zien. Wij voegen er alleen bij, dat dezelve uit de kaarten van Kapt. DIXON en Kapt. PORTLOCK is zamengefteld; terwijl de eerste, bij het vervaardigen van de zijne, zich tevens bediend heeft van eene kaart van de Reis der *Nootka*, hem door den Heer ROSS medegedeeld, als mede, ten aanzien van de Kust tusfchen *Kaap Cox* en *Woodij Point*, van twee kaarten der Kapt. GUISE en HANNA, en met betrekking tot het Zuidelijker gedeelte van een kaart van Kapt. BERKLEIJ.

I N H O U D.

E E R S T E H O O F D S T U K.

Oprichting van de Maatschappij van Koning Georges-Sound. Aankoop van twee schepen. Bemanning van dezelve en namen der Officieren. Tocht van 's Gravefend naar Portsmouth. Verrichtingen aldaar. Vertrek van Portsmouth. Komst te Guernseij. bl. 1

T W E E D E H O O F D S T U K.

Verrichtingen te Guernseij. Voortzetting der reize naar Madera. Aankomst aldaar in de Baai Funchal. Komst te St. Jago en ontmoetingen aldaar. Voorzorgen tegen den regen en het zoele vochtige weder onder de Linie. Reize naar de Falklands-Eilanden en aankomst in Egmonds-Haven. 7

D E R D E H O O F D S T U K.

Verrichtingen in Egmonds-Haven. Overblijfselen van eenige huizen. Ontmoeting van twee schepen. Wijze van de traan uit het spek der Zee-Olijphants te trekken. Zij verlaten Egmonds-Haven en zeilen naar de Staten-Baai. Onderscheid tusschen de Zee-Leeuw en Zee-Olijphant. Vertrek van de Falklands-Eilanden. Stormig weder bij het omzeilen van Kaap-Hoorn. Vruchteloos zoeken naar Los-Majos. Zij komen in het gezicht van Owihijhee. 16

V I E R D E H O O F D S T U K.

Aankomst in Karakakooa-Baai. Onrustig gedrag der inboorlingen. Vertrek van daar. Komst te Woahoo. De inboorlingen brengen hun water en ververschingen. Verslag van de tegenwoordige regering op de Sandwicheilanden. Komst te Oneehow en verrichtingen aldaar. 24

V I J F.

I N.

I N H O U D.

V I J F D E H O O F D S T U K.

Vervolg der verrichtingen te Oneehow. Wijze van het Varkenvleesch intezouten onder deze luchtstreek. Vertrek van Oneehow. Bier van de zoete wortel gebrouwen. Zij komen in het gezicht der kust van Amerika. Ontmoeten eenige Russen, die zich daar ophielden. Aankomst in Cooks-Rivier. Bezoek van den Bevelhebber der Russen. Ankeren in Kool-haver. Verscheiden verrichtingen aldaar. Overvloed van Zalm. Zij bezoeken het verblijf der Russen. Derselver levenswijze. Zij zeilen de Rivier verder op. bl. 31

Z E S D E H O O F D S T U K.

De inboorlingen komen met pelerijen aan de schepen; hunne geaartheid. Korte beschrijving van het land, de luchtgesteldheid en voortbrengzelen. Vertrek uit de Handel-Baai. De inboorlingen verzoeken om hulp tegen de Russen. Zij verlaten Cooks Rivier. Vergeeffsche poging om in Prins Williams-Sound te komen. Zij worden te leur gesteld in hunne hoop om Kruis-Sound of de Baai der Eilanden aantedoën. Vruchteloze pogingen om Koning Georges-Sound in te loopen. Tocht naar de Sandwich-Eilanden. Aankomst te Owihjee. Verrichtingen aldaar. Tocht naar Woahoo. 39

Z E V E N D E H O O F D S T U K.

Verrichtingen te Woahoo. Bezoek van den Koning TAHEETERRE. Oprichting eener Eatooa en offerhande aan hunne Goden. Voorgenomen aanval op het schip. Zij krijgen twee Indianen aan boord om mede te gaan naar Atoui. Afscheid van TAHEETERRE en vertrek van Woahoo. Aankomst in Wijmoa-Baai op het Eiland Atoui. Verrichtingen aldaar. Bezoeken van ABBENOEE en den Koning TAAO. Tocht naar Oneehow. Terugkomst in Wamo-Baai. Verslag van den Landbouw dezer Eilanders. Derselver gediensfigheid. Voorval met NOHOMITEHITEE, en vertrek van daar. 52

A C H T S T E H O O F D S T U K.

Tocht van de Sandwich-Eilanden naar de kust van Amerika. Aankomst te Montague-Eiland. De schepen worden gekielhaald. Verslag van eenen tocht van Kapt. DIXON met de steepen. Ontmoeting van een schip uit Bengalen. Verslag van deszelfs wedervaren. Een *mach*

I N H O U D.

machtige stam diefachtige Indianen bezoekt hen, en plundert de sloepen. De schepen scheidn van elkander. Bezoek van andere inboorlingen. De Nootka komt bij hun. De groote boot doet twee tochten naar Cooks-Rivier. Overvloed van Zalm. Vertrek der Koning George uit Etches-Haven. bl. 79

N E G E N D E H O O F D S T U K.

Vertrek uit Etches-Haven. Verslag van de Inboorlingen van Prins Williams-Sound en bedenkingen over het aanleggen van eene Volkplanting aldaar. Vaart langs de Kust. Aankomst in Portlocks-Haven. Ontmoeting met een kleine partij Inboorlingen. Vertrek van de groote boot. Aankomst van eene grootere partij Indianen, als mede van eene tweede en derde. Kapt. PORTLOCK bezoekt de wooning der Indianen. Terugkomst der groote boot en verslag van haar wederyaren. Indiaansch grafteeken. Bezoek en zonderlinge handelwijze van een partij Indianen. Verslag van de Levenswijze der Inboorlingen. Zeldzaam sieraad der Vrouwen. Proeve van hunne Taal. Zeldzaamheden. Bedenkingen over de vaart op deze Kust. 103

T I E N D E H O O F D S T U K.

Tocht van de Amerikaansche Kust naar de Sandwich Eilanden. Verblijf aan Owihijhee en verrichtingen aldaar. Zij krijgen te Atoui bericht van Kapt. DIXON. Zeilen naar Oneehow. Bezoek van den Koning en ABBENOEE. Verslag van het omkoomen van Kapt. COOK. Baldadige Handelwijze der Grooten. POOAREARE gestraft. Bericht voor Zeevaardenden omtrent de Sandwich Eilanden. Tocht naar China; de Eilanden Tinian en Saijpan. Aankomst te Wampoa. 143

E L F D E H O O F D S T U K.

Kapt. DIXON vertrekt uit Prins Williams-Sound. Ontdekking van Port Mulgrave. Verslag van deze Baai en van hunne verrichtingen aldaar. Zonderlinge wijze van Begraven. Aankomst in Norfolk-Sound. Handel, geartheid en zeden der Inboorlingen. Ontdekking van Port Banks; en vervolgens van de Koningin Charlotta Eilanden. Voorspoedige Handel in Cloak-Baai. Hippah-Eiland. Verschillende ontmoetingen met de Inboorlingen. Kaap St. James. Vertrek van de Koningin Charlotta-Eilanden. Beschrijving van de 241

mlleesch
Bier
er kust
hielden.
er Rus-
aldaar.
Der-

bl. 31

geacrt-
n voort-
zoeken
geeffche
rden te
ilanden
and in-
Owhij-

39

ERRE.
orgeno-
word om
en ver-
Atoui.
Koning
Ver-
figheid.

52

Aan-
Ver-
moeting
Een

mach

I N H O U D.

zelve. Treffend voorbeeld van gevoeligheid in eene Indiaansche vrouw. Taal en woestheid dezer Eilanderen. Rijke handel met dezelve.

156

T W A A L F D E H O O F D S T U K.

Ontmoeting van twee Engelsche schepen. Algemeen verslag van de Noord - West Kust van Amerika en van derzelver Bewooneren. Vertrek naar de Sandwich - Eilanden. Verrichtingen en ontmoetingen aldaar. Algemeen Bericht van dezelve. Voortbrengzelen, Taal, Kleeding, Sieraden, Werktuigen en Geaartheid der Eilanderen. Reis naar China. Aankomst en verrichtingen te Macao. Vertrek naar Wampo. Gelukkige aankomst van de Koning George aldaar

199

D E R T I E N D E H O O F D S T U K.

Vandere verrichtingen te Canton. Narichten omtrent Tijana en deszelfs verblijf te Canton. Eenige bijzonderheden rakende Canton, benevens de Taal, Godsdienst en zeden der Chinezen. Verslag van het beloop des Pelterijhandels te Canton. Ferug reis naar Engeland.

246

REF

iaansche
del met

156

van de
ooneren.
moesin-
gzeleu,
Eilan-
Macao.
Koning

199

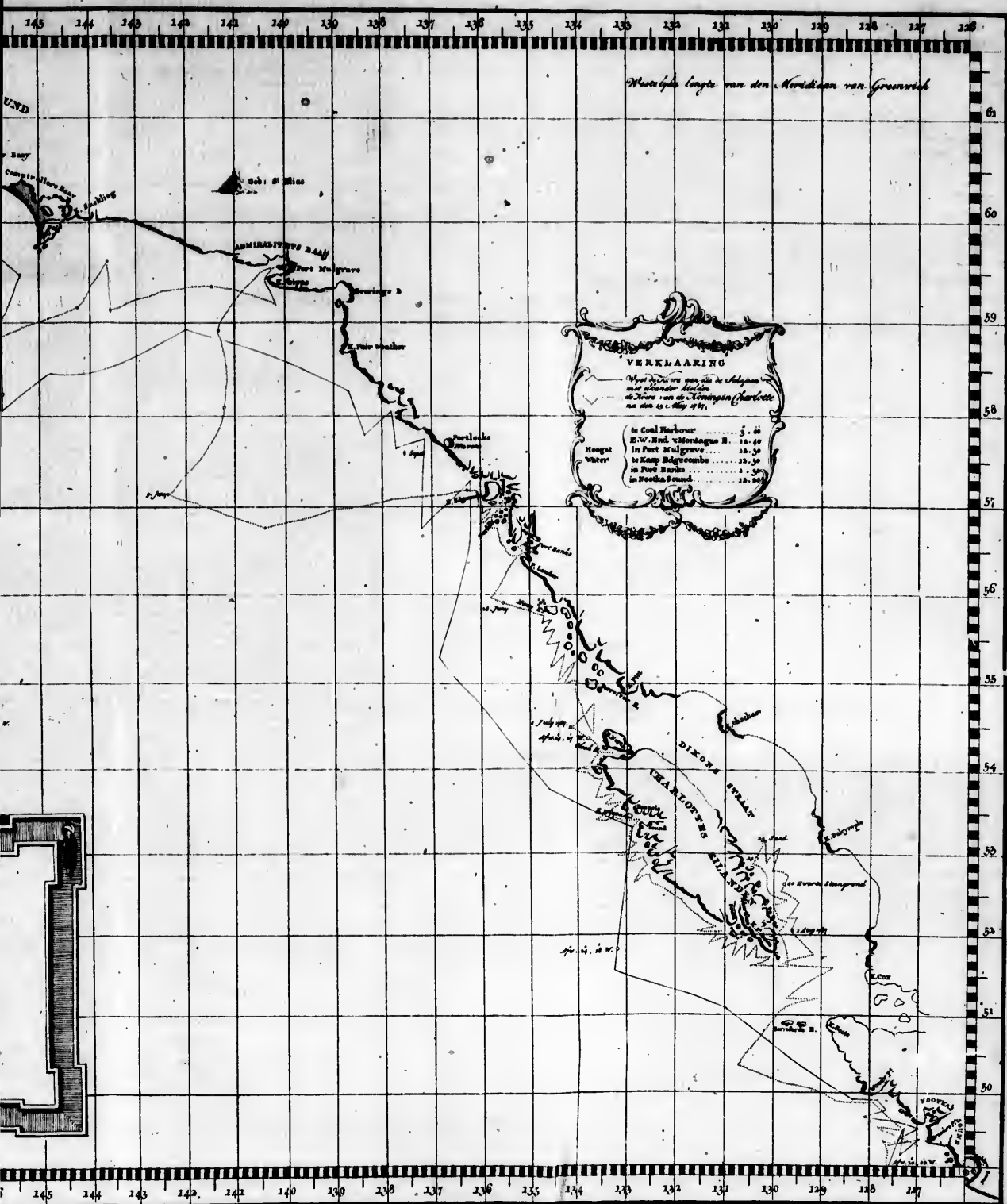
en des
Canton,
lag van
ngeland.

246

REF

K A A R T
 van de
NOORD-WEST-KUST
 van
AMERIKA,
No de KOBSEN der Schepen
de KONING GEORGE en de KONINGIN CHARLOTTE
in de Jaaren 1786 en 1787

Waaiplo lengte van den Meridian van Greenwich

VERKLAARING

Wijze deelen van den de Oudegen met vander Heide de Nieuw van de Koningin Charlotte na den 25. May 1781.

to Coal Harbour 5. 40
E.W. End v. Montague S. 12. 40
in Port Mulgrave 22. 30
to Kamp Edgewoods 22. 30
in Port Banks 22. 30
in Port Banks 22. 30

1780

1780

A
t
r
c
c
r
c
h
F
v
c
r
z
c
t

R E I Z E

NAAR DE

NOORD-WEST KUST VAN AMERIKA.

EERSTE HOOFDSTUK.

Oprichting van de Maatschappij van Koning Georges-Sound. Aankoop van twee Schepen. Bemanning van dezelve en namen der Officieren. Tocht van 's Gravesend naar Portsmouth. Verrichtingen aldaar. Vertrek van Portsmouth. Komst te Guernei.

Alhoewel de beroemde Zeeman, Kaptein COOK, niet tegenstaande alle zijne kunde en aanhoudendheid, het groote voorwerp zijns tochts naar de Westelijke kusten van Amerika, te weten de ontdekking van eenen bevaarbaren doortocht van het Noordelijke gedeelte der Stille Zee naar den Noorder-Oceaan, niet konde bereiken; verrijkte hij nogthans de natuurkunde met verscheiden nieuwe ontdekkingen en opende verschillende nieuwe en uitgebreide uitzichten voor den Koophandel. Daar toch de Reizen, welke onder de tegenwoordige regeering gedaan werden, met de belangloofte inzichten ondernomen en daarom ook, zonder de minste terughouding, aan de Wereld medegedeeld wierden; kreeg ieder volk en ieder bijzonder mensch gelegenheid om nieuwe ontwerpen te smeden, het zij ter bevordering der wetenschappen, het zij ten nutte des Koophandels.

A

On-

1785.
Bloei maand.

Onder anderen had het denkbeeld, door Kaptein COOK aan de hand gegeven, dat men eenen voordeeligen handel in pelterijen tusſchen *Amerika* en *China* zoude kunnen drijven, tot de verſcheiden tochten uit *Asia* naar *Amerika*, waar van in de Inleiding verflag gedaan is, aanleiding gegeven; en ſchoon deze ondernemingen naar mate der gevaren en der aangeleide hoofdzom geene benijdenswaardige winſten aanbrachten, waren zij nogthans van veel nut voor het algemeen. De grenzen der ontdekking werden er verder door uitgebreid, en de ſcheepvaart in het Noordelijke gedeelte des Stillen Oceäns veiliger gemaakt. De Zuidzee-Eilanders werden, door dezelven, meer en meer gewoon met de perſoonen, de zeden en den handel der *Europeanen*. Zij leerden aan de Wilden van *Amerika* dat ſterkte altijd behoort ondergeſchikt te zijn aan een billijk beſtier: en door de ontdekking der *Ahooa Indiaanen* op de kusten van *Nootka Sound*, (welke uit den ſtaat der wildheid reeds zoo ver gevorderd waren, dat zij de pelterijen, welken zij reeds aan Kaptein HANNE hadden toegezeid, aan Kaptein STRANGE voor geen prijs wilden verkoopen) bevestigden zij deze voor het menſchdom trooſtelijke waarheid, dat beſchaving en goede zeden altoos hand aan hand moeten gaan.

In het verloop der eeuwen, komen er dikwijls tijdperken, dat het menſchdom, door eenen overeenſtemmenden geest, tot ondernemingen van den zelfden aart wordt aangedreven. COLUMBUS en GAMA waren gelijktijdig werkzaam, de een in het ontdekken der westelijke landen, en de ander in het doorſnuffelen der gewesten van het Ooſten. In dezen tegenwoordigen tijd hebben de *Engelſchen*, de *Franschen* en de *Spanjaarden* zich, in het zelfde tijdstip, bezig gehouden in het onderzoek van elke kust en elke kreek, met het lofwaardige oogmerk om het menſchelike geſlacht te bevoordeelen en deſzelfs geluk te vermeerderen. Terwijl deze gevaarlijke onderne-

min-

mingen dus van de Oostelijke grenzen van *Asia* tot aan de Westelijke stranden van *Amerika* wierden doorgezet, ondernamen eenige particulieren eenen soortgelijken, maar veel hachlijker, tocht uit *Engeland*. In Bloei maand des jaars 1785 richtte RICHARD CADMAN ETCHES, met eenige andere Kooplieden, een Maatschappij van Koophandel op, onder den naam van de Maatschappij van *Koning Georges-Sound*, om handel te drijven in pelterijen, van de Noord-West kust van *Amerika* op *China*. Tot dit einde verkregen zij eene vergunning van de Zuidzee Compagnie, welke zonder zelve eenigen handel te drijven, dien echter aan ondernemender Kooplieden moeilijk maakt. Zij voorzagen zich insgelijks van de toestemming der Oost-Indische Compagnie, welke ten zelfden tijde aannam hen eene lading thee uit *Canton* te laten overvoeren. Deze onderneming der Maatschappij van *Koning Georges-Sound* is alleen genoegzaam om aantetoonen, wat *Engelsche* Handel-Maatschappijen en *Engelsche* capitelen zouden ondernemen en uitvoeren, indien zij tegengeene vooroordeelen te worstelen hadden, of door geene monopolien belemmerd wierden.

1785.
Bloeimaand.

Ter volvoering van deze onderneming kocht de Maatschappij een schip van driehonderd en eene snau van tweehonderd ton; en dus schepen van dat maakzel en die zwaarte, als Kaptein COOK, na voldoende proeven, aanprijst als de geschikteste voor zeer verre reizen; hoedanige er ook, door de ondervinding der Kooplieden, in grooten getale in *Engeland* gevonden worden. Deze schepen werden terstond op de werf gebracht, om tot zulk eene langdurige reize volkomen gereed gemaakt te worden. Doch met al de bekwaamheid en den spoed der scheepstimmerlieden van de *Theems*, liep het echter aan tot den achtten van Hooimaand eer de schepen te *Deptford* voor anker kwamen, om aldaar van want en touwerk voorzien te worden, volk aantenemen en zo veel voorraad en andere noodwendigheden aan boord te

Hooimaand.
8

1785.
H. oolmaand.

krijgen als op eene reize van die langdurigheid en verscheidenheid vereischt wierden. Men kocht niet dan de beste levensmiddelen, als zijnde bij slot van rekening het beste koop, en men gebruikte de uiterste voorzorg om alles aantefchaffen, wat de gezondheid van het scheepsvolk bewaren en tot deszelfs verkwikking dienstig zijn konde.

Intuschen hadden de eigenaars aangesteld tot Kaptein van het grootste schip en tot Gezachhebber van de onderneming NATHANIEL PORTLOCK, en tot Kaptein van het kleinste GEORGE DIXON, die beide den laatsten tocht naar de *Zuidzee* met Kaptein COOK, gedaan hadden, en daar door geschikt gerekend wierden voor eene onderneming, welke meer dan gewoone kennis en ondervinding vereischte. De nieuwigheid van den aanslag trok de aandacht van verscheiden aanzienlijke perfoonen, beide door hunne bekwaamheden en hunnen rang, die dezen tocht door hunne ondersteuning bevorderden en de Maatschappij door hunne goedkeuring ondersteunden. Wanneer Sir JOSEPH BANKS en LORD MULGRAVE met andere voorname lieden aan boord kwamen, gaf de Secretaris der Thesaurie het grootste schip den naam van *Koning George*, terwijl de Voorzitter der Koninglijke Maatschappij het kleinste *de Koningin Charlotte* noemde. Behalven de voordeelen van den handel en de nuttigheid van ontdekkingen had deze reize nog andere Nationaloogmerken. Verscheidene fatsoenlijke lieden, wier kinderen genegenheid tot het beroep der Zeevaart getoond hadden, vertrouwden dezelve aan de zorg van Kaptein PORTLOCK, om hun dus vroegtijdig een beroep te doen leeren, 't welk meer eene langdurige ondervinding dan een uitstekend vernuft vordert: en Kaptein PORTLOCK nam toen ook WILLIAM PHILPOT EVANS en JOSEPH WOODCOCK, twee aankweekelingen van Mr. WALES, Leeraar in het school der Wiskunde van CHRISTUS HOSPITAAL, in zijnen dienst aan, zo wel om deze jon-

heid en ver-
niet dan de
rekening het
voorzorg om
het scheeps-
dienstig zijn.

tot Kaptein
an de onder-
Kaptein van
den laatste
gedaan had-
en voor eene
nis en onder-
aanflag trok
rfoonen, bei-
ng, die de
erden en de
eunden. Wan-
GRAVE met
gaf de Se-
en naam van
Koninglijke
lotte noemde.
de matigheid
re Nationale
, wier kin-
aart getoond
van Kaptein
oep te doen
rvinding dan
PORTLOCK
en JOSEPH
t WALES,
CHRISTUS
l om deze
jon-

jongelingen in het leeren van de beginzelen der Zeevaart-
kunde behulpzaam te zijn, als om zich van hun te bedienen tot het afteekenen van merkwaardige gezichten,
en het maken van kaarten van goede havens.

Wanneer de schepen de meeste noodwendigheden aan boord hadden, zakten zij de rivier af en kwamen den negen en twintigsten van oogstmaand voor 's *Gravesend* ten anker. Hier werden de scheepsartikelen aan het volk voorgelezen, welke sommigen in het eerst weigerden te onderteekenen, ten zij hun meerder maandgeld gegeven wierd; doch na eenige opheldering deden zij het allen met genoegen, uitgezonderd twee man van de *Koning George*, welken Kaptein PORTLOCK aanstonds uit den dienst ontsloeg. Den volgenden morgen betaalde men het volk de verdiende gagie met eene maand in voorraad, welke ras besteed werd in het koopen van eenige noodwendigheden, van de zoetelaarsbooten, welke ons op zijde lagen en bij zulke gelegenheden altijd bij de hand zijn; daar het bekend is dat een recht Zeeman met geen gerust gemoed op reis gaat, zoo lang hij een penning in de zak heeft. Vervolgens onder zeil gaande kwamen zij des avonds voor *Margate* ten anker, welke plaats in het aangenaam seizoen sterk bezogt wordt door de vrouwen en dochters van de fatzoenelijke *Londensche* burgers om daar het zeewater te gebruiken, den rook en het stof der stad aftewaschen, de manieren der lieden van rang natepen, den goeden naam van hare bureu te schenden, en hare eigene gebreken zorgvuldig te bedekken.

Den volgenden dag zeilden wij tot *Deal*, eene niet onvermakelijke plaats, zeer gelegen tot den sluikhandel waartoe ook de ingezetenen, wegens hunnen ondernemen en onverschrokken aart, bijzonder geschikt zijn.

Hier werden wij den eersten van Herfstmaand door tegenwind opgehouden; waardoor wij gelegenheid hadden eenigen voorraad van versch rundvleesch en andere ver-

1785.
Oogstmaand.

29

31

Herfstmaand.

1

1785.
Herfstmaand.

3

verschingen optedoen. De beide daar aan volgende dagen zetteden wij onzen tocht naar het kanaal voort, doch werden des avonds genoodzaakt onder *Dungenes* voor anker te komen, alwaar ons een aanmerkelijk voorval bejegende. Een der jongelingen, die bij Kaptein PORTLOCK aan boord waren, met name CHARLES GILMORE bij de top van de groote steng zijnde en langs het groote stengestag naar beneden willende komen, verloor zijne vastigheid, toen hij nog bijna op het hoogste was, en viel regelrecht in het groote want, zonder zich door Gods goedheid eenigermate te bezeeren of in het minste door den val ontfeld te zijn.

7

Gedurende ons verblijf te *Spithead*, alwaar wij den zevenden aankwamen, werd voor het volk versch vleesch en overvloed van groenten geschaft; terwijl men voornamelijk bezig was met zeilen en touwerk aanteflaan en de geledigde watervaten wedertevullen. Ook werden hier verscheidene overtollige ankers en zulk eenen voorraad van andere scheepsbehoefden gekocht, als men oordeelde op zulk eene lange reize van nooden te zullen hebben, en waarvan wij op de *Theems* niet waren voorzien geworden.

15

Op den vijftienden waren alle handen bezig om de schepen zeilree te maken, en wij gingen den volgenden morgen met lichte veranderlijke winden onder zeil en vervolgden onze reis met mistig en regenachtig weder tot den twintigsten; wanneer wij zonder eenig toeval op de reede van *Guernsey* het anker lieten vallen.

20

TWEET-

 TWEEDE HOOFDSTUK.

Verrichtingen te Guernseij. Voortzetting der reize naar Madera. Aankomst aldaar in de Baai Funchal. Komst te St. Jago en ontmoetingen aldaar. Voorzorgen tegen den regen en het zoete vochtige weder onder de Linie. Reize naar de Falklands - Eilanden en aankomst in Egmonds - Haven.

De stad *Guernseij* ligt op den kant van eenen vrij steilen heuvel. Zij heeft verscheidene straten, doch duister, nauw en ongemakkelijk; echter zindelijk wegens den rotsachtigen grond en hare schuinte, waardoor alle drek en vuiligheid met de minste regenlaag wordt weggespoeld. Het eiland schein mij niet zeer volkrijk. De ingezetenen worden meestal tot de Zeevaart opgevoed en drijven aanmerkelijken handel. In tijd van oorlog rusten zij vele kapers uit, welke in het algemeen goede rekening maken. De sluikhandel is bij hun de voornaamste en bepaalt zich geenszins tot het naburige *Frankrijk*, maar strekt zich uit tot *Spanje*, *Portugal* en de *Straat*; wijnen, brandewijn en verder alles, wat in *Engeland* aan zware accijns onderhevig is, trekken het meeste hunne aandacht; en voor de laatste vermindering van den impost op de thee door *PITT*, was dit het hoofdartikel. Onze schepen deden hier een goeden voorraad van gebrande wateren, Portwijn en Cijder op; vermits de reders gewild hadden dat die, even als op konings schepen, onder de schepelingen, dagelijks zouden uitgedeeld worden. Ook werden hier levensmiddelen uit de *Koning George* in het andere schip overgebracht; door welke verrichtingen wij hier tot den 24 bezigheid vonden.

1785.
Herfstmaand.

1785
Herfstmaand.
25

Den volgenden dag kregen wij den loots aan boord; doch konden door tegenwind niet voor den 26 van daar onder zeil gaan. Daags daar aan werd er voor de eerstemaal gezouten vleesch uitgedeeld; de man een pond daags, benevens een half pond aardappelen.

30 In den morgenstond van den 30 liet Kapt. FORTLOCK aan Kapt. DIXON kennis geven dat hij voornemens was West Zuid West te stieren, zo lang de wind gunstig bleef. Op dezen dag en vervolgens driemaal 's weeks, schafte men het volk vrij goede soep met eene halve maat erwten voor ieder.

Wijnmaand.
2

In den achtermiddag van den 2 van Wijnmaand zag een van het volk van de *Charlotte* op eenen afstand iets drijven, het geen terstond de nieuwsgierigheid opwekte; doch het was stil, zoo dat het schip naar geen roer wilde luisteren; en de takels om de boot uittezetten waren niet bij de hand: ook wilde de Kapt. DIXON uit vrees voor haaijen in het eerst niet dulden dat men er na toe zoude zwemmen. Eindelijk kregen twee man daar toe verlof, die terstond in zee sprongen en bevonden dat het een groot vat was, geheel met eene soort van schulpvis bedekt. Zij brachten het zelve weldra op zijde van het schip en heiften het aan boord. Het was ongetwijfeld langen tijd in zee geweest, dewijl de schulpvischen er moeielijk waren aftekrijgen en bijna gaten door het hout gevreten hadden: bij onderzoek bleek het een oxhoofd Claret te zijn, en dus een goede buit; schoon het een treurig denkbeeld was, dat geen schip zich daarvan zoude ontdaan hebben, ten zij in hoogen nood.

7 Vermits het den 7 zeer schoon weder was, wierden de bedden van het volk naar boven gebracht en benedendeks overal ter deeg schoon gemaakt.

12 Vervolgens viel er niets bijzonders voor, voor den 12, wanneer wij des morgens het Eiland *Porto Santo* op

loots aan
voor den 26
an werd er
gedeeld; de
nd aardappe-

PORTLOCK
ornemens was
wind gunstig
maal 's weeks,
t eene halve

Wijnmaand zag
en afstand iets
heid opwekte;
aar geen roer
uitezerten wa-
ot. DIXON uit
en dat men er
twee man daar
en bevonden
eene soort van
weldra op zijde
rd. Het was
t, dewijl de
rijgen en bijna
bij onderzoek
dus een goede
was, dat geen
n, ten zij in

as, wierden de
en benedendeks

or, voor den
d Porto Santo
op

op den afstand van twintig mijlen (a) West ten Noorden in het gezicht kregen. In den achtermiddag hadden wij de Noordelijke punt van het Eiland Noord West op veertien mijlen. Nu veranderde Capt. PORTLOCK van koers en stuurde naar het Oost einde van *Madera*, welk Eiland eene der eerste Westelijke ontdekkingen geweest zijnde, de volgende reistochten gemakkelijker gemaakt heeft.

De Oostelijke punt van dit Eiland heeft, met eene strekking van West ten Noorden een zeer zonderling voorkomen: het land schijnt door vele buitengewoone openingen verdeeld en aan het uiterste einde is eene groote rots van eene klootsche gedaante en zoodanig uitgehold, dat zij eene ongemeene boog uitmaakt. Ook is er eene rots, welke eene spitse naald gelijk en geheel van het Eiland schijnt afgescheiden, zoo dat men zoude denken dat zij niet bestand konde zijn tegen de sterke golven, welke er onophoudelijk tegenklotzen.

Des anderen daags naderden wij het Eiland en hielden het op de baai *Funchal*, waar wij twee Koningschepen ten anker vonden welke naar *Afrika* bestemd waren. Op dit gezicht draaiden wij bij, en zonden onze brieven aan boord van den *Commodore* met verzoek van dezelve aan den *Engelschen* Consul te overhandigen om bij de eerste gelegenheid naar *Engeland* verzonden te worden. Ook ontsloeg Capt. PORTLOCK een van zijn volen zond hem op zijn verzoek aan boord van den *Commodore*

Des avonds gingen wij met een frische Oostelijke koelte en schoon weder onder zeil, koers houdende naar

(a) De gemeene *Engelsche* zee-mijle, welke hier en vervolgens altijd onder het enkele woord mijle bedoeld wordt, staat gelijk met een vierde van eene *Duitsche* of Geographische mijle; en gevolglijk gaan er zestig in een graad. Eene *Leagne* of groote zee-mijle bevat drie gemeene zee-mijlen. De *Engelsche* land-mijl is zoo veel kleiner, dat er $69\frac{1}{2}$ eenen graad uitmaaken.

1785.
Wijnmaand.

23

het Zuid-Westen. Den 22 zagen wij het Eiland *Sal* en den volgenden dag het Eiland *Bonavista*. Den 24 kregen wij vroeg in den morgen het Eiland *Majo* en tegen zeven uren het Eiland *St. Jago* in het gezicht.

24.

Het Eiland *Majo* is zeer hoog land en schijnt geschikt voor alle de voortbrengzelen, welke tot deze luchtstreek behoren; doch de inwoonders geven zich niet veel moeite om het te bebouwen: voor heen kochten de Britsche schepen hier veel zout en voerden dat naar *Amerika*; doch, zedert men op de *Bahama* Eilanden zoo veel zouts vindt, is deze handel grootelijks vervallen.

Met eene stevige koelte hielden wij het op *St. Jago* aan en kwamen met den middag in de baai van *Port Praijo* ten anker, waar kort na ons twee *Engelsche* schepen van de *Walvischvangst* in de Zuidzee aankwamen: het eene had veertien maanden reis en honderd ton traan aan boord.

Ons te voorzien van Water en zulke versche mond-behoefsten, als het Eiland opleverde, was ons groote doel; en de beide Kapteins gingen naar land om te zien, hoe zij het zelve op de beste wijze zouden kunnen bereiken.

Zij maakten hunne opwachting bij den Bevelhebber van het Fort en betaalden vier dollars havengeld voor elk schip. Zij bezichtigden vervolgens de beide water-plaatzen, waar van de eene niet boven de vijftig roeden van strand is, met eene goede weg om de vaten te rollen.

25

Vermits het den volgenden dag markt zijn zoude, werd er met den dageraad eene partij aan land gezonden om water te halen, en deze terstond door de Kapteins gevolgd, die op nieuw hunne opwachting bij den Bevelhebber maakten; doch nu zeer trots ontvangen wierden, zoo zelfs dat hij hun het koopén van alle ververschingen schein te willen beletten, ja hun een dronk water weigerde, schoon het een zeer heete dag was: maar toen zij hun

voor-

voornemen te kennen gaven om een bezoek afteleggen bij den Gouverneur, die zich niet ver van *Praijo* othield, en hem van deze ongeschikte handelwijze omtrent onderdanen van eene met *Portugal* verbondene Mogendheid kennis te geven, bond hij een weinig in en liet ons zonder verder verhindering met de ingezetenen handelen. Het volk scheen in het gemeen wel gezind en genegen om ons dienst te doen. Wij hielden ons het overige van dien dag bezig met Varkens, Geiten, Schapen en Orange Appelen te koopen, die er redelijk overvloedig te markt gebracht wierden.

Des anderen daags kregen wij den vereischten voorraad van water aan boord, en vermits wij vernamen dat er ook Osfen op het Eiland waren, deden wij ons best om er eenigen te koopen. Doch daar zij niet veel grooter waren dan een jarig kalf in *Engeland* en men ons tien dollars voor het stuk vrieg, kochten wij er niet meer dan één.

Schoon wij ons van het noodige voorzien hadden, vond Capt. PORTLOCK echter goed hier twee dagen te blijven liggen om het volk gelegenheid te geven zich aan de wal te verfrisen, uit overtuiging dat hun deze uitspanning zeer veel goeds doen zoude, te meer op eene plaats waar zij geenen overvloed van sterken drank konden bekomen. Gevolglijk kreeg het scheepsvolk den 27 en 28 vrijheid om beurtelings aan de wal te gaan, de eene helft den eenen en de andere helft den anderen dag, terwijl de genen die aan boord bleven, de schepen zeilree maakten. Van elk schip werd een Officier met de maats naar land gezonden, met bijzonderen last om alle verschillen met de inlanders zo veel mogelijk voortekomen; het geen ook van dat gevolg was dat er geen onaangenaamheden voorvielen en het volk zich zeer regelmatig gedroeg.

Dewijl nu alle onze bezigheden ten einde gebracht waren en het volk in den besten staat van gezondheid

1785.
Wijnmaand.

26

29

1785.
Wijnmaand.

was, lichten den wij den 29 met het aanbreken van den dag het anker en zeilden te tien uur met eene matige koelte uit het Oosten uit de baai.

St. Jago is over het algemeen bergachtig en schijnt een zeer schoon Eiland; doch ons kort verblijf en gedurige bezigheden verhinderden ons eenige uitstappen naar het binnenste gedeelte te doen. De valleien (schijnen vruchtbaar te zijn; er is zeer veel lands geschikt tot het teelen van zuikerniet, en wanneer dit met de vereischte zorgvuldigheid geschiedde, is er geen twijfel of het zoude daar zoo schoon, als ergens in de waereld, voortkomen. Zij teelen er Katoen en eenige der inboorlingen scheenen nijverig te zijn; doch zij worden verregaande onderdrukt door de *Portugeesche* Zoldaten, die de ongelukkige landlieden eene buitenspoorige schatting afpersen, wanneer zij hunne Schapen, Varkens, Geiten, Kalkoenen, en ander gevogelte, Orange Appelen, Limoenen, Bananas, Plantanen enz. te markt brachten, welk alles er redelijk overvloedig is en voor een matigen prijs zoude kunnen gekocht worden, indien er deze onderdrukkingen geen plaats hadden; waar voor uit hoofde van de achteloosheid der regeering geen middel schijnt te zijn. Over het geheel echter maakt deze verscheidenheid van ververschingen *St. Jago* tot eene zeer geschikte plaats om aantedoan voor die schepen, welke tot de walvisvangst in de Zuidzee of tot het omzeilen van *Kaap Hoorn* bestemd zijn.

De inboorlingen (*b*) zijn zwarten en meestal in dienst der *Portugeezen*, die hier in grooten getale wonen; doch

(*b*) Het is niet bekend, of men bij de ontdekking van dit eiland in 1449. er eenige inwoneren gevonden heeft. De Kaptein GEORGE ROBERTS, die er van 1721. tot 1724 woonde, houdt de tegenwoordige aldaar woonende zwarten voor afslammelingen van Negerlaven, welke van de eerste *Portugeesche* planters aldaar gebracht en bij zekere gelegenheden in vrijheid gesteld zijn. Het is al-

doch schoon de eersten een gezond voorkomen hebben, er ziekelijk bleek mager en geelachtig uitzien. Zij be-
 lijden den Roomschen Godsdienst: waar aan zij zeer ge-
 hecht zijn. De *Portugeezen* zijn beleefd omtrent de vreem-
 delingen, schoon mischien uit inzichten van eigenbelang,
 daar wij bij hun kwamen om vruchten of iets anders te
 koopen. Van wegen de warme luchtsreek zoude men
 vermoeden dat er de vrouwen manziek waren; doch
 beide de inboorlingen en de *Portugeezen* sloegen alle aan-
 zoek van dien aart standvastig af, hoewel ons volk bij
 hunne welsprekendheid zeer aanlokkelijke geschenken voeg-
 de. Of deze aanhoudende weigering evenwel blootelijk
 aan liefde voor de kuisheid was toeteschrijven, is moei-
 jelijk te bepalen.

1785.
Wijnmaand

Edert ons vertrek van *St. Jago* hadden wij zelden
 een doorstaanden Noord Oostelijken wind, zijnde dezelve
 zeer veranderlijk en het weder zoel en dompig met he-
 vige regenvlagen; waar door dikwijls ziekten onder het
 zeevolk ontstaan, en tegen welks nadeelige gevolgen men
 niet te veel kan bezorgd zijn; gevolglijk gebruikten wij
 alle bedenkelijke voorzorg om ons volk gezond te hou-
 den; hunne kleederen en bedden werden op het dek
 gebracht om te verluchten zoo dikwijls het weder dit
 toeliet; men droeg zorg om de schepen tuschen deks
 zindelijk en luchtig te houden, en schafte he scheeps-
 voik beurtelings, Soep van Zuurkool, Juikokjes en an-
 dere groenten. Deze handelwijze slaagde door de Godde-
 lijke Voorzienigheid volkomen naar wensch, gedurende
 dezen ganschen overtocht werd er niemand ziek, niet-
 tegenstaande wij met de onaangename omstandigheid
 te worstelen hadden, dat onze dekken en bovenwerken

Slachtmaand

11

ZOO

althans niet waarschijnlijk dat de *Portugeezen* in zwarten zouden
 ontaart zijn, gelijk DE PAUW wilde; vermits de hitte hier minder
 groot is dan op de vaste kust, door dien de zeevinden het land
 verkoelen.

1785. *Stichtmaand* zoo lek waren dat vele matroozen nauwlijks droog konden liggen; terwijl de aanhoudende regen de braauwers verhinderde te werken; dit ongemak werd veroorzaakt door dien onze schepen nieuw en nog nimmer in de heete luchtstreek geweest waren.

15 Den 15 viel DAVID GILMORE een knaap van tien jaren aan de windzijde bij de hoofdtouwen over boord, en niet kunnende zwemmen, was hij terstond achter ons. Wij deden alle moeite om hem te redden, doch alles ware vruchteloos geweest, indien de Voorzienigheid hem niet in staat gesteld had om zich zoo lang boven water te houden tot de boot hem konde innemen, wanneer hij wel vijftig roeden van het schip en wel acht of tien minuten in zee geweest was, en half dood van schrik en vermoeidheid. Des anderen daags vingen wij vroeg in den morgen eene *haai*, die eene groote *bruinvis* in had: welk voorval ons nieuwe stoffe van dankbaarheid opleverde wegens de bewaring van GILMORE, en nieuwe overdenkingen deed maken over de toevallen waar aan het zeevarende leven is blootgesteld.

16 Dien zelfden dag pasfeerden wij de linie op den 25 graad westelijke lengte, met een matigen pasfaat wind uit het Zuid-Oosten en aangenaam weder.

Den 24 kwam Kaptein DIXON aan boord van *Koning George* en er werd besloten *Port-Egmond* eene haven der *Falklands-Eilanden* aantedoen om de schepen te herstellen en van water te voorzien, ten einde wij *Kaap-Hoorn* zouden kunnen omzeilen zonder op die hoogte in eenige haven te behoeven intelloopen.

27 Den 27 tegen den avond zagen wij twee *Sandpipers* van de gestreepte soort bij het schip welke ons haast een uur bijbleven en toen naar het O. N. O. wegvlogen. Gedurende den nacht maakten wij een bijlegger om het eiland *Ascencas* op de kaart van de *Atlantische* zee van JOHN. HAMILTON MOORE op 19°, 45' Z. B. en 35°, 25' W. L. geplaatst niet voorbij te zeilen, al-

also wij ons op die hoogte reekenden; doch het zelve den volgenden dag niet vernemende veranderden wij onze koers weder Z. W. t. Z. om zo spoedig mogelijk *Port-Egmond* te bereiken. Wij zagen dien dag vercheidene groote vluchten van *Schollevaars* en andere zeevogelen Noordwaards van ons en daags daar aan een vogel van grootte en gedaante als een wilde *Eend*; zoo dat het niet onmogelijk is dat hier omstreeks eenig land gevonden wordt.

De pasfaat wind verliet ons den 3 van Wintermaand omstreeks 24° Z. B. en werd opgevolgd door eene frische koelte uit het Z. W. welke echter allengskens Zuidelijker werd.

Den 12 zeilden wij door eene verbazende hoeveelheid kuit, welke bij onderzoek uit de *Rivier Plata* voortkwam; also wij ons ten naasten bij tegen haren mond bevonden op $34^{\circ} 35'$ Z. B. en $45^{\circ} 87'$ W. L. De *Walvischen*, welke op deze hoogte gewoonlijk in eene groote menigte gevonden worden, houden zich hier ongetwijfeld op uit oorzaak van dit overvloedige voedsel.

Van den 21 tot den 2 van Loumaand hadden wij in het gemeen stormig weder, met hevige rukwinden; wij zagen dagelijks onderscheidene vogels in een groot aantal en eene groote hoeveelheid rotsgroente op het water drijven; en daar dit sterk gescheurd was, lieten wij dikwijls het dieplood vallen, doch kregen geen grond met eene lijn van 120 vademen: eindelijk op den 2 peilden wij vroeg in den morgen grond op 70 vademen en kregen onmiddellijk daar op de *Falklands-Eilanden* in 't gezicht op den ailtand van omtrent zeven mijlen. Wij hadden dien ganschen dag licht veranderlijke winden en zeer dijnzig weder; waar door wij telkens moesten wenden en belet wierden het land te bereiken: dit gelijk ook dat wij op geen der beide schepen eene afzonderlijke kaart der *Falklands-Eilanden* hadden; deed ons den stuurman

1785.
Winterm.

3

1786.
Loumaand.
2

1786.
Loumaand.

man met de sloep vooruit zenden en verder alle voorzorgen gebruiken om zonder stoten eene haven te vinden; zoo dat het tot den 5 aanliep eer dat wij in *Egmonds-Haven* het anker lieten vallen.

DERDE HOOFDSTUK.

Verrichtingen in Egmonds-Haven. Overblijfselen van eenige huizen. Ontmoeting van twee schepen. Wijze van de traan uit het spek der Zee-Olijphants te trekken. Zij verlaten Egmonds-Haven en zeilen naar de Staten-Baai. Onderscheid tuschen de Zee-Leeuw en Zee-Olijphant. Vertrek van de Falklands-Eilanden. Stormig weder bij het omzeilen van Kaap-Hoorn. Vruchteloos zoeken naar Los-Magos. Zij komen in het gezicht van Owhijhee.

Terstond na dat de schepen vertuid waren liet Kapt. PORTLOCK de sloep uitzetten en ging met Kapt. DIXON aan de wal om de waterplaats te bezichtigen, welke door den stuurman was aangewezen en aan het Noorder strand lag. Hier was uitmuntend water, welk over een verbazend bed van groote steenen liep; doch vermits de weg derwaards ook zeer steenachtig was, en onze vaten daar door te veel konden lijden, besloten wij naar eene andere plaats omtezien. Wij wandelden Oostwaards langs het strand en vonden verscheiden beeken met goed water, doch het was overal even vol steenen die, naar onze gedachten, door geweldige stortregens van de bergen gespoeld waren; schoon dit reeds voorlang moet geschied zijn, vermits zij alle met eene soort van witte mos bekleed waren.

Al voortgaande vonden wij een aantal *Zee-Leeuwen* op den oever, waar van wij 'er verscheidene doodfloegen,

gen, om van hun vel of spek traan te maken, voor onze lampen en andere einden.

1786.
Loumaand.

Des anderen daags gingen de beide Kapteins wederom in de sloepen om eene geschikte waterplaats aan de westzijde van de haven te vinden, doch vonden er geene beter dan de eerste; waar zich de schepen dan ook den volgenden dag van water voorzagen.

6

Den 8 werd aan al het volk, dat men eenigzins aan boord misfen konde, verlof gegeven om zich aan land te gaan ververschen; waar van er zommigen de overblijfselen van eenige huizen vonden, met eenige tuingronden bij dezelve, waar in nog eenige bloemen waren; als ook eenige soorten van moeskruiden, als mierikwortel, chalotten, eenige kleine aardappelen en wat sellerij. Zij zagen insgelijks een Varken, doch het was zoo wild dat zij het niet konden vangen. Het overige aan boord gebleven volk des anderen daags op die zelfde plaats aan de wal komende, zagen er een Os, eene Koe en verscheidene Varkens, die bij het verlaten der plaats waarschijnlijk achtergebleven waren.

8

Gedurende de volgende week hielden wij ons met verskillende noodwendige verrichtingen onledig. Er werden verscheidene tonnen ballast aan boord van de beide schepen gebracht; eene menigte *Robben* en *Zee-Leeuwen* doodgeslagen om de vellen en de traan; en de timmerlieden waren druk bezig met breeuwen waar zulks noodig was.

Den 15 kwam er des avonds ten negen uren eene sloep in de baai, welker Kaptein den volgenden morgen reeds vroeg aan boord der *Koning George* kwam en ons berichtte dat de sloep de *Speedwel* genaamd was en bij het schip de *United States*, door Kaptein HUSSEY gevoerd behoorde, het welk thans in eene goede haven aan het *Zwanen-Eiland* lag in gezelschap van de *Canton*, Kaptein WHIPPY; en dat deze beide schepen om traan te maken uit waren en bijna hunne lading hadden;

C

heb-

alle voor-
en te vin-
dat wij in

K.

blijfselen van
sloepen. Wijze
nachts te trek-
ken naar de
zee en Zee-
land. Stor-
boom. Vrucht-
en in het ge-

en liet Kapt.
Kapt. DIXON
, welke door
Noorder strand
er een verba-
ermits de weg
nize vaten daar
eene andere
rds langs het
goed water,
ie, naar onze
de bergen ge-
moet geschied
witte mos be-

Zee-Leeuwen
diedene doodflo-
gen,

1786.
Loumaand.

hebbende de *United States* reeds drie honderd ton aan boord en de *Canton* omtrent half zo veel.

Zij krijgen deze traan voornamelijk uit dieren, welke zij *Zee-Olijphanten* noemen; gewisfelijk een tweeflachtig dier, vermits zij het meeste gevonden worden in zandige baaijen, of aan derzelve uithoeken, indien deze uit zachte en vlakke steenen bestaan. Eene goede *Zee-Olijphant* geeft bijna eene halve ton traan, welke men zonder koken verkrijgt, vermits het spek in zulken hoogen graad vloeibaar is. Wanneer het spek in vaten gedaan wordt loopt het ras tot traan, zo dat men die daarna in andere vaten kan aftappen: doch daar deze wijze van doen te lang aanhoudt, wanneer men eene groote hoeveelheid spek heeft, onderrichtte ons Kaptein COFFIN dat zij een beter en schielijker manier hadden uitgevonden.

Zij maken op het strand eene zoo groote bak, als zij denken dat al de traan welke zij maken zullen, kan bevatten. Over deze bak maken zij een traliewerk vast in den trant van eene zeef; waar op zij het spek werpen, en er dan zwaarte op leggen, waar door de traan er schielijk wordt uitgeperst. Bij deze groote bak hebben zij dan nog een kleiner, waarin zij de traan voor de tweedemaal doorzijgen; waar door zij volkomen gezuiverd wordt en gereedelijk in de vaten kan gedaan worden.

Uit de beschrijving, door Kaptein COOK van een dier gegeven, welk hij op *Nieuw-Georgie* zag, lijdt het geen twijffel, of het was een *Zee-Olijphant*, en er is alle rede om te vermoeden, dat zij op dat Eiland in menigte zullen gevonden worden: gelijk ook op *Kergulen-land* welk wij op de laatste reize van Kaptein COOK aandeden, en waar wij vele van deze dieren vonden, welke wij toen voor *Zee-Leeuwen* hielden; doch waarin wij ons gewisfelijk bedrogen; vermits zij zeer mak waren, en zich lichtelijk lieten dooden; terwijl de *Zee-Leeuwen*
wel-

w
re
w
w
ve
ro
ge
ge
Sp
ne
Ka
len
wil
I
hek
om
zee
gez
I
RIC
sche
doo
win
Spa
het
veel
Eila
schil
er
oorz
staan
ligg
gela
mer
De

welke wij ter dezer plaatze vonden, geheel woedende waren en niet dan met omzichtigheid moesten aangerand worden: gelijk wij dit beide eenige dagen later, op eene wandeling, nog ondervonden.

Wij waren nu gereed om wederom zee te kiezen, doch vernemende dat Kaptein HUSSEIJ zes of zeven duizend robbenvellen aan boord had, welke hij voor een matigen prijs wilde afstaan, besloten de Kapteins deze gelegenheid niet te verzuimen, maar onder geleide van de *Speedwel* binnen door naar de *Staten-baai* op het *Zwanen-Eiland* te zeilen, waar zij den 21 aankwamen, doch Kaptein HUSSEIJ ongenegen vonden om zijne robbenvellen aftestaan, welke hij, zo het seheen, zelf in *China* wilde te markt brengen.

Nu niets meer op de *Falks-Eilanden* te verrichten hebbende, kreeg het scheepsvolk nog éenen dag vrijheid om zich aan land te ververschen, waarna wij den 23 in zee staken, en daags daar aan deze eilanden uit het gezicht verloren.

De *Falks-Eilanden* werden het eerste ontdekt door SIR RICHARD HAWKINS in 1594. Het schijnt dat de *Engelschen* voornemens geweest zijn zich op dezelve te vestigen, door dien Kaptein MACHBRIDE in het jaar 1766 er overwinterde en eenige huizen bouwde, welke echter door de *Spanjaards* vernield werden, wanneer zij ons in 1770 uit het bezit van deze plaats verjoegen; 't geen toen ter tijd veel opspraak in *Londen* veroorzaakte. De grond dezer Eilanden schijnt van eenen lichten en losfen aart, wel geschikt voor hooi of weidelanden; doch boomen worden er in 't geheel op deze Eilanden niet gevonden, uit oorzaak van de hevige winden, waar aan dezelve blootstaan. Schoon dezelve op 51 gr. 12 m. Zuiderbreedte liggen is het weder er echter veel kouder, dan in *Engeland*; zoo dat, hoe wel bijna nu midden in den zomer, de Thermometer niet boven de 53 graden klom. De wind was doorgaands Westelijk met hevige buien en

1786.
Loumaand.

16

21

28

ster-

1786.
Loumaand.

sterken regen. Insecten worden er weinig of geen gevonden; daarentegen veel gevogelte als *Hoendersen van Egmonds Haven* (*Larus catarractes* LINN.) *Albatrossen*, *Pinguinen*, *Ganzen*, *Eenaen* en *Zee-Exsters* (*Hoematopus Ostralogus* LINN.): welke laatste alleen eetbaar is, terwijl de andere eenen sterken visachtigen smaak hebben.

26

Den 26 tegen den avond zagen wij *Statenland* Zuidwaards van ons op den afstand van vijf of zes mijlen en den volgenden dag zeilden wij *Kaap St. Jan*, de Oostelijke *Kaap* van *Statenland* om; doch hielden van het land af wegens den sterken stroom, welke uit de *Straat van Le Mair* komt.

Wij zagen hier eene verbazende menigte robben en het is waarschijnlijk dat zich hier ook wel *Zee-Olijphanten* zullen ophouden; zoo dat men gewisfelijk met voordeel, twee schepen in het jaar derwaards om traan zoude mogen zenden.

Sprokkelm.

6

Wij hadden thans aanhoudend stormachtig weder en vermits de wind Westelijk bleef, bepaalden wij ons al Zuidwaards aantehouden tot den 6 van Sprokkelmaand: wanneer wij, ons op 60°, 9' Z. B. en 70° 13' W. L. bevonden en dus ver genoeg naar het Zuiden zijnde, den kours W. t. Z. stelden om *Kaap-Hoorn* omtezeilen.

22

Den 22 hadden wij schoon weder, waarop de *Matroozen* bevel kregen om hunne hangmatten op het dek te brengen en hun beddegoed wel te verluchten; daar het verzuim dien aangaande dikwijls noodlottige gevolgen naar zich sleept. Wij waren nu op 54° 4' Z. B. en 81° 19' W. L.

25

Den 25 kregen wij in den achtermiddag een hevigen stoker uit het N. W. en waren echter verplicht meer zeil te voeren als het schip haast dragen konde, om voortekomen dat wij niet naar het Oosten afdreven.

Het is een algemeen begrip onder de Zeelieden dat de wind in dit gedeelte der Stille zee standvastig uit het Z. W. waait; doch wij hebben ondervonden dat men zich daar-

daarin vergist; daar wij gedurende eenen aanmerkelijken tijd Noordelijke en Westelijke winden hadden, gemeenlijk met sterke vlogen en rukwinden verzeld.

1786.
Lentemaand.

Op den 10 van Lentemaand bevonden wij de Miswijzing van het Compas $10^{\circ} 41'$ ten Oosten en op den 12 $15^{\circ} 7'$ Oost. Daar dezelve gedurende eenigen tijd trapswijze minder geworden was, is van zulk een zakelijk verichil geene rede te geven, dan alleen dat wij op den 10 meer naar het Oosten en dus nader bij het land waren, welk eenigen invloed op het Compas kan gehad hebben. De wind bleef gedurig in het Westen en bracht zulk een dikken mist met zich dat wij elkander zelden zien konden; schoon wij gelukkig genoeg waren om niet van elkander afteraken.

10.

Den 21 waren wij op $26^{\circ} 17' Z.$ B. en volgens de middelbaare reekening van verschillende waarnemingen op $88^{\circ} 7' L.$ Des namiddags kwam Kaptein DIXON aan boord van de *Koning George* en de beide Kapteins besloten regelrecht aantehouden op *Los Majos*, een Eiland door de *Spanjaarden* ontdekt, en op omtrent $20 N.$ B. en $135^{\circ} L.$ gelegen; vermits het zelve weinig buiten den kurs lag en men er waarschijnlijk eene goede haven en goed water zoude vinden, om er onze schepen te herstellen en het volk te ververschen, zonder dat wij de *Sandwich-Eilanden* behoefden aantedoën, welke aanmerkelijk verder uit onzen kurs lagen. Echter bestemden zij *Owhijhee* tot eene verzamelplaats, ingevalle zij voor de aankomst te *Los Majos* van elkander mochten raken, met afspraak om elkander daar tien dagen te wachten en vervolgens naar *Koning Georges-Sound* te stevenen.

11.

Uitgezonderd het zien van een zeil, welke wij voor eene brik of snauw aanzagen, welke naar *Baldivia* of *Conception* op de kust van *Chili* bestemd was; viel er niets bijzonders voor tot op den 10 van Grasmaand, wanneer wij een *Schildpad* voorbij zeilden; waarop Kapteijn BORTLOCK, om zijn volk eene versche maaltijd te be-

1786.
Grasmaand.

zorgen, bijdraaide en de sloep liet uitzetten om hem op te vangen; doch aan boord gebracht zijnde bleek hij reeds eenigen tijd gestorven en genoegzaam aan het rotten te zijn; zoo dat wij dien overboord moesten werpen. Doch deze teleurstelling werd rijkelijk vergoed op den 15 wanneer wij eene levendige kregen, welke vijftenzestig ponden woeg en juist van pas gevangen wierd om 'er Paaschen mede te houden.

Wij zagen dien dag op $7^{\circ} 4' Z.$ B. en $111^{\circ} 59' L.$ eene groote vlucht witte vogelen, welke denkelijk van dezelfde soort waren, als wij op de laatste reize van Kapr. COOK in groote menigte op het *Kermis-Eiland* vonden. Wij zeilden ook verscheiden *Schildpadden* voorbij en er vlogen eene groote menigte donkerkleurige vogelen om heen. Uit alle welke verschijnzelen men oordeelde dat wij bij eenig land zijn moesten; doch schoon het weder helder was, konden wij echter van de mast niets ontdekken.

30

Den 20 pasfeerden wij de Linie op $115^{\circ} 10' L.$ met eene Miswijzing van $3^{\circ} 28'$ Oost.

Bloeimaand.

1

Op den 1 van Bloeimaand kregen wij een doorstaanden N. O. Pasfaatwind op $8^{\circ} 53'$ N. B. Tot dus verre hadden wij beurtlings licht veranderlijke winden en stilte, met dompig zoel weder en dikwijls zwaren regen. Niet tegenstaande alle voorzorg begon zich thans ook het scheurbuik onder ons te openbaren; en de Bootsman was eenige dagen zoo erg dat wij voor zijne opkomst vreesden: maar het was gelukkig dat eenige kleine Salade als Mosterd, en Tuinkers, welk Kapr. PORTLOCK in eenige vaten met fijne aarde van de *Falks-Eilanden* gezaaid had nu volgroeid was. Hij had insgelijks voor ons vertrek uit *Engeland*, eenige Mierikwortelen in een Oxhoofd gelegd, welke thans in een groeienden staat waren; en eenige Aardappelen, welke wij zederd ons vertrek van de *Falks-Eilanden* gepoot hadden, begonnen ook fraai uitteloopen. Dit alles werd den Bootsman gegeven en deed

deed eene gewenschte uitwerking; de ziekte werd in ha-
ren voortgang gestuit en hij werd dagelijks beter. Dit
ongezonde weder had ook aan boord van de *Koningin*
Charlotta verscheiden zieken gemaakt, inzonderheid was
Kapt. DIXON zeer erg; zo dat Kapt. BORTLOCK hem
bezocht en hem van het scheurbuik aangetast vindende
zond hij hem een Oxhoofd met Larde, waarin Salade te
groeien stond, met eenige tuinzaden en eenige vlesfen na-
gemaakt Seltzerwater door D^r. MELVILLE toebereid. Wij
vongen ook vele *Schildpadden*, welke aan het scheeps-
volk geschaft wierden en waarvan wij er ook aan boord
van het andere schip zonden. Dit, alsmede Zuurkool,
Soep van Jeukoekjes en versch bier diende grootelijks
ter bewaring van de gezondheid van het scheepsvolk.

Den 7 waren wij op de hoogte van het Eiland *Par-*
tida naar de algemeene kaart van COOK; doch wij ver-
namen geen land. Ook heeft COOK dit Eiland niet zelf
gezien, maar op het gezach der *Spanjaarden* op zijne
kaart overgebracht.

Op den 12 waren wij op 20° 1' N. B. en 134° 11'
L. zoo dat wij nu verwachtten om ieder oogenblik *Los*
Majos te zien; doch te vergeefsch, schoon wij des
's nachts een bijlegger maakten en ons over dag verspreid-
den; zoo dat wij het zelve indien het bestond niet kon-
den miszeilen.

Wij hielden Westelijk aan tusschen de 19° 46' en 20°
N. B. tot op den 15, wanneer wij ver bewesten *Los Ma-*
jos waren, zonder het zelve gezien te hebben. Weshal-
ven er besloten wierd, regelrecht naar *Sandwich-Eilanden*
te stevenen, waar wij de noodige ververschingen gewis-
selijk konden bekomen; terwijl het scheurbuik een aan-
tal der schepelingen begon aantetasten.

Den 24 kregen wij *Owhijhee* in het gezicht op den
afstand van zes mijlen en wanneer wij het des namid-
dags, op den afstand van een uur, langs het strand lie-
ten loopen, kwamen verscheidene inboorlingen, met hun-

1786.
Bloeimaand.

7

12

15

24

1786.
Bloekmaand.

ne kanoes aan het schip en brachten eenige kleine Varken en eenige weinige wilde Pisfings met zich, welke wij voor kralen en kleine stukjes ijzer kochten; gelijk ook eene menigte van hunne vislijnen, welke van drie tot vier honderd vademen lang en volmaakt goed gemaakt waren; zommige waren twee, anderen driedraads en veel sterker dan de onze die tweemaal zo dik waren.

VIERDE HOOFDSTUK.

Aankomst in Karakakooa-Baai. Onrustig gedrag der inboorlingen. Vertrek van daar. Komst te Woahoo. De inboorlingen brengen hun water en ververschingen. Verslag van de tegenwoordige regeering op de Sandwicheilanden. Komst te Oneehow en verrichtingen aldaar.

25

Daar *Karakakooa-Baai* de eenige haven was, welke zo ver wij wisten te *Owhijhee* gevonden wierd, besloten wij derwaards te zeilen, doch konden dezelve door filte en regenwind dien dag niet bereiken. Zo dra het donker geworden was, zagen wij eene menigte vuuren langs de kust; welke wij gisten dat aangestoken waren om het land in alarm te brengen: zijnde het indedaad de gewoonte bij deze Eilanders om vuuren te ontfeken wanneer zij hunne Goden om voorspoed in den oorlog offeren; het geen dus mischien nu ook het geval zijn konde; doch wij hadden bemerkd dat het volk schuwer wierd naarmate wij dichter bij *Karakakooa* kwamen. Zij vriegen ook dikwijls naar Kaptein KING; en het scheen nit hun gedrag, dat zij dachten, dat wij den dood van Kaptein COOK kwamen wreken.

26

Den 26 met het aanbreken van den dag, hadden wij *Karakakooa* N. O. ten O. op den afstand van zes mijlen,

1786.
Bloei maand.

len, en hielden met eene lichte koelte uit het N. W' op de baai aan. In den voormiddag kwam 'er een minder Opperhoofd aan boord, waar uit wij verstonden dat TEREBOOO, die toen wij hier de laatste reis waren Koning van *Owhijhee* was, overleden was, en dat de tegenwoordige Koning MAIHA MAIHA genaamd wierd. Hij viel Kapt. PORTLOCK zeer lastig om aan land te komen, doch toen die zulks weigerde en hem eene verceering gaf, zeide hij dat wij des anderen daags een bezoek van MAIHA MAIHA zouden hebben; wij telden echter weinig op dit bericht; daar het niet te denken was, dat MAIHA MAIHA het wagen zoude om aan boord te komen, dewijl hij zoo veel aandeel gehad had in dat ongelukkige krakeel, welk met den zoo zeer betreunden dood van Kapt. COOK eindigde.

Wij kregen nu ook veel kanoes op zijde en het volk was zeer lastig om aan boord te komen, en gedroeg zich op eene stoute en onbeschaamde wijze; zoo dat wij genoeg te doen hadden om hen uit het schip te houden. Wij leden dit echter geduldig, niet gaarn eenig geweld gebruikende, indien het mogelijk was dit te vermijden; schoon het ons deed duchten dat wij hier met gemak en veiligheid noch water zouden kunnen bekomen, noch onze zieken aan de wal zenden.

Naar mate wij de haven naderden, werd het getal der kanoes grooter, en daar er zich velen aan het schip vastmaakten, vertraagde dit onze vaart zoo zeer, dat wij niet voor vier uur des achtermiddags het anker konden laten vallen: en op dat eigen oogenblik wierden wij door een verbazend aantal inboorlingen omringd, beide in kanoes en al zwemmende in het water. Zij werden zeer lastig en klouterden gestaag langs de kabel en aan de zijden tegen het schip op; zoo dat onze meeste matroozen de handen vol hadden om hen aftehouden en wij het schip niet zonder groote moeite konden vertuilen. Met dit alles kregen wij dezen nadenmiddag nog een aantal

D

Var.

ge kleine Var-
t zich, welke
ochten; gelijk
welke van drie
goed gemaakt
driedraads en
dik waren.

U K.

gedrag der in-
Woahoo. De
verschijnen. Ver-
de Sandwichs-
chtingen aldaar.

en was, welke
wierd, besloten
zelve door stilte
dra het don-
te vuuren langs
n waren om het
ndedaad de ge-
ontsteken wan-
den oorlog of-
het geval zijn
t volk schuwer
z kwamen. Zij
en het schein
den dood van

ag, hadden wij
d van zes mij-
len,

1786.
Bloemaand.

Varkens, eene goede hoeveelheid zout, als ook wilde Pisang, Potatoes en Faro, welke de schoonste was, die ik immer zag en voor geene Yams (*Dioscore alata* LINN.) behoefde te wijken. Broodvrucht was schaars en de weinige die wij nog kregen in een onvolkomen staat; waarschijnlijk wijl het thans niet in den tijd was.

Des nachts brandden er vuuren rondom de baai en de inboorlingen waren aan het strand aanhoudend in beweging; verscheidene kanoes bleven bij het schip en omtrent middennacht kwam een der inboorlingen met eene brandende fakkel en het schijnbare oogmerk om het schip aan te steecken: wanneer wij hem wegjoegen roeide hij naar de *Koningin Charlotte*; doch de scheepelingen ook daarop hunne hoede vindende, keerde hij weder naar de wal te rug.

27

Den volgenden morgen werden wij weder door eene groote menigte volks bezocht; doch zagen geen Opperhoofd, en de *Indianen* werden zoo baldadig, dat wij schildwachten met sabels moesten uitzetten om hen van boord te houden. Dit onthaal deed de Kapteins besluiten om het niet te wagen de zieken aan de wal te zenden; maar hoe eer hoe beter te vertrekken; te meer daar het volk aan groote hoop op het strand stond, gedeeltelijk aan den oever en gedeeltelijk boven op eene hoogte, welke de waterplaats bestreek.

Er wierd dus bevel gegeven om de ankers te ligten; doch er was zulk een gedrang van volk rondom het schip, dat de booten bezwaarlijk bij de boei konden komen. Het was dus noodzakelijk hen te verjagen, zonder hen te willen beschadigen; weshalven wij zes vierponders en zes draai-basfen losten, na er het scherp te hebben afgetrokken; en te gelijk de vlag opheisten en het schip *tabooerden* (c) door het

(c) *Tabooeren*, beteekent, in de taal der Zuidzee-Eilanderen, *afzonderen, ongenaakbaar verklaren*; en zij doen dit door rondom het huis of de plek gronds eene menigte dunne stokjes te steken, waar aan vlokken wit haar gebonden zijn. Wanneer de priesters dit verricht hebben, mag niemand, zo ik meen, op doodsstraffe zulk eene plaats naderen.

het ophefchen van eene witte vlag boven aan de groote bramsteng. Dit deed de verlangde uitwerking: het volk begaf zich ijlings naar de wal; in welke verwarring er vele kanoes omfloegen, welker eigenaars terstond naar land zwommen zonder zich met het oprichten van de zelve optehouden.

Wij konden nu onverhinderd onder zeil gaan, doch namen voor om gedurende een paar etmalen af en aan te zeilen, als zijnde dit de beste wijze om te *Owhijhee* ververschingen te bekomen; gelijk wij dan ook den volgende dag een menigte schoone Varkens en onderscheiden vruchten kochten. Terwijl hield zich een gedeelte van ons volk bezig met het slachten en inzouten van Varkens; het geen wegens de frische lucht hier beter was, dan in *Karakakooa-Baai*, waar de lucht zoo dompig en zoel was, dat het vleesch schoon gezouten, er ligtelijk konde bederven.

Gedurende de drie volgende dagen poogden wij te vergeefsch eene baai aan de Westzijde van *Morotoi* te bereiken, daar wij door stilte en tegenwinden afdreven; zoo dat wij daarvan afzagen en het op *Woahoo* aanhielden; waar wij den 1 van Zomermaand op twaalf vademmen het anker uitwierpen in eene fraaie baai, welke wij den naam van *Koning-Georges baai* gaven.

Terstond bij onze aankomst kregen wij verscheiden kanoes bij ons, welke ons eenige weinige Kokosnooten, en wilde Pisang, als mede Zuikerriet en zoete Wortelen brachten, gelijk ook des anderen daags eenige kleine Varkens. Daar echter niets zoo noodzakelijk was, als de schepen van water te voorzien, gingen de beide Kapteins aan land om naar eene bekwame waterplaats omtezien zonder die echter te kunnen vinden; daarentegen zagen zij dat de Eilanders groote Kalabassen, met water gevuld, in hunne kanoes hadden; en zij overreedden hen om het zelve daarmede aan de schepen te brengen; met zulk een goed gevolg dat zij den volgende dag alle onze

1785.
Zomermaand

ledige watervaten gevuld kregen, voor de kleine kosten van eene partij spijkers, zonder veel arbeids en zonder onze vaten in het minste te beſchadigen.

3

Dien zelfden dag ging ook de Chirurgijn met de zieken aan de wal, doch zij kwamen des avonds, eerder vermoeid dan verkwikt weder aan boord, wegens de menigte volks die hen uit nieuwsgierigheid steeds omringd hadden.

5

Ons dus van water en die ververschingen, welke *Woahoo* oplevert, voorzien hebbende gingen wij den 5 des morgens onder zeil naar *Oneehow*, om daar eenen voorraad van Yams optedoen, welke dat Eiland in overvloed en zeer goed voortbrengt.

Toen wij even uit de baai waren, kwam een oude Priester, die ons dikwijls bezocht had, in een groote dubbelde kanoe aan boord en bracht Kapt. PORTLOCK eene fraaie vedermuts tot een geschenk van TAHEETERE, wien wij twee groote bijlen en eenige kleinigheden van weinig waarde terugzonden, en den ouden Priester als mede een jong Opperhoofd, die bijna altijd bij ons aan boord geweest was, met een Dragondermuts beschonken, waarmede zij wonder in hun schik waren.

Woahoo is gewisfelijk het fraaiste Eiland van deze groep en voor eene Europeesche volkplanting beter geschikt dan een der anderen, daar er nauwlijks een hoekjen onvruchtbaren gronds te vinden is. Wij zagen er eene menigte krijgslieden en oorlogstuig en vele der krijgslieden waren op eene geheel verschillende wijze *getattooed*, dan wij ergens op de *Sandwich-Eilanden* gezien hadden; zoo dat hunne aangezichten geheel zwart geleecken, behalven dat een groot gedeelte van het ligchaam op onderscheidene wijzen *getattooed* was.

Wij vonden hier thans ook voor het grootste deel de dolken, welke wij op de voorige reize aan deze Eilanden gelaten hadden; zijnde er bijna geene groote kanoe waarin een van het volk er geene had: terwijl wij er op *Owhijhee* niet meer dan twee of drie zagen,

Ver-

leine kosten.
en zonder

met de zie-
eerder ver-
de menigte
ingd hadden.
gen, welke
wij den 5
daar eenen
and in over-

n een oude
een groote
PORTLOCK
TAHEETER-
kleinigheden
n Priester als
bij ons aan
beschonken,

n deze groep
geschikt dan
en onvrucht-
eene menigte
lieden waren.
dan wij er-
en; zoo dat
behalven dat
onderscheidene

otste deel de
eze Eilanden
kanoe waarin
er op *Ow-*

Ver-

Vermits het zeer gevaarlijke en vernielende wapens zijn, wilde Kapt. PORTLOCK niet dulden, dat er eenige op de schepen gemaakt wierden; hoewel de inboorlingen er zeer sterk om aanhielden. Hij had het de vorige reize reeds onvoorzichtig geoordeeld en de uitkomst had zijn vermoeden bevestigd; daar Kaptein COOK zelf vermoord wierd met een der dolken, welke wij zelven aan de inboorlingen van *Owhijhee* gegeven hadden; waarvan hij zelf 't voorbeeld gegeven had, door er eenigen te doen maken naar het model van de *Pahoos* der *Indianen*: terwijl men er zoo mild mede was, dat den eigen morgen waarop wij in de *Karakakooa* baai liepen, toen de fokkemast van de *Resolution* gescheurd was, Kaptein CLARKE er acht of negen aan MAIHA MAIHA gaf voor een vederen kleed.

Zedert het jaar 1778; toen de *Sandwich-Eilanden* eerst ontdekt wierden; schijnt er eene geheele verandering in derzelver regeeriug te hebben plaats gehad: zoo ver wij nu konden ontwaren was TAHEETERRE, de tegenwoordige Koning van *Woahoo*, de eenige Vorst in leven van die, welke wij er toen vonden. Hij was toen slechts Koning van *Morotoi*, en in oorlog met PEREEOANNE, den toenmaligen beheerscher van *Woahoo*, die een aantal oorlogs-kanoes had afgezonden om deszelfs Staten aantetasten. Maar zijne macht schijnt toen verlagen geweest te zijn; want kort daarop nam TAHEETERRE bezit van *Woahoo* die door zijnen voorspoed aangevuurd, vervolgens ook het Eiland *Mowee* aantastte en benachtigde. TEREEOBOO, toen Koning van *Owhijhee* en *Mowee* sneuvelde in het gevecht ter verdediging zijner Staten. Dit wordt waarschijnlijk, door dien MAIHA MAIHA de tegenwoordige Koning van *Owhijhee*, slechts een minder Opperhoofd was, terwijl wij de laatste maal hier waren, en nu eenigermaate onderworpen is aan TAHEETERRE. Het is ook een overtuigend bewijs van de overwinning van die van *Woahoo*, dat hunne Opper-

1786.

Zomermaand

1786. hoofden de meeste dolken bezaten, welke wij op *Ow-*
 Zomermaand *hijhee* gelaten hadden; daar het zeker is dat deze Eil-
 anders zich hunne wapenen nimmer dan met het leven
 laten afnemen.

6

Den 6 kregen wij *Atoui* in het gezicht, en deden den
 volgenden dag ons best om in *Wijmoa-baai* te komen,
 waar Kapt. COOK ook voor anker gelegen had en wij
 wisten dat overvloed van schoone Varkens te bekomen
 was; doch vermits wij een Zuidewind hadden, waarvoor
 de baai open lag, durfde Kapt. PORTLOCK de schepen
 er niet wagen, maar liet het met alle zeilen naar *Onee-*
how loopen, waar wij na eenig zukkelen den 8 in eene
 goede baai ten anker kwamen.

Ons voornaamste werk hier was een goeden voorraad
 van Yams opte doen, welken ons de ingezetenen ook in
 overvloed aanbrachten. Den 9 kregen wij het bezoek
 van een Opperhoofd, *ABBENOOE* genoemd, die Kapt.
 PORTLOCK terstond herkende en met hem aan de wal
 ging om de waterplaats te bezichtiger, welke zij wel
 goed doch te ver van strand vonden. Bij deze gelegen-
 heid kunnen wij alle schepen aanraden zich van een ge-
 noegzaam getal vaten met houten in de plaats van ijzeren
 hoepels te voorzien, en daarmede het water te halen
 om in de andere overteftorten, vermits die de *Indianen*
 in geene verzoeking brengen om te stelen.

Bij eene wandeling landwaards vonden wij dit Eiland
 wel bebouwd. Behalven Yams, het voornaamste voort-
 brengzel, heeft men er ook zoete Potatoes, Zuikerriet,
 en zoete Wortelen. (*Dracena terminalis* LINN.) door
 de inboorlingen *Tee* genoemd.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Vervolg der verrichtingen te Oneehow. Wijze van het Varkenvleesch intezouten onder deze luchtstreek. Vertrek van Oneehow. Bier van de zoete wortel gebrouwen. Zij komen in het gezicht der kust van Amerika. Ontmoeten eenige Russen, die zich daar ophielden. Aankomst in Cooks-Rivier. Bezoek van den Bevelhebber der Russen. Ankeren in Kool-Haven. Verscheiden verrichtingen aldaar. Overvloed van Zalm. Zij bezoeken het verblijf der Russen. Derzelyer levenswijze. Zij zeilen de Rivier verder op.

Het Eiland *Oneehow* stond onder het gebied van TA'AAO Koning van *Atoui*, dié zich thans op deze laatste plaats ophield; terwijl ABENOOE *Oneehow* in deszelfs afwezen bestierde. Kaptein PORTLOCK vereerde dezen ouden man eenige roode baai en twee groote bijlen, welke hij terstond naar *Atoui* aan TA'AAO zond, ons verzekerende dat wij ingevolge van dit geschenk overvloed van Varkens en vruchten van daar te wachten hadden. Wij telde weinig op dit bericht, doch wierden des anderen daags na den middag aangenaam verrascht; door de terugkomst van ABENOES afgevaardigden, die door verscheidene dubbelde kanoes verzeld wierd; met een aantal schoone Varkens om te verkoopen, gelijk ook met Faro en Zuikerriet.

De bode gaf ons te kennen, dat TA'AAO zelf ons had willen bezoeken, doch dat hij nog zes of zeven dagen te *Atoui* moest vertoeven tot het verrichten van eenige Godsdienstige plechtigheden voor eene zijner vrouwen, die onlangs gestorven was. Wij hadden echter niet veel rede om ons over de afwezigheid zijner Ma-

1786.
Zomermaand
9

10

1786.
Zomermaand

jeiteit te bedroeven, vermits ABENOË de inboerlingen in goede orde hield en aanmoedigde om ons alles te brengen wat het Eiland opleverde: en wanneer die van *Aioui* hunne waren verkocht hadden zond hij hen weg om nieuwen toevoer te halen.

Om onze erkentenis te betoonen voor het bezorgen van ververschingen op zulken verren afstand, zond Kapt. PORTLOCK nog een Dragonder-muts aan TA'AAO ten geschenke. ABENOË reekende dit echter niet voldoende, maar hield aan om hem ook een armstoel in de kajuit staande te zenden, welke hij zeide den Koning wonder te stude te zullen komen voor eene zijner vrouwen, die onlangs bevallen was. De Kaptein voldeed aan dit verzoek en het goed werd aanstonds met bijzondere boden verzonden. Ons werk ging nu ook geregeld en spoedig voort; een deel van ons ruilde Yams en andere ververschingen, terwijl anderen bezig waren met het slachten en inzouten van Varkens. Die van ons volk nog niet volkomen hersteld waren, gingen dagelijks aan de wal en vonden veel baat bij de landlucht en eenige lichaamssoeffening. De inwoonders van dit Eiland waren niet zeer talrijk en werden bovendien door ABENOË zoo goed in orde gehouden dat ons volk kon wandelen waar het hun lustre, zonder de minste hindernis.

Behalven Varkens en vruchten, kochten wij ook gezouten visch van verschillende soorten. De inboerlingen brachten ons ook water in kalabassen, niet alleen voor dagelijks gebruik, maar ook ter vervulling van het geen wij zedert ons vertrek van *Woahoo* gebruikt hadden. Zeldzaamheden werden ook te koop gebracht en de Kaptein kocht een keurige vliegenklap van fraaie bonte vederen gemaakt, met een handvat van menschenbeen zeer netjes met schildpad ingeleid.

Den 12 hadden wij een dertig Varkens gekocht welke door elkanderen zestig ponden woogen, en ingezouten wierden, behalven verscheiden kleinen, daar wij dagelijks van aten.

De

1786.
Zomermaand

De wijze van het inleggen van Varkenvleesch onder de luchtstreek der Keerkringen is door COOK tot volkomenheid gebracht en verdient wegens hare nuttigheid algemeen gemaakt te worden. Drie verschillende partijen komen aan dit werk te pas, en de beste tijd van slachten is des namiddags te drie uren en in het koele van den avond; terwijl men eene tent spannt, om het vleesch niet door de zon te doen beschadigen. Na dat de eene partij de Varkens geslacht en wel schoon gemaakt heeft, geeft zij ze aan eene andere over, die er alle de beenen uitneemt, de bloedvaten met alles dat gekneusd is wegsnijdt, het vleesch in stukken van vier tot zes ponden hakt, en te gelijk de huid allerwegen kerft om het zout overal den vrijen toegang te geven. Vervolgens worden deze stukken overgegeven aan de zouters, die dezelve door en door met goed wit zout wrijven en op eenige luiken leggen, welke voor dien tijd als een bank een paar voet boven het dek geleid waren. Wanneer daar nu een genoegzame hoeveelheid vleesch oplag, werd het zelve met zeildoek en planken bedekt en zwaar gewicht er opgezet. In dien staat blijft het tot 's morgens, wanneer er al het bloed is uitgeperst en het vleesch hard en vast geworden. Dan word ieder stuk nauwkeurig nagezien en zo het hier of daar was aangestoken dat er afgesneden en met nieuw zout gewreven; vervolgens in vaten met sterke pekkel gepakt en weder gewicht er opgezet. Na verloop van vierentwintig uren wordt het weder overgepakt, met versche pekkel voorzien en ten gebruike weggezet. Men dient vooral aantemerkten dat de Varkens geslacht zijnde niet te schielijk kunnen schoon gemaakt en gezouten worden, vermits het goed blijven van het vleesch daar van voornamelijk afhangt; schoon men in de meeste landen, daar veel Varkenvleesch ingezouten wordt, gewoon is het zelve eerst te laten koud worden voor dat het gezouten wordt. Deze manier deugt nothans zeker niet; want ik heb in *Virginie* een huis gekend, welk daar door op eens zeshonderd Varkens schade had, daar ik mij

E

ver-

inboorlingen
ons alles te
neer die van
hij hen weg

het bezorgen
, zond Kapt.
TAAAO ten
niet voldoen-
rmstoel in de
den Koning
ne zijner vrou-
in voldeed aan
met bijzondere
k geregeld en
ams en andere
waren met het
ons volk nog
gelijks aan de
cht en eenige
t Eiland waren
oor ABENOOE
k kon wandelen
indernis.

wij ook gezou-
oorlingen brach-
een voor dage-
n het geen wij
den. Zeldzaam-
e Kaptein kocht
ederen gemaakt,
etjes met schild-

gekocht welke
ingezouten wier-
gelijks van aten.

De

1786. verzekerd houde, dat misfchien alles zoude goed gebleven
Zomermaand zijn, indien men had begonnen te zouten toen het vleesch
warm en het bloed nog loopend was.

13 Wij hadden nu ook bijna achttien tonnen *Yams* voor bei-
de fchepen opgedaan; het volk was volkomen hersteld en
alle werk verricht; zoo dat wij den 13's morgens vroeg
onder zeil gingen, en de Baai, door ons de *Yams-Baai*
genoemd, met eene frifche koelte uit het N. O. uitliepen.

Onder de ververfchingen, welke de *Sandwich-Eilanden*
opleveren, verdient inzonderheid gemeld te worden de zoe-
te wortel, *tee* genoemd, welke hierin overvloed gevonden
wordt en waarvan wij zeer goed bier brouwden.

De wortel werd fchoon gefchrapt; aan kleine stukjes
gefneeden en in een fchoone ketel gedaan, zijnde zes der
grootfte wortels genoeg voor twaalf gallons water. Dit
werd fmiddags te drie uur over het vuur gehangen, ander-
half uur gekookt, en dan te koelen gezet: wanneer het laauw
geworden was, deden wij er een vierde pint toebereide gest
in en goten het in een vat. Omtrent middernacht begon het
gemeenlijk te werken en den volgenden morgen te negen
uur was het een uitmuntende drank. Wij behoeften maar de
eerfte maal gest te gebruiken; vermits het grondfap vervol-
gens het vocht deed gesteden: en zo men geene gest had,
zou men zich misfchien met vrucht van een weinig zuur-
deeg in de plaats kunnen bedienen. Wij gaven dit bier
altijd te drinken aan die van ons volk, die door het fcheur-
buik aangetast wierden, en er veel baat bij vonden. Wij
beproofden de zelfde bewerking aan het zuikerriet en kre-
gen daarvan een goeden gezonden drank, fchoon minder
dan de andere.

28 Wij vervorderden onze reize zonder eenig merkwaardig
voorval tot den 28, wanneer in den achtermiddag het
water van kleur veranderde, zonder dat wij met 120 va-
demen grond vonden. Den volgenden morgen zagen wij
eene menigte *Robben* om het fchip fpeelen; doch wij wa-
ren op eenen te verren afstand van de kust van *Amerika*,
om

goed gebleven
oen het vleesch

Yams voor be-
men hersteld en
s morgens vroeg
de *Yams-Baai*
N. O. uitliepen.
dwich-Eilanden
worden de zoe-
rvloed gevonden
vden.

n kleine stukjes
zijnde zes der
ns water. Dit
ehangen, ander-
anneer het laauw
toebereidde gest
nacht begon het
morgen te negen
hoefden maar de
grondsap vervol-
geene gest had,
en weinig zuur-
gaven dit bier
door het scheur-
lij vonden. Wij
uikerriet en kre-
schoon minder

ig merkwaardig
chtermiddag het
ij met 120 va-
rgen zagen wij
; doch wij wa-
van *Amerika*,
om

om te kunnen denken dat zij van daar of van eenige be-
kende Eilanden nabij dezelve konden komen. Daarentegen
is er veel rede om te vermoeden, dat wij niet ver van
eenig onbekend land waren; vermits wij op onze laatste
reize in 1778 op $41^{\circ} 50'$ N. B. en $142^{\circ} 30'$ L. een stuk
hout voorbijzeilden, welk niet lang in het water scheen
gelegen te hebben en van het Westen kwam afdrijven;
en in dat zeldte jaar op $40^{\circ} 15'$ N. B. en $157^{\circ} 55'$ L. een
zoort van *Pellikaan* zagen vliegen, welke men weet dat
zich nimmer ver van het land verwijdert. Vermits wij ons
nu ten naasten bij op het midden dier gemelde hoogten
bevonden, dachten wij vastelijk het zelve te zullen aantref-
fen; doch wij hadden zedert verscheiden dagen een dikke-
deinzige lucht met stofregen, zoo dat wij geen anderhalf
uur ver land zouden hebben kunnen zien, en daar het ge-
vorderde s'voen ons niet toeliet er naar te zoeken hielden
wij ons op kurs naar het Noorden.

Den 15 van de volgende maand vonden wij des mor-
gens het water van kleur veranderd op $57^{\circ} 2'$ N. B. en
 $148^{\circ} 32'$ L. en daar wij gaarn het begin van de gronden
wilden leeren kennen, wierpen wij dikwijls het dieplood
uit; doch vonden geen grond op 190 vademen. De af-
wijking van het Compas was hier $22^{\circ} 21'$ Oost.

Den volgenden dag peilden wij grond op 70 vademen
en toen des avonds de mist opklaarde, zagen wij de kust
van *Amerika*, welke zich van het N. t. O. tot W. t. N. uit-
streckte, op eenen afstand van twaalf mijlen. Den 19 zagen
wij *Kaap-Bede* en wanneer wij dezelve Zuid 34° Oost op
den afstand van een groot uur van ons hadden, deed zich
eene haven op met een klein Eiland voor het inkomen van
dezelve, waarop wij voorts aanhielden. Wij wierden op
dat tijdstip niet weinig verbaasd een kanon schoot van de
wal te horen; wij beantwoordden daar aan en heisten de
vlag op. Terstond daarop hoorden wij een tweede schoot
en niet lang daarna zagen wij eene boot naar ons toeko-
men, welke wij bevonden met *Rusfen* bemand te zijn. Zij

1786.
Zomermaand

Hooimaand.

15

16

19

1786.
Hoolmaand.

berichten ons dat de haven zeer goed was en namen onzen stuurman met zich om dezelve te onderzoeken en den ingang te peilen; waar wij met de schepen den volgenden dag ten anker kwamen, met oogmerk om ons gebrek aan brandhout te vervullen en het volk eens te ververschen, en tevens eenige omstandigheden omtrent het verblijf en de verrichtingen der *Rusfen* te vernemen.

•!

Daags daaraan ging Kapt. PORTLOCK vroeg in den morgen aan de wal om naar eene geschikte plaats omtezien, waar men hout en water voor de schepen zoude kunnen bekomen. Hij landde aan eenen zacht oplopenden oever aan de punt van de Baai, waar eene beek van zoet water gevonden wierd, en hout in overvloed van onderscheiden soorten, als pijnboomen, zwarte berk, hazelaar en populieren: en vele der pijnboomen waren zwaar genoeg tot masten van een schip van vierhonderd ton; doch het zelve was hier niet zoo gemakkelijk in de boot te brengen, als dieper in de haven, werwaards terstond de timmerlieden en e enig ander volk gezonden wierden, benevens eene kist met geweeren; het geen raadzaam geoordeeld wierd, om dat de *Rusfen* altijd op hunne hoede waren tegens de inboorlingen; offchoon wij er nog geene vernomen hadden.

Na den middag deden wij eenige trekken met de zegen, maar konden niets vangen. Inmiddels kregen wij een bezoek van het Opperhoofd der *Rusfen*, die ons twee dagen te voren een geschenk van zoo veel *Zalm* gebracht had, als wij met al het volk voor eenen dag genoeg hadden, en waar voor wij hem toen met *Tams*, Varkenvleesch en eenige vlesfen brandewijn beschonken. Hij wees ons eene beter plaats om te vischen, waar wij in eenige trekken dertig schoone *Zalmen* vingen; en bood ons aan om ons den volgenden dag overvloed van Visch te leveren, indien wij hem de zegen met een van ons volk dien nacht wilden laten; waar van wij ook gebruik maakten.

Wij

Wij vernamen nu, dat de *Rusfen* vijftewingtig in getal waren, behalven eene partij *Indiaanen* van *Kodiak* en *Oonalaska*, welke zij met zich gebracht hadden en waar onder drie vrouwen waren; zij hadden twee booten van vellen gemaakt ieder van twaalf riemen; welke zij op het strand getrokken en omgekeerd hadden en waar onder het meeste volk sliep; hebbende het Opperhoofd eene kleine tent van zeildoek. Zij hadden geen brood; en scheenen hoofdzakelijk van Visch te leven, als mede van eene kost, van den wortel der *Serena* gemaakt, doch door de toebereiding met traan zeer onsmakelijk.

1786.
Hooimaand.

Zo veel wij konden ontwaar worden, ruilden zij geene pelterijen van de inboorlingen en hadden geene *Zee-Otter* vellen noch eenige anderen, dan welke de *Kodiak-Indianen* op de jacht kregen. Gedurende ons verblijf bij hun waren zij druk aan het werk; zomtigen aan het schoonmaken van versche *Zee-Otter* vellen en anderen aan het herstellen der booten en het schoonmaken der geweren. De meeste *Indianen* waren op de jacht, de weinige overigen maakten scherpe punten aan hunne spietzen en snuif van tabak, waarop zij zeer gesteld scheenen; hunne vrouwen kookten, en herstelden de kanoes.

Zij waren zeer beducht voor de *Amerikanen*, die naar het verhaal des Opperhoofds reeds meermalen getracht hadden hen te overrompelen, zoo dat zij gedurig op hunne hoede zijn moesten en nimmer zonder een geladen geweer, houdegen en mes bij zich sliepen.

Den volgenden morgen zonden wij de sloep om den uitslag der vischvangst te vernemen en kregen dezelve zwaar geladen met *Zalm* te rug; zoo dat wij nu overvloed van Visch voor de beide schepen hebbende het volk niet langer zoute kost schaften, maar aan het zelve versche Visch en *Yams* te eeten gaven. Op den middag gingen de beide Kapteins met de sloep de haven opnemen; welke zij bevonden van het klein Eiland, in den mond gelegen en door hun het *Pasfage-Eiland* genaamd, zich ont-

21

1786.
Hoolmaand.

trent negen mijlen O. Z. O. uittrekken en in een Rivier van zoet water te eindigen, welke uit verschillende takken voortkomt. Zij zagen hier verscheidene hutten, welke nog onlangs schein bewoond geweest te zijn en waaruit de menschen, denklijk uit vrees voor de *Rusfen*, vertrokken waren. Bij het oproeien van een der armen van de Rivier zagen zij een grooten bruinen Beer op hun aankomen, die echter ongemeen ras in het hout vlood, zoodra hij hen in het oog kreeg; gelijk zij er daarna nog wel twintig zagen, zonder er eenen onder scheut te kunnen krijgen.

25 Den 25 hadden wij het noodige hout en water aan boord en de schepen gereed om zee te kiezen en *Cooks-Rivier* op te zeilen; daar wij ongeduldig naar haakten, wegens de waarschijnlijkheid van er inwoonders en pelterijen te zullen vinden. Doch het mistige weder en de flappe veranderlijke winden lieten ons zulks niet toe. Na den middag roeiden de Kapteins naar eene Baai ten Oosten van den Noorder hoek der haven, waar zij aan land gaande twee aderen van steenkool ontdekten, waarvan zij eenige stukken medenamem, welke helder en goed brandden. Uit dezen hoofde kreeg de Baai den naam van *Coal-Harbour* of *Kolen-Haven*, waarvan de nevensgaande plaat een aftekening oplevert.

28 Wanneer den volgenden dag het weder een weinig opklaarde, lichteden wij terstond het anker, doch hadden moeite om tegen den vloed optewerken, zoo dat wij eerst daags daarna uit de haven raakten, en de Rivier opzeilden, waar wij telkens wanneer de eb begon voor anker moesten liggen; daar het tij vier en vijf mijlen in een uur liep. Den 28 waren wij op $60^{\circ} 9' N.$ B. en vonden eene miswijzing van $23^{\circ} 15'$ Oost. Het land aan de Westkust had kort aan strand een aangenaam voorkomen en was denklijk bewoond; weshalven wij het naar dien kant hielden, en naar eene goede ankerplaats omzagen, welke wij in den avond na het omzeilen van een uittrekenden hoek

in een Rivier
millende takken
en, welke nog
en waaruit de
en, vertrokken
en van de Ri-
p hun aanko-
t vlood, zoo
er daarna nog
cheut te kun-

ater aan boord
Cooks-Rivier
kten, wegens
pelterijen te
e flappe veran-
a den middag
sten van den
gaande twee
eenige stukken
a, Uit dezen
urbour of Ko-
en aftekening

n weinig op-
doch hadden
dat wij eerst
kivier opzeil-
n voor anker
n in een uur
vonden eene
de Westkust
en was den-
kant hiel-
en, welke
uittekenden
hoek

nd.

Gezicht van de KOLEN-HAVEN *in* COOKS-RIVIER.

171
Hoolm

21

22

23

K
een
van
ged
ge
fch
zin
ren
te
de
terij
den
stek
and
zeke
geza

hoek vonden, waar achter wij het anker op 13 vademen lieten vallen. 1786.
Hooftmaand.

ZESDE HOOFDSTUK.

De inboorlingen komen met pelterijen aan de schepen; hunne geaardheid. Korte beschrijving van het land, de luchtsgesteldheid en voortbrengzelen. Vertrek uit de Handel-Baai. De inboorlingen verzoeken om hulp tegen de Rusfen. Zij verlaten Cooks-Rivier. Vergeeffsche poging om in Prins Williams-Sound te komen. Zij worden te leur gesteld in hunne hoop om Kruis-Sound of de Baai der Eilanden aantedoën. Kruchtslooze pogingen om Koning Georges-Sound in te loopen. Tocht naar de Sandwich-Eilanden. Aankomst te Owhijhee. Verriichtenen aldaar. Tocht naar Woahoo.

Kort na dat wij ten anker gekomen waren, kwam er een kanoë van land, met een enkeld man, aan boord van de *Koningin Charlotte*, niets medebrengende dan wat gedroogde *Zalm*, welke zij van hem kochten voor eenige kralen, waar mede hij wel in zijn schik was. Waarschijnlijk kwam hij enkel om te zien, wat wij in den zin hadden; en toen hij begreep dat wij gekomen waren om in vrede te handelen, en gezien had wat wij te ruilen hadden, toonde hij zich weltevreden en beloofde ons dat er, bij het opgaan der zon, volk met pelterijen bij ons zoude komen. Ook zagen wij den volgenden morgen twee groote kanoës en vele kleinen van de wal steken. De eersten hadden elk omtrent twintig man in, de anderen een of ten hoogsten twee. Wanneer zij tot op zekeren afstand genaderd waren, werd er een algemeen gezang aangeheven, waar mede zij eenen geruimen tijd aan-

1786.
Hooimaand.

aanhielden; en dit geeindigd hebbende, kwamen zij ons op zijde, met uitgestrekte armen, ten teeken van hunne vredelievende oogmerken; terwijl er velen groene planten om hoog hielden, waarschijnlijk met dezelfde bedoeling. Zij hadden hunne aangezichten met rooden oker en potloot zoodanig besmeerd, dat zij er walglijk uitzagen en hunne natuurlijke kleur geheel onkenbaar was. Hunne neus en ooren waren met kleine blaauwe kralen of tanden versierd en in de onderlip hadden zij eene snede, gelijkwijdig met den mond, welke op gelijke wijze versierd was. Zij verkochten ons een twintig goede *Zee-Otters* vellen en eenige mantels van *Marmotten* huiden, welke vrij net aan een gehecht waren. Hunne handelwijze scheen oprecht en openhartig. Ook vielen zij ons zeer lastig om met hun aan de wal te gaan. Kaptein PORTLOCK verzocht er eenen, zo het scheen een' Opperhoofd, om aan boord te komen, het welk hij in den eersten aanvang weigerde, ten zij er een van ons in hunne kanoe ging; doch intuschen waagde het een ander om op het schip te komen, en hij werd daarin terstond van het Opperhoofd en van vele anderen gevolgd. Evenwel deed Kaptein PORTLOCK een van het volk in de kanoe gaan, om hen te overtuigen dat zij niets te vrezen hadden. Zij bleven eene poos aan boord en bezichtigden het schip; waarna zij ons verlieten en strandwaards roeiden, wel voldaan, zo het scheen, over onze behandeling.

30

Wegens dit goede begin werd er besloten hier eenige weinige dagen te vertoeven. Reeds den volgenden dag kregen wij wederom een bezoek van verscheiden kanoes, en kochten eenige goede *Zee-Otter* vellen, mantels van *Marmotten* vellen, als mede eenige *Vossen* en *Rakoons* (*Ursus Lotor* LINN.) Ook brachten zij ons overvloed van verschen *Zalm*, welken wij voor kralen en knopen inruilden. Op dezen voet bleven wij nog eenige dagen handelen en de inboorlingen gedroegen zich rustig en vreedzaam, hoewel zij naar de wijze van deze volkeren, geen been

been in het stelen vonden. Onder anderen gaven zommi-
gen aan boord van de *George* een proef van hunne be-
hendigheid in dat werk, met de haken van een blokstrop
en het handvatzel van een slijpsteen wegtenemen welke van
ijzer gemaakt zijnde, gewisfelijk voor hun een goede buit
waren. Men oordeelde het echter niet raadzaam eenig ge-
weld over deze geringe diefstallen te maken, maar wij ver-
genoegden ons met in het vervolg het oog wat beter in
het zeil te houden.

Een Opperhoofd van wat meer jaren kwam aan boord
van de *Charlotte* en gaf aan Kaptein DIXON eenig bericht
omtrent de *Rusfen*. Althans deze meende, zo uit het wij-
zen van den ouden man op de stukken en zijn nieluiden
van het affchieten derzelven, als uit zommige andere om-
standigheden, duidelijk te hebben kunnen opmaken, dat
er onlangs tusschen de *Rusfen* en de inboorlingen een
gevecht had plaats gehad, waarin de eerstgemelden de ne-
derlaag gekregen hadden. Het Opperhoofd gaf te gelijk
te kennen, dat men deswegens met ons geen geschil zou-
de maken, vermits hij zich, uit hoofde van de verschillen-
de kleeding, verzekerd hield, dat wij tot een ander volk
behoorden. Hoe het krakeel ontstaan was konden wij niet
ontwaren; doch waarschijnlijk was het door dieverij
veroorzaakt.

Wanneer de *Indianen* het schip verlieten, gaven zij te
kennen, dat er in dien omtrek geen vellen meer te be-
komen waren, maar dat zij er uit het omliggende land
nog wat zouden gaan halen. Op den volgenden dag heb-
den wij vrij hevigen wind en zagen ook geene inboorlin-
gen. Maar op den vijfden van Oogstmaand kwamen er
des morgens wederom eene groote en verscheidene kleine
kanoes aan boord, welke vier goede *Zee-Otter* huiden
eenige weinigen *Zabel*, *Rakoons* en *Vossen* vellen, bene-
vens een goed deel schoone *Zalm* aanbrachten. De groo-
te kanoe had twee dagen uitgeweest om aan verschillende
oorden langs de Rivier vellen optekopen; en het volk
gaf

1786.
Hooimaand.

1786.
Oogstmaand

gaf ons nu duidelijk te kennen, dat het land schoon uitverkocht was en zij ons niets meer konden leveren. Wij werden hier in bevestigd, door dien wij opgemerkt hadden dat de kanoes, welke van verschillende strecken in de laatste dagen bij ons kwamen, slechts weinige vellen hadden, waaraan boven dien niet veel gelegen was. Gevolglijk besloten wij uit *Cooks-Rivier* te vertrekken en naar *Prins Williams Sound* te stevenen, waar wij een goeden voorraad van kostelijke vellen hoopten opredoën.

De sterke wind en het mistige weder beletteden ons echter voor den 10 het anker te ligten. Op den 7 kregen wij twee kleine kanoes bij ons, waar van wij zo veel *Zalm* kochten, dat er al het volk een dag van konde geschaft worden, doch zij hadden wederom geenerhande vellen. Den volgenden dag kwamen er wederom twee met wat *Zalm*; en Kaptein PORTLOCK vereerde aan twee inboorlingen, die bij hem aan boord kwamen, een Mes, Fret-boor en wat Kralen. Van de boor wisten zij volstrekt niets te maken; maar toen de Kaptein hun het gebruik daar van aanwees en hen in een stuk houts een gat leerde boren, ontdekten zij ras de waardij van dit geschenk en stelden het verre boven de andere vereeringen. Toen zij zich gereed maakten om weder na de wal te gaan begon het zeer hard te waaijen, waarop de Kaptein hun te kennen gaf dat, indien zij wilden vertoeven tot de wind bedaarde, hij de kanoe op het dek zoude laten heischen: welken voorslag zij allen ook gereedelijk aannamen, behalven een oud en stuursch man, die er veel tegen had en er op stond om het schip te verlaten; het welk zij dan ook deden en gelukkig het strand bereikten, hoewel niet dan met vele moeite.

Het land aan de *Cooks-Rivier*, ter plaatse daar wij lagen op 60° 48' N. B. en 152°, 11' W. L. en waaraan wij den naam van *Handel-Baai* gaven, is langs de Zeekust niet onaangenaam onderscheiden in valleien en zacht-

1786.
Oogstmaand

zachtens rijzende gronden en over het algemeen met Pijnboomen, Kreupelhout en een lang gras bedekt. In vele der valeien waren kleine beeken, welke zich in de Zee ontlasten, en in eene derzelve stonden verscheidene huizen en een hoog staketzel tot het droogen van *Zalm*. Deze voorgrond steekt geweldig af bij de hemelhooge bergen achter denzelfden, welke woefte en met eeuwige sneeuw bedekte kruinen ver boven de wolken reiken en door hunne ongemeten hoogte en verschriklijke steilten voor menschen en beesten ongenaakbaar schijnen: zo dat het geheel een fraaij en schilderachtig landschap oplevert.

Behalven de verschillende soorten van vellen, welke wij hier vonden en waar onder de *Marmotten* en *Vosfen* de menigvuldigste schenen, brengt het land ook nog, Zwavel, Ginsing, Slangenwortel, Potloot en Steenkolen voort, benevens een grooten overvloed van schoone *Zalmen*, welke in dit jaargetij in tallooze schoolen in de Rivier komen en van de inboorlingen, met weinig moeite achter gemaakte kribben, of dammen gevangen worden. Weshalven men hier eenen voordeeligen handel zoude kunnen vestigen, indien iemand van onderneming zich daarop wilde toeleggen: te meer vermits de inboorlingen zich vreedzaam gedragen en met groote eerlijkheid hunne waren verruilen.

De inboorlingen zijn van middelbare grootte en welgemaakt; doch door het mislijk verwen hunner aangezichten, lieten zich hunne trekken en kleur niet genoegzaam onderscheiden. Wij zagen maar ééne Vrouw, welke zij met vele achting en oplettendheid behandelden. Haar gelaat was tamelijk rein en hare kleur en uitzicht niet onaangenaam; zoo dat men er in *Engeland* wel vele lelijker vindt. Zij schijnen op geene bijzondere plek hun verblijf te houden, maar hier en daar verspreid te wonen naar hunne omstandigheden of neigingen. Evenwel is het waarschijnlijk dat zij in stammen of horden verdeeld zijn, vermits wij in elke groote kanoe ten min-

1786.
Oogstmaand

sten iemand van grooter aanzien opmerkten, die niet alleen het opzicht had over den handel der overigen, maar hen ook in eene mate van onderwerpelijheid hield. Hunne wapenen waren bogen pijlen en spiesen, welke zij beide op de jacht en in den strijd gebruikten. Het vleesch der verschillende dieren strekte hun tot spijs, gelijk de vellen tot kleeding. Zij gaven echter niet, gelijk men denken zoude, de voorkeuze aan de vellen van grooter dieren als *Beeren* en *Wolven*; maar droegen meestal mantels van *Marmotten* vellen die wel uit honderd stuks zeer net zamengenaaid waren. Hunne kleine kanoes konden niet meer dan een of ten hoogsten twee menschen voeren en waren, gelijk ook de grooten, met vellen bekleed.

so De wind bedaard zijnde, gingen wij den tienden onder zeil, doch werden den zelfden dag genoodzaakt het anker weder te laten vallen om niet door den stroom op eene droogte te raken. Terwijl wij daar lagen, kwamen er weder eenige kanoes bij ons van een gehucht bij den Zuiderhoek van de *Handel-Baai*, met eenige *Zalmen*. In eene van dezelve bevond zich een man, die ons van veel dienst geweest was in het bezorgen van vellen en daarom onder ons *de Faktoor* genaamd was. Thans verstonden wij van hem dat de *Rusfen* zich aan de Westzijde van een Eiland welk Zuidwaards van ons lag, ophielden; en dat de voornaame reden van zijn tegenwoordig bezoek was om onzen bijstand tegen de *Rusfen* te verzoeken. Hij viel ons zeer lastig om deze zijne bedewilligen, en gaf ons te kennen dat zij thans eene groote menigte kanoes konden bijeenbrengen, en met onze hulp, hunne vijanden gemakkelijk zouden kunnen meester worden. Toen wij hem zijn verzoek affloegen, scheen hij zeer verdrietig, doch om hem te vrede te stellen, werd hem een Dragondermuts vereerd, waarop hij zeer trotsch was en van zijne landsgenooten met zoo vele verwondering en afgunst bekeken wierd, dat het zeer de

vraag,

vraag was of hij dezelve wel lang zoude behouden. Er werden onder de overigen eenige kleinigheden uitgedeeld 1786.
Oogstmaand en zij keerden alle wel voldaan naar de wal, ofschoon wij hun verzoek hadden afgeslagen.

Den volgenden dag, gingen wij met den vroegen morgen wederom onder zeil en raakten den 13. uit de Rivier, hebbende toen de uiterste punten der *Onvruchtbare Eilanden* Zuidwest en Zuiden, *Kaap-Elizabeth* Noord 80° West op den afstand van vijftien mijlen, en wij waren omtrent negen van het naastgelegen strand. *Kaap-Elizabeth* ligt op een Eiland, en in de *Straat* tusfchen het zelve en het land daar achter is eene goede ankergrond en veilige legplaats. Hieromstreeks was het vrij goed voor de *Walvisvangst*, welke Visfen hier in grooten getale op de kust en kort onder de wal gevonden worden; terwijl er goede havens bij de hand zijn om er het overige werk te verrichten.

Wij deden vervolgens alle moeite om in *Prins Williams-Sound* te komen, doch werden daarin door het mistige weder en tegenwinden verhinderd. Weshalven de beide Kapteins, op den 27 met elkander overeenkwamen om in *Koning Georges Sound* te overwinteren; en zo de wind ongunstig bleef, na verloop van twee dagen, dit gedeelte der kust te verlaten en Zuidwaards te stevenen, met oogmerk om *Crosf-Sound* of de *Baai der Eilanden* aantedoën; twee havens welke zij op de laatste reis met Kaptein COOK gezien hadden.

Den volgenden dag deed er zich hoop op van door de Oostelijke opening in *Prins Williams-Sound* te komen; doch met den avond begon het wederom hard te waaijen met eene dijnzige lucht en alle teekens van eenen naderenden storm; zo dat men het voorzichtig keurde van het land aftehouden en Zuidwaards te sturen.

Op den 5 der volgende maand, zagen wij des morgens land, zijnde twee hooge bergen, welke wij voor Herfstmaand
5 *Mount-Elias* en *Mount-Fairweather* hielden, ingevolge der

1786.
Herfstmaand

derzelver ligging op de kaart van Kaptein COOK. Wij waren op den middag op 58° 16' N. B. Des achtermiddags liet Kap. PORTLOCK aan Kap. DIXON verzoeken om voortzeilen, alzo hij zoo ziek was, dat hij niet op het dek konde komen.

Op den 8sten middaags bevonden wij ons op 58 Gr. N. B., op welke hoogte ongeveer naar de aanwijzing van Kap. COOK, *Cross-Sound* moest gelegen zijn. Wij stuurden derhalven N. O. ten O. en zagen des anderen daags morgens het land vlak voor ons; zeer verblijd over het vooruitzicht van met ter haast ten anker te komen en onzen handel voortzetten. Maar onze verwachtingen verdweenen spoedig in rook, vermits wij tot vier uur langs de kust zeilende, op eenen afstand van nog geene drie mijlen, geenerhande blijk van eene Baai of Haven zagen. Alleen vormde de kust indedaad eene soort van Baai, doch had geen plaats waar een schip met eenige veiligheid zoude kunnen ankereu. Wij vonden met eene lijn van honderd en tien vademen geen grond en zagen ook geenerhande verandering aan de kleur van het water; waaruit men zoude mogen besluiten dat er tot kort onder het land eene groote diepte is. Dus te leurgesteld zijnde, oordeelde men het nutteloos meer tijds aan het zoeken van *Cross-Sound* op deze hoogte te verspillen; inzonderheid vermits Kap. COOK er zelf niet geankerd, maar de plaats slechts op eenen aanmerkelijken afstand gezien had, en wij bij ondervinding wisten, hoe bedriegelijk het land zich op deze kust voordoet, ter oorzake van de aanhoudende mist, welke het onmogelijk maakt om het land op eenen merkelijken afstand met eenige zekerheid te verkennen. (d)

De

(d) Kap. PORTLOCK vond echter in het volgende jaar, hier eene schoone Haven, welke hij *Portlocks-Haven* noemde, tien mijlen Zuidelijker dan *Cross-Sound* volgens de opgave van Kap. COOK liggen moest, waarschijnlijk zal deze dezelfde zijn, welke

COOK

De *Baai der Eilanden* was nu de verkieslijkste plaats voor ons om aantedoën, liggende ongeveer dertig mijlen Zuid-Oost van *Cross-Sound*. Tusschen den 10 en 11 overviel ons een storm met sterken regen, welke tot den 13 aanhield en ons wel dertig mijlen bezijden *Kaap-Edgecombe* gedreven had. Toen het weder opklaarde; steventen wij wederom O. N. O. en kregen den 14 het land in het gezicht op den afstand van veertien mijlen en op $57^{\circ} 6'$ N. B. Hier op stuurden wij Westwaards in hoop van de *Baai der Eilanden* aantetreffen, doch konden dezelve ten Westen van *Kaap-Edgecombe* niet vinden. Het gedeelte der kust welk wij onderzochten maakte wel eene ondiepe Baai, doch gaf geene de minste bedekking voor de schepen om te ankeren. Wij hadden wel vernomen dat de *Spanjaards* hieromstreeks in 1775 geankerd hadden, doch vreesden ons op dat bericht niet genoegzaam te kunnen verlaten. Vervolgens zetteden wij onzen koers wederom ten Zuiden, met oogmerk om de Zuid-Oostzijde van de *Kaap* te onderzoeken; doch met middernacht begon het zoo hoog uit het Z. O. te waaijen dat wij blijde waren ons zo veel wij konden van de wal te verwijderen en nu maar regelrecht naar *Nootka* of *Koning George-Sound* te stevenen.

Op den 21 op de hoogte van $50^{\circ} 40'$ zagen wij eene groote *Haai* op zijde van het schip, welke Vis maar zelden op zulke Noordelijke breedten gevonden wordt.

Van den 23 tot den 28 deden wij alle mogelijke moeite om in *Nootka-Sound* te komen, doch werden door de hooge zee en het slappen van den wind zo dikwijls

COOK zag, en later reizigers mogen beslissen, wie in zijne waarneming het meeste gedwaald heeft. *Kapt. DOUGLAS*, die nevens *Kapt. MEARES* in 1788, deze kust bezocht, kwam den 6 van Oogstmaand in *Cross-Sound* op $58^{\circ} 10'$ N. B., terwijl *COOK* de Zuid-Oost punt op $57^{\circ} 37'$ stelt, welk verschil dus nog grooter is.

1786.
Herfstmaand

211

ook. Wij wa-
Des achtermid-
xon verzoeken
s, dat hij niet

ons op 58 Gr.
de aanwijzing
egen zijn. Wij
en des anderen
; zeer verblijd
t ten anker te
Maar onze ver-
vermits wij tot
nen afstand van
van teene Baai
t indedaad eene
aats waar een
n ankeren. Wij
n vadem geen
adering aan de
e mogen beslui-
e groote diepte
men het nutte-
-Sound op deze
ts *Kapt. COOK*
rechts op eenen
ij bij ondervin-
zich op deze
houdende mist,
op eenen mer-
verkennen. (d)
De

olgende jaar, hier
en noemde, tien
opgave van *Kapt.*
zelfde zijn, welke
COOK

1786.
Herfstmaand

wijls wij onder de wal kwamen daarin verhinderd. Wes- halven Kapt. PORTLOCK het befluit nam om de kust te verlaten en aan de *Sandwich-Eilanden* te overwinteren.

Onze tocht schoon zedert het verlaten van *Cooks-Rivier* zeer onvoorspoedig, was echter niet geheel vruchteloos geweest. Kapt. DIXON had aldaar zestig *Zee-Otter* vellen van de eerste soort en ongeveer zo veel van minder hoedanigheid opgedaan; als mede een twintig schoone mantels van *Marmotten* vellen en zo veel vellen van *Rakooms*, *Vosfen* enz. dat men er drie tweeaams vaten mede kon vullen, en Kapt. PORTLOCK zal niet veel minder gekregen hebben.

Op onzen tocht naar de *Sandwich-Eilanden* hadden wij geene zonderlinge ontmoetingen. Wij vingden den 14 van Wijnmaand op $37^{\circ} 2' N.$ B. drie groote *Haaijen*, welke ons zeer aangenaam waren wegens de traan, zo om te branden in het nachthuis als tot het bestrijken van masten en touwen; vermits de olie schaars begon omte komen. Op den zelfden dag begon men het volk een pint Portwijn daags te geven, in de plaats van sterken drank, vermits de scheurbuik zich begon te openbaren.

Slachtmaand
1

In de algemeene kaart van COOK vindt men op 28° Gr. N. B. en $149^{\circ} 20' W.$ L. een Eiland geteekend onder den naam van *Saint Maria La Gorta*. Wij bevonden ons op den 1 van Slachtmaand op $28^{\circ} 14' N.$ B. en $148^{\circ} 35' W.$ L. met schoon helder weder; doch konden van de Mast geen land ontdekken, en daar wij des anderendaags morgens juist over de plek liepen, waar dit Eiland moest liggen, zonder iets te zien, mag men met reden aan deszelfs bestaan twijffelen.

14

Den 14 kregen wij het Eiland *Owhijhee* in het gezicht en den tweeden dag daarna kwamen wij onder de wal; doch wetende dat de *Karakakooa-Baai*, in velerhande opzichten, eene ongeschikte ankerplaats was, werd er besloten naar de Westzijde van het Eiland te zeilen en te beproeven of eene Baai, welke aldaar gedurende

de

hinderd. West-
om de kust
te overwinteren.
van *Cooks-Ri-*
geheel vruchte-
zestig *Zee-Or-*
er zo veel van
de een twintig
n zo veel vellen
drie tweemaal
LOCK zal niet

nden hadden wij
ngen den 14 van
e *Haaijen*, wel-
de traan, zo om
et bestrijken van
maars begon om-
en het volk een
plaats van sterken
on te openbaren.
indt men op 28
Eiland geteekend
Gorta. Wij be-
op 28° 14' N.
der weder; doch
en, en daar wij
lek liepen, waar
zien, mag men

ijhee in het ge-
n wij onder de
Baai, in veler-
plaats was, werd
Eiland te zeilen
aldaar gedurende
de

de laatste reize van COOK gezien was, een veilige leg-
plaats opleverde. Dewijl echter de inboorlingen van beide
sexe zich in grooten getale op den oever verzamelden en
ten teeken van vriendschap met lappen van wit doek
wuijden, zond Kapt. PORTLOCK de sloep vooruit om
gemelde Baai optenemen en te peijlen; en wij bleven
met klein zeil af en aanhouden om aan de inboorlingen
gelegenheid te geven om ons de voortbrengzelen van hun
Eiland aan te voeren; het welk zich aan deze zijde zeer
vermakelijk opdeed, door het gezicht van verscheidene
dorpen in fraaije boschen van Kokosboomen gelegen.
Midlerwijl brachten de inboorlingen ons Varkens, Pisangs,
Broodvruchten, Potatoes, Taro, (e) Kokosnooten, Ge-
vogelte, onder anderen eene soort van wilde Ganzen, en
eene groote menigte voortreflijk zout; welk alles wij te-
gen spijkers en andere kleinigheden inruilden; gaande de
handel zoo driftig, dat er aan boord van de *Koning Ge-*
orge alleen, in vier uren tijds zo vele groote Varkens
gekocht wierden, dat men er zeven half aams vaten
mede vullen konde, behalven een groot aantal kleinere
voor het dagelijksche gebruik. Zij kregen ingelijks wel
een last groente en vruchten, en waren zelfs genoodzaakt
veel afte wijzen, zo uit gebrek aan plaats als om dat zij
na verloop van een dag zes of zeven reeds beginnen te
bederven. Zo dra wij genoegzaam zout gekocht hadden,
werden er een twintig man aan het slachten en inzouten
der Varkens te werk gesteld.

De *Indianen* dreven den ganschen dag den handel met de
beste trouw; doch zommige toekijkers gaven blijken van
hunne diefstichtige neiging. Onder anderen was er een be-
hendig genoeg om een bootshaak uit de boot, welke op
zijde van het schip lag, te stelen, niettegenstaande er een op-
pas-

(e) *Taro* noemen de Zuidzee-Eilanders de wortelen van het
Arum Esculentum LINN. De *Potatoes* zijn de wortelen van de
Convolvulus Chrysothrix.

1786.
Slachtmaand

pasfer in was, terwijl een ander tegen de roertouwen op kroop en het Azimuth Compas uit een van de vengsters der kajuit wegnam en er mede doorging, schoon er een schildwacht achter op geplaatst was om het oog over hun te houden. Zij ontfaalen ons dezen dag meer andere dingen van geen belang; en dit was niet te verwonderen, daar er gewisfelijk wel tweehonderd en vijftig kanoes om het fchip lagen, waarin zich ongetwijffeld meer dan duizend menfchen bevonden.

Wanneer het koopen gedaan was verzochten de inboorlingen ons om dicht onder de wal te blijven, wanneer zij ons den volgenden morgen overloed van Varkens wilden brengen; en toen wij hun dit beloofd hadden, roeiden zij wel te vrede naar land.

Tegen den avond kwam de boot te rug, met bericht dat zij in de Baai geweest waren en daar van twintig tot vijftentwintig vademien water gevonden hadden op eenen grond van zand en koraal, maar geene goede ankerplaats of bedekking voor de fchepen: zo dat wij ons voornemen om derwaards te gaan lieten varen en besloten om nog een paar dagen af en aantezeilen ten einde een goeden voorraad van Varkens optedoën; het welk ons ook vrij wel gelukte.

Onder de zeldzaamheden welke de inboorlingen te koop brachten, was ook een zoort van mandjes, welke wij voorheen op deze Eilanden niet gezien hadden. Zij waren achttien duimen hoog en vijf of zes duim middellijns, en uitftekend net gemaakt van teenwerk, met vele rode twijgjes aardig doorvlochten.

19

Op den 19 kwam Kapt. FORTLOCK bij Kapt. DIXON aan boord om te raadplegen over het gene hun verder te doen stond, alzo het fcheen dat zij van *Owhijhee* gekregen hadden zo veel als er thans te halen was. Voorts waren de fchepen zeer ligt, hebbende het meeste water opgebruikt, en de takelagie moest noodwendig herfteld worden. Weshalven men het raadzaam keurde naar *Woahoo* te zeilen waar wij vóór de thans heerschende win-

1786.
Slachtmáand

winden veilig konden liggen en alles verrichten wat er aan de romp en takelagie der schepen te doen viel. Gevolgelyk stuurden wij Noordwaards, met oogmerk om beoosten *Mowee* omtelopen en zo naar *Woahoo* aftezakken. Na den middag begon het hard te waaijen uit het Z. W. waarom Kapt. PORTLOCK naar zijn eigen schip terug keerde en in verwachting van zeer kwaad weder, met gereefde bovenzeilen N. O. oploefde om voor den nacht in het ruime zop te komen, zijnde wij toen op den afstand van zes mijlen van *Mowee*. Even voor den donker zagen wij eene kanoe in het Z. W. naar ons toekomen met een klein zeil van masten en sterk roeiende. Wij draaiden daarop bij en namen dezelve op. Er waren vier menschen in, benevens een goed deel levensmiddelen, als Potatoes, Pisangs en andere vruchten. Zij hoorden, zo het scheen, op het Eiland *Mowee* te huis en waren met hunne kleine lading in zee gestoken, toen zij ons op den Oosthoek zagen aanhouden, in hope van dezelve voordeelig te markt te brengen: maar toen wij wederom van het Eiland afhielden, vonden zij het weder zoo slecht en de wind vlak in hun nadeel, dat zij niet weder aan wal konden komen: weshalven zij op ons aanloefden, hun klein zeil bijzerteden en alles deden wat zij konden om ons intehalen. Ondertuschen waren wij blijde dat wij gelukkig genoeg geweest waren om hen in het oog te krijgen; dewijl zij anders gewisfelijk hadden moeten omkomen, daar hunne kanoe bijna vol water was en zij zo afgemat waren, dat zij zonder hulp niet tegen het schip konden opklimmen. Wij borgen al hun goed binnen boord, heischten de kanoe op het dek en deden ons best om hen te doen bekomen; het welk ook het gewenschte gevolg had, en nimmer zagen wij dankbarer menschen, dan deze *Indianen* voor den geringen dienst, welken wij hun hadden mogen bewijzen. Zij verlieten ons den 23 met stil weder, schoon wel vijf uur van de wal zijnde, doch keerden met geene ledige,

1786.
Slachtmaand

dige handen terug, daar ieder hun iets schonk ter gedachtenis.

Vermits de wind gestadig Zuidwest bleef, welke vlak in de *Koning Georges-Baai* op *Woahoo* waait, oordeelden wij het beter in zee te blijven, tot dezelve zo veel omliep dat wij er veilig liggen konden, en dus liep het tot den 30 aan eer wij in dezelve ten anker kwamen. Intusschen hadden wij van tijd tot tijd kanoes aan boord, die ons ververschingen brachten, schoon niet genoeg tot dagelijks gerijf. Deze kwamen van de Eilanden *Mlowee* en *Morotoij* en schenen onze schepen meer te bewonderen, dan de overigen die wij tot hier toe ontmoet hadden; waaruit men zoude moeten opmaken dat vele van hun nimmer te voren een schip gezien hadden.

* * * * *

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Verrichtingen te Woahoo. Bezoek van den Koning TAHEETERRE. Oprichting eener Eatooa en offerhande aan hunne Goden. Voorgenomen aanval op het schip. Zij krijgen twee Indianen aan boord om mede te gaan naar Atoui. Afscheid van TAHEETERRE en vertrek van Woahoo. Aankoms in Wijnmoa-Baai op het Eiland Atoui. Verrichtingen aldaar. Bezoeken van ABENOUE en den Koning TAAO. Tocht naar Oneehow. Terugkomst in Wamoa-Baai. Verslag van den Landbouw dezer Eilanders. Dertzelver gediensfigheids Voorval met NOHOMITEHITEE en vertrek van daar.

30

Zo dra wij ten anker gekomen waren, kregen wij eenige weinige kanoes op zijde welke echter niets van eenig belang te koop brachten. Wij gaven hun te kennen dat wij

wij gebrek aan water hadden, met verzoek om ons daarvan, gelijk de vorige reize, te voorzien. Maar zij be-
duidden ons dat zij dit gaarn doen zouden, bij aldien
niet zo wel het water als alle andere voortbrengzelen
van het Eiland, op bevel des Konings, *getabooeerd* wa-
ren. Hierop gaf Kapt. PORTLOCK aan een der aan-
zienlijksten een geschenk voor den Koning, als ook voor
onze kennis, den ouden Priester, met verzoek om zijne
Majesteit kennis te geven, dat wij gebrek aan water had-
den en dus gaarn zien zouden, dat de *Taboe* hoe eer
hoe liever wierd opgeheven.

1786.
Slachtmaand

Des anderen daags 'smorgens vroeg kregen wij eenige
kanoes aan boord, welke ons water en wat groenten
brachten, niettegenstaande de *Taboe*. Vervolgens kwamen
er een menigte grooté en kleine kanoes in de Baai en
terstond daarop kregen wij een bezoek van onzen ouden
vriend, den Priester, komende volgens zijne gewoonte
in eene groote dubbelde kanoë met takken van kokosboo-
men versierd. Na het schip zeer statelijk omgeroeid en
alle kleine kanoes, die hem in den weg kwamen, over-
staag geworpen te hebben, kwam hij ons op zijde; doch
eer hij zich aan boord begaf, liet hij Kapt. PORTLOCK
röepen en toen deze kwam om hem te ontvangen, hief
hij een klein Varken omhoog het welk hij hem vervol-
gens tot een teeken van vrede en vriendschap aanbod;
naar het gebruik van deze Eilanden.

Winterm.

De oude man verhaalde ons, dat de Koning zo even,
met de groote vloot, in de Baai gekomen was en ons
stond te bezoeken. Wij gaven hem eene vereering voor
zich en een andere voor den Koning, welke wij verzoch-
ten dat hij in eigen persoon mocht overhandigen. Hier-
op ging hij te tien uur naar de wal en keerde een uur
daarna te rug, in gezelschap van vele groote en kleiner
kanoes. In eene zeer groote, welke door zestien frisse kna-
pen geroeid wierd, was de Koning zelf, nevens vele
andere Opperhoofden. Toen dezelve ons schip naderde,

chonk ter ge-
f, welke vlak
waait, oordeel-
ot dezelve zo
n, en dus liep
en anker kwa-
tijd kanoes aan
choon niet ge-
van de Eilanden
en meer te be-
ter toe ontmoet
naken dat vele
en hadden.

T U K.

en Koning TA-
en offerhande
l op het schip.
m mede te gaan
RE en vertrek
baai op het Li-
boeken van AB-
naar Oneehow.
van den Land-
stijghende Voor-
van daar.

regen wij eeni-
niets van eenig
te kennen dat
wij

1786.
Wintertm.

weeken alle anderen op eenen afstand, om voor zijne Majesteit plaats te maken, die, na het schip driemaal rondgeroeid te hebben, zonder de minste bevreesdheid, aan boord kwam; zonder te willen hebben dat hem iemand volgde, voor dat hij zulks aan Kapr. PORTLOCK gevraagd had, die daarop acht of tien Opperhoofden toeliet. De Koning bracht ons een Varken of wat, nevens eenige groenten, waar voor wij hem zeer naar zijn genoegens beschonken. Zijne medegezellen brachten alle insgelijks iets mede, en wij vereerden hun met alle zulke kleinigheden, als zij schenen gaarn te willen hebben: vermits wij gaarn goede vrienden zijn wilden om onze zaken hier wel en spoedig te kunnen verrichten.

TAHEETERRE is een bij uitstek kloek en welge maakt man omstreeks vijftig jaar oud, en zo het schijnt een verstandig welgezind mensch, zeer geacht van zijne onderdanen. Hij vrieg of wij te *Owhijhee* geweest hadden en wilde gaarn eenige omstandigheden vernemen, aangaande dat Eiland en den Koning, met wien hij verschil scheen te hebben, doch waar omtrent wij hem niets konden berichten dan dat wij den Koning welvarende en het Eiland in eenen bloeienden staat gevonden hadden. Hij bleef den ganschen dag aan boord en belastte het volk om ons water en alle andere ververschingen te brengen. Met den avond keerde hij wel voldaan naar de wal; en met zonnen ondergang verlieten alle de kanoes het schip.

Des anderen daags begonnen wij de goede uitwerking van TAHEETERRES bezoek te gevoelen; alzo de inboorlingen, nu van de *Taboe* ontheven, ons water, vruchten, en Varkens in overvloed aanbrachten, zo dat wij een gedeelte van ons volk aan het slachten en inzouten te werk stelden, terwijl anderen zich bezig hielden met het wand te herstellen, en de timmerlieden met onze sloep te overdekken.

Op den 3 kregen wij wederom een bezoek van den Koning. Onze vriend de oude Priester was bijna altijd aan boord van een der schepen, en dronk volgens zijne standvastige gewoonte, aanmerkelijk veel Yava, waar door hij in een misfelijken toestand was, schijnende geheel verzwakt, en zijn ligchaam gansch en al met eene soort van melaatsheid bedekt. Gemeenlijk had hij twee bedienden bij zich om de Yava wortelen te kaauwen en dezen gaf hij dikwijls zo veel werks, dat hunne kakebeenen niet meer konden en hij verplicht was iemand uit den hoop te huren om voor hem te kaauwen, de mondvol voor eene kraal. De Yava (f) is eene wortel, welke in gedaante en kleur ons zoethout zeer nabij komt, doch in smaak recht het tegengestelde is. Niemand dan de *Arees* of voornaamsten mogen dezelve gebruiken en dezen houden er een bedienden op, die, als een andere Ganymedes, niets te doen heeft dan dezen kostelijken drank te bereiden en zijnen Heer toetediennen. Hij begint met eene genoegzame hoeveelheid wel kort te kaauwen, vervolgens wordt dit in eene zindelijke, hier toe bijzonder vervaardigde, kom gedaan, dan er water op gegoten en omgeroerd, en eindelijk door een doek gewrongen. Deze drank heeft eene dronkenmakende kracht, doch schijnt de geesten eerder te bedwelmen, dan op te wekken en vrolijk te maken, en de uitwerkzelen zijn zeer nadeelig, gelijk wij in den Priester en anderen zagen.

TOWANOHA, een der Yavakaauwers van onzen ouden priester, een verstandig en zo wij naderhand verstonen wel bemiddeld man, berichtte ons, dat er ten

(f) De *Yava* of *Yva* is de wortel eener soort van Peper, welke op de *Societeits*, de *Vriendelijke* en de *Sandwich-Eilanden* met vele zorgvuldigheid gekweekt wordt en door de Kruidkundigen, die ook verzelden, *Piper Mesissicum* genaamd wierd. Het land waarop deze Peper geplant wierd, werd door de inboorlingen met Mosfelscheipen en Koralkalk gemest.

1786.
Winterm.
3

1786.
Winterm.

ten Westen van *Punt-Rose* in *Koningin Charlottes-Baai* eene bij uitstek veilige haven was; en daar er in de Baai, waar wij thans lagen, eene hooge zee liep, besloot Kapt. PORTLOCK om de sloep, die overdekt en als een schooner toegetakeld wierd, derwaards te zenden; en zo de plaats goed bevonden wierd, de schepen te verleggen.

Den volgenden dag werden wij wederom door een bezoek van den Koning verëerd, die ons thans behalven zijne gewoone geschenken, ook nog eene goede zode van uitmuntende *Barbael* medebracht, welke hij zeide in een zout-meir gevangen te zijn. Hij at dikwijls met ons, doch wij konden hem nimmer overreden om wijn of sterken drank te proeven; gelijk hij ook geene Yava gebruikte; maar enkel water dronk. Ondertusfchen scheen hij zeer vergenoegd met onze oplettendheid voor hem, en wij waren wel in onzen schik met zijne bezoeken; vermits hij de inboorlingen aanmoedigde om ons water en levensmiddelen te brengen, en tevens goede orde onder hun bewaarde: welk een en ander ons voor onze geschenken rijkelijk vergoedde.

Wij hadden dezen achtermiddag onzen voorraad van water aan boord gekregen, en alle ledige vaten gevuld; chans ontbrak ons brandhout, doch zo dra wij zulks te kennen gaven, brachten zij het ons in overvloed te koop voor spijkers en knoopen. Tot eer van het manvolk moet ik echter aantekenen, dat zij de knoopen als nuttelooze dingen beschouwden; maar de vrouwen bekeken dezelve uit andere oogen, en waren er zeer op gesteld om dezelve tot sieraad om de armen en enkels te dragen. Wanneer dus de mannen, tegen hun beter oordeel, zomtijds liever knoopen dan spijkers voor hunne waren wilden ontvangen, was zulks een blijk, dat de galanterie, hier zo wel als onder beschaafder natien, haren zetel gevestigd had, en het vermogen der schoonheid, in geenen deele, binnen den kring der beschaafde *Europeesche* wereld bepaald is.

Des

1786.
Winterm.

Des anderen daags vingen wij vier of vijf *Haaijen*, welke in menigte om ons schip zwommen, en na er de levers uitgenomen te hebben, verëerden wij de visch aan de inboorlingen. De oude Priester kreeg er twee, welke hij beval in zijne kanoe te siorren, en naar de wal te brengen, doch toen dezelve vlak achter het schip was, viel er een in het water en zonk naar den grond op elf vademmen waters. Een *Indiaan* dook terstond met een lijn naar beneden, slingerde dezelve om de doode *Haaij*, en trok die wederom in de kanoe zonder de minste vrees voor de hongerige levenden, welke in getale om ons zworven. De inboorlingen maken er veel werks van, om dat zij hun tot vele einden dienstig zijn. Zij zouten de vis, welke hun een zeer smaakelijk gerecht oplevert; van het vel maken zij trommen; en de tanden, in een stuk houts gevat, dienen hun voor mesfen.

De inboorlingen brachten ons bij aanhoudendheid hout, Varkens en vruchten, en kwamen ook in menigte bij ons uit nieuwsgierigheid om de schepen te zien. Die geen kanoes hadden kwamen van strand of zwommen, schoon wij er bijna twee mijlen af lagen; brachten den ganschen dag in het water door, en zwommen met het zelfde gemak naar het strand als of zij maar eene roede of wat hadden afteleggen.

Van den 7 tot 11 hadden wij een stijve koelte uit het N. O. met buijig weder, waar door eene hooge zee in de Baaij liep, en de schepen geweldig stampen. Ook was de branding op de kust zoo sterk, dat weinige kanoes het in al dien tijd durfden wagen om in zee te steken en zommigen, welke het onderstonden, werden zo dikwerf omgesmeten, dat zij hun opzet lieten varen. Eens kregen wij er echter nog een paar bij ons met wat hout en eenige broodvruchten, welke wij kochten, en hun nog eene vereering toegaven, om dat zij zich aan zoo veel gevaars hadden blootgesteld. Ondertusfchen konden zij niet weder aan de wal komen, maar waren zeer blijde dat zij ander-

H

werf

Des

1786.
Winterm.

werf het schip konden bereiken en den nacht aan boord mochten doorbrengen.

Des nachts tusſchen den 11 en 12, bij donkere maan, onderſtonden eenige kanoes om zich van de floep der *Koningin Charlotte* meester te maken; doch Kapt. DIXON zulks vernemende ſchoot een paar ſnaphanen over hunne hoofden af, waarop zij zich ſpoedig wegmaakten.

12

Den volgenden morgen zond Kapt. PORTLOCK de nu gereed zijnde floep naar de *Charlotte-Baai* om te onderzoeken of de ſchepen daar beter liggen konden; en TOWANOHA ging voor loots mede.

Dien zelfden dag kwam TAHEETERRE ons wederom bezoeken in eene kleine kanoë, welke in de felle branding veiliger is dan eene dubbelde. Hij roeide zelf en toen hij bij het ſchip komende zag dat herzelve ſterk ſtampte, wilde hij de kanoë er niet dicht bij wagen; maar ſprong in zee en liet zich een touw toewerpen om aan boord te komen: dewijl echter de beweging van het ſchip hem hinderde, ſprong hij ſchielijk weder in zee, zwom naar zijne kanoë en roeijde metterhaast naar de wal.

De oude Priester, die meestal bij ons aan boord was, en alleen nu en dan 'smorgens naar de wal ging om, zo hij zeide, een bezoek bij den Koning aſteleggen, doch, indedaad, om nieuwen voorraad van *Tava* te halen, werd thans zeer ongedurig en ongemaklijk. Toen wij hem hier over onderhielden, gaf hij te kennen, dat de Koning en de voornaamſte oorlogſlieden iets kwaads tegen ons in den zin hadden, en hij wees ons op een groot huis, op den top eens heuvels boven de Oostelijke punt der Baai, met verzekering dat dit huis gebouwd wierd tot een *Eatooa* of Godshuis, waarin zij aan hunne verſchillende *Eatooas* of Goden (want bijna ieder Opperhoofd heeft 'er eenen voor zich in het bijzonder) groote offerhanden ſtonden te doen en dezelve te raadplegen omtrent de uitkomst van eenen aanſlag, welken hij verzekerde dat zij tegen ons in den zin hadden, indien hunne godſpraken voordeelig uitvielen.

Het

He
len
I
en
dit
ning
ech
kon
zijn
tege
geſta
zelve
Ond
zien
ren
eens
met
D
aan
niet
kond
eene
volg
allen
hand
geſte
ſtuk
de l
zeer
droeg
wees
vuur
door
de p
ontſt
uiter

Het gedrag des Konings scheen hem geheel niet te geval-
len en hij bad ons om gestadig wel op onze hoede te zijn.

Daar wij den Koning en zijn gevolg altijd vriendelijk
en met oplettendheid ontvangen hadden, konden wij aan
dit bericht kwalijk geloof slaan en besloten dus den Ko-
ning als voren aan boord te laten komen. Vermits zij
echter door de hoop om al het ijzer, welk zij bij ons
konden onderstellen machtig te worden, konden uitgelokt
zijn om ons aantevallen; werd het raadzaam geacht ons
tegens eenen schielijken aanval in staat te stellen en eene
gestadige wacht bij de kabels te houden, ten einde de-
zelfde niet door de ingezetenen mochten gekapt worden.
Ondertuschen hadden wij, reeds zedert twee dagen, ge-
zien dat de ingezetenen dat huis bouwden en vele goede-
ren derwaards droegen en nu zagen wij, met behulp
eens verkijkers, dat hetzelfde genoegzaam voltooid was en
met rood doek gedekt wierd.

Den 14's morgens kwam er eene groote menigte kanoes
aan boord, meestal met brandhout geladen, en wij kregen
niet meer Varkens en groente, dan wij in eenen dag op-
konden. Tegen den middag kwam ook de Koning in
eene groote dubbelde kanoe en met een aanzienlijk ge-
volg aan de *Koning George*, welke Kapt. PORTLOCK
allen aan boord nam en met de gewoonelijke vrijheid be-
handelde; of schoon hij zich tegens eenen aanval in staat
gesteld had, zijnde er overal schildwachten uitgezet en de
stukken en draaijbasen op de kanoes gericht met branden-
de lonten daarbij. TAHEETERRE merkte onzen toestand
zeer wel op en sprak er van met zijn gevolg; doch ge-
droeg zich als naar gewoonte. Na eenigen tijd bij ons ge-
weest te hebben, wilde hij gaarn de uitwerking onzer
vuurwapenen zien, welke Kapt. PORTLOCK hem toonde,
door een Varken op eenigen afstand met een pistool op
de plaats dood te schieten. De Koning en zijn gevolg
onttelden door de knal van het pistool; doch stonden ten
uitersten verbaasd en verschrikt, wanneer zij het Varken

1796.
Winterm.

14

1786.
Winterm.

zagen dood liggen en het bloed uit de wonde loopen: terwijl wij geen oogenblik twijfelden of dit voorbeeld van de doodelijke uitwerkzelen onzer vuurwapenen maakte op hun een' diepen indruk en hield hen te rug van ons vijandig aantetasten.

De Koning bleef nog een paar uren aan boord en nam afscheid na eene kleine vereering ontvangen te hebben; hij gaf ons kennis van zijn voornemen om uit de Baai te vertrekken en des avonds naar zijn gewoon verblijf te *Whijteete* terug te keeren. Het baarde opmerking, dat terstond na zijn vertrek alle de kanoes ons verlieten en naar strand roeijden, meestal naar het oostelijke gedeelte van de Baai, waar de Koning voor dien tijd insgelijks zijn verblijf hield.

Kort daarop kwam de oude priester aan boord, niet als naar gewoonte in eene groote dubbele kanoë maar in een klein oud afgesloten nest, 't welk naauwlijks boven water te houden was; en het scheen als of hij ons ter sluip bezocht. Zoodra hij op het dek kwam, begon hij den Koning voor eenen deugeniet uittemaken, bleef bij zijn voorig verhaal en bad den zelve toch wel in het oog te houden. Vervolgens ging hij naar de *Koningin Charlotta* en bleef daar het overige van dien dag.

15

Des anderen daags 'smorgens kwam de sloep terug, met bericht, dat zij wel eene kleine baai met diep water dicht bij eene zandbank gevonden hadden, doch geene veilige ankerplaats voor de schepen. Kort aan het strand in eene schoone valleij, omringd met fraaije bosschen van Kokosboomen en verruklijk land, lag een groot vlek, waar de Koning zijn gewoon verblijf hield; en deze streek werd *Whijteete* genaamd.

Op dezen dag en den volgenden kwam er geen enkel mensch omtrent onze schepen, zelfs waren de kanoes buiten ons gezicht gebracht; maar wij bespeurden een groot deel volks bij het huis op den heuvel.

Met het aanbreken van den dag, op den 17, kwam de oude Priester, met *TOWANOOMA*, wederom aan boord

1786.
Winterm.
17

boord en scheen geheel buiten zich zelve en razende te zijn, wegens het gedrag des Konings. Hij vertelde ons dat de Koning en de voornaamste Opperhoofden aan hunne Goden geofferd en raad gevraagd hadden; maar dat de Goden niets waardig waren en de Koning met zijn gevolg niet beter dan sielten, welke ons kwaad zochten te doen, na dat zij zoo vele geschenken van ons ontvangen hadden. Tegen den avond zagen wij dat de inboorlingen bezig waren met het nieuwgebouwde huis van het dak te berooven en aftebreken, en wat later stonden verscheiden huizen langs het strand bij de Baai in lichterlaaije vlam; en toen wij des anderen daags naar de reden vriegen, gaf de Priester ons te verstaan dat het *Eatoos* geweest waren van eenige Goden, die den Opperhoofden mishaaagd hadden, en dat deze daarom dezelve met alles wat er in was, hunne wraak ten zoen, verbrand hadden. Wij vriegen er insgelijks den Koning na, die toen ook aan boord kwam en eenigzins schuwer scheen; doch hij was op de vraag merklijk verlegen en wendde het gesprek over eenen anderen boeg, zonder er op te antwoorden.

Ondertuschen had men op de *Koningin Charlotta* geheel ander bericht van deze gansche zaak gekregen. Men had het volk den omgang met de vrouwen toegelaten, welke ook niet gemakkelijk te beletten was; gevolglijk waren er 's nachts altijd een aantal aan boord geweest; doch zedert den 15 mocht er geene meer op de schepen komen, schoon de *taboe* ten aanzien der mannen den 17 werd opgeheven. Toen zij na de reden vriegen, vernamen zij dat eene vrouwe op eene der schepen Varkensvleesch had gegeten, eene kost welke voor haar altijd *getabooeerd* was, en dat het overtreden der *taboe* eene hoofdmisdaad zijnde, het arme schepzei dezelve met haar leven geboet had, en aan de Goden was opgeofferd ten zoen van zulk eene verschriklijke overtreding. Voorts was het met de zaak dus gelegen. TAHEETERRE had het huis op den top des heuvels laten bouwen tot een magazijn of bewaarplaats

1786.
Winterm.

voor de dingen welke de ingezetenen door den handel met onze schepen zouden bekomen: en toen hetzelfde voltooid was, had hij de *tabos* op de Baai geleid en een algemeene vergadering des volks op den berg te zamengeropen, met last om alle goederen medetebrengen, welke zij van de schepen gekregen hadden. Vervolgens had hij middel gevonden, om zich onder het eene of andere voorwendzel, van de eene halfcheid dezes kostelijken schats meester te maken. Weshalven het geen wonder was dat de oude Priester, die vele geschenken van ons gekregen had, zo vreeslijk op den Koning aanging en den Kaptein tegen denzelven zocht optezetten.

Reeds eenige dagen geleden had TOWANOHA Kaptein PORTLOCK lastig gevallen om hem nevens PAAPAAA, een schoon jong mensch en neef des Konings, mede te nemen naar *Atoui* en nu drongen zij hun verzoek zoo ernstig aan dat de Kaptein hetzelfde inwilligde en zij strandwaards keerden om zich tot de reis gereed te maken, na ons om eenige kleinigheden verzocht te hebben om voor hun vertrek onder hunne vrienden uitte deelen. De Koning nam thans ook afscheid van ons en van deze zijne beide landslieden; terwijl hij inzonderheid zijnen neef ernstig aan de zorge des Kapteins beval, met verzoek om hem aan het opzicht van TAAA O den Koning van *Atoui* overtelaten, die ons toefcheen de broeder te zijn van TAHEETERRE en een bloedverwant van PAAPAAA.

De beide volgende dagen werden besteed om twee ankers welke door het breken der kabels verloren waren, optevischen en voorts uit de Baai te zeilen. Eerst meenden wij dat de inboorlingen de kabels in stukken gesneden hadden; doch bij nader onderzoek bleek het dat zij op den koraalachtigen grond gesleten waren. De beste plaats om in *Koning Georges-Baai* te ankeren is omtrent in het midden, ongeveer eene mijl van het rif, op zes en zeven vademen water, waar de grond zandig is en geen koraal gevonden wordt.

Na

W
ze
Eil
kan
naa
ver
Ap
het
maa
M
ten
een
van
wij
dit
voor
D
fagie
Wes
aldaa
Bij
ingez
eenig
met
't we
om
niema
was
mijl
eenig
een
broed
moa
de K
vinder

Na twee dagen zukkelen, kwamen wij den 22 in *Wijmoa-Baai* aan het Eiland *Atoui* ten anker, zijnde deze de eerste ankerplaats van COOK bij het ontdekken dezer Eilanden. Kort na onze aankomst, brachten verscheidene kanoes ons overvloed van schoone Taro. Wij vroegen naar den Koning en onzen ouden vriend ABBENOË, en verstonen dat zij met de voornaamste Opperhoofden te *Apooneo* waren, een vlek aan de Noord-Oostzijde van het Eiland, waar de Koning zijn gewoon verblijf hield; maar dat zij binnen kort herwaards stonden te komen.

Met het aanbreken van den volgenden morgen brachten de ingezetenen ons, gelijk wij hun verzocht hadden, een groot aantal zeer schoone Varkens, nevens overvloed van Taro, Potatoes, Kokosnooten en Zuikerriet: en toen wij hun om water vriegen en onderricht gaven hoe ons dit te bezorgen, werden wij er spoedig en treflijk van voorzien.

Den 24 ging Kapt. PORTLOCK met zijne beide passagiers en een matroos naar de wal met oogmerk om de Westelijke punt van het Eiland omtewandelen in hoop van aldaar eene beter gedekte Baai voor de schepen te vinden. Bij zijne aankomst werd hij van eene groote menigte ingezetenen, op de vriendelijkste wijze, ontvangen; en eenige lieden van aanzien voegden zich terstond bij hun, met aanbod om hun op hunne wandeling te verzellen; 't welk zij gereedelijk aannamen en zeer dienstig vonden om de menigte op eenen afstand te houden: schoon er niemand eenig kwaad oogmerk had, maar elk vaardig was om hun alle kleine diensten te bewijzen. Na een mijl of drie gewandeld te hebben, gingen zij zitten om eenige verfrischung te nemen, in welken tusschentijd zij een bezoek kregen van het Opperhoofd TIJAANA, een broeder des Konings, die hen sterk drong om naar *Wijmoa* terugtegaan en met hem te eeten. Doch vermits de Kaptein gaarn een goede Baai voor de schepen wilde vinden, bedankte hij denzelfen vriendelijk en beloofde hem

1786.
Winterm.
22

23

24

1786.
Winterm.

bij zijne terugkomst te zullen bezoeken; waarop hij weltevreden vertrok en zij hunne wandeling langs het strand vervolgden.

Des middags te drie uur bereikten zij de Noord-Westelijke punt des Eilands en vonden dat ganfche gedeelte der kust open en blootgesteld, met eene zeer sterke branding tegen den oever. Dus te leurgesteld dachten zij naar het fchip terugtekeeren; maar, na een mijl of vier gegaan te hebben, zagen zij de onmogelijkheid om er voor den nacht te komen en vernemende dat zij niet ver af waren van een goed huis, welk aan **ABBENOUE** toekwam, befloten zij daar hun intrek te nemen, waarmede hunne vermoeide medgezellen ook zeer wel op hun fchik waren. Zij kwamen er met zonnen ondergang en een van **ABBENOES** lieden, die in den achtermiddag in hun gezelfchap gekomen was, gaf terftond bevel om een Varken en een Hond te flachten, en nevens een goed deel Taro, voor hun onthaal gereed te maken. Het huis was vrij goed verlicht met toortzen van drooge biezen; en te acht uur werd het eeten in zeer goede orde voorgediend en zij deden eenen recht smakelijken maaltijd. De bediende van **ABBENOUE** gedroeg zich als Hofmeester en diende ieder van het gefchafte voor. Toen de maaltijd geeindigd was, liet hij het overgefchotene wegzetten; tot een ontbijt voor zijne gasten; die den volgenden morgen met den dag opftonden en na het ontbijt genomen te hebben vertrokken. Eer zij echter het huis verlieten, waren er wel honderd vrouwen zamenvergaderd, meestal met een kind op den arm, die zeer begeerig waren om den naam des Kapteins te weten, welken zij *Popote* uitspraken; terwijl de moeders de kinderen die reeds praten konden terftond *Popote* deden roepen. De Kaptein deelde eenige fnuifterijen onder haar uit en wandelde naar *Wijmoa*, waar hij te negen uur aankwam en met genoegen zag, dat men, in zijn afwezen, reeds vele levensmiddelen gekocht had en het vrede vol. fchoone Varkens ftond om intezouten.

Dien

Dien zelfden morgen kwam het straks gemelde Opperhoofd TIJAANA met een groote dubbelde kanoe aan boord en bracht ons een geschenk van Varkens en vruchten, het welk van den Kaptein met eene aangename wedervereering beantwoord wierd. Hij verhaalde ons dat de Koning met ABBENOOE en meer andere Opperhoofden, na verloop van een dag twee drie, bij ons zouden komen en dat men ons midlerwijl overvloedig van het noodige voorzien zoude. Vervolgens nam hij vriendelijk afscheid en keerde naar de wal; werwaards de Kaptein insgelijks de boot zond om den matroos en de beide passagiers van *Woahoo* aftehalen; dan de beide laatste verkozen nog een paar dagen aan land te blijven onder hunne nieuwe vrienden, van welke zij met vele genegenheid behandeld wierden.

Behalven Varkens en vruchten, brachten de ingezetenen ook rouw te koop van duinhelm of biezen en gras gemaakt, welk wij kochten om dat het ons van nut was: waarop de ingezetenen aan het werk togen om meer te maken het welk vaardig toeging zo dat zij ons ganfche rollen brachten, welke van groene biezen en gras gemaakt waren, en ons dienden om de kabels te bekleeden.

Op den 28, zagen zij eene menigte kanoes om de Oostpunt van het Eiland komen en kort daarop kregen wij een bezoek van onzen goeden vriend ABBENOOE, die 'er echter wegens het onmatige gebruik der Yava zoo slecht uitzag, dat wij hem haast niet kenden. Hij bracht twee kanoes vol allerhande ververschingen met zich, tot een geschenk voor de beide schepen, en na een korten tijd bij ons vertoefd te hebben, ging hij naar Kaptein DIXON. Tegen den avond, kwam hij echter wederom bij ons aan boord en bleef er den volgenden nacht, en wegens het slechte weder, ook den anderen dag.

Heden de wind bedaard zijnde, ging hij 's morgens vroeg naar de wal, en keerde tegen negen uur terug; in gezelschap van TAAAO en de meeste Opperhoofden van

1786.
Wintern.

30

Dien

1786.
Winterm.

het Eiland. De Koning bracht ons een vrij goed geschenk van Varkens, Taro, Kokosnooten en Pisangs als ook doek, matten en eenige faaije vederenmantels, welk alles hij ons drong aanteneemen en waar voor hij ook rijkelijk weder beschonken wierd.

PAAPAAA en TOWANOHA thans ook aan boord zijnde, werden ingevolge TAHEETERRES verzoek, den Koning aanbevolen. Zij vereerden hem eenige snuisterijen, welke zij ten dien einde van ons gekregen hadden, en werden met vele spraakzaamheid en goedheid aangenomen, onder verzekering dat hij hen onmiddelijk onder zijne bescherming nemen zonde

Wij vonden dat ABBENOË hooglijk bij den Koning in achtung stond, en bij alle gelegenheden, geraadpleegd wierd. TAAAË scheen een man van vijf en veertig jaar, stout en welgemaakt en het geschiktste mensch, dat wij op deze Eilanden ontmoet hadden. Hij bood ons zijne vriendschap op eene ernstige wijze aan, met verzekering dat wij in overvloed zouden verzorgd worden van alles wat dit en de naastgelegene Eilanden opleverden; terwijl hij ABBENOË verzocht om aan boord te blijven, tot voorkoming van alle geschillen, welke tuschen ons volk en zijne onderdaanen over den handel mochten ontstaan. De Koning vertoefde met zijn gevolg, een paar uur, bij ons aan boord en zij voldeden hunne nieuwgierigheid met het schip aan alle hoeken te bezichtigen, het welk zij grootelijks scheenen te bewonderen. Vervolgens namen zij afscheid en begaven zich naar de *Koningin-Charlotta*, waar zij zich eene korte poos ophielden en toen strandwaards keerden. ABBENOË bleef bij den Koning tot hij hem behouden aan land zag en kwam, nog voor den nacht, bij Kapt. PORTLOCK terug, die hem wegens zijn aanhoudend verblijf bij ons, eene kooij in de kajuit liet hangen, waarmede hij zoo wel op zijn schik was, dat hij nergens anders wilde slapen.

Des

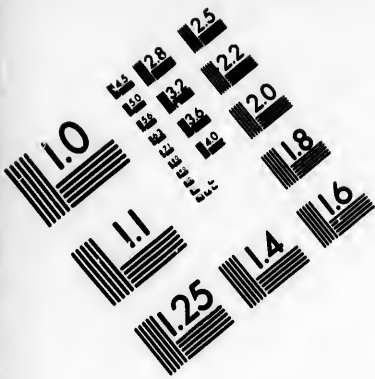
Des anderen daags, kwamen er weder eene groote menigte kanoes, met Varkens en vruchten als naar gewoonte. Wij kregen ook wederom een bezoek van den Koning, in gezelschap van een bejaard man, NEEHEOW-HOOA genaamd, zijnde een oom des Konings en een mensch van het eerste aanzien. Dit oude Opperhoofd scheen, in zijnen tijd een der grootste krijgshelden geweest te zijn, op welken *Aioui* of eenige der Eilanden konden roemen, en zeer veel toegebracht te hebben om dezelve onder de gehoorzaamheid der tegenwoordige Koningen TAHEETERRE en TAAAO te brengen. In de daad, zijn uitterlijk aanzien toonde genoeg den ouden moedigen krijgsman; zijn ligchaam was bedekt met lidteekens en hij was geheel verminkt. Tot overmaat van rampen, had hij het eene oog geheel verloren en het andere was in een zwakken staat, wegens eenige wonden, welke hij onlangs in den strijd bekomen had, en tot welke geneezing hunne heilkunde te kort schoot. TAAAO scheen zeer begaan met zijn Ooms toestand en verzocht ons hem te helpen, mischien denkende dat wij wonderen konden verrichten. De Kaptein gaf hem over aan de zorge van den Heelmeester, die zijne wonden zuiverde en verbond, en hem tevens versche verbanden gaf, om er dagelijks een ander te kunnen opleggen, met het noodige onderricht, welk hij zeer wel scheen te begrijpen.

Op den eersten dag van het jaar, zagen wij bijna geene enkele kanoë, offchoon het weder zeer schoon was. Op onze navraag, berichtte ons ABBENOËE dat zij opgehouden wierden, door dien de Koning eene *taboara* had uitgeschreven, zijnde eene schatting op de eigenaren der naastgelegene plantaadjen, om een gedeelte der voortbrengzelen optebrengeu. Op ABBENOËES verzoek, ging Kapt. PORTLOCK met hem naar de wal om te zien hoe dit werk zich toedroeg; waarbij hij de geregeldheid en goede orde niet genoeg konde roemen, welke de in-

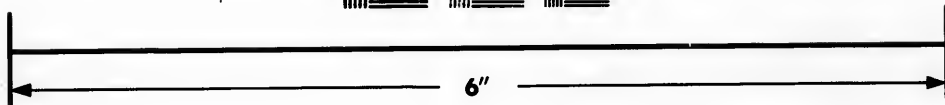
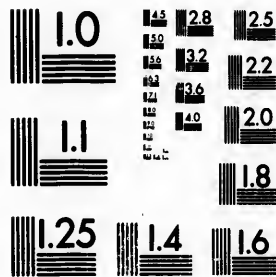
1786.
Wingerim.
31

1787.
Loumaand.
1

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

1.8
2.0
2.2
2.5
2.8
3.2
3.6
4.0
4.5
5.0
5.6
6.3
7.1
8.0
9.0
10.0

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
22
25
28
32
36
40
45
50
56
63
71
80
90
100

1787.
Loumaand.

gezetenen hierbij hielden. Mannen, vrouwen en zelfs kinderen betaalden de schatting met blijdschap en goedwilligheid: zommigen brachten Varkens, anderen Taro, Broodvruchten en in één woord alles wat het Eiland opleverde, het welk aan afzonderlijke hoopen gelegd wierd.

TAAAO en meest alle de voornaamste hoofden waren er bij om toetezien dat ieder behoorlijk aan de *Taboara* voldeed, en toen dit geschied was werd alles in twee deelen geschift, welke de Koning hem zeide dat ten geschenke voor de beide schepen bestemd waren, met verzoek dat de Kaptein de booten wilde zenden om het alles aftehalen. Deze was ten uitersten getroffen over de edelmoedige behandeling des Konings en besloot hem deftig te beschenken offchoon het hem speet, dat hij werkelijk niets van genoegzame waarde had om denzelve aanbieden. De Koning had vervolgens een zeer vriendelijk afscheid van den Kaptein genomen en was toen naar een huis gegaan welk een weinig beoosten de rivier lag, en waar hij zijn verblijf hield, wanneer hij dit gedeelte van het Eiland bezocht.

Gedurende de twee volgende dagen, woei het zoo sterk dat er geene kanoes aan boord konden komen; doch den 4 ging de Kaptein, nevens ABBENOUE, met de sloep en de boot naar de wal, om verschen voorraad van vruchten te halen, welke de laatstgenoemde besteld had; en terwijl deze ingeladen wierden, deden zij eene wandeling door eene valleij, welke zich van *Wijmoa* tot aan het gebergte uitstreckte. Zij vonden in deze valleij eene menigte Taro geplant in groeven, welke omtrent zes duimen water hielden. Deze Taro-gronden waren voorts op geschikte tusschenwijdten afgescheiden door verheven voetpaden die zo wel als de groeven, op eene zeer regelmatige wijze van steenen gemaakt waren en den inboorlingen eenen oneindigen tijd en ongelooflijke moeite moeten gekost hebben. ABBENOUE geleidde hen vervolgens naar een groot nieuw huis van hem, welk een eind

1787.
Loumaand.

eind wegs in de valleij stond en naar hunne wijze zeer goed gebouwd was. Hier rusteden zij eene korte poos en namen eenige ververschingen, waarna zij naar *Wijnua* terug keerden en zich van daar met de ingeladen levensmiddelen wederom naar boord begaven.

In den achtermiddag vingen wij eene zoo groote *Haaij*, dat hij met een takel uit het water moest gehaald worden, zijnde dertien en een half voet lang en acht en een half voet in den omtrek. Wij vonden er achtenveertig jongen in en twee *Schildpadden*, welke ieder zestig pond woegen. Wij hielden er de lever, welke zes voeten lang was, uit en gaven den Visch aan de inboorlingen, die denzelfen als een onwaardeebaren schar beschouwden.

Behalven levensmiddelen, hout en water brachten de inboorlingen ook verscheidene andere dingen te koop, als kleederen, mutzen, matten, vischlijnen en haken, hals-snoeren en onder anderen vele opgezette vogels, welke uitmuntend bewaard waren. Op onze begeerte brachten zij die vervolgens ook levende en weldra even goed koop als de opgezette. Zij hadden de grootte van een roodborstje, zijnde de hals en borst van een zeer levendig rood, en de rug en vleugelen donker bruin, met een langen bek. (g) Zij brachten er ons zo vele dat Kapr. DIXON, een liefhebber van schieten, zijnde aangemoedigd wierd om daarom een en andermaal naar de wal te gaan; waar hij echter geen overvloed van wild vond, schoon hij toch altijd eenige eenden en ander watergevogelte medebracht. Hij had gedacht, dat de ingezetenen hem in menigte zouden verzellen en dus in de jacht hinderen; doch vond zich daarin aangenaam bedrogen. Het volk was hier veel minder nieuwsgierig dan op *Woahoo*, en hield zich

(g) Het bedoeld vogeltje, welk ook op het Eiland *Nieuw-Kaledoniën* gevonden wordt, behoort tot het geslacht der Boomlooppertjes (*Certhias*) en is van den Heer G. FORSTER in het *Geschiedkundige Magazijn* beschreven.

1787.
Loumaand.

zich vrij algemeen aan zijne bezigheden; als het weven van stoffen tot kleederen, het maken van vischlijnen, het draaijen van touw en andere, zo dat hij hier even ongestoord door het land konde gaan, als in *Engeland*.

5

Den 5 kregen wij wederom een bezoek van TAAAO en zijn oudsten zoon TAAEVEE, een fraaijen jongeling van twaalf jaar. Hij zeide ons dat hij afscheid kwam neemen, vermits hij weder naar *Apooneo* stond te vertrekken, maar dat ABBENOOE bij ons zoude blijven en naar *Oneehow* medegaan, welk Eiland hij ons gaarn ten geschenke wilde geven; terwijl hij ABBENOOE belastte zorg te dragen dat de inwoonders ons ruim van Yams voorzagen, zonder iets daar voor aantenemen: en het was niet dan met moeite dat hij bewilligde, dat wij hun voor het opdelfen en brengen van deze wortelen iets zouden mogen geven. Wij gaven vervolgens den Koning en ieder van zijn gevolg een geschenk en zij namen een vriendelijk afscheid van ons en keerden weder naar de wal.

Onder 'sKonings gevolg bevond zich thans ook zijn Oom NEEHEOWHOOA, wiens wonden veel beter stonden, en die geheel verlegen scheen, hoe hij best zijne dankbaarheid zoude betuigen. Hij verzocht daagelijks aan boord te mogen komen om zijne wonden te laten verbinden en scheen te denken dat dezelve weldra zouden genezen zijn. Na den Koning weder aan de wal gebracht te hebben, keerde hij wederom met eene dubbelde kanoë vol Varkens, tot een geschenk voor den Heelmeeester en den Kaptein, die moeite had om den ouden krijgsman eene wedervereering te doen aannemen.

Den 7 zagen wij den Koning met een aantal kanoes uit de Baai vertrekken; en daar het ons toescheen dat de ingezetenen verkocht hadden het geen zij misfen wilden, maakten wij ons ook zeilvaardig en ligteden den 11 het ander om naar *Oneehow* te stevenen, waar de *Koning George* den 16 in de *Yams-Baai* aankwam, doch

Kapt.

Kapt. DIXON niet eer dan tien dagen later, alzo zijn schip trager zeilende intusschen van een sterken wind bevolpen was, die hem noodzaakte om zee te houden: gelijk dezelfde wind Kapt. PORTLOCK den 20 verplichtte om het anker te kappen en insgelijks de ruimte te kiezen; schoon hij verscheidene *Indiaanen* aan boord had en drie zieke Matroozen aan de wal achterliet. Deze waren niet alleen bij uittek wel behandeld; maar het volk, meeenende dat de schepen naar *Wijmoa* teruggekeerd waren, had reeds toefstel gemaakt om dezelve met hunne kanoes derwaards te brengen, toen onze groote floep weder in de Baai kwam om het anker op te zoeken. Wij konden echter hierin, door de aanhoudende verkeerde winden niet slagen, en waren zelfs genoodzaakt wederom naar *Atou* te stuuren, waar wij den laatsten dezer maand in *Wijmoa-Baai* het anker lieten vallen, vlak over het dorp van dien naam, welks ingezetenen ons terstond van allerhande levensmiddelen voorzagen.

De eerste dagen van Sprokkelmaand werden befteed deels aan verskillenden scheepzarbeid en deels om het volk bij gedeelten zich aan land te laten ververschen, waar zij van de ingezetenen alle hulp en vriendschap ontvingen. Een van ons bij die gelegenheid eene verre wandeling doende, ontmoette eenen inboorling nevens zijne vrouw, die twee jonge honden had aan elke borst een. Om de zeldzaamheid van het werk, wilde hij er gaarn een koopen, doch de vrouw wilde er geen missen, tot dat de man, op het zien van eenige spijkers, haar noodzaakte er eenen afteftaan, het welke zij echter niet deed dan met weezin en na het hondje hartelijk gekuscht te hebben. Schoon zij een goed eind wegs van het schip waren, verliet de vrouw hem niet, voor dat hij in de boot stond te treden en verzocht toen het zelve nog eens te mogen hebben, wanneer zij het aan de borst leide en vervolgens terug gaf.

1787.
Loumaand.

Sprokkelm.

Op

1787.
Sprokkelm.

Op verzoek van Kap. PORTLOCK, toonden twee Opperhoofden die aan boord waren ons hunne vaardigheid in het behandelen der spiesen, welke ons allen verbaasde. Een van hun, met name NA-MAA-TE-E-RAE, dat is, met het eene oog blind, was een welgemaakt man van vijf voet en zes duim, wiens vel echter zeer aangedaan was door het onmatige gebruik der Yava. Hij schein een mensch van geringe bezittingen, doch zeer in achtting en wiens gezelschap van de voornaamste lieden sterk gezocht wierd, uit hoofde, zo wij onderstelden, van zijne groote verdiensten als krijgsman; die ook zijn eene oog in den strijd verloren had, door een' met den slingergeworpen steen: het welk hem echter niet belette nog een zeer bedreven vechter te zijn, gelijk hij ons overvloedig toonde. Hij plaatste zich tien of twaalf voeten van de deur der kajuit, zonder wapenen; de ander stond vijf en twintig of dertig voeten van hem af en was voorzien van vijf werpspiesen. Deze smeet, op een gegeven teeken, er eene met al zijn macht naar NAMAA-TE-E-RAE, die dezelve niet alleen door een kleine beweging des ligchaams ontweek, maar tevens in het midden wist te grijpen, terwijl zij hem voorbij vloog: waarna hij er de overigen, zonder veel moeite, mede afkeerde. Vervolgens gaf hij de spiesen aan zijnen tegenstander terug en wapende zich met eene *Pa-ho-a*, met welke hij dezelve anderwerf afkeerde zonder de minste beschroomdheid te laten blijken. Een der werpschichten stak vrij diep in het beschoot van de kajuit, zo dat het getandde gedeelte er afbrak toen men dezelve er poogde uittrekken. De opmerkelijke koelheid, welke hij onder het werpen naar hen betoonde, was een blijk van zijnen moed en bedrevenheid; daar alle de aanschouwers ijsden van het gevaar, waar aan hij zich schein blootstellen, en verbaasd stonden, over de lichtvaardigheid waar mede hij alles afkeerde.

Wan-

BE
mo
dig
des
W
zel
te
dat
tein
zen
zijn
mer
doc
zelve
den
hou
dek
ver
beel
heb
te
van
tal
zij
verv
huiz
het
dom
maa
het
zij
dat
een
ten
terf

Wanneer Kapt. PORTLOCK een dezer dagen met **ABBENOUE** aan de wal was, merkte hij in het dorp *Wijmoa* vier of vijf goede huizen naast elkander, welke ledig stonden, en zo **ABBENOUE** hem verhaalde, ten dienste des Konings gebouwd waren, wanneer het hem behaagde *Wijmoa* met zijn bezoek te vereeren; terwijl het, in deszelfs afwezen, niemand vrij stond gebruik van dezelve te maken. **ABBENOUE** gaf hem toen insgelijks te kennen dat de Koning hem belast had een huis voor den Kaptein te doen bouwen, op een ledig erf, bewesten deze huizen; en dat hij denzelven herwaards gebracht had, om zijn gevoelens over de plaatsing van het zelve te vernemen. De Kaptein weigerde een tijd lang deze gunst, doch zag zich zoo sterk gedrongen, dat hij eindelijk deszelve moest aannemen, waarop oogenblikkelijk de werklieden den arbeid begonnen. Eenige gingen landwaards in hout halen en anderen een soort van lang gras om tot dekking te gebruiken; terwijl zij allen vlijtig en met vermaak aan het werk toogen, op het streefend denkbeeld van hunnen vriend **POPOTE** bij hun te zullen hebben. Niet ver van de bepaalde plaats lag een grote platte steen, op welk de Kaptein de eerste letters van zijnen naam, het land welk hij diende en het jaartal kraste, waarmede zij zeer op hun schik waren, toen zij de meening van dit alles begrepen hadden en den steen vervolgens midden in het huis lieten plaatsen. Hunne huizen hebben een groot gebrek, te weten geene vensters, het welk dezelve, bij het veelvuldige warme weder, bedompt en onaangenaam maakt; doch zij schijnen alleen maar voor den regen en de koude te zorgen, en als zij het warm vinden, gaan zij terstond in het water, het zij bij nacht of bij dage. De Kaptein verzocht echter dat men in zijn huis, op elke zijde en van achteren, een venster mocht maken, als mede een aan weerskanten van de deur licht- en luchtshalven; het welk ook terstond aldus besteld werd. Vervolgens wandelde hij verder

1787.
Sprokkelm.

der op in de valleij, in gezelschap van eene groote menigte inboorlingen, zo jongen als ouden, die zich zeer vriendelijk en herbergzaam gedroegen, hem dringende om elk huis, daar hij aankwam, intrededen en van het beste dat zij hem geven konden te gebruiken; terwijl een aantal vrouwen hem hunne kinderen brachten om dezelve te *Ho-ne*, dat is, te groeten met het aanraken der neuzen; waarmede zij wonder te vrede waren. Het gaf hem intuschen een groot genoegen zoo veel weltevredenheid op het gelaat van honderden van *Indianen* te aanschouwen, welken zij te voren met zoo veel reden voor een verraderlijk volk gehouden hadden. Bij dezen uitstap had hij ook op nieuw gelegenheid zich over het verbazende vernuft en de nijverheid dezer lieden, in het aanleggen van hunne Taro- en Zuiker-gronden, te verwonderen. Deze liggen meestendeels langs de Rivier, met zeer schoone dijken van opgeworpen aarde, met steenen geplaveid, door de gansche valleij en naar elke Plantaadje. De Taro-bedden zijn in 't gemeen een vierde mijl lang tuschen dammen met doorsnijdingen er in, welk voor sluizen dienen. Wanneer het regensaisoen of de winter aanvangt en de Rivier door de beken, welke van de bergen komen, hoog wordt; laten zij deze akkers overstroomen; en als de regen ophoudt en de Rivier weder zakt, stoppen zij de dammen en houden het water er binnen om de Taro en het Zuikerriet te voeden. In het drooge saisoen staat het water gemeenlijk ander half of twee voeten op deze bedden over eenen modderigen grond. Het Zuikerriet groeit in minder water zeer sterk en schoon, en is een voornaam voedzel der ingezetenen, inzonderheid van den laagsten stand. De Taro groeit er ook veeltijds tot de grootte van een mans hoofd en levert het best brood, welk zij hebben. Veel al maken zij er een podding van, welke zij *Poe* noemen en bewaren, tot dezelve een weinig zuur wordt, wanneer zij er veel werks van maken en ze boven alle andere kost verkiezen. De *Indianen*, die eeni-

eeni-
ker
voor
ontu-
dele
inbo-
om
hun
T
taad-
huis
velen
Hij
nieuw
zat e
stoel
ronde
klein
ander
was
hem
aande
op v
diene
hun
gelate
mel

(B)
den d
basale
den s
het ij
zij er
Zeelan
harder

eenige dagen met ons op zee waren, toen wij het anker moesten kappen, kniesden zich bijna dood, toen hun voorraad van *Poe* ten einde was, die echter wegens hun onmatig eten niet lang geduurd had. Onder het wandelen tusschen deze Taro-bedden, zagen zij een aantal inboorlingen bezig met Taro en Zuikerriet intezamelen, om het aan de schepen te verkopen, waartoe zij tot aan hun midden in het water stonden.

Toen de Kaptein zijne nieuwsgierigheid op deze plantadjen voldaan had, bracht zijn vriend hem naar een groot huis, aan de Westzijde van de valleij onder eenige heuvelen, omtrent een uur gaans van het strand gelegen. Hij vond dit huis ruim, gemakkelijk en rein, met eene nieuwe mat op de vloer: aan de linkerhand van de deur zat een houten beeld, van eene redelijke gestalte in een stoel, welke vrij goed naar onze armstoelen geleek; rondom het beeld was eene woeling van gras en een klein houten hekjen; voorts verscheiden *to-e's* (*h*) en andere kleinigheden. Volgens bericht van *ABBENOË*, was dit huis gebouwd met de *Toe* welke de Kaptein hem gegeven had, toen wij *Oneehow* voor de eerste maal aandeden, en het overige waren geschenken, welke hij op verschillende tijden ontvangen had; terwijl het beeld dienen zoude om de gedachtenis van den Kaptein onder hun te bewaren. Weinige lieden werden in dit huis toegelaten, en onder andere dingen zag hij er nog een trommel van de huid dier groote *Haaij* welke wij gevangen had-

(*h*) *To-e's*, of gelijk wij het zouden uitspreken, *Tohies*, noemen deze eilanders hunne bijlen, welke van een harden, zwarten, basaltachtigen steen gemaakt en niet gelijk onze bijlen, maar met den scherpen kant naar boven, aan de steel gehecht zijn. Om dus het ijzer voor deze eilanders noch aangenamer te maken, lieten zij er staafjes van maken als een smalle schaafbijtel. In *Nieuw-Zeeland* en op de *Vriendelijke Eilanden* sprak men het woord wat harder, als *Toght*, uit.

1787.
Sprokkelm.

hadden, welke nevens meer andere trommels aan hunne Goden was toegewijd. Na eenige ververfchingen genomen te hebben, gingen zij naar het strand en zeilden vervolgens met de groote sloep in gezelschap van **ABBENOUE** en andere Opperhoofden naar het schip, het welk hen zeer vermakte. Het sturen met het roer trok inzonderheid hunne aandacht en **ABBENOUE** zette zich een poos aan den helmstok en zeide ons, dat hij beproeven wilde om zijne kanoe op de zelfde wijze te sturen. Aan boord komende was alles in de beste orde, indedaad wij kunnen dit volk, van den Koning af tot den geringsten toe, niet genoeg prijzen; hunne oplettendheid en afgebroken vlijt om ons alles te bezorgen, wat in hun vermogen was, ging alle voorbeeld te boven; hunne herbergzaamheid en edelmoedigheid kenden geene palen en hunne drift om ons vriendschap te bewijzen was boven alle beschrijving. Ons volk ging altijd ongewapend aan land en misschien bracht dit veel toe tot het onderlinge vertrouwen; daar het althans den inboorlingen alle vrees moest benemen. De verkleefdheid van **ABBENOUE** aan het gezelschap van beide schepen was zonderling. Gemeenlijk sliep hij op de *Koning George* in de voor hem opgehangen hangmat; en schoon de oude man in het eerste er dikwijls aan de eene zijde uitviel wanneer hij er aan de andere inslapté, bracht hem zulks nimmer uit zijn humeur en hij leerde weldra die zwaarigheid te overwinnen.

Den 8 kwam de Koning met verscheiden kanoes wederom in de Baai en gaf een bezoek aan beide schepen, welke des anderen dags het anker ligteden en naar *Onze-hou* zeilden om de ankers op te zoeken, welke wij ook het geluk hadden om den 17 wederom binnen boord te krijgen; terwijl wij tevens voor drie of vier dagen Yams opdeden.

Den 19 gingen wij wederom onder zeil en hielden het langs de Noordzijde van *Atqui*, in hoop dat wij aan de-

zen

zen kant der Eilanden nog wat Varkens en vruchten zouden opdoen, wijl er aan de Zuidzijde niet veel meer voor ons te bikkien viel. Op *Oneehow* waren mischien geen dozijn Varkens te vinden en wij vreesden er ook geen genoezamen voorraad van Yams te zullen vinden; vermits *ABBENOUE* ons gezegd had dat zeder: wij ons hier de eerste reis voorzien hadden, het land verwaarloosd was: welk bericht met onze eigen opmerkingen strookte; daar wij een deel gronds onbeteeld vonden en het ons toefcheen, dat een deel der ingezetenen het Eiland verlaten hadden en metter woon naar *Atoui* verhuisd waren; zijnde mischien door het ijzer, welk zij van ons gekregen hadden in staat gesteld om daar land te koopen. Want *Oneehow* is een arm land, welk niet veel anders voortbrengt dan Yams, Potatoes, Zuikerriet en eene soort van zoete wortelen, met maar weinig hout; daar *Atoui* in tegendeel alle levensmiddelen overvloedig oplevert en inzonderheid Taro, waaraan de inboorlingen verre de voorkeur geven boven Yams of Potatoes: zo dat wij ons verzeekerd hielden dat niemand op *Oneehow* wilde blijven, die rijk genoeg was om te *Atoui* te leven. Wij konden echter aan de Noord- of Westzijde van *Atoui* geen blijk van eenige haven ontdekken.

Van den 20 tot den 28 hadden wij af en aangehouden, om met een goeden wind in *Wijmoa-Baai* het anker te laten vallen, het welk ons thans gelukte, doch wij deden vergeeffsche moeite om het anker van de *Koningin Charlotte* optevischen.

Op den 1 van Lentemaand des avonds, verzocht *NO-HO-MI-TE-HI-TEE*, een man van weinig aanzien, doch die veel bij ons aan boord geweest was en ons veel dienst gedaan had in het bezorgen van levensmiddelen, om hem in het schip en met ons te nemen: en zijne aanzoeker waren zoo ernstig, dat Kaptein *PORTLOCK* eindelijk zijne begeerte inwilligde, met voornemen om hem een tocht naar de Noord Westkust te laten doen:

1787.
Lentemaand.

en hem vervolgens wederom aan deze Eilanden afzetten of naar *Engeland* medetenemen. Hij verhaalde ons dat hij vele dingen van ons had opgezameld en aan zijnen Vader een oud en bijna afgeleefd man ten geschenk gegeven. Maar 100-A-RE-A-REE, een van 's Konings boden, die wanneer dezelve met de voornaamste Opperhoofden afwezig is, een onbepaald gebied voert, vernomen hebbende dat de oude man veele zulke dingen bezat, ging tot hem en eischte den ganschen schat, welke uit eenige 10-e's, kralen, ringen en dergelijke bestond. De oude man ontkende iets te bezitten en had zorg gedragen niets in huis te houden, maar alles niet ver van het zelve in den grond te graven. De bode hield echter aan en wilde weten waar het goed lag, en toen de oude man bij zijn stuk bleef, greep hij hem bij de keel met bedreiging van hem te zullen vermoorden indien hij het niet zeide; ook had hij hem bijna gewurgd eer de oude man zijn schat ontdekte, welken de bode terstond wegnam. NO-HO-MI-TE-HI-TEE kwam juist op dit pas met zijn kanoë aan land en zag zijn Vader in dien toestand; doch bemoeide er zich niet mede; denklijk niet bij gebrek aan moed, maar om dat hij schroomde de hand te slaan aan eenen van 's Konings boden, welke zij in hoogachting houden. Hij had zijn Vader laten zitten en was bij ons aan boord gekomen; doch alzo het avond was en hij wel wist dat wij als dan niemand opnamen, had hij aanhoudend met eene klagende stem om *Popote* geroepen en was dus eindelijk bij ons gekomen. Na zijn verhaal gedaan te hebben bad hij, wij mochten den bode voor zijn wanbedrijf straffen, doch al hadden wij het willen doen zo ontbrak het ons aan de gelegenheid, want hij kwam zedert niet weder onder ons bereik, en NO-HO-MI-TE-HI-TEE verliet ons ook binnen weinig dagen, vermits hem de gezouten spijs verveelde. Wat er van deze zaak geworden is konden wij niet ontwaren, vermits wij voor ons

o
B
vo

To
r
a
I
t
a
y
g
y
c

W
van
Op
N.
dene
't we
verw
het
ke t
Maar
zulk
tien

(t)
rie zi

ons vertrek op den 3 geene gelegenheid hadden om AB-
BENOOR of den Koning te spreken, die twee dagen te 1787.
voren naar *Apoonoo* vertrokken waren. Lentemaand.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

*Tocht van de Sandwich Eilanden naar de kust van Ame-
rika. Aankomst te Montague Eiland. De schepen wor-
den gekielhaald. Verslag van eenen tocht van Kap-
DIXON met de sloepen. Ontmoeting van een schip uit
Bengalen. Verslag van deszelfs wedervaren. Een mach-
tige stam diefsachtige Indianen bezoekt hen, en plundert
de sloepen. De schepen scheiden van elkander. Bezoek
van andere inboorlingen. De Nootka komt bij hun. De
grootte boot doet twee tochten naar Cooks-Rivier. Over-
vloed van Zalm. Vertrek der Koning George uit Et-
ches Haven.*

Wij stевenden nu voor de tweede maal naar de kust
van *Amerika*, zonder vele ontmoetingen van aanbelang.
Op den laatsten dezer maand bevonden wij ons op 39° 23'
N. B. en 154° 23' W. L. en zagen des avonds verschel-
dene *Meerkoesten* als mede eene jonge *Robbe* bij ons schip,
't welk duidelijk aankondigde dat wij niet ver van eenig land
verwijderd waren; gelijk wij bij onzen voorigen tocht naar
het Noorden, op bijna dezelfde hoogte, door soortgelij-
ke teekenen, eenig nabij gelegen land vermoed hadden.
Maar tot ons ongeluk hadden wij, toen zo wel als nu,
zulk dik nevelig weder, dat wij het hoogste land geen
tien mijlen ver zouden hebben kunnen ontdekken (i).
In-

(i) *Meerkoesten* en andere Vogels van het geslacht der *Procella-
ria* zijn zoo min als *Robben* zekere kentekens van nabij zijnde
land.

1786.
Lentemaand.

Intuschen bleef het volk op de beide schepen zeer gezond, zelfs was een der Kwartiermeesters van de *Koning George*, die gedurende ons verblijf aan de Eilanden zeer slecht geweest was, merklijk gebeterd en zelfs buiten gevaar. Wij mengden onder vierentwintig mengelen van ons Wortel-bier (*) drie mengelen sijroop en een pint geest van mout en deden het vervolgens op vleschen, wanneer het in korten tijd de beste appeldrank evenaarde. Hier van gebruikte de Kwartiermeester daags een vlesch, welke hem veel dienst deed en waarvan wij terstond de goede uitwerking bespeurden; offchoon de man door het gedurige bloedspuwen zo was afgenomen, dat de Heelmeester dacht dat hij maar weinige dagen meer leven konde.

Grasmaand.
23

Den 23 der volgende maand, peilden wij grond op 76 vademen en na den middag zagen wij even het land door den mist, welke echter tegen den avond opklaarde, wanneer wij het land duidelik onderscheidden, hebbende de Zuid Westpunt van het Eiland *Montague N. N. O.* voor ons en dus eene goede richting om *Prins Williams-Sound* inteloopen, welk ons het voorledene najaar mislukte. Den volgende dag stuurden wij met eenen matigen wind op de opening aan en bevonden ons des middags vlak midden in dezelve, wanneer wij, door goede waarnemingen, de breedte van de Zuid-West punt van *Montague Eiland* op $59^{\circ} 47'$ bevonden en dus 11 mijlen noorderlijker dan op de algemeene kaart van *COOK*; doch volgens goede waarnemingen op de beide schepen gemaakt kwamen wij ten aanzien van de lengte genoegzaam met de kaart van Kapt *COOK* overeen. Vervolgens ontdekten wij eene goede Baai aan het zelve vlak tegen over het Eiland,

land. *FORSTER* zag dezelve op zijne reis met *COOK*, meermales midden in de Zuidzee verre van eenig land.

(*) Zie de wijze van brouwen hier voor bladz. 34.

land
wij
mer
T
noe
geer
ons
leig
met
Op
zen
haal
dikw
aan
bove
nen
towze
ze h
derde
een
gewe
hunne
M A S
onzer
nog
huide
zagen
met
te on
aange
den,
De
ter te
(J)
honder

land, welk de West kant van het kanaal uitmaakt, en wij kwamen er om vier uur ten anker op twintig vadem in eenen modderigen grond. 1787.
Grasmaand.

Tegen den avond kregen wij een bezoek van vijf kanoes met een en twee man in ieder; doch zij brachten geene pelterijen of iets anders te koop. Zij kwamen bij ons met uitgestrekte armen en riepen herhaaldelijk *lan-leigh*, welk wij voor eene vriendelijke groet hielden en met dezelfde gebaarden en uitroepingen beantwoordden. Op ons vragen naar *Notoone-Schuak*, of *Otter* vellen, wезen zij ons terstond naar *Prins Williams Sound* en herhaalden de woorden *Nootka Notoone-Schuak* duidelijk en dikwijls met grooten ernst. Eenige honden, welke wij aan boord hadden, vreemd volk vernemende, kwamen boven loopen en begonnen te blaffen; waarop de *Indianen* terstond begonnen te fluiten en te roepen *towzer*, *towzer*, (*1*) *here, here*, even gelijk wij gewoon zijn onze honden te roepen, iets het welk ons zeer verwonderde, hoewel het ons aanstonds deed denken, dat er een *Engelsch* schip in de *Sound* moest liggen of onlangs geweest hebben. Ook gaven zij ons te verstaan dat zij hunne *Zee-Otter* vellen verkocht hadden aan eenen *THOMAS MOLLIG*; het welk een slecht vooruitzicht voor onzen handel hier opleverde. Zij verlieten ons des avonds nog en roeiden de Baai uit. Hunne kanoes waren met huiden overkleed, gelijk die welke wij in *Cooks-Rivier* zagen, en de *Indianen* hadden de ooren rijkelijk opgeschikt met kleine blaauwe kralen, welke wij reden hadden om te onderstellen dat zij van de *Rusfen* gekregen hadden; aangezien zij ons eenige mesfen en ijzeren wapens toonden, welke ontwijffelbaar van *Russisch* maakzel waren.

De twee volgende dagen werden doorgebracht met water te halen en met de zegen te vischen, doch zonder vrucht.

(1) *Towzer* is in *Engeland* eene zeer gemeene naam voor grooten honden.

pen zeer ge-
an de *Koning*
Eilanden zeer
zelfs buiten
mengelen van
en een pint
op vleschen,
drank evenaar-
gs een vlesch,
ij terstond de
de man door
men, dat de
agen meer le-

wij grond op
even het land
avond opklar-
cheidden, heb-
Montague N. N. O.
Prins Williams-
najaar mislukte.
n matigen wind
s middags vlak
ede waarnemin-
van *Montague*
mijlen noorde-
ok; doch vol-
n gemaakt kwa-
egzaam met de
ontdekten wij
n over het Ei-
land,

COOK, meermalen

1787.
Grasmaand.

vrucht. Het scheepsvolk werd insgelijks aan de wal gezonden om schelpvisschen te zoeken, de eenige verversching, welk wij hier konden vinden. Hier viel ook niet te wandelen, dan kort langs den oever, zijnde het overige land nog geheel met sneeuw bedekt. Er waren wilde Ganzen en Eenden in overvloed, doch zoo schuw dat wij dezelve maar zelden onder scheut konden krijgen. Wij vonden er ook nog de overblijfselen van twee *Indiaansche* hutten nevens eenig hout, welk met scherpe werktuigen geveld was, en wij bespeurden dat de houwen zoo breed en glad waren, dat ze met geene werktuigen der inboorlingen konden gemaakt zijn.

Aangezien er geene inboorlingen opdaagden, werd besloten de *Sound* dieper in te zeilen, het welk den 27 en 29 wegens het flappe tij en tegenwind vergeefsch beproefd werd, zo dat wij genoegzaam op onze oude plaats wederom ten anker kwamen. De beide Kapteins gingen toen met de sloep de kust van het Eiland *Montague* naar den kant van de *Sound* onderzoeken en zien of er geene inboorlingen te vinden waren. Op den afstand van vijf groote mijlen kwamen zij in eene diepe en ruime Baai, waar zij eene goede ankerplaats vonden, doch om de Noordpunt was geen schijn van Haven of Baai en nergens eenig spoor van ingezetenen.

Bloeimaand.

Den 1 van Bloeimaand deden de Kapteins wederom een tocht met de sloep naar een Eiland, welk de Westzijde van het kanaal uitmaakte en door ons *Mulgrave-Eiland* gedoopt wierd. Zij liepen benoorden hetzelve om en vonden aldaar eene straat welke zij een mijl of negen inröelden; schijnende het land West en Zuidwaards Eilanden te zijn welke tusschen ons en de zee lagen, terwijl het hooge land ten Noord-Westen ongetwijffeld het zelfde was met de hooge bergen, welke uit *Cooks-Rivier* O. N. O. gezien worden. Op dezen tocht vernamen zij wederom geene inwooners, noch hutten, noch eenig spoor van dezelve; ofschoon de ligging zeer verkieslijk schein, zij-

zijn
we
de
der
dee
Zij
naa
onc
I
toel
mo
goe
tere
om
floe
Kap
zien
ook
rige
en
de
bron
ST A
uitn
D
well
naar
te v
nen

(m
jes d
& M
goed
rikat
in 15

zijnde dicht bij de zee en wel gedekt tegen het ongere-
weder. Toen zij des avonds terugkeerden, vonden zij 1787.
Bloeimaand.
de schepen reeds in de Baai liggen, welke zij den 29 on-
derzocht hadden, hebbende gebruik gemaakt van den voor-
deeligen wind om de *Sound* zo veel dieper in te loopen.
Zij gaven aan deze Baai den naam van *Hammings - Baai*
naar het waardige geslacht, welke deze reize zoo sterk
ondersteund had.

Den volgenden dag, vervolgden wij wederom onzen
tocht tot tegen over de *Groene Eilanden*, waar wij met
moeite een Baai inliepen, in welke wij vervolgens eene
goede Haven vonden om er de schepen te kunnen kalfate-
ren, doch wederom geene inwooneren, nog eenig blijk
dat zij er kortlings geweest hadden. Er werd besloten
om hier de schepen te kielhalen en intusschen de beide
sloepen nevens de groote boot onder het bestier van
Kapt. DIXON verder op in de *Sound* te zenden om te
zien of zij daar eenige vellen konden opdoen, welke dan
ook den 5's morgens vroeg vertrokken. Terwijl de ove-
rige handen druk bezig waren om alles tot het kielhalen
en schoonmaken der schepen in gereedheid te brengen en
de Kuiper aan land gezonden wierd om Dennen-bier te
brouwen, waartoe wij gist van een zekere Juffrouw
STAINSBY uit *Londen* medegenomen hadden, welke nog
uitmuntend het bier deed werken (m).

Den 6 werden twee man, met eene dubbelde kanoe,
welke wij op de *Sandwich - Eilanden* gekocht hadden,
naar eene kreek niet ver van ons gezonden om *Krabben*
te vangen en *Mosfelen* te lezen, welke behalven het Den-
nen-bier de eenige verversching waten, die wij hier
kon-

(m) Dennenbier of *Sprucebeer*, wordt gebrouwen van de spruit-
jes der witte en zwarte Amerikaanse Dennen, (*Pinns Canadensis*
& *Mariana* LINN.) met bijvoeging van Sijroop en is een zeer
goed middel voor de Zeevarenden tegen het scheurbuik. De *Ame-
rikanen* van *Hoschelaga*, het hedendaagse *Montreal*, leerden reeds
in 1535 dit heilzame middel aan JACQUES CARTIER kennen.

1786. konden vinden, gevende de visfcherij met de zegen ook
 Bloesimaand. niets. Tegen den middag hadden wij het genoeg om
 eenen inboorling in een kleine kanoe bij ons te krijgen,
 die echter niets te koop bracht dan wat Bruinvifchen
 fpek, te geen hij voor eene lekkernij fcheen te houden.
 Wij gaven hem een gefchenk en deden hem begripen
 om welke waar het ons te doen was, waarop hij wel
 te vreden vertrok en ons in de hoop liet op eenen aan-
 ftandend handel.

8 Den 8 kregen wij het eene fchip klaar en de *Koningin*
Charotta verving dezelfs plaats op de helling. Wij vonden
 de huid een weinig befchadigd door de wormen, doch
 voor het overige alles in goeden ftaat; fchoon Kaptein
 DIXON zich verbeeld had dat een gedeelte der looze kiel
 was afgeknapt, door een' ftoot welken zij op Zee ge-
 kregen hadden, denkelijk met op een *Walvifch* te zeil-
 len. Dien morgen hadden wij wederom een bezoek van
 drie inboorlingen in twee kanoes, die niets dan twee
Rivier-Otters en twee *Robben* vellen te koop brachten.
 Zij herhaalden telkens het woord *Nootka*, en wezen daarbij
 fteeds *Soundwaards* in: daar bij fchenen zij wel bekend
 met fchietgeweer en wij hielden hen te behoren tot de-
 zelfde partij, welke wij op onze eerfte ankerplaats alhier
 gezien hadden.

10 Kapt. DIXON kwam den 10 des morgens vroeg, van
 3 zijnen tocht terug, met zes en dertig *Zee-Otter* vellen
 en eenige andere pelterijen van weinig belang, en gaf ons
 het volgende verflag van zijn wedervaren.

„ Wij gingen den 5 's morgens met de boot en floe-
 pen op reis om de inboorlingen op te zoeken, en zo mo-
 gelijk bontwerk te koopen; zijnde mijn voornemen om
 eerst *Hinchinbrooke-kreek* aantedoan en van daar naar
Snug-Corner-kreek te gaan, als op welke plaatzen ik
 wift dat wij denkelijk *Indianen* zouden vinden. Het op-
 komende flichte weder deed ons te acht uur in eene
 kreek van het Eiland *Montague* loopen, doch het zelve
 fchie-

1787.
Bloemaand.

schielijk opklarende, liepen wij den Noord-Oostelijken hoek van het Eiland om en kwamen in eene ruime Baai, alwaar wij eenige *Indianen* op eene jacht-partij vonden, die zo zij ons te kennen gaven aan *Kaap-Hinchinbrooke* te huis hoorden. Dewijl het reeds laat was, deed ik de boot ten anker leggen en de beide sloepen er ter weerszijden aan vast maken.

„ Vermits de *Indianen* ons met het aankomen van den nacht niet verlieten, deed ik zes man de wacht houden en het overige volk met het geweer in den arm slapen, zo dat zij oogenbliklijk gereed zijn konden. De *Indianen* hengelden tot twee uur toe om ons heen, loerende ongetwijfeld op eene gelegenheid om de sloepen aftefnijden, maar ons steeds op onze hoede vindende verlieten zij ons eindelijk.

„ Des anderen daags 'smorgens te vier uur gingen wij weder op reis en staken over naar *Kaap-Hinchinbrooke*, waar wij te half elf ten anker kwamen. Hier ter plaatze vonden wij verscheiden *Indianen* en kochten eenige vellen. Zij wezen ons meermalen naar *Snug-Corner-Kreek* en poogden ons te doen verstaan dat aldaar een schip ten anker lag. Hoewel deze omstandigheid mijne nieuwsgierigheid niet weinig opwekte en ik zeer begeerig was om de waarheid te onderzoeken, was de dag echter te ver verloop en het weder van te slechten vooruitzicht om verder te gaan; zo dat ik besloot den nacht hier door te brengen.

„ Wij hadden dezen nacht, zo het mogelijk was, nog slijper wacht en grooter waakzaamheid noodig, dan in den vorigen. De *Indianen* van welken wij de vellen gekocht hadden behoorden tot eener anderen stam, dan welken wij in de Baai aan de Noord-Oostelijke zijde van het Eiland *Montague* aantroffen. Hun gedrag was zeer baldadig en vermetel; evenwel durfden zij ons niet openlijk aantasten, doch verlieten ons niet eerder dan met het aanbreeken van den dag. Ongetwijfeld had het gezicht

1787.
Bloemaand.

der menigerhande waren, welke wij tot inruiling van vel-
len bij ons hadden, hen den ganschen nacht op ons
doen loeren in hoop van eenigen buit te bekomen; en
toen zij zich daar in bedrogen zagen roeiden zij weg met
eene zichtbare ontevredenheid.

„ Den 7 zeilde ik met den dag naar *Snug-Corner-
Kreek*, doch de wind den ganschen dag zeer slap zijnde
moesten wij de boot door de sloepen laten boegzeeren,
waar door wij niet voor 's avonds te elf uur de plaats
onzer bestemming bereikten. Tegen onze verwachting von-
den wij er geen schip en bespeurden ook geene inbdor-
lingen. Evenwel deed ik goede wacht houden; dewijl
ik mij herinnerde dat op Kapt *COOKS* laatste reis, de
Discoverij, op helderen dag, in deze Kreek, van de *In-
dianen* was aangevallen.

„ Gedurende de nacht kwamen er geene *Indianen* bij
ons, maar met het aanbreken van den dag kregen wij
er twee in eene kanoë op zijde, die ons te kennen ga-
ven dat er niet ver van ons een schip lag, met aan-
bieding om ons voor een snoer kralen derwaards te bren-
gen, het welk ik gretig aannam en terstond met de sloe-
pen op weg ging, latende de groote boot liggen om
niet opgehouden te worden. Wij hadden echter niet
lang gevaren, toen het weder zeer slecht wierd en onze
leidlieden ons begaven. Des niettegenstaande vervolgde
ik mijne nasporing langs de kust tot den middag, wan-
neer wij ons bij eene ruime Baai bevonden. Het weder
echter zeer stormachtig wordende, met sneeuw en regen,
oordeelde ik het raadzaam naar de boot terug te keeren.
Ondertuschen kwamen er een uur of twee na onze te-
rugkomst wederom zes kanoes in de Baai, welke ons
insgelijks aanboden om ons bij een schip te brengen,
welke niet ver van ons lag en werwaards zij gaan wil-
den. Het weder was nog wel vrij slecht, maar daar zij
niet Zeewaards in, maar de Kreek oproeiden, volgde ik
hen met de eene sloep en kwam des avonds te tien uur
in

in d
wild

„
van

Eng

dat

in

was

lang

zelve

der

sund

toch

eeni

beric

Codie

hadd

Codie

Rivie

Willu

Herf:

„

vond

De

aange

geno

wees

het

„

dicht

zijner

geen

voor

ontbe

was,

om

in de kreek, waar het schip, welk wij zo gaarn zien wilden, wezenlijk ten anker lag.

1787.
Bloeiimaand.

„ Het was eene snauw, de *Nootka* genaamd, welke van *Bengalen* kwam en door Kapt. MEARES, onder *Engelsche* vlag, gevoerd werd. Ik vernam van MEARES, dat hij in Lentemaand 1786 van *Bengalen* vertrokken en in Oogstmaand te *Oonalaska* gekomen was. Van daar was hij gezeild naar *Cooks-Rivier* en had voorgehad om langs de *Onvruchtbare Eilanden* (*Barren Islands*) in dezelfde te komen; doch door het donkere en mistige weder was hij in de *Pingster-Baai* (*Whitsunside* of *Whitsundai-Baai*) aangeland, en had van daar eenen doortocht naar *Cooks-Rivier* gevonden. In deze Straat had hij eenige *Rusfische* volkplantelingen aangetroffen, die hem bericht gaven dat het land aan de Oostzijde van de Straat *Codiac* genaamd wierd en dat zij aldaar eene volkplanting hadden, als mede dat er twee *Europefche* schepen te *Codiac* lagen en dat zij onlangs twee anderen in *Cooks-Rivier* gezien hadden; op welk naricht hij het naar *Prins Williams-Sound* gewend had, alwaar hij in het laatst van Herfstmaand was aangekomen.

„ Kapt. MEARES had in de kreek waar ik hem thans vond, overwinterd en het schip zat nog in het Ys vast. De scheurbuik had eene groote verwoesting op het zelve aangericht en vele der Officieren en beste Zeelieden weggenomen; terwijl het overige volk eens zoo zwak geweest was, dat Kapt. MEARES de eenigste was, die op het dek konde wandelen.

„ Het gaf hem een groot vermaak twee schepen zoo dicht bij zich te vinden; de welke hem eenigermate in zijnen nood konden ondersteunen; en het strekte mij tot geen minder genoegen hem te verzekeren, dat wij hem voorzien zouden van alles wat wij maar eenigzins konden ontbeeren. Vermits echter het volk aan de beter hand was, verzocht Kapt. MEARES mij geen moeite te doen om hem eenige ververschingen te brengen, aangezien

zien

1787.
Bloeimaand.

zien hij ten eersten met zijn eigen boot bij ons wilde komen.

„Den 9 'smorgens te drie uur verliet ik de *Noorka* en kwam te acht uur bij de boot en sloep te rug: te tien uur deed ik het anker ligten en zeilde weder naar de schepen; als zijnde wel overtuigd dat er geen vooruitzicht was om eenige pelterijen van aanbelang in dezen oord te bekomen. Tegen den middag werd het bijna stil, zoo dat de sloepen de boot wederom in het touw moesten nemen.

„Terwijl wij op deze wijze de *Sound* overstaken, voegden zich zommige kanoes bij ons, en een der *Indianen* had eenige weinige *Zee-Otter* vellen, welke hij ons wel wilde verkoopen. Juist viel zijn oog op eene koekpan, welke ons volk in de groote boot had om hun eten klaar te maken, en hij verzocht dezelve in ruiling te mogen hebben. Dit toegestaan zijnde wilde men hem dezelve overgeven, maar hij weigerde volstrekt om de pan in haar geheel aantenemen en begeerde dat wij er de steel zouden afbreken, welke hij voor een stuk van onwaardebaaren prijs scheen te houden, terwijl hij de pan zelve als geheel onnut weg wierp.”

Weinige uren na de terugkomst van Kapt. DIXON kwam Kapt. MEARES nevens zijn eersten stuurman, in hun eigen sloep, bij Kapt. PORTLOCK aan boord, met zich brengende eenige zakken rijst om dezelve voor andere ververschingen, welke zij hoog noodig hadden, te verwisfelen.

Wij verftonden van Kapt. MEARES, dat hij bij zijne komst in *Prins Williams-Sound* in eenen geruimen tijd, geen enkel vel had kunnen bekomen, vermits alles verkocht was aan de *Zee Otter*, een schip van dezelfde reders, 't welk even voor zijne aankomst, uit deze *Sound* was weg gezeild. De beide schepen hadden zulke hooge prijzen besteed, dat de waarde van onze goederen daar door merkelyk gedaald was, zo dat de inboorlingen bijna

niet

niet
len
Bijl
spia
tege
zaak
een
en
zeer
ME
op
dele
Erg
daar
schie
len
maal
Bov
Zom
te l
volst
dat
Soun
teko
Wil
K
zijn
zoor
van
van
en
het
POR
ten,
herf

1787.
Bloeimaand.

niets aanzien waardig keurden dan groene en roode krallen en ongewerkt ijzer aan stukken van twee voeten lang. Bijlen, houweelen, zagen, disfels, koperen pannen, spiauteren kommen, tinnen ketels wilden zij niet eens tegen Visch in ruiling aannemen; en wij waren genoodzaakt om eene tent voor de smeden te laten opslaan om een deel *toes* te laten maken van achtienduimen lang en punten voor spiesen van twee voeten, waarop zij zeer gesteld scheenen. Vervolgens berichtte ons Kapt. MEARES dat reeds vele andere schepen uit *China* en *Indie* op verschillende tijden aan deze kust hadden wezen handelen, van welke omstandigheid wij bij ons vertrek uit *Engeland* geen denkbeeld hadden; schoon onze handel daar door wel zoo veel nadeel zal lijden, dat wij misschien met beide schepen geen duizend *Otter* vellen zullen bekomen, in plaats van vier duizend waarop wij eenmaal voor beide schepen meenden te mogen staat maken. Bovendien vernamen wij nog dat er met het begin van Zomermaand weder een schip in *Koning Georges-Sound* stond te komen; en dit maakte de scheiding onzer schepen volstrekt noodzakelijk. Weshalven men overeen kwam, dat Kapt. DIXON zonder uitstel naar de *Koning George-Sound* zoude stevenen om, zo mogelijk, dat schip voortekomen; terwijl Kapt. PORTLOCK in en omstreeks *Prins Williams-Sound* zoude blijven.

Kapt. MEARES vertrok na den middag wederom naar zijn schip, met zoo vele ververschingen van allerlei soort, als de sloep bergen konde. Wij voorzagen hem van eenig Meel, Broodzuiker, Sijroop, Varkenvleesch van de *Sandwich-Eilanden*, Genever, Brandewijn en Kaas, en gaven hem insgelijks twee goede Matroozen over om het schip naar *China* te helpen voeren. Voorts gaf Kapt. PORTLOCK hem nog honderd en vijftig Kokosnoten, welke wij hoopen dat zijn volk ras zouden doen herstellen.

M

Zij

1787.
Bloei maand.

Zij deden ons verschillende vertellingen, met betrekking tot den uitflag van hunnen handel; doch wij konden er niet veel staat op maken, vermits de Kaptein en de Stuurman zelden in hunne verhalen overeen kwamen. Dan eens hadden zij twee duizend *Zee-Osser* vellen gekocht en op een' ander tijd waren het er slechts zeven honderd. Het is echter vrij zeker dat zij eene aanmerkelijke menigte kostbare vellen bekomen hadden en wel voornamelijk in *Prins Williams-Sound*.

Kapt. MEARES was van voornemen geweest om de reis in twaalf maanden afte doen; maar vermits de Vorst hem onverhoeds overviel, was hij genoodzaakt geworden hier te overwinteren. Wij hebben reeds verhaald hoe veel volks zij door de ziekte verloren hadden, en voegen er thans nog bij, dat toen het overschot in den uitersten graad zwak en krachteloos was, zij ongelukkig gebrek aan brandhout hadden, en dat het een geruimen tijd veel moeite in had om, voor dagelijksch gebruik, iets aan boord te krijgen.

Op ons onderzoek, of de scheurbuik alleen zonder met andere ziekten verzeld te zijn, zulk eene bittere slachting onder het scheepsvolk van de *Nootka* gemaakt had, werden wij onderricht, dat zij gedurende de strengste koude zoo veel sterken drank hadden mogen drinken als hun lustte, en dat zij omstreeks Kersmis zich daarin zoodanig te buiten gegaan hadden dat er zommigen in geene veertien dagen uit de hangmat gekomen waren: voeg hier bij dat hunne drank van nadeeligen aart was, zo dat men met reden mag onderstellen dat zij overmatig gebruikt, geen minder nadeelige gevolgen moest hebben, dan de scheurbuik zelve. Dit zoo zijnde was het gewisfelijk eene verkeerde handelwijze om dergelijke uitspattingen te dulden; schoon ik tevens gelove, dat de sobere voorraad van middelen tegen het scheurbuik, welke op deze reizen echter onontbeerlijk zijn, het buiten hun vermogen stelde om den voortgang dezer vreeslijke en

voor

voor
stuite
De
zijnde
12 a
maakt
zes g
zes w
dewap
Rivier
de H
zich
Indien
lijk t
niet.
of an
aantro
Kodia

Des
groote
nen,
een p
welke
naamd
den n
dieven
gens t
ken t
ons er
van d

(n)
tot ver
verhaal
lijk stu
Kapt. M

voor de zeevarenden zoo dikwijls doodelijke ziekte te sluiten. (n)

1787.
Diochurama.

De schepen gekielhaald en het noodige werk verricht zijnde, werden de smits en kulpers gereedschappen, den 12 aan boord gebracht en alles tot de reis gereed gemaakt. Op den zelfden dag vertrok de groote boot, met zes goede en wel vertrouwde Matroozen bemand en voor zes weken geproviandeerd onder het bevel van den Derdewaak HANWAIJ en den Boekhouder HILL, naar *Cooks-Rivier* om aldaar te handelen. Kapt. PORTLOCK bestemde *Hinchinbrooke-Cove* tot verzamelplaats, met last om zich tegen den 20 van Zomermaand aldaar te vervoegen. Indien zij als dan niet terug kwamen zoude hij hen uiterlijk tot den 20 van Hooijmaand wachten, maar langer niet. Dan moest HANWAIJ zien dat hij met het eene of andere schip naar *China* kwam; of zo hij er geen aantrof, moest hij zich met zijn volk terstond naar *Kodiak* begeven en over *Asse* naar *Europa* terug keeren.

12

Des anderen dags kregen wij een bezoek van twee groote *Indiaansche* booten, waarin zich een veertig mannen, vrouwen en kinderen bevonden. Zij brachten slechts een paar gemeene vellen en een weinig Visch met zich, welke wij kochten en hun Opperhoofd SHEENAWAA genaamd een geschenk toe gaven. Hij was het hoofd van den machtigsten stam in deze *Sound* en zijn volk stoute dieven; zijnde het opmerkellijk dat zelfs de kleine jongens stoksken met haken hadden om daarmede de zakken te luizen. Zij bleven tot zes uur des avonds bij ons en roeiden de haven uit, regelrecht naar de sloep van de *Koningin Charlotta*, welke een paar mijlen buiten

(n) Dit gezegde van Kapt. DIXON, heeft aanleiding gegeven tot verscheidene scherpe aanmerkingen van Kapt. MEARES in het verhaal zijner Reizen; waar tegen de eerste zich in een afzonderlijk stukje verdedigd en getoond heeft, dat het eigen volk van Kapt. MEARES deze dingen verteld had.

1787.
Bloei maand.

ten dezelve lag te vischen. Kapt. PORTLOCK begon voort te vrezén, dat 'zij de sloep mochten plunderen en hield er dus met de kijker het oog op; wanneer hij weldra eenig verschil tuschen dezelveu bespeurde. Hij sprong daarop terstond in de reeds gewapend gereed liggende sloep en roeide met allen spoed derwaards, na den Stuurman gelast te hebben om hem met de jol te volgen: maar zodra de *Indianen* hem den hoek zagen omkomen, grepen zij de riemen en roeiden in allerijl weg. Onder tuschen hadden zij reeds al de vischlijnen weggenomen en waren werkelijk bezig geweest om het anker met geweld uit de sloep te halen, toen zij den Kaptein in het gezicht kregen. Ongelukkig had het volk van Kaptein DIXON geen schietgeweer bij zich gehad; want het gezicht van een enkelden snaphaan is genoeg om dit volk van alle geweld te wederhouden; zoo zeer hebben hen de *Rusfen* de noodlottige gevolgen van dit wapentuig doen ondervinden. Onder anderen verhaalde ons Kapt. MEARES, hadden de *Rusfen* van *Codiac* hem verteld, dat eene partij van 'hun na dat wij met het schip *de Resolution* hier geweest waren, in de *Sound* overwinterd had en met de inboorlingen in een gevecht geraakt was, waar bij deze afgeslagen waren maar ook zeven *Rusfen* het leven verloren hadden.

14

Alles nu gereed zijnde om weder in zee te steken, werden den 14 de ankers geligt, en de schepen liepen met een frische koelte uit de Baai. Des nademiddags kwam Kapt. DIXON aan boord van de *Koning George* om afscheid te nemen; waarna hij zeewaards aan koers zette en Kapt. PORTLOCK naar *Hinchinbrook-Cove* de steven wendde; waar hij den volgenden morgen in eene goede Haven het anker liet vallen. Wij kregen dien dag verscheidene kanoes bij ons, van welke wij een dozijn goede *Zee-Otter* vellen kochten; doch schoon de gelegenheid zeer goed scheen, konden wij geen Visch met de zegen vangen. Het land rondom ons had een zeer

woest

woest
sneeu
den
eenig
welk
vele
geen
20
dinge
gebre
konde
Ge
inboe
len,
zaak
wij
Tack
eene
wij t
te ku
Eilan
was,
voet
ook
De
verzo
wel
zullen
kome
even
zelve
ons z
begon
het ste
in zee
haar

woest aanzien en was wel vijf of zes voeten diep met sneeuw bezet, zo dat wij niet dan bij laag water aan den oever konden wandelen. Er kwamen nu en dan eenige kanoes met goede vellen en wat Visch aan boord welke wij ongemeen duur moesten betalen; te meer alzo vele dingen, welke wij in ruiling aanboden, hier in geene achting waren. Weshalven kapt. PORTLOCK den 20 de sloep en de jol naar de *Nootka* zond om eenige dingen van Kapt. MEARES te verzoeken, waar aan wij gebrek hadden en welke wij wisten dat hij wel missen konde.

1787.
Bloelmaand.

Gedurende hun afzijn, kregen wij nu en dan eenige inboorlingen bij ons met weinige, doch zeer goede vellen, meestal nog versch afgestroopt, zo dat wij genoodzaakt waren dezelve uittespannen en te bereiden. Indien wij hen wel verstonden noemden zij het omliggende land *Tacklaccimuka*, 't welk voornamelijk bewoond werd van eenen stam, welks Opperhoofd NOOTUCK heette. Daar wij thans geen ander vaartuig bij ons hadden om aan wal te kunnen komen, behalven de kanoë van de *Sandwich-Eilanden*, welke voor onkundige handen te gevaarlijk was, vervaardigde onze Timmerman eene pont van twaalf voet lang, zes voet breed en drie voet diep, welke ons ook van veel dienst was om hout en water te halen.

Den 25 kwam de sloep terug, zonder iets van het verzochte mede te brengen, behalven een Compas. Evenwel beloofde Kapt. MEARES ons de andere dingen te zullen geven wanneer hij met zijn schip bij ons zoude komen, gelijk hij binnen kort hoopte. Zij had de jol even buiten den Noordelijken hoek gelaten, en daar dezelve des anderen daags morgens niet opdaagde, maakte ons zulks zeer ongerust, vermits het hard uit het Oosten begon te waaijen en het volk niet alleen bloot stond voor het slechte weder, maar ook gevaar liep om uit de *Sound* in zee gedreven te worden en te vergaan. Wij konden haar ook de sloep niet ter hulp zenden, zonder dezelve

25

1787.
Bloetmaand.

27

aan een gelijk gevaar bloottestellen, vermits de wind zoo hevig wierd, dat de bramfengén moesten afgenomen worden. Den 27 tegen den avond begon het weder wat te bedaren; zo dat wij de sloep met ververstingen afzonden om de jol op te zoeken: en wij hadden het genoeg om beide te negen uur bij ons te krijgen, zijnde het volk uit de jol in beter staat dan wij gedacht hadden, schoon het niet gemakkelijk met hun gegaan was en zij den bijstand hoognoodig hadden; vooral daar zij pas aan boord waren, toen het even hard als voren begon te regenen en te waaijen.

Zomermaand

4

Het weder, den 4 van Zomermaand bestendig schijnende werden de sloep en de jol onder opzicht van den Onderstuurman CRESSLEMAN, op een handeltochtjen uitgezonden, naar eenen inham tusschen de plaats daar wij lagen in *Snug-Corner-Cove*; en de kanoe om krabben te vangen, welke laatste binnen weinige uren met eene goede lading terug kwam.

6

Met het schoone weder van den volgenden dag werd de Bootsman met vier Matroozen naar een klein Eiland in den mond des inhams gelegen gezonden, om aldaar een stuk gronds omtespitten, waar in wij velerhande soorten van tuinzaden, Erwten, en Boonen zaaiden, in hoop dat het een of ander tot rijphéid zoude komen.

7

Den 7 kregen wij eene kleine opene kanoe met vijf *Indianen* op zijde, die ons twee beste *Zee-Otter* vellen en een goed deel schoone *Kabbeljaauw* verkochten. Des avonds laat keerden de boot en de jol van hunnen tocht terug, met eene kleine partij zeer goede vellen, welke zij gekocht hadden van een Opperhoofd, die zich *SHEE-NAWAA* noemde, en naar onze gising dezelfde was, van wien wij aan het Eiland *Montague* een bezoek ontvingen. Ons voornemen was geweest dat zij groeter toer zouden gedaan hebben, maar zij waren ongelukkig in eene ondiepe Baai gekomen, waar de schuiten vast raakten en met de eb geheel op het drooge bleven zitten;

in

in w
wel t
zien v
het vo
lijk ve
om pl
om di
raars i
voorzic
gegaan
er gew
springe
bende,
roofden
nomen,
deren v
onwaard
Quadran
bovenger
SHEENA
handelen
heid geh
chinbrook
In de
naar onz
tot bijsta
anker kv
kanoes b
Indianen
ka; waas
uidoopen
ten en
kwam b
Timmerm
welk de
de hande

in welken toestand zij van SHEENAWAA en zijnen stam, wel tweehonderd man sterk en grootendeels gewapend, gezien werden en een bezoek ontvingen. In het eerste was het volk zeer verlegen geweest, doch de vrees was schie- lijk verminderd, toen zij zagen dat het de *Inavianen* alleen om plunderen te doen was. Zij deden echter hun best om dit zo veel mogelijk te beletten en tevens de plunde- raars in een goeden luim te houden; waarin zij zich zeer voorzichtig gedroegen, want hadden zij anders te werk gegaan en hen het stelen met geweld willen beletten, was er gewisselijk geen men aan de wraak hunner talrijke be- springeren ontkomen. Ondertusschen maakte deze plunder- bende, naar hunne gedachten, eenen aanzienlijken buit. Zij roofden bijna alles wat er om te handelen was medege- nomen, voorts twee geweren, twee pistolen, eenige klee- deren van het volk, en wat SHEENAWAA voor eenen onwaardeerbaren schat scheen te houden, des Stuurmans Quadrant. Met dit alles hadden zij ten zelfden tijde, de bovengemelde vellen gekocht, onaangezien het volk van SHEENAWAA hunne rooverijen onder den schijn van te handelen begonnen. Op dit tochtjen had ons volk gelegen- heid gehad om te ontdekken dat het land van *Kaap Hin- chinbrooke* Eiland was.

In den achtermiddag van den 9 zagen wij de *Nootka* naar onze haven komen en zonden haar de sloep en de jol tot bijstand, waarna zij te zeven uur niet ver van ons ten anker kwam. Den volgenden morgen kwamen er twee kanoes bij ons met een enkeld *Zee-Otter* vel, doch de *Indianen* scheenen wat verlegen op het zien van de *Noot- ka*; waarschijnlijk vermits er van dezelve even voor het uitloopen uit *Sutherlands-Cove* op de inboorlingen gescho- ten en een darzelve gewond was. Kapt. MEARES kwam bij ons aan boord en verzocht om door onzen Timmerman zijne masten, pompen enz. te doen nazien, het welk de Kaptein toestond, ofschoon hij op ons eigen schip de handen vol had. Des avonds bracht de Timmerman

1787.
Zomermaand

9

e wind zoo
nomen wor-
eder wat te
ngen afzon-
het genoe-
zijnde het
cht hadden,
was en zij
zij pas aan
n begon te

endig schij-
cht van den
tochtjen uit-
dits daar wij
om krabben
n met eene

n dag werd
klein Eiland
om aldaar
rhande zoor-
en, in hoop
men.

hoe met vijf
Otter vellen
ochten. Des
hinnen tocht
llen, welke
zich stree-
zelfde was,
bezoek ont-
grooter toer
ngelukkig in
n vast raak-
even zitten;
in

1787.
Zomermaand

bericht, dat de masten en raan van de *Nootka* in goede orde waren, maar de boorden gevaarlijke openingen hadden en de pompen in zeer slechten staat waren; gelijk Kap. MEARES dan ook des anderen daags liet vragen of onze Timmerman een dag of wat op de *Nootka* mocht komen werken en het schip in staat brengen om zee te kunnen bouwen. Kap. PORTLOCK willigde niet alleen dit verzoek in, maar gaf ook een paar honderd pond van ons eigen werk om te bouwen, deed het snitswerk aan de pompen bij ons aan boord herstellen, en zond eenig volk aan de wal om hout voor de *Nootka* te kappen, als mede den kuiper, om Dennenbier voor dezelve te maken, zo dikwijls het weder zulks toeliet.

II

Den 11 kwam de groote boot uit *Cooks-Rivier* terug, hebbende eenen tamelijk voordeeligen tocht gehad; terwijl Stuurman HANWAIJ berichtte, dat er bij een tweede reize nog wel meerder zoude zijn optedoen. Weshalven de boot gelost zijnde, er bevel gegeven wierd om dezelve op nieuws met levensmiddelen en handelgoederen te voorzien; waarna zij den volgenden dag wederom naar *Cooks-Rivier* op reis ging, met bevel om uiterlijk voor den twintigsten der volgende maand te rug te komen. Al het volk, welk de vorige keer den tocht gedaan had, ging uit eigen verkiezing wederom mede. Bij hunne eerste aankomst in *Cooks-Rivier*, na het omzeilen van *Kaap Bede*, hadden zij een partij *Indianen* van *Kodiac* ontmoet, welke zij ondersfelden voor *Rusfische* rekening op de jacht te zijn; hoewel zij geen *Rusfen* vernamen. De inboorlingen langs *Cooks-Rivier* hadden zich vriendelijk en wel gedragen.

Het liep tot den 19 aan, eer de *Nootka* gereed was om in zee te steken, doch toen zonden wij haar onze floep tot bijstand en zij zeilde des achtermiddags de Baaij uit. Wij hadden eenigen tijd veel nat weder gehad, en velen van het volk waren deswegens met koorts en zware verkouwdheid behebt geraakt; doch ons Dennenbier thans uitgewerkt hebbende, werd dagelijks daarvan aan het volk ge-

gesch
zieke
He
zien
gens
loofd
meest
wand
water
Aan
welke
kost
Bot,
't wel
uitteze
keerde
meerm
tot da
het ov
Der
bij on
kochte
verftaa
vinden
24, de
zien o
Sound
den, r
deel d
welker
planter
Teg
booten
aan ee
op de
Het v

geschonken, en bracht veel toe tot herstelling van de zieken.

1787.
Zomermaand

Het omliggende land had nu ook een geheel ander aanzien gekregen dan bij onze aankomst. Door de zware regens was de sneeuw grootendeels gesmolten en alles beloofde de spoedige aannadering van den zomer. De Heelmeester ging, den 20, met het pas herstelde volk een wandeling doen aan de wal en plukte er een goed deel waterkers, welke langs de beekjes van zoet water groeide. Aan boord vingen wij met den angel overvloed van *Bot*, welke met de nu uitmuntende krabben ons de gezouten kost gaarn deed ter zijde zetten. Onder het vischen naar *Bot*, vingen wij ertelijke *Kabbeljaauwen* en *Heilbotten*; 't welk den Kapt. noopte om de kanoe op derzelver vangst uittezen, welk met een goede lading van beiden terug keerde. De gelukkige uitslag van deze proef deed dezelve meermalen herhalen, en wij vingen meerder visch dan wij tot dagelijksch gebruik noodig hadden; zo dat de Kaptein het overschot liet inzouten om op zee te gebruiken.

Den 22 des nadenmiddags, kwamen er ertelijke *Indianen* bij ons, welke ons eenige goede *Zee - Otter* vellen verkochten: zij wezen ons naar het Zuidwesten en gaven te verstaan, dat er aan dien kant overvloed van pelterijen te vinden waren. Op dit naricht zond Kapt. PORTLOCK, den 24, de floep en de jol met voor eene maand leeftocht voorzien op een springtogtje naar den Zuid - West kant der *Sound*; en al het volk, dat aan boord gemist konde worden, naar de wal om zich te verkwikken: waarvan er een deel de hoogste heuvels in dien omtrek beklommen, op welker zijde zij Slangenwortel in menigte en verscheidende planten in vollen bloei vonden.

Tegen den avond zagen wij twee groote *Indiaansche* booten en verscheidene kanoes in de Baai komen, welke aan eenen zandigen oever, West Zuid West van ons schip, op den afstand van een groot uur van ons, aanlandden. Het volk kwam des anderen daags 'smorgens vroeg in

N

eene

22

25

1787.
Zomermaand

eene der groote booten bij ons aan boord, zijnde een vijf-
entwintig sterk, zo mans als vrouwen en kinderen. Hun
aanvoerder bleek een zeer geschikt mensch te zijn, klein
van gestalte, met een langen baard, en zo het ons toe-
scheen, wel zestig jaar oud. Hij was aan de eene zijde,
denkelijk door een toeval van beroerte, geheel machte-
loos. De oude man vereerde onzen Kaptein een goed
vel, maar bracht niets te koop dan wat *Zalm*, welken wij
van hem namen. Voorts gaf Kapt. PORTLOCK aan het
oude opperhoofd, TAATUCKTELLINGNUKE genaamd,
een geschenk, gelijk ook aan allen die van eenig aanzien
schenen, en deelde eenige kleinigheden onder de vrouwen
en kinderen uit.

TAATUCKTELLINGNUKE gaf ons te kennen, dat de
landstreek, daar hij van daan kwam, *Cheenecock* heette
en in het Zuid - Westelijke gedeelte van de *Sound* gelegen
was. Hij bleef met zijn volk den ganschen dag ons op
zijde liggen en keerde tegen den avond naar het strand
terug. Wij vonden deze gansche partij vriendelijke en ge-
schikte menschen, en zo waren wezenlijk de meeste in-
boorlingen, die ons bezochten, inzonderheid die te *Tack-
laccimute* te huis hoorden en zo wij denken aan de *Comp-
trollers Baaij* woonden, en het volk van *Shucklamute*,
welke aan den Noorderhoek van het eiland *Montague* zijn
verblijf houdt.

Wijders verstonden wij uit deze menschen dat de land-
streek, welke door den stam van SHEENAWAA bewoond
wordt, *Taiicklagmute* genoemd wierd; dat deze stam de
machtigste van de geheele *Sound* was, en van alle naburige
stammen gehaat wierd, met welke hij eenen gedurigen
oorlog voerde. De oude SHEENAWAA was, zedert het
plunderen der sloepen, niet weder in onze haven verschenen,
maar eenigen van de zijnen brachten ons nu en dan wat
Zee-Otter vellen, welke zij door roof of ruiling waren
machtig geworden; vermits men ons onderrichtte, dat er
in zijne landstreek wel overvloed van *Rivier-Otters*, maar
gee-

geene
voorn
lamu
ten,
Land
lers-
boorl
met
zeiden
geene
ders
besten
kleede
om h

Ten
liet s
wilde
bedre
meisje
de So
laatst
boorli
stand
tal vo
met o
rwijsse
in de
der z

Der
van t
was o
de w
de zij
PORT
deed
van o

geene *Zee-Otters*, gevonden worden; welke laatsten zich voornamelijk in de Landstreken van *Tacklaccimute*, *Shucklamute* en *Wallaamute* ophouden. Volgens alle berichten, welke wij hebben kunnen opdoen, is deze laatste Landstreek aanmerkelijk verder Oostwaards dan *Comptrollers-Baai* gelegen: ook hebben wij nimmer eenen inboorling van dezelve vernomen, maar de *Indianen* die met ons handelden brachten dikwijls vellen, welke zij zeiden, van daar te komen. Wij merkten daarbij op dat geene van deze vellen getekend waren, zo, als zij anders gewoon zijn, ten aanzien van de genen, welke bestemd waren om verkocht te worden; maar dat er kleederen van gemaakt en deze reeds gedragen waren om het volk tegen het ruwe weder te bedekken.

1787.
Zomermaand

Terwijl de *Nootka* in *Sutherland's Cove* overwinterde, liet SHEENAWAA meermalen weten, dat hij het volk wilde komen ombrengen. Deze boodschappen, of liever bedreigingen, werden altijd gedaan aan een *Indiaansch* meisje, welk een der Officieren, bij hunne aankomst in de *Sound* gekocht had. Dit meisje maakte zich in het laatst van den winter weg, en gaf waarschijnlijk den inboorlingen bericht van den zwakken en weerloozen toestand van het scheepsvolk: want, wegens het grootte aantal volks, welke SHEENAWAA ten tijde van het voorval met onze floepen bij zich had, lijdt het haast geenen twijffel, of hij had toen vijandelijkheden tegen de *Nootka* in den zin, waarvan hij door het opkomende slegte weder zal zijn teruggehouden.

Den volgenden dag, kregen wij wederom een bezoek van TAATUCKTELLINGNUKE, die er zeer op gesteld was dat een paar van ons volk den nacht met hem aan de wal doorbrachten, onder aanbieding om eenigen van de zijnen tot gijzelaars bij ons aan boord te laten. Kapt. PORTLOCK stond hem zijn zonderling verzoek toe en deed twee man met hem gaan; waartegen hij er drie van de zijnen bij ons aan boord liet en zich alle-moei-

26

1787. te gaf om ons te beduiden; dat hij niets kwaad tegen
 Zomermaand ons in den zin had. Ook bracht hij ons volk den vol-
 genden morgen vroegtijdig terug; en na dat wij de gij-
 zelaars hadden uitgewisfeld gaven wij den ouden man en
 zijne medgezellen eenige kleine vereeringen, waarop zij
 wel vergenoegd strandwaards keerden.

Wij vonden dat deze *Indianen* hun verblijf hielden in
 kortstondige hutten van eenige stokken en een weinig
 boombasten zamengesteld. Visch was hun voornaamste
 voedsel en om de verandering aten zij het binnenste van
 den gedroogden bast der Pijnboomen; maar hunne groot-
 ste lekkernij was eene soort van klipkruid met kuit van
 de een of andere Visch bedekt, welk zij in groote me-
 nigte opgaarden en nuttigden. Ook gebruikten zij den
 binnensten bast van de wortelen der *Angelica* en Dulle
 Kervel, welke, schoon een vergift voor ons, door het
 gedurige gebruik voor hun een nuttig voedsel zijn. De

Hooimaand. 1
 oude TAATUCKTELLINGNUKE, nam den 1 van Hooi-
 maand afscheid van ons en verliet met zijn volk de Baai,
 roeiende naar het Eiland *Montague*.

Daags te vooren vischten wij met de zegen en vin-
 gen wat *Zalm* en eene groote menigte *Haringen*, welke
 kleen doch zeer goed waren; weshalven er twee oxhoof-
 den vol ingezouten wierden. Het volk welk dagelijks
 uitgezonden wierd om op *Kabbeljaauw* en *Heilbot* te vis-
 schen verloor vele lijnen en hoeken door groote *Haaijen*,
 van welke zij er eenigen doodfloegen, welke ons echter
 onnut waren, vermits de levers geen traan opleverden.

6 Den 6 keerden de sloepen terug van hunnen tocht,
 welke geheel vruchteloos geweest was, alzo zij geene
 enkele kanoe gezien hadden. Zij waren uit onze Baai
 naar *Montague-Eiland* gegaan en van daar naar de Zuid
 Westzijde van de *Sound* overgestoken; hebbende Kapt.
 PORTLOCK gelast om, zo er niet te veel gevaars mede
 gemengd was, onderzoek te doen naar eene opening,
 welke men onderstelt, door de Rivier *Turnagain*, met

Cooks-

Cook
 naar
 drijfi
 ten
 geraa
 vier.

de o
 per o
 houd
 der o

De
 zende
 binne
 hande
 geree
 wijl
 konde
 schip
 gezon
 zij ke
 ruim
 met
 Op d
 met t
 volk
 waren
 verhaa
 wij o
 ons g

Den
 gen
Zalm
 voor
 slechts
 de ov
 danige

Cooks-Rivier gemeenschap te hebben. Bij het oversteken naar de Zuid West wal, ontmoette hun eene menigte drijfijss, komende zo zij dachten uit die opening; en ten zelfden tijde hoorden zij een aanhoudend stommelend geraas, gelijk aan het losgaan van het ijs in eene Rivier. Maar de bevelvoerende Officier had het, wegens de opkomende mist, niet raadzaam geoordeeld zich dieper daarin te wagen en de mist des anderen daags aanhoudende was hij wederom Noordwaards gestevend, zonder eenige *Indianen* vernomen te hebben.

Dewijl wij nu overtuigd waren, dat 'er met het uitzenden der sloepen niets was opte doen en de groote boot, binnen weinige dagen, terug verwacht wierd, werden alle handen aan het werk gesteld om het schip tot de reize gereed te maken en van brandhout te voorzien. Midlerwyl vingen wij dagelijks eene groote menigte *Zalm*; dan konden dezelve, wegens het onbestendige weder, op het schip niet droogen. Weshalven de Bootsman aan land gezonden wierd om er een huisje te timmeren, waarin zij konden gerookt worden. Dit was den 9 gereed en ruim genoeg om er zeshonderd stuks optehangen, die met zeven gestadige vuren behoorlijk gedroogd wierden. Op dezen dag kwam er eene enkele kanoe aan boord, met twee zeer goede mantels van *Zee-Otter* vellen. Het volk gaf ons te verstaan dat zij naar *Wallaamute* geweest waren en aldaar de mantels gekocht hadden; aan welk verhaal wij geen reden hadden om te twijffelen, alzo wij ons herinnerden deze menschen voor een maand bij ons gezien en zedert niet weder vernomen te hebben.

Den 11 deden wij verscheiden trekken met de zeegen en vingen telkens ten minsten een paar duizend *Zalmen*; dan vermits het weder niet zo gunstig was voor het rooken als wij wel wenschten, namen wij er slechts zo veel uit, als wij konden gebruiken, en lieten de overigen zwemmen. De *Zalm* was thans in dusdanige menigte op de kusten, dat men er met wei-

1787.
Hooimaand.

11

1787.
Hooftmaand.

nige moeite zoo velen konde vangen, als men slechts begeerde.

Aanhoudende sterke regen en wind hielden ons eenige dagen werkeloos; maar den 21, het weder redelijk schoon zijnde, ging de Kaptein met de sloep naar eenen kleinen inham aan de zuidzijde der Baai waar hij eenige dagen te voren schoone waaterkers gevonden had. Hij nam onzen Timmerman, die er zeer erg was aangeweest, en nog eenige anderen met zich om dezelve door eene wandeling en het eten van Waterkers te verkwikken. Deze kleine uitstap had op hun allen eene verwonderlijke goede uitwerking. Zij zaten op het gras en deden eenen hartelijken maaltijd met gebraden Varkensvleesch en *Zalm*, benevens eene salade van Waterkers, welke wij in genoegzamen overvloed gaarden om er elk eenen aan boord mede te spijzigen. Zij vonden hier een meir van zoet water, welk zich door eene kleine Rivier in de Baai ontlaste en tuschen hetzelfde en den oever, een stuk wilde Tarw, wel twee honderd roeden lang en vijf breed, welke ten minsten twee voeten hoog groeide en die hoorlijk aangekweekt een nuttig voedzel zoude kunnen opleveren. Langs de boorden van het meir zagen zij den voet van een dier, welke met dien van het groote *Amerikaansche Hert (Moose-deer)* veel gelijkenis had.

22 Den 22, kwam de groote boot terug, zijnde al het volk in zeer goeden welstand. Zij hadden op hunnen tocht zeer veel slecht weder gehad en waren lang niet zo goed geslaagd, als wij verwacht hadden; hebbende slechts een veertig *Zee-Otter* vellen van de eerste soort opgedaan, benevens een aantal van minder waarde. De *Kodiac-Indianen*, van welken zij er velen ontmoet hadden en alle de inboorlingen langs de Rivier, hadden zich altijd ten uitersten vriendelijk gedragen. Op dezen tocht waren zij eene groote mijl hooger op dan de *Handel-Baai* geweest, doch aan den tegenoverliggenden oever; alwaar zij goede en veilige ankerplaatzen voor de sche-
pen

pen g
dan o

De
gereed
der o
ten e
gelege
Eiland
houten
stam o
delijk
frisch

Vertre
van
legg
Kus
een
boot.
mede
zoek
boot
teeke
India
Zeld
Zeld

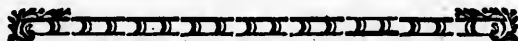
Bij
van E
nmen
loopen
pen

pen gevonden hadden en een grooter aantal inwooneren dan op eenige andere plaats van de Rivier.

1787.
Hooimaand.

De twee volgende dagen werd alles tot ons vertrek gereed gemaakt. Wij bedienden ons van het heldere weder om het buskruid op het *Garden-Eiland* te verluchten en de vaten te laten nazien en herstellen. Bij deze gelegenheid kaptten wij van den hoogsten boom op dat Eiland alle takken af; maakten eene vlaggestok met een houten vaantjen er boven op vast, en sneden op den stam den naam van het schip en de dagteekening. Eindelijk gingen wij den 25 onder zeil en raakten met eene frische koelte uit de Baai.

25

NEG ENDE HOOFDSTUK.

Vertrek uit Etches-Haven. Verslag van de inboorlingen van Prins Williams-Sound en bedenkingen over het aanleggen van eene Volkplanting aldaar. Vaart langs de Kust. Aankomst in Portlocks-Haven. Ontmoeting met een kleine partij Inboorlingen. Vertrek van de groote boot. Aankomst van eene grooter partij Indianen, als mede van eene tweede en derde. Kapt. PORTLOCK bezoekt de woning der Indianen. Terugkomst der groote boot en verslag van haar wedervaren. Indiaansch grafteeken. Bezoek en zonderlinge handelwijze van een partij Indianen. Verslag van de leevenswijze der Inboorlingen. Zeldzaam sieraad der Vrouwen. Proeve van hunne Taal. Zeldzaamheden. Bedenkingen over de vaart op deze Kust.

Bij het uitzeilen der Baai, welke wij met den naam van *Etches-Haven* bestempelden, was ons eerste voornemen om langs *Kaap Hinchinbrooke* de *Sound* uitte-loopen; maar toen wij voor dien doortocht kwamen,

31

zag

1787.
Hooimaand.

zag de lucht er in het Zuid Oosten zoo bezet en donker uit, dat wij van besluit veranderden en den koers bewesten het Eiland *Montague* stelden: alwaar wij met Zuidelijke winden veilig konden ankeren; terwijl wij als dan aan den Oostkant in gevaarlijke omstandigheden konden geraken. Ook leerde de uitkomst dat wij wel gegist hadden; daar de Zuide wind ons twee gehele dagen in *Hannings-Baaij* ophield, en onze vaart uit de *Sound* zodanig vertraagde, dat wij niet voor den laatsten dezer maand in de ruime zee kwamen; hebbende alleen daags te voren drie oude kennissen uit *Cheenecock* met twee kanoes bij ons gehad. Zij waren op de jacht en hadden drie goede *Zee-Otter* vellen bij zich, welke wij van hun kochten.

Eer wij van *Prins Williams Sound* scheidten, zal het de meeste lezers niet onaangenaam zijn, hier enige bijzonderheden aantetreffen omtrent de zeden en gewoonten der inboorlingen en de voortbrengzelen des lands; hoewel een omslachtige beschrijving, zedert de uitgave van *COOKS* reizen, overtollig zoude kunnen schijnen.

Het volk van dit land is meestendeels kort van gestalte, en vierkant; de aangezichten van mannen en vrouwen zijn over het algemeen plat en rond, met uitstekende kakebeenen en platte neuzen; de tanden goed en wit; de oogen donker en het gezicht levendig; de reuk zeer scherp, welke zij door het ruiken aan gedroogde *Slangenwortel* opwekken. Hunne kleur is in het gemeen blanker dan van de zuidelijker *Indianen*, en wij zagen sommige vrouwen met blozende wangen. Zij hebben zwart sluijk hair en zijn er zeer opgesteld om het lang te hebben, doch bij het afderven eens vriends snijden zij het kort af, ten teeken van rouw; en wij hebben niet bespeurd dat zij over hunne nabestaanden eenigen anderen rouw dragen. De mannen hebben meestal scheve beenen waarschijnlijk door in hunne kanoes altijd in dezelfde houding te zitten. Zij schijnen, niet minder dan de *Euro-*

pea-

pean
hand
ren,
neus
drie
op
gelij
lijks
ze u
wijls
zij
gehee
W
van t
zijn;
vrouw
dat w
moest
want
ons e
dere
alle
alleen
zich.
dikwe
dekt
ven e
niets.
stelen
geacht
houde
nig a
meenl
aangez
gesch
wezen

peanen, op ijdelon pronk gesteld te zijn; daar zij veelal de handen en het aangezicht verwen, ooren en neus doorbooren, en in de onderlip eene snede maken. In het gat door de neus hangen zij een beenen of lijvooren sieraad van twee of drie duim lang. In de ooren dragen zij veeltijds kralen tot op de schouders; en in de snede van de lip is een dergelijk beenentuig vastgemaakt met gaatjes waarin insgelijks kralen hangen. Bij al dezen grilligen opschik zijn ze uitstekend morsig over hun lijf, en daar zij niet dikwijls van kleederen veranderen, altijd vol luizen, welke zij bij dozijnen opknappen. Hunne kleederen bestaan geheel uit vellen van viervoetige dieren en vogelen.

1787.
Hoo:maas!

Wij moeten hun evenwel het recht laten wedervaren van te zeggen, dat zij in het algemeen zeer vriendelijk zijn; en inzonderheid zeer veel werks maken van hunne vrouwen en kinderen; zijnde hun niets aangenamer dan dat wij aan dezelve kleine vereeringen maakten: verder moefften wij ons echter met de vrouwen niet ophouden; want niets gaf hun meer ongenoegen, dan wanneer wij ons eenige vrijheden met dezelve veroorloofden. Eene andere heerschende neiging onder hun, zo wel als onder alle *Indianen* van deze kust, is hunne diefschtigheid, niet alleen ten aanzien van vreemdelingen maar zelfs onder zich. Althans wij hebben onder het handelen met hun dikwerf gezien dat zij elkander bestalen, en dat zij ontdekten wordende, het gestolene met een lachje terug gaven en terstond even min aangedaan schenen, als of er niets kwaads bedreven was. Ongetwijfeld wordt behendig stelen onder hun eerder eene begaafdheid dan eene ondeugd geacht en de volmaakte dief voor een knappe kaerel gehouden; doch de broddelaar in dit werk heeft er weinig aanzien. Men kan echter den dief van beroep gemeenlijk wel onderkennen aan zijn gansch en al beklad aangezicht; en terwijl gij de zeldzame figuur van zijne geschilderde tronie beschouwt, moogt gij wel verzekerd wezen dat zijne handen niet traag zullen zijn, wanneer

1787.
Hooftmaand.

er iets stelswaardig omtrent hem is. Wanneer men hem ook den arm uit de mouw van zijn kleed ziet steken, is het zeker dat hij voornemens is het eene of andere te kapen. Het gestolene goed verbergen zij altijd onder hunnen mantel, tot zij gelegenheid hebben om het in de kanoe weggestoppen. Maar niettegenstaande onze oplettendheid en schoon wij den opzettelijken dief kenden, werden ons echter dikwijls kleinigheden ontfutzeld, doch geene stukken van aanbelang. Zij bonden hunne diefachtige geartheid echter meer en meer in, gedurende onze verkeerung met hun; door dien wij er ons nu en dan een weinig verstoord over toonden en de moeite namen om hen van de onvoegzaamheid van hun gedrag te overtuigen.

Over het geheel genomen, schijnen zij een goed slag van volk, en bij aldien er eene volkplanting van genoegzame sterkte wierd aangelegd, zouden zij ongetwijfeld in korten tijd nijverige menschen worden om te jagen en zich allerhande peltwerk te verschaffen, om het aan de volkplantelingen te verkoopen. Het kwam ons voor dat de zwakker stammen dikwerf door de machtiger beroofd, geplunderd en verhinderd wierden om te jagen; dit zoude door het aanleggen van eene volkplanting insgelijks ophouden, welke op eene geschikte plaats gevestigd aan alle de inwooners van de *Sound* bescherming zoude kunnen verleenen. Naar alle vermoeden zijn de inboorlingen, van hier af tot *Koning Georges-Sound* toe, op verre na niet zoo talrijk als men eerst dacht en dus niet gevaarlijk voor de genen, die zich hier zouden nederzetten. Deze *Sound* althans, tot *Comptrollers-Baai* toe, geloven wij niet, dat meer dan drie honderd strijdbare mannen zoude kunnen monteren; en voor zo verre onze Boekhouder HILL had opgemerkt, bevatte *Cooks-Rivier* er niet veel meer dan dat getal. Voorts is dit gansche volk zoo vreeslijk bang voor schietgeweer, dat een klein getal wel gewapende menschen veilig genoeg zijn zoude.

Naar het oordeel van Kapt. PORTLOCK was er op de gan-

ganse
kante
ven,
zij d
laats
ijs be
aan d
kelijk
over
den g
te vo
naar
zien.
van Z
geen
vroege
gewel
sneeuw
schielij
den aa
Het
geslach
zoort
voorts
Blaauw
rode e
Water
Angeli
Uijen,
Ongelu
eiland
bedorv
oud.
rijp ge
goede
Eens

ganfche kust geen beter plaats om te overwinteren of een kantoor aan te leggen dan de Westelijke Baaij van *Esches-Haven*, welke onder andere voordeelen ook dit heeft, dat zij door hare ligging dicht aan de zee waarschijnlijk het laatst zal toevriezen en ook het eerste wederom van het ijs bevrijd worden. Voorts is dezelve door het hooge land aan de Oost en Noordkanten tegen de gure winden merkelyk gedekt, en het uitzicht ten Zuiden geheel open over laag land, welk in korten tijd in goeden vrucht dragenden grond konde hervormd worden om de volkplantelingen te voeden; terwijl men van dezen kant den doortocht naar zee en een groot gedeelte van de *Sound* kan overzien. Wanneer het land in den omtrek, met het midden van Zomermaand, van de sneeuw ontbloot is, heeft het geen onvermakelyk aanzien, en het weder is reeds veel vroeger schoon en aangenaam, doch bij tusschenpoozen geweldig bluishterig met aanhoudenden regen, welke de sneeuw merkelyk doet verminderen en de laagste streken schielijk bloot maakt, wanneer men de groenten van stonden aan ziet uitspruiten.

Het land heeft overvloed van boomen van het Dennen geslacht en daaronder zeer zware, veel Elzenhout en eene soort van Hazelaar, doch niet zwaarder dan tot handspaken; voorts een groote menigte vrucht dragende Heesters, als Blaauwbesfen, Bramboozen, Aardbeziën, Vlierbosfchen, en rode en zwarte Aalbesfen. Onder de kruiden vonden wij Waterkers, wilde Sellerij, Patig of Patientie, Taskruid, Angelica, dulle Kervel en wilde Erwtten; als mede wilde Uijen, welke wij echter in *Cooks-Rivier* niet aantreffen. Ongelukkig was niets van al ons gezaaide op het kleine eiland opgegaan, zijnde het zaad denklyk door ouderdom bedorven als bij ons vertrek uit Engeland reeds een jaar oud. Toen wij wegzeilden was er noch geene der Beziën ryp genoeg om in te zamelen, schoon men er anders eene goede voorraad voor den winter zoude kunnen opdoen. Eens maakten wij gebruik van de jonge Elzenknoppen als groen-

1787.
Hoolmaand.

1787.
Hooimaand.

groente en zij lieten zich gekookt zijnde met smaak eten; doch zij hadden eene zonderlinge uitwerkinge. Er was niemand aan boord, welke er niet in een hoogen graad door werd aangedaan, werkende het bij zommigen zo wel als een braakmiddel, als op den stoelgang. Deze werking duurde wel zes en dertig uur, wanneer zij ophield, doch niet voor ons allen merkelyk ligter gemaakt te hebben. Wij gebruikten insgelijks de jonge spruitjes der zwarte Aalbesfen nevens de Dennenknopjes als Thee, en vonden het geen onsmakelyken drank.

Het voedzel der inboorlingen bestaat uit allerlei soorten van visch en vleesch, waarvan zij hartelyk eten als zij het hebben. Ook gebruiken zij de groenten, welke het land oplevert en daarbij de binnenste bast der Pijnboom, welke hun in de lente van uitstekenden dienst zal zijn tegen het Scheurbuik, waarvan zij gedurende de winter wel veel zullen te lijden hebben. Althans wij hebben er velen gezien met gezwollen beenen en zweeren, welke ongemakken genoegzaam zeker daaruit voortkwamen, en ook met het aannaderen van den zomer meer en meer verdwenen. Het rooken van visch of vleesch is bij hun niet in gebruik, en wegens gebrek aan zout weten zij de visch tot wintervoorraad niet anders toerehereiden, dan met dezelve in de zon te droogen. De versche visch eten zij in het gemeen gebraden, en steken er eenige stokken door om dezelve optemaken en voor het vuur te zetten. Hun vleesch bereiden zij meestal in mandjes of houten vaten met er gloeiende steenen opteleggen tot de kost gaar genoeg is; zijnde het verwonderlyk hoe knap zij hun eten op deze wijze weten klaar te maken.

Gedurende het Zomersaizoen leiden zij een zonderling zwervend leven: en het dak, waaronder zij zich als dan bij kwaad weder verschuilen is of hunne kanoes of kleine lootzen van eenige weinige palen met wat boombasten overdekt. Hunne wooningen voor den winter zijn insgelijks slecht gemaakt en zeer ongerijfsijk. Die wij gezien heb-

hebben
hoog,
de ge
mosch
een ge
gen,
steenen
voeten

Hun

tien vo

en lan

behend

zijn an

klipkru

lengte

het uit

Met d

jaauw

spietzer

en ande

van bee

stok va

grootte

dobber

ten van

werktui

Om

ven, v

het on

toesche

woorde

Shan

Ishka

Kaan

Taak

hebben, waren niet meer dan van vier tot zes voeten hoog, ongeveer tien voeten lang, en acht voeten breed, zijnde getimmerd van dikke planken en de reeten met drooge mosch toegestopt, en in deze huizen wonen zij dik op een gepakt. De wijze waarop zij de planken vervaardigen, bestaat in het splijten der boomen met houten of steenen wiggen, en wij hebben er gezien tot vijfentwintig voeten lang, welke zij dus vervaardigd hadden.

1787.
Hooimaand.

Hun oorlogstuig bestaat uit spietzen van zestien of achttien voeten lang met een ijzeren punt, bogen en pijlen, en lange mesfen, welke zij alle met eene verwonderlijke behendigheid weten te gebruiken. Hun vischgereedschap zijn angels van hout, met lijnen van een klein soort van klipkruid vervaardigd, 't welk tot eene aanmerkelijke lengte groeit en een goeden torn kan uitslaan, wanneer het uit de war en behoorlijk vochtig gehouden wordt. Met deze angels en lijnen vangen zij *Heilbot* en *Kabbeljaauw*; *Zalm* vangen zij achter dammen of met hunne spietzen, en de *Haringen* met kleine netten. *Zee-Otters* en andere tweeslachtige dieren dooden zij met Harpoenen van been gemaakt met twee of meer weerhaken aan een stok van zes of acht voeten lang, waar aan een vel of groote blaas wel opgeblazen is vastgemaakt, om voor een dobber of boei te dienen. Ook gebruiken zij wel schichten van drie of vier voeten lang, welke zij met een houten werktuig ter lengte van een voet zeer wel weten te werpen.

Om eenig denkbeeld van de taal dezer menschen te geven, voegen wij hier eene kleine proef bij, offchoon het ons zulk een verward en onverstaanbaar gebrabbel toescheen, dat wij niet dan met veel moeite deze weinige woorden hebben kunnen opzamelen.

Shanewien, slapen.
Ishkaa, opstaan uit den slaap.
Kaanaa, nemen.
Taakoo, brengen.

1787.
Hooimann.

<i>Nelltoolee</i> ,	een bijl. of ijzer.
<i>Yaamaek</i> ,	kralen.
<i>Congaanaek</i> ,	een Marmotten vel.
<i>Onaakaa</i> ,	sneeuw.
<i>Caunuck</i> ,	vuur.
<i>Muck</i> ,	water.
<i>Naagowacktooke</i> ,	hout.
<i>Auckluck</i> ,	wind.
<i>Maafack</i> ,	zon.
<i>Seeme</i> ,	regen.
<i>Gauluck</i> ,	strand.
<i>Ingite</i> ,	land.
<i>Cushuck of Nuskuck</i> ,	een Opperhoofd.
<i>Caapuckaa</i> ,	Rivier-Otter.
<i>Naarunafuck</i> ,	Zee-Otter.
<i>Naaruna mougia</i> ,	jonge Zee-Otter.
<i>Chilha</i> ,	een Kind.
<i>Ugaanuck</i> ,	een Vrouw.
<i>Luckluck</i> ,	een Beer.
<i>Yaagala</i> ,	goed.
<i>Yauna</i> ,	gindsch.
<i>Chesleugh</i> ,	neen, neen.
<i>Taakenook</i> ,	laat mij kijken.
<i>Yauska</i> ,	weg gegaan.
<i>Peeduck</i> ,	alles weg, ik heb niet meer.
<i>Peeduck Naarunafuck</i> ,	ik heb geen Zee-Otter vellen meer.
<i>Lawle</i> ,	vriendschap.

Ik heb boven vergeten te melden, dat wij ten Zuiden van de kleine Baai, waar wij de Waterkers vonden, een opschrift op een boom zagen; welker letters zommigen voor Grieksch aanzagen; doch waar van wij niet veel wisten te maken om dat ze zeer slecht gesneden waren. Zij schenen in het laatste van het vorige jaar gemaakt, en zo wij vermoedden door een man, die kort na de aankomst der *Noorka* van dezelve was weggelopen.

pen.
Middel
behand
naar o
Na
uitgeze
ligte k
de win
ten No
Den
weder.
dek gel
teren g
gelucht
Volg
gen op
wij ons
zagen
Westen,
het wel
liep ten
ge vord
vermits
weather
eene ha
Crosf-
lukkig
vinden.
weather
len, zij
gen het
hooger
Elias.
Noorden
geene w
den volg

pen. Hij was geboortig van eene der Eilanden uit de Middellandsche-Zee en had zo het schein wegens kwade behandeling de *Nootka* moeten verlaten; houdende zich, naar onze gedachten, al nog bij de inboorlingen op.

1787.
Hooimaand.

Na gelijk verhaald is, *Prins Williams-Sound* ruim uitgezeild te hebben, stuurden wij O. Z. O. met eene ligte koelte uit het Westen en aangenaam weder; doch de wind vervolgens Zuidelijk loopende stevenden wij Oost ten Noorden.

Den 3 van Oogstmaand hadden wij bijzonder schoon weder. Weshalven de hangmatten van het volk op het dek gebracht wierden; en het schip van voren tot achteren geschropt, met azijn gesprenkt en met vuren wel gelucht wierd.

Oogstmaand
3

Volgens het midden getal van verschillende waarnemingen op den afstand van de Zon en de Maan, bevonden wij ons den 4, op $138^{\circ} 20' L.$ en $57^{\circ} 12' N. B.$ en zagen des middags te drie uur land in het Noorden ten Westen, op meer dan twintig groote mijlen afstands, het welk wij voor *Mount-Fairweather* hielden. De wind liep ten zelfden tijde naar het Oosten en belette ons eenige vorderingen naar *Kaap-Edcombe* te maken; maar vermits wij iets naar het Zuid-Oosten van *Kaap-Fairweather* konden winnen, besloot Kapt. FORTLOCK naar eene haven te zoeken op de hoogte, waar Kapt. COOK *Crosf-Sound* plaatste; ofschoon wij verleden jaar niet gelukkig genoeg geweest ware van dezelve te kumen vinden. Den volgenden middag hadden wij *Mount-Fairweather* N. $10^{\circ} W.$ van ons, op twintig groote mijlen, zijnde deze berg, of liever deze schakel van bergen het hoogste land op dit gedeelte van de kust, veel hooger dan *Edcombe* en weinig verschillende met *Mount-Elias*. Te zes uur deed zich eene opening op in het Noorden 10° Oost, daar wij op aanhielden. Maar het geene wij voor eene opening hadden aangezien, bleek ons den volgenden morgen met laag land aan een gehecht te

4

et meer.
vellen meer.

wij ten Zui-
kers vonden,
letters zom-
van wij niet
cht gesneden
vorige jaar
an, die kort
s weggeloo-
pen.

1787.
Oogstmaand.

te zijn; daar wij uit den mast het lage land van het eene einde tot het andere zien konden, doch geen blijk van eene goede Haven. Met dit alles waren wij zoo ver van het land, dat wij dit punt niet met zekerheid konden bepalen; en daar de wind thans zeer gunstig wierd naar *Kaap-Edgcombe*, veranderden wij van koers en stuurden O. N. O. met oogmerk om tamelijk dicht bij het land te blijven en intuschen naar eene Haven omtezien. Te tien uur zagen wij ook wederom eene opening in het land ten N. O. welke eene goede Haven beloofde; doch derwaards stevenende, deed zich N. t. O. eene nieuwe haven op welke ongeveer acht groote mijlen ten Zuid-Oosten van *Kaap-Crosf* schijnt gelegen te zijn.

Het gansche land langs de zee, beginnende omstreeks acht groote zeemijlen ten Z. O. van *Kaap Crosf* en strekkende tot op tien dergelijke mijlen van *Kaap-Edgcombe*, schijnt geheel uit lage boschachtige Eilanden te bestaan, tusschen welke verscheiden veilige ankerplaatsen schijnen gevonden te worden. Achter dezelve heeft het land de gedaante van eene menigte steile heuvelen, zommige met hout begroeijd en andere geheel nakend.

Wij hielden op de laatstgemelde opening aan en hadden op twee mijlen van de wal, Noord-West van dezelve, twintig tot vijftientwintig vademen water over eenen modderigen grond en vonden vlak midden in den mond der opening eenige kale rotzen. Er kwam toen eene *Indiaansche* boot uit dezelve, met twaalf menschen, waaronder drie mannen, en de overige vrouwen en kinderen, denklijk met oogmerk om ons te bekijken. Wij liepen vervolgens de opening in, welke tusschen de rotzen en het lage land ten Noorden ongeveer een mijl wijd is; en vonden ons in eene ruime en uitmuntende Haven waar wij tegen den middag, achter een klein boomrijk Eiland het anker lieten vallen.

Wan-

Wan-
sche b
volk v
deze s
lende v
doch z
uit, g
gemaak
uitgeho
waar z
hooger
maakt
den een
Otter v
zij ver
vel too
ettelijke
waren r
hadden
dat de
Georges
hebben,
het zelf
teekens
van een
gecombe
ten had
denken;
wel hier
houden;
deltocht
met alle
handelwa
De India
het fran
ten ons

Wanneer wij even vertuid lagen, kwam de *Indiaan-*
sche boot, welke ons gevolgd was, ons op zijde en het
 volk vereerde ons met een gezang naar de wijze van
 deze streken. Wij bevonden hunne taal geheel verschil-
 lende van die der bewooneren van *Prins Williams-Sound*,
 doch zij strekten hunne armen ten teeken van vriendschap
 uit, genoegzaam even eens als deze. Hunne boot was
 gemaakt van den stam eens grooten pijnbooms, netjes
 uitgehold en smal toeloopende naar de beide einden,
 waar zij in een punt eindigde. Het vooreind was iets
 hooger dan het achterste en alles in de daad goed ge-
 maakt en keurig bewerkt. Wij gaven onze nieuwe vrien-
 den eenige kleine vereeringen en vriegten hun naar *Zee-*
Otter vellen in de spraak van *Prins Williams-Sound*, doch
 zij verstonden ons niet: waar op wij hun een *Zee-Otter*
 vel toonden, en door teekens verzochten om er ons
 ettelijken te brengen, 't welk zij schenen te beloven. Zij
 waren met verschillende soorten van kralen versierd en
 hadden meer andere dingen, welke ons deden denken
 dat de *Koningin Charlotta*, op hare reis naar *Koning*
Georges-Sound, hier omstreeks de kust moest aangedaan
 hebben, inzonderheid een tinnen ketel en eenige soes van
 het zelfde maakzel als de onzen. Zij gaven ons door
 teekens te kennen, dat zij deze dingen gekregen hadden
 van een schip, welk in eene Haven beoosten *Kaap-Ed-*
gecombe gelegen; en, naar hunne beschrijving, twee mas-
 ten had. Dit weinige naricht deed Kapt. PORTLOCK
 denken, dat de *Koningin Charlotte* zich mischien nog
 wel hier of daar omstreeks die *Kaap* zoude kunnen op-
 houden; en daar hij toch de groote boot op een han-
 deltochtje wilde uitzenden; bepaalde hem dit om haar
 met allen spoed gereed te maken en van de vereischte
 handelwaren en leefstocht voor zes weken te voorzien.
 De *Indianen* verlieten intuschen het schip en gingen naar
 het strand, doch keerden kort daar op te rug en brach-
 ten ons eenige godde en drooge *Zee-Otter* vellen. Wij

1787.
 Oogstmaand

P

merk-

Wan-

1787.
Oogstmaand.

merkten op dat deze *Indianen* minder oplettend waren in het opmaken en uitspannen der vellen, als de ingezetenen van *Cooks-Rivier* en *Prins Williams-Sound*. Ook was er geen een met verw' geteekend, als geschikt om ter markt te brengen, gelijk op de gemelde plaatzen het algemeen gebruik is. Wij toonden aan een der mannen, die het hoofd scheen te zijn, een gemerkt vel; en hij wist, denklijk daardoor, aanstonds uit wat landstreek hetzelfde kwam, beschrijvende ons deszelfs bewooneren met eene snede in de lip en versierselen in dezelve. Ook beschreef hij ons hunne kanoes en wijze van roeijen; en toen wij hem een model van de kanoes uit *Prins Williams-Sound* lieten zien, gaf hij ons aanstonds te kennen, dat deze tot de soort behoorde welke hij ons beschreven had. Wij verstonden vervolgens dat zij eenigen omgang met het volk van *Prins Williams-Sound* hadden, welke dikwijls geschillen veroorzaakte die menigmaal van gevechten gevolgd wierden: gelijk ons een der mannen nog een diepe wonde aan de lip toonde, welke hij bij een dergelijke gelegenheid gekregen had. Dat deze volkeren gemeenschap met elkander houden, is redelijk zeker en wij waren niet ongenegen om te denken dat dit gedeelte van de kust en verder Noord Westwaards op de landstreek uitmaakt, welke men in *Prins Williams-Sound Wallaamute* noemde; te meer alzo wij twee menschen van *SHEENAWAA*'s stam ieder een dolk zagen hebben, volkomen op de zelfde wijze gemaakt, als die welke de inboorlingen hier ter plaatze droegen, en welke zij ons toen verhaalden in *Wallaamute* gekocht te hebben. De dólken, waarvan het volk in deze oorden zich in den strijd bedient, zijn gemaakt om met beide einden te kunnen treffen, lopende drie vier of vijf duim boven de hand spits toe met eene scherpe punt, terwijl ze in de Rivier en de *Sound* van boven krom zijn omgebogen.

Tegen den avond maakten onze bezoekers aanstalt om naar het strand te keeren; doch om zich van onze vriend-

schap

schap
nach
zich
regen
heid
genhe
Oster
levens
ons v
in ge
ven e
boord
jonge
en zo
wij v
vertro
waard
achter

Der
de *In*
ten w
dezen
heuvel
bij ge
den
ning,
hadden
De
ook c
Eiland
cieren
gewee
ventier
Charlo
zoekte
dige h

1787.
Oogstmaand

schap te verzekeren, wilden zij gaarn eenen van hun des nachts bij ons aan boord laten en eenen der onzen met zich naar de wal nemen. Kapt. PORTLOCK had er niets tegen daar zij geene kwaadaartige of diesachtige geaardheid toonden, en die van ons medeging bovendien gelegenheid konde hebben om te ontwaren of zij veele Zee-Otter vellen bezaten, en tevens om iets aangaande hunne levenswijze te vernemen. Gevolglijk werd er een van ons vrijheid gegeven om naar de wal te gaan, en om ons in geene ongerustheid over zijne veiligheid te laten, bleven er in de plaats van eenen, twee *Indianen* bij ons aan boord en gedroegen zich bij uitstek wel, zijnde twee jonge welgemaakte menschen, van een gelukkig uitzicht, en zo het ons toefcheen broeders. De derde man, dien wij voor het opperhoofd van dezen kleinen stam hielden, vertrok met de overigen te zeven uur roeiende Noordwaard om eenen uitspringenden hoek van het land, waar achter naar allen schijn hunne wooning gelegen was.

Den volgenden morgen omstreeks acht uur, kwamen de *Indianen* met onzen scheepsmakker terug; maar brachten weinig mede om te handelen. Naar het verhaal van dezen, hielden de *Indianen* hun verblijf aan den voet eens heuvels bij een beek van zoet water, welke uit eene nabij gelegen valleij voortkwam. Hun huis (want zij hadden 'er maar één) scheen slechts eene kortstondige wooning, en hij had niet bespeurd dat zij veel te koop hadden.

De groote boot behoorlijk uitgerust zijnde, vertrok nu ook op een handeltochtje naar *Kaap Edgecombe* en de Eilanden ten Zuid Oosten van dezelve met de zelfde Officieren en Matroozen, welke met haar naar *Cooks-Rivier* geweest waren. Zij kregen last om niet langer dan zeventien dagen uitteblijven; en ingevalle zij de *Koningin Charlotte* mochten aantreffen, aan Kapt. DIXON te verzoeken om met hun op de hoogte van onze tegenwoordige haven te zeilen en ons aldaar in zee te wachten;

1787.
Oogstmaand

hebbende Kapt. PORTLOCK besloten om tegen het laatste van de maand de kust te verlaten en naar *China* te zeilen: ten zij evenwel een voorspoedige handel een langer verblijf op deze kust kwam te vorderen.

Vermits er op het omliggende land eene menigte witte Ceders groeiden, werd de Timmerman, den 8, naar de wal gezonden om er een partij om ver te houwen en tot planken voor de scheeps huid te zagen. Ook kwam er dezen dag een kanoe bij ons met een enkel man en vrouw die niets te koop brachten; doch waarschijnlijk tot eene jachtpartij behoorden, alzo zij alle de noodige gereedschappen tot de jacht bij zich hadden. Zij bleven slechts eene korte poos bij ons en keerden toen weder naar den Oostkant der *Sound*, werwaards zij ook gekomen waren, zo het schein om aan hun volk van onze aankomst in de Baai kennis te geven. Tegen den avond kwamen onze eerste bezoekers weder bij ons en de beide jonge menschen verzochten anderwerf op het schip te mogen slapen, waarom JOSEPH WOODCOCK een van Kapt. PORTLOCKS aankweelingen met de anderen naar de wal werd gezonden. Deze roeiden thans niet naar hunne woning om den Noorder uithoek, gelijk 'savonds te voren, maar namen hun verblijf in een kleine Baai dicht bij ons, waar zij eene elendige hut bouwden, die hen noch tegen den regen, noch tegen de koude konde beschermen.

Daar wij nabij het schip te vergeefsich met de zegen gevischt hadden, werd nu de sloep achter eenen uithoek ten N. O. gezonden om het daar te beproeven. Zij roeiden daar in eenen arm van de *Sound*, welke N. N. O. opliep, vier of vijf mijlen lang, en voor de grootste schepen vaarbaar was; hebbende drie kleine Eilanden bij het inkomen. Aan het einde van denzelven vonden zij een klein riviertje van zoet water en vingden daar eenige zeer goede *Zalmen*, benevens eene groote menigte zeer slechte, welke zij meestal lieten loopen. Deze laatste

-dod

sche.

sehene
ze ge
mifsel
en in
genoe
lagen
welke
in zw
er sch
nigen
zoort
kreeke
ne gro
anden
treflijk
De
had,
van tw
mannen
wel ee
affcheid
kleine
voor h
met de
forzen
gaven
len. te
gen wi
breken
de Zee
en een
nog ni
van een
Deze
handeld
tügen a

1787.
Oogstmaand

schenen van eene geheel andere soort en thans naar onze gedachten, buiten tijds te zijn. Zij hadden eene zeer misfelijke kleur, als of zij reeds aan het vergaan waren, en in de bovenkaak een aantal groote tanden, welke er genoegzaam recht uit buiten stonden. Zedert wij hier lagen, hadden wij er in de kreeken van zoet water, welke deze soort van *Zalm* zeer hoog oploopt, velen in zwijm en eene groote menigte dood zien liggen; en er schijnt veel reden te zijn om te denken dat er weinigen het begin van den winter overleven. De andere soort houdt zich in diep water en aan den mond der kreeken op. Die ons volk gevangen hadden, waren schoone groote Vischen, zonder de tanden, of liever slag-tanden, in de bovenkaak welke de andere soort zoo treflijk kenmerken.

De kleine kanoe, welke ons dezen morgen bezocht had, kwam omstreeks acht uur, terug, in gezelschap van twee groote boots met een vijftwintig menschen; mannen, vrouwen en kinderen. Zij onderhielden ons, wel een uur lang, met een gezang, namen vervolgens afscheid en keerden strandwaards naar de bovengemelde kleine Baai, waar zommigen van hun hutten oploegen voor hun kortstondig verblijf en anderen zich vergenoegden met de bedekking, welke eenige over den oever hangende rotzen hun verleenden. Voor hun vertrek van het schip gaven zij ons te kennen dat zij eenige uitmuntende vellen te verkoopen hadden en de zelve den volgenden morgen wilden medebrengen. Ook kwamen zij met het aanbrenken van den dag wederom bij ons met vijf zeer goede *Zee-Otter* vellen, de eenigsten welke zij bezaten, en eene soort van fraaije zwarte vellen, hoedanige wij nog nimmer gezien hadden; doch welke wij dachten van eens soort van *Robben* of *Zee-Elonden* te zijn.

Deze stam, gelijk ook die ons het eerste bezochten, handelde zeer voor de vuist en scheen van geenen diefsch-igen aart te wezen; waarom wij er dan ook een aan-

1787.
Oogstmaand

tal aan boord lieten komen. Toen het middageten in de kajuit gebracht wierd, lieten onze nieuwe gasten zich niet lang noodigen om mede aantezitten, maar begonnen zeer hartelijk te eten; en onze kost smaakte hun zoo wel, dat de tafel metterhaast ledig was. Daar wij in staat waren om dezelve op nieuw aantevullen werd er weder opgedischt en zij vielen met de zelfde graagte aan als de eerste maal; doch eindelijk recht verzadigd zijnde, waren zij genoodzaakt uittescheiden, schoon met eenigen weerzin. Zij bekeken vervolgens het schip, kregen eenige kleinigheden ten geschenke en keerden eindelijk, wel voldaan over het genoten onthaal, naar de wal terug.

Wij kregen dezen dag verscheiden schoone balken van Cederhout aan boord, welke terstond tot planken gezaagd wierden. De Kuiper werd ook naar de wal gezonden om Dennen-bier te brouwen, zo voor tegenwoordig gebruik als tot voorraad voor de reis; staande 'er eene menigte hier toe uitmuntende Pijnboomen niet verre van het schip. Een ander gedeelte van het scheepsvolk was bezig om hout en water te haalen, en twee jongens verder met de kanoe in het kanaal gezonden om te vishen, doch kwamen terug zonder iets gevangen te hebben.

Even na den middag kwam er eene *Indiaansche* boot in de *Sound*, waarin zich twee mannen, een jongen van een jaar of twaalf en een klein kind bevonden. Een der mannen zag er bijzonder schoon uit en scheen iemand van groot aanzien te wezen. Zij kwamen van het Noord-Westen en het kwam ons niet onwaarschijnlijk voor, dat zij hunne woonplaats hadden omstreeks die plaats, waar wij straks gemeld hebben, dat denkkelijk eene goede haven zoude te vinden zijn, tuschen deze *Sound* en *Kaap Crosf*. De opening, door welk zij bij ons kwamen, leidt naar eenen anderen inham ten N. W. van ons en maakte het land Westwaards van ons tot een eiland.

Van

Van
tal ze
Gansen
volgen
nen h
om w

Dez
gansch
den;
van ee
ter B
richtte
twee f
weest
den,
hunne
standig
sche
het do
den ze

Beha
Indian
deze
had aa
maar t
sloep
de *Ko*
ons vi
van di
zij in
schen.
door e
toen z
boord
met d
ren vo

Van deze nieuwe gasten kochten wij een klein aantal zeer goede *Zee-Otter* vellen en eene menigte wilde Ganzen. Zij vingden deze laatsten met dezelve te achtervolgen en dood te slaan, zo dra zij de groote slagpen-
 1787. Oogstmaand
 nen hadden laten vallen en daar door buiten staat waren om wegtevliegen.

Deze *Indianen* hadden eene menigte kralen van een gansch ander slag, dan wij immer te voren gezien hadden; en zij bezaten insgelijks een Timmermans distel van een geheel ander maakzel dan de onze, met de letter B. en drie lelien op dezelve. Het Opperhoofd berichtte ons dat zij deze dingen gekregen hadden van twee schepen, welke in het Noord-Westen bij hun geweest waren en naar hunne beschrijving drie masten hadden, benevens eene groote menigte geschut, en naar hunne beduidenis insgelijks eene trom. Alle welke omstandigheden ons deden denken, dat het de beide *Fran-sche* oorlogschepen zouden geweest zijn, welke tot het doen van ontdekkingen wierden uitgerust, omstreeks den zelfden tijd wanneer wij uit *Engeland* vertrokken.

Behalven de gemelde schepen, kregen wij van eenige *Indianen* ook nog bericht van een ander schip, welk deze kust een weinig verder naar het Noord-Westen had aangedaan; en daar hetzelfde, naar hunne uitduiding, maar twee masten had en deszelfs sloep net gelijk onze sloep was, meenden wij te mogen onderstellen dat het de *Koningin Charlotta* zoude geweest zijn. Zij wisten ons vrij duidelijk te beduiden dat aan een der sloepen van dit schip een groot ongeluk was overkomen, terwijl zij in den mond van de Haven voor anker lag om te vissen. Het was hard uit zee beginnen te waaijen, waardoor er een sterke en hooge vloed naar binnen liep; en toen zij het anker wilden ligten was de kabel op het boord afgeschoten en de sloep daar door omgeslagen, met dat gevolg dat er vijf van het volk verdronken waren voor dat men hun van het schip had kunnen te hulp

1787. Oogstmaand hulp komen. Door dien zij ons te kennen gaven dat de sloep juist van het zelfde maakzel was als de onze, vreesden wij zeer dat dit ongeluk de *Koningin Charlotte* zoude getroffen hebben (o).

Na hunne vellen verkocht te hebben, verzocht het Opperhoofd den nacht bij ons aan boord door te brengen, met den grootsten jongen; waarop *WOODCOCK* met den anderen man en het kind naar de wal ging.

10 Dit kleine gezelschap nam den volgende morgen afscheid van ons om huiswaards te vertrekken doch gaf ons te kennen, dat zij binnen tien dagen met nieuwen voorraad van vellen stonden terug te komen.

11 Daags daaraan kwamen er wederom twee groote booten van den Oostkant in de *Sound*. Deze stam was ons geheel vreemd en bestond uit vijftwintig mans vrouwen en kinderen; van welke wij eenige goede *Zee-Otter* vellen kochten, als mede een mantel van de bovengemelde zwarte vellen en eenige losse vellen van de zelfde soort. Deze nieuwe handelaars voegden zich niet bij de andere *Indianen*, maar na hunne waren verkocht en hunne nieuwsgierigheid ten aanzien van het schip voldaan te hebben, gingen zij aan land in eene Baai niet verre van het schip, waar de *Kuiper* met brouwen bezig was, en namen hun intrek in eene goede gerijfjike hut, welke hij en zijne makkers hadden opgericht en met cederbasten wel gedekt, om zich voor den regen te beschutten. Des nadenmiddags deden wij eenige trekken met de zegen en vingen eene goede zode van uitmuntende *Zalm*.

Tegen den avond kwamen er wederom eenige van onze kennissen bij ons om aan boord te slapen, en wij

(o) Deze vrees was echter gelijk de gansche gisting ongegrond. *Kapt. DIXON* had de kust ten Noord-Westen van *Portlocks-Haven* maar éénmaal aangedaan in *Mulgrave's-Haven* op 140° W. L. en wij vinden niet dat hem aldaar een dergelijk voorval bejegende.

wij z
Wij
gebru
wegen
wierd
ding
wij d
ontvin
algeme
dat h
heden
laars
vier v
mensch
tentijs
tijd aa
Op
vrijhe
het w
veel o
onvern
zen,
delen,
rasfig
den al
recht
ne Th
goed
een kl
hoogte
loopen
Kapt
gingen
Indianen
als w
Noord

wij zonden iemand als gijzelaar aan wal, als gewoonlijk. Wij waren wel genoodzaakt ons hier omtrent naar hun gebruik te schicken; want meer dan eens, wanneer wij hun wegens het slechte weder geen gijzelaars wilden geven, wierden zij terstond bevreesd en wilden om geen lief ding heen of omtrent het schip komen. Maar wanneer wij dan toestonden dat er iemand met hun zoude gaan; ontvingen zij hem bij het intreden van de boot met een algemeen gejuich en scheenen volkomen gerust te zijn dat hun geen leed zoude geschieden. Bij deze gelegenheden boden er zich zes voor eenen aan om als gijzelaars aan boord te blijven, en dikwerf kregen er drie of vier verlof om op het schip te slapen. De twee jonge menschen, die het eerst bij ons kwamen; waren mees- tentijds van de partij en een van beiden was bijna al- tijd aan boord.

Op den 12, kreeg een gedeelte van het scheepsvolk vrijheid om zich aan de wal te gaan vermaken, alzo het weder aangenaam was en eene wandeling hun van veel dienst zijn zoude; zijnde de landstreek hier niet onvermakelijk en vol zwarte beziën en wilde braamboo- zen, welke nu volkomen rijp waren. Onder het wan- delen, kwamen zij aan eene groote plek laag en moe- rasig land; niet verre achter de *Brouwers-Baai*, en von- den aldaar eene groote menigte *Indiaansche Thee*. Eene recht tijdige ontdekking, alzo onze voorraad van gewoo- ne Thee genoegzaam ten einde was en deze maar zeer goed derzelver plaats konde bekleeden. Zij groeit aan een kleinen, lagen heester, van niet meer dan een voet hoogte; en de bladeren ter lengte van een halven duim loopen allengskens spits toe en zijn van onderen donsachtig.

Kapt. PORTLOCK, met den Boekhouder WILBIJE, gingen dezen morgen met de sloep naar de woning der *Indianen*, in gezelschap van eenen der jonge *Indianen* als wegwijzer. Zij roeiden een paar mijlen naar het Noord-Westen en kwamen toen aan het gene zij van

Q

1787.
Oogstmaand.gaven dat
de onze,
ngin Char-ht. het Op-
te brengen,
ck met denmorgen af-
n doch gaf
aet nieuwengroote boo-
e stam was
vintig mans
goede Zee-van de bo-
llen van de
n zich niet
en verkocht
et schip vol-
ne Baai niet
rouwen be-
de gerijflike
pgericht en
den regen te
hige trekken
van uitmun-eenige van
slapen, en
wijg ongegrond.
Portlocks-Ha-
140° W. L.
al bejegende.

1767.
Regtmaand.

het schip voor eene punt van het land aangezien hadden, maar nu bevonden een eiland te wezen, liggende aan den mond eener inham van deze *Sound*, welke zich tusschen het Oosten en Noord-Oosten uitstrekke. De *Indianen* berichtte ons dat zij aan dezen arm woonden, en wij roeijden dus denzelven op, en vonden dat hij wel vijf mijlen lang was en ten minsten vier mijlen bevaarbaar zelfs voor de grootste schepen; liggende er ook verscheidene kleine boomrijke eilanden door denzelven verspreid. Omstreeks den middag kwamen zij aan de verblijfplaats der *Indianen* en vonden er niet meer dan één klein huis en de overblijfselen van twee grooter, welke tot woningen voor den winter gebruikt schenen, als de stijlen en eenige planken, welke voor de vloer bestemd waren. Aan den oever lag eene groote boot, welke wel dertig man kon voeren, en tien kleiner, welke ieder voor tien menschen geschikt schenen. Uit dezen hoofde dachten zij eenen talrijken stam te vinden, doch stonden niet weinig verwonderd, toen zij dien slechts bevonden te bestaan uit drie mans, drie vrouwen, even zo vele meisjes, twee jongens van een jaar of twaalf en twee kleine kinderen. Eene van de vrouwen was van hoogen ouderdom en scheen ten minsten tachtig jaren te tellen. De oudste der mannen was sterk van de kinderpokken geschonden, gelijk ook een meisje, dat een jaar of veertien oud scheen. De oude man deed moeite om hun eene beschrijving te geven van de verregaande smerten, welke hij onder de ziekte waar door zijn aangezicht zoo sterk geteekend was, had moeten lijden; en hij gaf hun te kennen dat het reeds eenige jaaren geleden was. Voorts verhaalde hij dat deze ziekte een groot aantal zijner landgenooten had weggesleept en hem tien kinderen doen verliezen; gelijk hij ook tien streepen op zijn arm *getatooeerd* had, als merkteekenen van het getal der gestorvene kinderen. Aan geen der kinderen bescuden de tien of twaalf jaren, was eenig spoor der

en hadden,
ggende aan
ke zich tus-
e. De In-
oonden, en
dat hij wel
jlen bevaar-
nde er ook
denzelven
zij aan de
t meer dan
ee grooter,
pruikt sche-
ke voor de
eene groote
n tien klei-
kt schenen-
ftam te vin-
l, toen zij
mans, drie
ens van een
ene van de
en ten min-
männen was
k ook een-
. De oude
g te geven
ziekte waar
, had moe-
het reeds
nij dat deze
had wegge-
gelijk hij
merkteeke-
een der kin-
eenig spoor
der

Gezicht van GOULDINGS - HAVEN *in Portlocks - Baay*

der p
besluit
moet
jaar 1
het z
ze ar
dus,
selroed
welke
De
denkel
maar v
gezien
den,
ven.
ren al
vuur,
minster
de oev
dige v
op vel
trek,
de pla
dat he
aan di
gen bi
ger ko
om va
en ons
de kin
den er
streng
lijden
ste wa
twijfel
gen da

der pokken te ontdekken; waaruit men met reden mag besluiten, dat dezelve ruim zo vele jaren geleden, hier moet gewoed hebben: en daar de *Spanjaarden* in het jaar 1775 dit gedeelte der kust hebben aangedaan, is het zeer waarschijnlijk dat zij de besmetting onder deze arme menschen zullen gebracht hebben. Het schijnt dus, als of de Voorzienigheid deze natie tot eene geselschoede bestemd heeft voor alle *Indiaansche* stammen, welke zij op de eene of andere wijze komt te genaken.

De *Spanjaarden* waren hier midden in den zomer, en denkelijk raakte dit volk besmet omstreeks Oogstmaand: maar wie de levenswijze van dit volk in dat jaargetijde gezien heeft, zal het bijna voor een wonderwerk houden, dat er een enkel mensch in het leven is gebleven. KapT PORTLOCK vond mannen, vrouwen en kinderen alle zamengepakt in een gesloten huis, bij een groot vuur, midden in eene menigte stinkenden Visch. Ten minsten honderd roeden rondom het huis en overal langs de oevers van eene kleine kreek, welke langs deze eendige woning heenen liep, lag rotte visch gestrooid, en op vele plaatsen van tien of twaalf voeten in den omtrek, kropen de maden een voet dik op elkander. Ja de plaats had zulk eenen verschriklijken ondraaglijken stank dat het jonge mensch, schoon van zijne vroege jeugd aan dit tooneel van elende gewoon, doch nu eenige dagen bij ons aan boord vertoefd hebbende, het niet langer konde uithouden, maar den Kaptein ernstig verzocht, om van daar te gaan; gelijk hij deed en met denzelven en ons overige volk naar de boot terug keerde. Mogelijk dat de kinderpokken alleen gedurende het warme weder woeden en dat de besmetting door het begin van een gestrengen winter is weggenomen; met dit alles, moet het lijden der arme *Indianen*, toen de ziekte op het hoogste was, onbeschrijflijk groot geweest zijn; daar buiten twijfel het land bijna ontvolkt wierd en tot den huidige dag zeer duu bewoond is.

1787.
Oogstmaand.

1787.
Oogstmaand.

Vele van de *Indianen*, die ons uit het Oosten kwamen bezoeken, waren ook van de pokken geschonden, en een man, die maar een oog had, gaf ons te kennen dat hij het andere door die kwaal was kwijt geraakt; maar onder de inboorlingen van den Westkant bespeurden wij geen teekens van dezelve. Voor welke omstandheid wij geene andere reden konden uitdenken, dan dat het schip, welke de besmetting aanbracht, omstreeks de hoogte van *Kaap Edgecombe* moet gelegen hebben, zo dat geene van de inboorlingen ten Westen van onze *Sound* gelegenheid hadden om met hetzelfde omtegaan.

In den avond keerde onze vriend uit het Noord-Westen bij ons terug en sliep met zijn gansche gezelschap bij ons aan boord; vermits hij ons zeide dat het weder te slecht was om met mogelijkheid naar huis te kunnen komen. Hij vertrok evenwel met het aanbreken van den dag om het op nieuw te beproeven.

Dien zelfden morgen kreeg wederom een gedeelte van het scheepsvolk verlof om aan de wal te gaan en schoon het weder regenachtig wierd, waren zij zoo ijverig om Thee en allerhande beziën te plukken dat er bijna niemand voor den avond aan boord kwam. Onze burenen in de *Sound* brachten ons een weinig *Zee-Otter* en andere vellen: en eene partij inboorlingen, die op de jacht geweest waren, kwam met drie schoone vellen van versch gevangen *Zee-Otters* terug.

Den 15 kwam de groote boot van haren tocht terug, hebbende even ten Oosten van *Kaap Edgecombe* geweest en aldaar eenige inboorlingen aangetroffen die hun een twintig vrij goede *Zee-Otter* vellen verkochten. Zij waren, tuschen de Haven, daar wij lagen en gemelde *Kaap*, eene *Straat* ingeloopt, welke aan het begin ongeveer eene groote mijl breed was, en genoegzaam Oost of Oost Zuid Oost aanliep met steile oevers en goeden ankergrond; liggende de Zuid Oost hoek op 57° 30' N. B. Zij zeilden deze *Sound* vier groote mijlen op, op welke

hoog-

hoogte
vele k
Er wa
naar v
echter
wal bl
om he
vier ve
en na
ben, v
met laa
liep.
geraakt
gestoter
en zij
haalden
lood o
stopt w
wanneer
werd e
omstand
ten Zu
en zij
de. Zuid
Zij we
zij in
Walvisf
eenige
zicht kr
ren zij
vlak en
den, d
maar e
noch *In*
Na d
ken zij

1787.
Oogstmaand.

hoogte zij wel drie dergelijke mijlen breed was, met vele kleine eilanden hier en daar over dezelve verspreid. Er waren van den Zuidelijken hoek vele openingen, die naar verschillende kanten schenen uitteloopen, welke zij echter niet onderzochten, maar onder den Zuidelijken wal bleven voortzeilen, als welke de beste weg scheen om hen naar *Kaap Edgcombe* te brengen. Een uur of vier verder was de *Straat* niet boven een half uur breed, en na die wijde nog een paar uur behouden te hebben, werd zij zeer naauw en ondiep, zo zelfs dat zij, met laag water, wel twee mijlen lang genoegzaam droog liep. In dit enge gedeelte waren zij tegens eene rots geraakt en hadden eene plank in de boeg aan stukken gestoten, waardoor de boot een goed deel water inkreeg, en zij in groot gevaar hadden kunnen komen: maar zij haalden de boot aan de wal en spijkerden een stuk deklod over de scheur, waar mede het lek volkomen gestopt was. Met den vloed raakten zij de ondiepte over, wanneer de *Straat* allengskens weder wijder en dieper werd en het water even zout was als in zee; welke omstandigheid hun groote hoop gaf, dat deze doortochten Zuid Oosten gemeenschap met de zee zoude hebben en zij dus langs eene veilige en gemaklijke vaart aan de Zuid Oostzijde van *Kaap Edgcombe* zouden komen. Zij werden ook weldra in deze gedachten versterkt; toen zij in eene breede *Sound* kwamen, waar zij een aantal *Walvischen* zagen, en ook *Kaap Edgcombe* als mede eenige eilanden ten Zuid Oosten van dezelve in het gezicht kregen. Gedurende hun tocht door de *Straat* waren zij meermaalen aan de wal geweest in een schoon vlak en aangenaam land, en hadden wel blijken gevonden, dat er niet lang geleden menschen geweest waren maar echter, het geen vreemd was, noch wooningen, noch *Indianen* gezien.

Na de Noorder punt van den doortocht, langs welken zij dus ver gezeild hadden, omgeloopen te hebben,

1777.
Oogstmaand.

ben, zagen zij eene opening, welke een uur lang in eene Noordelijke richting scheen te loopen en zich dan in verschillende armen te verdeelen. Nog zagen zij geene inboorlingen, en bleven dus maar Zuid Oost aanhouden naar eenen doortocht van ongeveer anderhalve mijl breed, welke gevormd wierd door het Noordelijke gedeelte van een eiland vlak onder den berg *Edgecombe* en het tegen over liggende land, welke zij voor de vaste kust hielden. Door deze opening hadden zij een gezicht in zee en van de eilanden welke ten Zuid Oosten van *Kaap Edgecombe* liggen.

Deze opening doorgezeild hebbende stuurden zij tuschen eene groep eilanden door, welke kort onder de wal ten Noorden van *Kaap Edgecombe* lagen en ankerden aan het grootste; alwaar zij eenigen tijd bleven liggen, zonder eenige inboorlingen te vernemen. Vervolgens liep de wind naar het Zuid Oosten en belette hen in die richting verder te gaan, zo dat zij zich tot den terugrocht gereed maakten. Maar inmiddels kwam er eene kanoë met zes menschen te voorschijn, van welke zij eenige *Zee-Oster* vellen kochten; en kort daarna kregen zij nog ettelijke andere kanoes bij hun, maar de inboorlingen schenen veel minder talrijk dan men van de schoone landsgesteldheid natuurlijk zoude mogen verwacht hebben. Dit volk gaf hun te kennen dat er onlangs een schip met twee masten ten anker gelegen had, niet verre van de plaats daar zij zich bevonden; en uit de koopwaren welke de inboorlingen bezaten, bleef er bijna geen twijffel over of het was de *Koningin Charlotte* geweest, zijnde de tinnen ketels, gespen en ringen alle van het zelfde slag als de onzen, en bovendien zag ons volk er eene kalabas van de *Sandwich Eilanden* en ettelijke *roes*. De boot bleef ter dezer plaats twee dagen liggen en het volk was veel aan de wal, doch vernam geen blijk dat er kortlings hout was gehouwen, of eenig ander teeken dat hier onlangs scheepsvolk aan land geweest was. De

Of-

Offici
die v
daarbi
teeken
jaren
Kon
zeilen
het d
twee
te kap
twintig
zelve
hebben
spoed
de boe
en doe
bitterd
floeg d
inboorli
volk be
tebrenge
van de
den; d
eenen b
over ee
lijk dat
en arbe
maakt h
roofd ha
nig hout
langs de
om naar
kanoë t

(p) De
den naam

Officieren hadden onder de inboorlingen er velen gezien, die van de kinderziekte geschonden waren en zij hadden daarbij, even gelijk wij hier ter plaatze opgemerkt, dat de teekens dezer ziekte aan niemand onder de tien of twaalf jaren te zien waren.

Korten tijd voor dat zij naar het schip zouden terug zeilen, en terwijl het volk bezig was om de dingen op het dek in orde te brengen, kwamen de *Indianen* in twee booten en namen hunnen slag waar om de kabel te kappen; en daar het anker, zonder boeij in vijftwintig vademen waters lag, was er geen kans om het zelve weder te krijgen. Na dit dievenstuk uitgevoerd te hebben, maakten de *Indianen* zich met allen mogelijken spoed weg naar den oever en gingen niet zeer verre van de boot aan land. Ons volk volgde hen op de hielen en door dit stout en moedwillig bestaan niet weinig verbitterd zijnde, landde het insgelijks met de boot en sloeg de beide booten der *Indianen* aan spaanderen. De inboorlingen vloden ijlings in de boschen, 't welk ons volk belette hen te vervolgen en verder eenig nadeel toe te brengen. Het spoot Kapt. PORTLOCK dat het volk van de boot tot deze stappen was genoodzaakt geworden; doch het misdrijf van de *Indianen* was van zulk eenen boezen aart, dat het noodzakelijk wierd hen daar over eenigermate te straffen: en het is zeer waarschijnlijk dat het vernielen der booten, welke hun veel tijds en arbeids moeten kosten, dieper indruk op hun zal gemaakt hebben, dan of zij er eenigen van het leven beroofd hadden. Na hunne watervaten gevuld en een weinig hout aan boord genomen te hebben, keerde de boot, langs denzelfden doortocht als zij gekomen waren, wederom naar het schip, zonder op dezen tocht eene enkele kanoe te zien. (p)

1787.
Oogstmaand.

Des

(p) Deze *Straat*, door Kapt. PORTLOCK op zijne kaart met den naam van *Salisbury-Sound* bestempeld, is meer dan waarschijnt

1787. Des nachts voor dat zij aan het schip terug kwamen, viel een van het volk over boord, terwijl de Oogstmaand. boot er frisch doorging; zodat zij een goed eind met den wind afdreven eer zij konden bijdraaijen. Hij kon van belang niet zwemmen, maar werd nog gelukkig gered door een ander, die met een' riem naar hem toezwoom, waarop hij zich zo lang boven hield, tot zij hem in de boot konden opnemen, het welk door den harden wind bijna een uur aanliep.

16 Den 16 was het scheepvolk bezig met water en hout te halen en het schip voor de reis klaar te maken. Nadenmiddag kwamen er twee *Indiaansche* booten bij ons; welke eenige goede vellen medebrachten. Het volk welk met de boot was uitgeweest kreeg verlof om aan wal te gaan.

17 Den volgenden dag hadden wij los en buijig weder zo dat er niet veel kon uitgevoerd worden. Er kwam evenwel nog eene kanoe aan boord, van welke wij ettelijke gemeene *Zee-Otter* vellen kochten.

18 Den 18 ging Kapt. PORTLOCK met de sloep naar den mond der *Sound* om te zien welke wind er in zee woeij; en vervolgens den Oostkant der *Sound* te bezichtigen. Onder het Zuidelijke strand langs roeiende, vonden zij een groote twee uur verder een anderen doortocht naar zee omtrent drie vierde mijl wijd en twee groote mijlen lang, doch wegens den juist daarop staanden wind en hooge zee konden zij er niet doorkomen. Zij vervolgden dus hunnen weg langs den Zuidelijken oever

schijnlijk, de *Baai der Eilanden* van Kapt. COOK; zullende het volk in de groote boot zig ten aanzien van de breedte iets vergist hebben. Want dat de *Baai der Eilanden* er is, en wel op die hoogte, daar COOK dezelve plaatst, lijdt geenen twijfel; vermits beide de beschrijving en de ligging, welke COOK opgeeft, volmaakt overeenkomen met het bericht van de *Spanjaarden*, die er ten anker gelegen hebben.

ver nog
in de S
king kr
genoegz
eene ha
aanloope
moeid
eene kle
ververfel
In de
oever wa
schijnlijk
Dit gebe
tig voet
elkander
was er
kanten
doch
het mid
zeer wa
aanzien
welke op
menschen
scheen,
geen
reeds stu
malen,
weten w
omtrent
volk late
dreigde
de Kapt
een gebe
lijk voor
houden,
ook nog

1787.
Oogstmaand.

ver nog anderhalve mijl, waar eene kleine rivier zich in de *Sound* ontlaste en het land eene N. N. O. strekking kreeg ongeveer twee mijlen ver. Hier draaide het genoegzaam rond en er deed zich een doortocht op van eene halve mijl breed, bevaarbaar en vlak Oostwaards aanloopende. Vermits het volk doornat en zeer vermoeid was, liepen zij er niet in, maar landden aan eene kleine Baai ten Noorden van denzelven, om eenige verversching te nemen.

In deze Baai, niet meer dan tien roeden van den oever was een soort van gedenkteeken opgericht, waarschijnlijk ter gedachtenis van eenig uitstekend opperhoofd. Dit gebouw was zamengefeld uit vier stijlen van twintig voeten lang, die in een vierkant zes voeten van elkander stonden. Een voet of twaalf van den grond was er eene ruwe zoldering in gemaakt en aan twee kanten waren de zijden vier voeten hoog toegekleed, doch de beide andere zijden geheel open. Op het midden van de zoldering stond een kist, welke zeer waarschijnlijk de overblijfselen van een man van aanzien bevatte, en op de Westzijde van het gebouw welke op de *Sound* uitzag, was de gelijkenis van een menschenaangezicht geschilderd. Dit houten gesticht scheen, wegens zijnen wankelbaren toestand, reeds lang ge-
opgericht te zijn; ook hadden de inboorlingen reeds stutten bij de palen gezet en het geschilderde meermalen, zo het scheen; opgeverwd. Begeerig om te weten wat er in de kist was, en geen ingezeten daar omtrent zijnde, wilde de Kaptein er eenen van het volk laten opklauteren, doch toen deze dit onderstond dreigde het gansche gevaarte omver te vallen; waarom de Kaptein beval er van aftezien; vermits hij niet gaarn een gebouw wilde vernielen, welk de *Indianen* denklijk voor geheiligd hielden en om het welke in stand te houden zij vele moeite schenen aantewenden. Het was ook nog niet lang geleden, dat de inboorlingen in de-

R

ze

1787.
Oogstmaand.

ze Baai geweest waren; alzo wij eene plaats vonden, daar vuur gestookt was, het welk nog maar kortlings, schein uitgebluscht. Op deze plek teekende woodcock een gezicht van het land, zo als het zich in de bijgevoegde plaat vertoont.

Uit deze Baai roeiden zij bijna West naar het schip, doch een eind wegs gevorderd zijnde zagen zij dat het strand omtrent anderhalve mijl Noord-west aanliep en vervolgens op eens Noordelijk strekkende eene schoone haven vormde, met eenige kleine met boomen wel bedekte eilanden in den mond, en omtrent drie of vier mijlen diep. Des avonds aan boord terugkomende verstonden zij dat er inboorlingen aan het schip geweest en ettelijke *Zee-Oter* en *Hermelijne* vellen van dezelve gekocht waren.

Onze vorige vriend uit het Noordwesten daagde den 29 tegen den middag wederom op in eene groote boot; en zijn gezelschap bestond uit twintig mannen en vrouwen, tien of twaalf jongens en meisjens en ettelijke kleine kinderen.

Aangezien dit Opperhoofd, bij zijn afscheid nemen, beloofd had met eene goede lading *Zee-Oter* vellen te zullen wederkomen, hoopten wij dat er onverwijd een lustige handel zoude aanvangen en brachten alles daartoe in gereedheid. Maar wij ondervonden weldra dat onze oude kennis dit maal zijne zaken niet op een stel en sprong wilde verrichten; en misschien dacht hij dat wij, bij zijn vorig bezoek, geen genoegzaam denkbeeld van zijne grootheid gekregen hadden. Althans hij kwam ons nu met groote staatsie en plechtigheid op zijde, terwijl de ganse bende zong en ons niet alleen met hun gezang, maar ook met hunne speeltuigen, vermaakte. Deze bestonden in eene groote oude doos, waar op zij, als op eene trom, met de handen sloegen, en twee ratels, welke twee voeten lang en een paar duim in de rondte dik waren, en gemaakt van holle stukjens hout

171
vats vonden,
ar kortlings,
de wood-
het zich in

het schip,
zij dat het
aanliep en
ene schoone
nen wel be-
drie of vier
omende ver-
hip geweest
an dezelve

daagde den
grootte boot;
en vrouwen,
delijke kleine

heid nemen,
er vellen te
verwijld een
alles daartoe
ra dat onze
een stel en
cht hij dat
zaam denk-
Althans hij
htigheid op
s niet alleen
uigen, ver-
doos, waar
floegen, en
a paar duim
olle stukjens
hout

Gezicht van PORTLOCKS - HAVEN aan de N. W. Kust van Amerika

hout z
beide
Opperh
ke hij
kundigh
scheener

Hij v
scharlaka
zilveren
te gerin
zijde to
looden
olie gev
welk de
zij opge
deed hij
met mo
zeldzame
eene an
op de
zang ge
zijne aan

Na h
Opperho
maar bra
de ons
eer er e
eenigen
tot het
met de
dat de
bedrogen
derom a
perhoofd
kleeding,
doch als

hout zeer net zamengevoegd: voorts waren zij aan de beide einden toe en met kleine steentjes gevuld. Het Opperhoofd had eene van deze ratels in de hand, welke hij dikwijls met eene houding van veel beduidende kundigheid, schudde; terwijl de overigen zijne leiding scheenen te volgen in er zeer naauwkeurig naar te zingen.

Hij was gekleed in een rok van laken, welk weleer scharlaken geweest was, met ettelijke oude gouden en zilveren franjes op de schouders. Maar dit sieraad van te geringe waarde schijnende, was de rok aan beide zijde tot onderen toe opgesierd met knopen en kleine looden pijpjes van een duim lengte. Zijn haar wel met olie gewreven, was voorts bepoeserd met Meeuwendons, welk de Opperhoofden dezer *Indianen* altijd dragen, als zij opgeschikt zijn willen: en in dezen koddigen opschik deed hij zich even grootsch voor, als een *Spaansche* Don met mogelijkheid konde gedaan hebben. Behalven de zeldzame kleeding welke hij zelf droeg, was er nog eene andere in de boot niet min opzigtelijk en bijna op de zelfde wijze versierd, welke gedurende het gezang gedragen wierd van eene vrouw, die wij voor de zijne aanzagen.

Na het eindigen van deze plechtigheid, vereerde het Opperhoofd een half *Zee Otter* vel aan den Kaptein, maar bracht niets te voorschijn om te verkoopen, gevende ons te kennen dat hij vooraf aan land moest gaan eer er eenige handel konde gedreven worden. Na aldaar eenigen tijd vertoefd te hebben, welke wij begrepen dat tot het uitzoeken der vellen besteed wierd, kwam hij met de zijnen bij het schip terug; en nu dachten wij dat de handel met ernst zoude beginnen. Maar hierin bedrogen wij ons andermaal; want het zingen ving wederom aan en terwijl het volk zong, verbeeldde het Opperhoofd verschillende karakters en veranderde altijd van kleeding, zo dikwijls hij een nieuw karakter aannam; doch als hij hier mede bezig was, hielden zommige van

1787.
Oogstmaand.

zijne medgezellen eene groote mat, op de wijze van een scherm, voor hem, op dat wij niet zien zouden, wat er achter het gordijn omging. Onder anderen ver- toonde hij zich in het karakter eens Krijgsmān en scheen toen al de woeste wreedheid eens *Indiaanschen* over- winnaars over zich te hebben. Vervolgens nam hij het karakter eener vrouwe aan en om hierin des te beter te flagen, had hij een masker voor, het welk een vrou- wen tronie met alle hare versierzelen vertoonde. Het ge- leek indedaad zo volmaakt op het aangezicht van eene vrouw dat wij vrij zeker waren, dat het de kunst der *Indianen* te boven ging en gewisfelijk door de *Span- jaarden* achtergelaten was, toen zij de laatste maal deze kust aandeden.

Toen deze vermaaklijkheid, waarin wij vooral moes- ten toonen behagen te scheppen, was afgelopen, kwam het Opperhoofd nevens ettelijken van zijn volk aan boord, en wij begonnen eindelijk te handelen. Wij kochten dien dag vijftwintig stukken vrij goede *Zee-Oster* vel- len, welke te zamen naar gis tien heele vellen uitmaak- ten; doch het scheen dat het Opperhoofd ons zo wel voor het vermaak, welk hij ons gegeven had, als voor zijne waar wilde doen betalen; want een goed vel was niet minder te koop dan voor eene *Dragondermuts*, twee ellen gemeen breddoek, een paar gespen, twee handvol kleine kralen en twee vischhaken. De goederen, welke wij in ruiling gaven, waren *Dragondermutzen*, gestreepte wollen dekens, *toes* van achtiē of twintig duim lang, gespen, knoopen en kralen van allerhande slag, doch in- zonderheid kleine, doorschijnend en van eene groene blaau- we of gele kleur. Voor deze laatste dingen was echter zelfs geen stuk van een vel te koop; doch zij werden slechts toegegeven om de koop te sluiten, even gelijk tinnen ketels, koperen pannen en kommen maar bijlen, disfels en houweelen wilde men bijna geheel niet aan- nemen.

On-

On-
in zij
koop.
den:
zond
der z
woon
Wo
en we
op zijn
gelegen
in wel
ken en
trent st
Kaptein
grip te
stond,
onaange
tijd we
hoop,
welk m
benaauw
erger on
Wege
cock d
hij werd
het geze
zoeken
het verb
hij tot
moedend
opvatten
daaromtr
verscheid
de opho
niet en

Onze vriend was even langwijdig in zijnen handel, als in zijne vermaaklijkheden; zodat wij alles wat hij te koop had dezen dag nog niet eens konden machtig worden: en toen des avonds het handelen wierd afgebroken, zond hij zijne boot naar de wal en bleef met eenen der zijnen des nachts bij ons; terwijl wij JOSEPH WOODCOCK als gijzelaar naar land stuurden.

1787.
Oogstmaand.

WOODCOCK ging dikwijls voor gijzelaar naar de wal, en werd daardoor wel bekend bij de inboorlingen, die op zijn gezelschap zeer gesteld schenen. Bij eene dergelijke gelegenheid vertoefde hij eens drie dagen onder de *Indianen*; in welken tijd hij goede gelegenheid had om hunne gebruiken en levenswijze optenemen: en zijn verslag daaromtrent strookte volkomen met de waarnemingen van den Kaptein. Hunne vuiligheid en morsigheid ging alle begrip te boven. De spijs, welke meestal in visch bestond, werd gemengd met stinkende olie en andere even onaangename innengzelen. Het overschot van elken maaltijd werd in eenen hoek der hutte geworpen op eenen hoop, welke reeds gedeeltelijk aan het rotten was: het welk met eene groote menigte vet en stinkende olie een benaauwd en schadelijken stank veroorzaakte; des te erger om dat zij in het zelfde vertrek aten en sliepen.

Wegens deze onaangename omstandigheid deed WOODCOCK dikwijls een wandeling door de bosschen, doch hij werd altijd zorgvuldig bewaakt door zommigen van het gezelschap, uit vreze dat hij zich van hun zoude zoeken wettmaken. Eens onder anderen wat ver van het verblijf der *Indianen* voortgewandeld hebbende begon hij tot tijdkorting een oud deuntje te fluiten, niet vermoedende dat de *Indianen* hier uit iets kwaads zouden opvatten, wanneer zij hem hoorden; doch hij vond zich daaromtrent in zijne meening bedrogen, daar er aanstonds verscheiden kwamen toefschieten en begeerden dat hij zoude ophouden. In het eerst begreep hij hunne meening niet en ging met zijn deuntje voort; doch een van hun

1787.
Oogstmaand.

maakte er spoedig een eind aan met de hand op woodcocks mond te leggen, vrezende, zo het scheen, dat hij, met zijn fluiten, aan zommigen zijner scheepsmakkeren een teeken bedoelde te geven om bij hem te komen. Uitgezonderd deze naauwe bewaring, behandelden zij hem met de grootste vriendelijkheid; en als zij spijzigden gaven zij hem altijd het gene zij voor het lekkerste beetje hielden, en goten over zijn visch overvloed van stinkende olie, welke er naar hunne meening eenen nieuwen en alleraangenaamsten smaak aan gaf: zodat het gansch niet gemakkelijk viel van hun te verkrijgen, dat zij hem zijne visch zonder die zaus wilden laten eten.

Door zulk eene morsige levenswijze zaten deze arme schepzelen altijd vol ongedierte, het welk zij echter hoegenaamd als geen ongemak schenen te beschouwen; want zodra de luizen hun begonnen lastig te worden, ving en aten zij dezelve op met den grootsten smaak en bedaardheid: alleen echter, wanneer zij er grootliks door gekweld wierden, en geen tijd hadden om zich op de gewoone wijze van deze gasten te ontdoen, keerden zij hun wambuis om en trokken het verkeerdt aan, om dezelve zo doende een uur of wat uitsfel te geven.

De arme woodcock was metterhaast met dit ongedierte even dik bezet, als zijne tegenwoordige medgezellen; doch de gewoonte had hem deze lastige gasten noch niet leeren verdragen, en hij vond zich dus in eenen zeer onaangename toestand. De *Indianen* poogden hem te beduiden, dat hij 'er zich, op hunne wijze, van moest ontdoen; maar dit stond hem zoo geweldig tegen, dat zij zijnen afkeer van hunnen voorslag aanstonds begrepen. Eindelijk vrieg hij aan eene der vrouwen om hem van het ongedierte te verlossen, en deze willigde zijn verzoek gaarn in, en zuiverde hem in den grond van het gene zij, naar allen schijn, voor een groote lekkernij hield.

Des

De
Indianen
ving
der la
kocht
en ool
des av
Teg
punt
nemen
zijn 57
trek g
Kaptein
ken,
maakt
Betre
den: na
Indianen
en die
geneigd
ons hie
te zien
oogenbl
in het
en hoe
wegtem
oog vall
lederen
kleed,
Prins
half vol
dief in z
genstaand
bij zich
terwijl h
er echte

1787.
Oogstmaand
21

Des anderen daags morgens te zeven uur kwamen de *Indianen* wederom bij ons aan boord, en onze handel ving op nieuws aan; doch het Opperhoofd was niet minder langwijdig in het verkoopen dan daags te voren: wij kochten ongeveer even zo vele vellen als den vorigen dag, en ook tot den zelfden prijs; en het was reeds zeven uur des avonds voor dat de handel was afgelopen.

Tegen den middag ging HAIWARD naar de zuider punt van den mond der *Sound* om middags hoogte te nemen; en hij bevond de N. Breedte van die punt te zijn 57° 44'. Daar wij wisten dat er nu in dezen omtrek geene vellen meer te bekomen waren, besloot de Kaptein om met de eerste goede gelegenheid te vertrekken, en nog dezen avond werd het schip gereed gemaakt om zee te kunnen kiezen.

Betreffende de inwoonderen van deze *Sound*, welke den naam van *Portlocks Baai* verkreeg, vonden wij de *Indianen*, met welke wij het laatste gehandeld hadden, en die van den Noord-West kant kwamen, veel meer geneigd tot stelen, dan een der andere stammen, welke ons hier bezochten. Het was in waarheid verbazend om te zien, met hoe veel gedulds een dief het gelukkige oogenblik kon staan afwachten, wanneer hij eenmaal iets in het oog gekregen had, 't welk hij dacht te stelen; en hoe geheim en behendig zij zich met den buit wisten wegt maken. Onder anderen liet een dezer knapen het oog vallen op des Kapteins schenkan, zijnde een zwarte lederen kruik, en had dezelve ook reeds onder zijn kleed, welk op de zelfde wijze gemaakt was als in *Prins Williams Sound*; maar ongelukkig was zij wel half vol bier, het welk er gedeeltelijk uitstortende, den dief in zijne oogmerken aan den dag bracht. Ja, niettegenstaande de Kaptein gestadig twee man in de kajuit bij zich had, om het oog op de omstanders te houden, terwijl hij zelf met anderen aan het handelen was, nam er echter een de kans waar om een houwer onder zijn kleed

1787.
Oogstmaand

kleet te steken, zonder ontdekt te worden voor dat hij zo het schip meende te verlaten. De Kaptein ontnam hem dien op het oogenblik en gaf er hem zakelijk mede op den rug, waarna hij hem van boord joeg. Met alle onze oplettendheid en waakzaamheid, vond een ander echter gelegenheid om uit een doos in de kajuit vier paar oude kousen en eenige andere dingen wegt nemen en er ongemerkt mede uit het schip te sluipen. Onze vrienden van den Oostkant waren veel eerlijker en ook geschikter om mede te handelen. Het kwam ons voor dat de inboorlingen, die zich in *Portlocks Baaij* en ten Oosten van dezelve ophielden zeer bang voor de eerstgemelden waren, want zij vielen ons zeer lastig om dezelve weg te jaagen en waren gansch niet op hun schik, zo lang dezelve bij ons aan boord waren. Het volk uit het Westen scheen ons ook veel woester en strijdbarer dan eenige van zijne naburen. De spraak verschilde een weinig van de anderen; maar het gezang en de muziek waren geheel verschillende; hoewel de booten, wapens en jachtgereedschappen genoegzaam de zelfde waren. Zij schijnen bij uitspek vadzig en morsig, waardoor zij natuurlijker wijze met allerhande ongedierte gekweld zijn, waar mede zij op de straksgemelde wijze te werk gaan. Overrokken van blazen gemaakt zijn bij hun niet in gebruik, maar zij maaken hunne kleederen van de vellen van land- en Zee-dieren op den zelfden trant als de ingezetenen van *Prins Williams-Sound*. Bij de mannen is het doorsnijden van de onderlip niet in gebruik; maar in hunne ooren hebben zij kleine gaatjens geboord, waarin zij kralen, schelpen en dergelijke tot sieraad dragen: door het kraakbeenige van de neus boren zij insgelijks een klein gat, waarin zij dikwijls een naalde of spijker staken, welke zij geruimd of ten geschenke gekregen hadden. Maar de vrouwen ontsierden zich op de vreemdste wijze, door eene insnijding in de onderlip te maken, waarin zij een ovaal stuk houts, aan beide zijden een weinig uitgehoud,

dra-

drag
duin
de
fied
zitte
gen
wen
welk
russe
zelve
waren
wij e
schot
de li
kin t
gansch
onaang
de gev
men,
hebben
opteleg
schijnt
versierz
jaar ou
door h
veertien
draad e
voor d
vrouwe
zij ver
het ove
nen; e
voor e
eens v
schijnt
flammen

1787.
Oogstmaand.

dragen. Dit zeldzame stuk houts is ongeveer een halven duim dik in den rand rondom uitgehold, ten einde het in de snede in de lip gestoken zijnde, de randen van de snede er in zouden sluiten en het zelve dus kunnen vastzitten. Deze stukken schijnen grooter en kleiner gedragen te worden, naar mate van den ouderdom der vrouwen, of mischien naar gelang van het getal der kinderen, welke zij ter waereld brachten. De zulke, die wij voor tusschen de dertig en veertig jaar aanzagen, droegen het zelve ter grootte van een klein theeschoteltyl, en die ouderen waren naar evenredigheid grooter. Onder anderen zagen wij een oude vrouw die er een droeg als een groot theeschoteltyl. De zwaarte van dit sieraad of bordeken drukt de lip zoodanig naar beneden, dat dezelve de gansche kin bedekt en de onderste tanden met het tandvlesch gansch en al bloot en zichtbaar zijn, het welk een zeer onaangenaam gezicht is. Wanneer zij eten, hebben zij de gewoonte om op eenmaal meer in den mond te nemen, dan zij kunnen doorslikken, doch dit gekaauwd hebbende, dient het lipstuk hun tot een bord om het opteleggen en bij gedeeltens er wederom afnemen. Het schijnt dat de vrouwen algemeen gewoon zijn dit houten versierzel in de onderlip te dragen. Als de kinderen twee jaar oud zijn, wordt de lip doorboord en een koperdraad door het gat gestoken, welk zij tot hun dertiende of veertiende jaar blijven dragen; als dan wordt het koperdraad er uit genomen en het houten sieraad ingevoegd, voor de eerste maal ter grootte van een knoop. De vrouwen hebben insgelijks gaten in de ooren, waarin zij versierzelen van kralen en andere dingen dragen. Voor het overige is hare dracht net even eens als die der mannen; en beide zijn zeer gesteld op lang hair, welk zij voor eene groote schoonheid houden. Bij het afsterven eens vriends snijden zij het echter vrij kort af, en dit schijnt de algemeene rouw te zijn bij alle de *Indiaansche* stammen. De vrouwen dragen het hair of achter over

1787.
Oogstmaand.

gevlochten of in een bos op de kruin van het hoofd zamengebonden; de mans of geheel los, of op de kruin gebonden. De wijze om het haar met vogeldons te poederen is alleen bij de mannen in gebruik: en de vrouwen zijn in het gemeen de haarkappers van hare echtgenooten, welk handwerk zij zeer zachtzinnig, en behendig wisten te oefenen.

De veelwijverij schieen onder hun geen plaats te hebben; ten minsten wij zagen er nimmer eenen, die meer dan één vrouw bij zich had, welke hij als de zijne aanmerkte. Op deze zijn zij zeer oplettend en behandelen dezelve met zeer veel liefde en tederheid: ook kan men hun niet erger beledigen, dan door zich te diep in hare gunst te willen wikkelen. Zij maken insgelijks veel werks van hunne kinderen, en betoonen dezelve groote tederheid. De vrouwen hebben de kostbaarheden of rijkdommen in hare bewaring, welk zij gemeenlijk in eene doos of korfje bij zich houden; gelijk zij ook altijd den toon geven aan de modes; 't welk bleek uit het plaatzen der versierzelen of door aan deze of geen aardigheid dien dag de voorkeur te geven. Het is bij dit volk ook niet in gebruik, gelijk bij de Zuidzee Eilanders, dat de mans en de vrouwen ieder afzonderlijk eten, of dat de vrouwen tot zekere spijzen bepaald zijn: maar mannen, vrouwen en kinderen zitten door elkander aan de maaltijd, welke voornamelijk uit allerhande soorten van visch bestaat, als *Zalm*, welken zij in den grootsten overvloed hebben, *Mosfelen* en velerhande andere schelpvischen, *Zee-Otters*, *Robben* en *Bruinvischen*, van welker spek zij zeer veel werks maken, gelijk van het vleesch van allerlei dieren, welke hun voorkomen. Wij konden niet merken, dat zij zich van gedroogden *Zalm*, tot voorraad voor den winter, voorzagen, en konden ook niet uitvinden, waarvan zij in dat strenge jaargetijd leefden; ten zij er in de nabijheid hunner winterwooningen eenige landdieren te vangen zijn, en zij, gelijk wij genegen wa-

war
in c
nen
gebr
in h
te w
De
aan c
en w
zeer
dolker
ligt v
dood
meer
gewee
nietsbe
hunne
tegen
zorge
ondern
Indie
en mor
zijn; z
genaam
ter dikv
optemer
om bra
meenlijk
maken,
hare klu
maakten
geschate
den ze
hout aar
waren z
oever d

waren te geloven, hun voornaamste voedsel in dien tijd in den binnensten bast der pijnboomen zochten. De tinnen of blikken ketels, welke zij van ons kregen, werden gebruikt om uit te drinken; en zij kookten hunnen kost in houten vaten, met gedurig heete steenen in het water te werpen.

1787.
Oogstmaand.

Deze menschen zijn van grootte en gestalte vrij gelijk aan de *Europeanen*. Het manvolk heeft een zeer woest en wreed uitzien, het welk met de kleeding hun een zeer heldhaftig aanzien geeft. Hunne wapenen bestaan in dolken en lange puntige spietzen. Zij worden ongemeen ligt verstoord en zouden er weinig om geven om iemand dood te slaan, van wien zij zich beledigd achten. Ik ben meer dan eens, zegt Kaptein PORTLOCK, op het punt geweest om dit lot te ondergaan, uit hoofde van eenige nietsbeduidende geschillen in den handel; ofschoon ik, hunne geartheid vrij wel kennende, zo veel mogelijk tegen hun op mijn hoede was en bij alle gelegenheden zorgde droeg, om wel gereed te zijn, ingevalle zij iets wilden ondernemen, hebbende altijd twee geladen pistolen voor mij.

Indien hunne vrouwen niet altijd zoo afgrijslijk vuil en morsig waren, zouden ze in geenen deele onbevallig zijn; zijnde hare trekken over het algemeen niet onaangenaam, en hare houding stemmig. Zij gaven ons echter dikwerf gelegenheid om hare zucht om te behagen op te merken, inzonderheid wanneer ons volk aan land was om brandhout te hebben. Zij plaatsten zich als dan gemeenlijk op een rij en begonnen te zingen en figuren te maken; zo lang ons volk aan den arbeid was. Indien hare kluchten onze Matrozen bevielen en aan het lagchen maakten, borsten zij aanstonds alle te gelijk in een luid geschater uit, en als de *Indianen* er niet bij waren, zouden ze ons volk de behulpzame hand leenen om het hout aantehalen en in de boot te brengen. Inzonderheid waren zij ons van grooten dienst om het hout van den oever door de branding in de boot te dragen, daar zij

1787.
Oogstmaand.

door geen kousen en schoenen belemmerd waren en ons volk zich als dan niet behoefde nat te maken. Maar wanneer de mans op het mat kwamen, terwijl ze zich dus gediensig betoonden, joegen dezelve haar terstond en zonder veel moeite weg. Bij dergelijke gelegenheden had de Kaptein de gewoonte om het volk kleine blinkende knoopjes mede te geven om die aan de vrouwen te vereeren, waar mede hare hoogmoed en eerzucht niet weinig gestreeld wierden. Eens de gelegenheid niet toelatende om de boot op den gewoonen tijd naar land te zenden en het volk, welk daar met hout te kappen bezig was, eten te brengen, noodigden de vrouwen het zelve naar hare woningen, welke ruim driehonderd roeden verder lagen, en onthaalden, of wilden het zelve althans onthalen, met alles wat hare armoedige hutten opleverden onder eene allervriendelijkste behandeling.

Hunne hutten zijn van ettelijke planken zamengefeld, welke zij met zich voeren, wanneer zij naar hun winterverblijf vertrekken. Het is onbegrijpelijk hoe zij met hunne gebrekkige gereedschappen deze planken weten te vervaardigen, daar zij er hebben van wel tien voeten lang, twee en een halven voet breed, en echter niet boven een duim dik.

Het land is zeer bergachtig en wel bedekt met Pijnboomen, welke er van eene verbazende zwaarte gevonden worden.

Hunne taal is ruw en onaangenaam om te hooren, wij geven er hier eene kleine proeve van, voor zoo verre het mogelijk was hunne klanken door onze spelling uittedrukken.

Häiseene,
Youtes,
Hätata,
Caw wout,
Hoetaa,
Caa congo,

reik mij over.
een Zee-Otter.
breng.
kralen.
ijzer.
een deken.

Een,

Een
Tou
A-
Con
Ono
Lah
Clac
Sulk
Clac
Tik
Nys
Tak
Ka-c
Claj
Tack
Nusk
Coo f
Ghede
Chée
ne
Zij
nen da
en vin
ge mar
ken, m
tamelijk
le we
te zien
WOODD
wen he
Arend
nevens
zaamhed
bood K
koopen

<i>Een,</i>	water.
<i>Tomes Gaatea,</i>	een jonge Zee-Otter.
<i>A-gua-goone,</i>	flecht.
<i>Cow-a-kana,</i>	gijzelaar of vriendschap.
<i>Onowska,</i>	een doos.
<i>Lala,</i>	de tong.
<i>Claake,</i>	bezien.
<i>Sulk,</i>	Marmotten of Hermelijnenvellen.
<i>Clacke,</i>	een.
<i>Tjike,</i>	twee.
<i>Nusk,</i>	drie.
<i>Takoon,</i>	vier.
<i>Ka-cheene,</i>	vijf.
<i>Claj-too-schoe,</i>	zes.
<i>Tack-a-too-schoe,</i>	zeven.
<i>Nusk-a-too-schoe,</i>	acht.
<i>Coo schuck,</i>	negen.
<i>Chéene caught,</i>	tien.
<i>Chéene caught ca-ka-chee-</i>	vijftien.
<i>ne,</i>	

1787.
Oogstmaand.

Zij hebben vele fraaijgheden onder hun, welke toonen dat het volk gansch niet ontbloot is van vernuft en vindingskracht. Onder anderen maken ze zeer aardige manden van twijg, waarin zij dikwerf hun eten koken, met er gloeiende steenen bij te doen. Zij hebben ramelijke denkbeelden van beeldhouwen; en op bijna alle werktuigen, welke zij gebruiken, is eenig ruw snijwerk te zien, het welk een of ander dier zal verbeelden. Toen woodcock bij hun was, vereerde eene van de vrouwen hem eene kam, welke zo gemaakt was, dat zij een Arend moest verbeelden; en waarvan de afteekening hier nevens te zien is. Maar vermits het eigenlijk geëfte zeldzaamheden waren, waarom het ons te doen was, verbod Kaptein PORTLOCK ten strengsten deze dingen te koopen, uit vreeze dat zo deze handel vrijfond, de in-

ge-

1787. gezetenen geene vellen meer zouden willen te koop brengen; vermits dezelve hun niet alleen nuttig, maar zelfs noodzaakelijk zijn om zich te kleeden, en deze andere dingen slechts de vruchten zijn van hunne ledige uren, en voor een groot gedeelte, door hunne vrouwen gemaakt worden.

Hier mede zullen wij nu afscheid nemen van onze *Indiaansche* Kooplieden en voor de laatste maal van de *Amerikaansche* Kust. De onschatbare waarde van hare pelterijen zal de vaart op dezelve steeds aan den gang houden; en wanneer deze eens op een vasten voet gebracht en er eene volkplanting gevestigd word, zal dezelve een zeer kostelijken en voordeeligen tak van Koophandel uitmaken. Ondertuschen zoude het voor de regering of voor de *Oost-Indische* Maatschappij eene gemakkelijke zaak zijn hier zulk eene volkplanting aanteleggen. Wegens de weinige talrijkheid der inboorlingen was dit in de eerste plaats zeer mogelijk; en daar de Maatschappij verplicht is om al de Thee van de *Chineezen* voor gereed geld te koopen, zouden de kosten van deze volkplanting bijna niet in aanmerking komen, maar voldoende zijn om alles te betalen wat uit *China* gehaald wordt. Een ander voordeel, welk hier van waarschijnlijk het gevolg zijn zoude, is het voornemen, welk zich een welbekend ondernemend man, gevormd heeft, om met behoorlijke aanmoediging van 's lands wegen, over land naar deze gewesten te reizen. Waar door de vraag omtrent den lang gezochten Noord-Westelijken doortocht eindelijk volledig zoude beslist worden, en wij eenig bericht krijgen van de inwendige gesteldheid des lands, waarvan wij tot hier toe niets weten. Eene gebeurtenis, naar welke ieder beminnaar van het vaderland behoort te wenschen; en schoon de onderneming, met alle bedenkelijke gevaren zoude verzeld gaan, wat is er dat de *Brijsche* stoutmoedigheid niet durft wagen.

oop bren-
naar zelfs
ze andere
ige uren,
uwen ge-

onze In-
l van de
van hare
den gang
voet ge-
, zal de-
van Koop-
or de re-
eene ge-
ing aante-
boorlingen
daar de
de *Chinee-*
rosten van
maar vol-
a gehaald
arschijnlijk
zich een
om met
over land
vraag om-
doortocht
wij eenig
des lands,
beurtenis,
d behoort
alle be-
er dat de

TIEN-

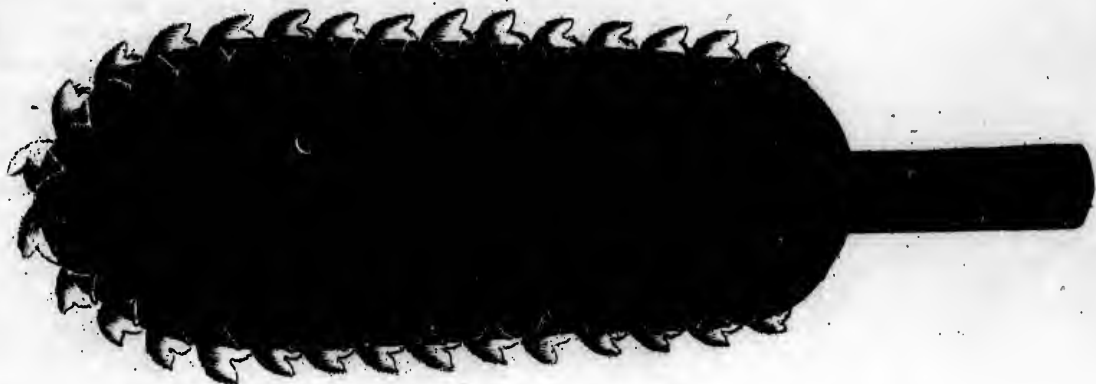
En Mas van

En

Een Mes van de Sandwich Eilanden.

Een Kam van de Kust van Amerika

van Achteren.

Een Lans van de Sandwich Eilanden.

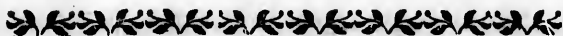
van Voren.

Een Mes van de Sandwich Eilanden.

Zochte
lande
Zij
len
BEN
Bald
straf
Eilan
Saijpa

Met
HAIJWA
om in
aan bod
het and
onder z
slappe v
wij het
Tegen
wanneer
nen vol
maar zie
terug.
Van
voer on
136° 24
en 26°
dekt zij
noorden
deeld ee
van den

TIENDE HOOFDSTUK.

Tocht van de Amerikaansche Kust naar de Sandwich-Eilanden. Verbijsf aan Owhijhee en verrichtingen aldaar. Zij krijgen te Atoui bericht van Kapl. DIXON. Zeilen naar Oneehow. Bezoek van den Koning en ABENOË. Verslag van het omkomen van Kapl. COOK. Baldadige Handewijze der Grooten. POOAREARE gestraft. Bericht voor Zeeyarenden omtrent de Sandwich-Eilanden. Tocht naar China; de Eilanden Tinian en Saijpan. Aankomst te Wampoa.

Met het aanbreken van den dag werd de Stuurman HAWWARD uitgezonden om te zien of de wind goed was om in zee te komen terwijl wij intusfchen ons tuianker aan boord haalden. Na zijne terugkomst ligteden wij het andere anker en raakten met eene frifche koelte onder zeil; doch in den mond van de *Sound* kregen wij flappe veranderlijke winden met eene sterke tij, zo dat wij het fchip door de floepen moesten laten boegzeeren. Tegen den middag echter liep de wind met de eb om, wanneer wij met gang naar buiten raakten. De *Indiënen* volgden ons met hunne booten op eenigen afstand; maar ziende dat wij in zee liepen keerden zij wederom terug.

Van dezen dag tot den 16 van Herfstmaand, weder-
voer ons niets meldings waardig. Toen waren wij op
136° 24' W. L. en vermits een klein eiland op 135° W. L.
en 26° 50' N. B. door een *Spaanschen* Zeeman zoude ont-
dekt zijn en wij ons des avonds vijf groote mijlen be-
noorden die breedte bevonden, werd het raadzaam geoor-
deeld een bijlegger te maken, doch met het aanbreken
van den dag was er nergens eenig land te zien.

Des

1787.
Oogstmaand.Herfstmaand
16

1787.
Herfstmaand

17

27

Des anderen daags zagen wij voor de eerste maal eene groote vlucht vliegende Visfchen en den volgenden dag ettelijke Keerkring Vogelen en *Bruinvisfchen*. Vervolgens zetteden wij onze reis ongehinderd voort tot den 27, wanneer zich des avonds het hooge land van *Owhijhee* W. Z. W. aan ons opdeed, en den volgenden morgen nog een mijl of zes van de wal zijnde, kwamen er reeds eene menigte kanoes bij ons, met de onderscheiden voortbrengzelen van het eiland, als Varkens, Gevogelte, Broodvrucht, Taro, Potatoes en Kokosnooten; van welke zij ons eenen ruimen voorraad aanbrachten: zijnde er zommigen die, niettegenstaande het onbestendige weder en de zware branding, drie en viermaal naar de wal roeiden om eene nieuwe lading te halen. Wij bleven dien dag tusfchen de vier en vijf mijlen van het land en kochten van 's morgens te zeven tot 's avonds te zeven, omtrent tweehonderd Varkens en Biggen en wel anderhalve last vruchten, als mede wel zoo veel biezen-touw en vischfpoeren dat men er anderhalf honderd vademen twee duims touw van zoude hebben kunnen maken. Het volk was zeer gemakkelijk om mede te handelen en wij kochten alles zeer goed koop. Alleen brachten zij ons maar zeer weinig zout, 't welk wij geloven aan dit eiland in geenen overvloed gevonden te worden; ten zij aan de Westzijde.

Den ganschen dag waren veertien man bezig geweest met het slachten en inzouten van Varkens en voor den avond hadden wij twee half aams vaten gevuld. Van eenige der grootste Varkens hadden wij het vel laten atnemen, welk wij zeer dienstig gevonden hadden om den onderkant der zeilen te beleggen. Om deze vellen te bewaren, leiden wij dezelve vierentwintig uur in de pekkel, waarna zij wierden te droogen gehangen. Na twee of drie dagen gehangen te hebben, bonden wij dezelve aan bosfen en op deze wijze bleven ze een geruimen tijd goed, mits nu en dan eens gelucht wordende.

Des

De
jen,
gen o
andere
zwem
dianer
er zie
Haaij
zij he
wij va
staat.
ster af
Den
derom
gienigh
avond
zeil gi
lotte ho
zo niet
hij deze
Met
wij ver
pen en
bleef fl
naar *M*
niets te
fchen is
in zijne
ter naau
te roeije
Den
zicht en
wij lang
te en k
eetwaren
volk dat

Des anderen daags vingen wij verscheiden groote *Haaijen*, en zagen met verbaasdheid hoe weinig de inboorlingen deze dieren schijnen te vrezen. Wij hebben onder anderen vijf of zes groote *Haaijen* om het schip zien zwemmen; terwijl er zich gewisfelijk wel honderd *Indianen*, mannen en vrouwen, in het water bevonden, die er zich geheel niet aan schenen te kreunen; gelijk de *Haaijen* hen ook nimmer zochten aantetasten, offchoon zij het voorgeworpen lokaas gretig inslokten. Weshalven wij vast stelden dat het volk bij ondervinding wist in staat te zijn om de aanvallen van dit verflindend monster aftekeeren, en daarop zijne veiligheid bouwde.

Den 30, gelijk ook den voorigen dag, hadden wij wederom eene menigte kanoes bij ons, welke toen de nieuwsgierigheid voldaan en de ladingen verkocht waren tegen den avond strandwaards keerden; wanneer wij naar *Atoui* onder zeil gingen, alwaar wij bericht van de *Koningin Charlotte* hoopten te vinden, ingevalle zij ons voor was; of zo niet, er een brief voor Kapt. DIXON te laten, indien hij deze plaats vervolgens mocht aandoen.

Met het aanbreeken van den volgenden morgen stonden wij verwonderd ons van eenige *Indianen* te hooren roepen en eene kanoë naar ons toe te zien komen. Zij bleef slechts eenige oogenblikken bij ons en keerde toen naar *Mowee* te rug, waar zij te huis hoorde, hebbende niets te koop gehad dan eenige lappen doek. Ondertuschen is het verbazend, hoe verre in zee dit volk zich in zijne ranke kanoes durft wagen: deze althans kon ter naauwernood de beide mannen houden, die er zaten te roeijen.

Den 3 kregen wij de Zuid punt van *Atoui* in het gezicht en loefden toen op naar *Wijmoa Baai*. Terwijl wij langs den wal voeren, kwam er eene menigte groote en kleine kanoes bij ons, die echter bijna geene eetwaren te koop brachten. Wij verstonden van het volk dat de Koning met de meeste voornamē lieden van het

1787.
Herfstmaand

30

Wijmaand.

3

T

Des

1787.
Herfstmaand

het eiland thans te *Oonehow* waren, en dat er voor hun vertrek, de *sabee* op de Varkens gelegd was, dus wij er geene konden bekomen. Zij gaven ons ook bericht dat de *Nootka* en de *Koningin Charlotte* aan het eiland gewerst waren. De *Nootka* had en niet ten anker gelegen, maar was naar *Oonehow* vertrokken en daar eenige dagen blijven liggen. Maar de *Koningin Charlotte* had het anker laten vallen in *Wijmoa Baai*, en aldaar twee dagen vertoefde; waarna zij vertrokken en Zuidwaard opgezeld was: hebbende Kapt. DIXON een brief voor ons aan *ABBENOGE* gegeven, welke in zijn huis te *Wijmoa* lag.

Vervolgens kwam er een jong mensch aan boord, zijnde een zoon van *ABBENOGE*, en *TAHIREE* genaamd, die ons berichtte, dat de brief in het huis onder *sabee* lag, en dat wij dien, gevolglijk, niet konden krijgen; ten zij *ABBENOGE* zelf kwam of last gaf om denzelven overtegeven. Hierop oordeelde Kapt. PORTLOCK dat het maar best zijn zoude naar *Oonehow* te zeilen en aldaar voorraad van *Tams* optedoen, terwijl de brief door een bode gehaald wierd. Gevolglijk gingen wij nog voor den middag derwaards onder zeil, in gezelschap van *TAHIREE*, *ABBENOGE'S* zoon, en nog een paar andere lieden, die ons onder weg verhaalden, dat er tusfchen hun en de *Nootka* cenig vershil was gesezen, en dat *TIJANA*, een der voornaamste Opperhoofden van *Akui*, met de *Nootka* was medegegaan.

4 Des anderendaags 's avonds, kwamen wij op den afstand van vier of vijf mijlen voor *Oonehow* ten anker, op twee en zestig vadem; zijnde her veiliger op zulk eene diepte hier het anker te werpen, dan dichter onder den wal gevaar te loopen van op een slechten ankergrond te raken. Voor den nacht kwamen er geene kanoes bij ons; doch den anderen morgen te negen uur twee, van welke wij een deel *Tams* te oogenbliklijk gebruik kochten. Het volk berichtte ons dat *ABBENOGE*

met

met d
komen
eene
LOCK
nog w
om w
opdaag
Koning
en zij
ABBE
brief v
op dat
kwam,
Daar
zouden
daarin
stonds
wij ree
inboorlk
Onze
hadden
zien de
was; r
van de
zelve,
loren
en ver
voorhiel
begon
greep d
konde
waar h
keerde,
had mo
Onze
veer een

met den Koning en zijn gevolg weldra bij ons zouden komen. Onderusschen werd het middag, zonder dat wij eene enkele kanoe vernamen. Westhalven Kapo PORTLOCK de sloepen naar den wal zond om te zien of zij nog wat *Tams* konden bekomen; van voornemen zijde om wegtezeilen, inslen **ABBENOË** voor den avond niet opdaagde. Hij kwam echter na den middag met den Koning en de voornaamste lieden van *Atoni* en *Onetov* en zij brachten overvloed van *Tams* en Potatbes mede. **ABBENOË** verzekerde ons dat hij aanstonds om den brief van Kapo DIXON zoude zenden, en stond er sterk op dat wij zo lang zouden vertoeven, tot de bode terug kwam, het welk niet boven zesendertig uur kon duren. Daar het zich nu liet aanzien dat wij hier *Tams* genoeg zouden kunnen opdoen, beiloot Kapo PORTLOCK hem daarin genoege te geven, en **ABBENOË** deed toen aanstonds eene kanoe met den bode vertrekken; terwijl wij reeds druk bezig waren met *Tams* en water van de Inboorlingen te koop.

Onze sloepen kwamen tegen den avond terug, doch hadden niet bijster veel *Tams* opgedaan. **ABBENOË** ziende dat een van het volk, welk aan land geweest was, maar eene schoen aan den voet had, vrieg wat er van de andere geworden was, en vernemende dat hij dezelfde, bij het intreden van de boot, in de branding verloren had, wilde hij dezelve aanstonds gaan opzoeken en verzocht hem de plaats aantewijzen. Of wij hem voorhielden dat het hard woeij en ook feeds duister begon te worden, het kon alles niets helpen. Hij begreep dat eene schoen van weinig of geen dienst zijn konde en roeide dus met eene kanoe naar den oever; waar hij binnen het uur, met schoen en gesp, terug keerde, zeer verheugd zijnde dat hij in zijne onderneming had mogen slagen.

Onze oude vriend verhaalde ons dat de *Noorka* ongeveer een maand geleden van hier was weggezeild, en dat

1787.
Wijnmaand.

de *Koningin Charlotte* voor achttien of twintig dagen *Atoui* verlaten had. Wij verstonden insgelijks van hem dat de *Nootka* gansch niet in vriendschap vertrokken was, maar op hun geschoten had, zonder echter iemand te kwetzen: doch met Kapt. DIXON waren zij als zeer goede vrienden gescheiden. Ook bevestigde hij het bericht van TYAANAS vertrek met de *Nootka*.

6 Den volgenden dag ontving Kapt. PORTLOCK, uit handen van een der Opperhoofden, een brief van den Opperstuurman der *Nootka*, meldende dat zij den 5 der vorige maand van dit eiland vertrokken waren en een anker in *Tams Baai* verloren hadden, hebbende de inboorlingen; zo zij onderstelden, de kabel aan stukken gesneden; doch wij schreven dit veeleer aan de rotzen toe. Er waren nog meer brieven van de *Nootka* voor zommigen van ons volk; mede met het bericht van het verliezen van het anker te *Nowee* en van eene zware dregge ergens elders.

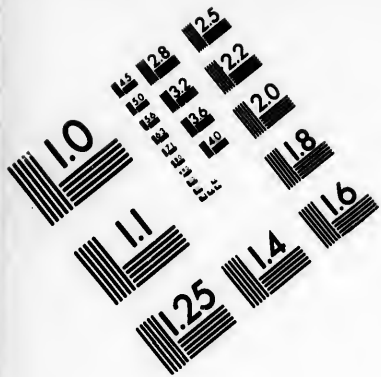
7 Wij kregen dezen dag onzen voorraad van *Tams* en water aan boord, en des anderendaags morgens kwam de bode met den brief van Kapt. DIXON van *Atoui* terug. Deze was gedagteekend van den 18 der vorige maand, en vermeldde dat hij den 9 van Oogstmaand de *Amerikaansche* kust verlaten had, met vijftienhonderd vellen en al het volk in goeden welstand; hebbende nog eenige andere schepen op de kust ontmoet. Hier op liet Kapt. PORTLOCK terstond het anker ligten, schreef intusschen een brief aan Kapt. COLNETT OF DUNCAN of eenig ander Bevelhebber tot de Maatschappij van *Koning Georges Sound* behoorende, en gaf dien aan ABBE-MOOE ter bezorging; waarna wij met den middag van het eiland *Oneehow* onder zeil gingen.

Wij verlieten nu voor de laatste maal deze eilanden; doch moeten onze vrienden aldaar het recht laten wedervaren van er bijtevoegen, dat wij hen altijd vriendelijk en gediensfig gevonden hebben. Bij ons vertrek van

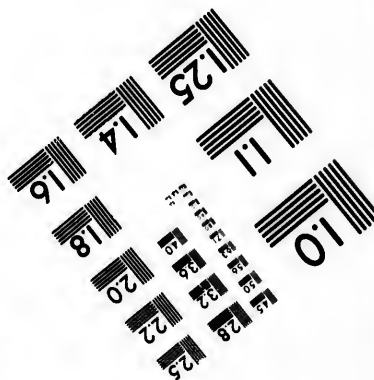
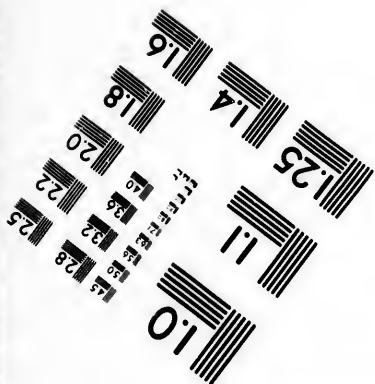
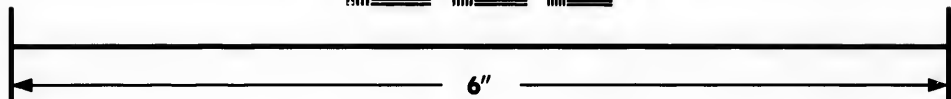
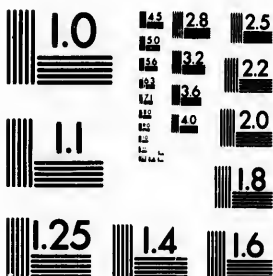
van C
BOOAI
genome
Grooten
PORT
NA, c
sneuvele
en vrie
vraag
eenigen
eindelijk
der gev
gers de
RAANE
en voor
ook ev
dezen s
dwingen
laatste o
vriend g
met een
neen, m
waarmed
dat de
keek ver
een baj
een derg
heel niet
lijke baj
bij ruilin
ombrenge
zijn, ver
haalde o
te volks
storven v
slechts v

van *Owhijhee* hadden wij een man van aanzien, **TABOOARAANEE** genaamd van daar met ons naar *Oncehow* ^{1787.} *Wijamaand*. genomen, alwaar hij van den Koning en de voornaamste Grooten met groot genoegen ontvangen wierd. **KAPT. PORTLOCK** vond hem zeer sterk gelijkende op **KANEENA**, die bij het omkomen van **KAPT. COOK** insgelijks sneuvelde, doch zich altijd zeer vriendelijk gedragen had; en vrieg hem daarom, of hij **KANEENA** kende. Deze vraag kwam hem onverwacht voor en hij scheen zich eenigen tijd te bedenken, wat hij er op zoude antwoorden: eindelijk gaf hij ons te kennen dat **KANEENA** zijn broeder geweest was, 't welk ook geen twijffel leed, wegens de groote gelijkenis der wezenstrekken. **TABOOARAANEE** is een welgemaakt opgeschoten fraaj mensch, en voor zoo verre wij over hem konden oordeelen, ook even geschikt als zijn ongelukkige broeder. Van dezen sprekende, kon hij zijne tranen bezwaarlijk bedwingen en hij verzekerde ons, dat dezelve, tot het laatste oogenblik des levens, onze oprechte en getrouwe vriend gebleven was. Wij vriegden hem of Kaptein **COOK** met eene *paha* was omgebracht; en hij zeide ons van neen, maar dat hij geveld was met een ander geweer, waarmede hij tusfchen de fchouderen gestoken was, zo dat de punt bij de borst weder was uitgekomen. Hij keek vervolgens overal in de kajuit rond, en toen hij een bajonet vond, verzekerde hij ons dat de *Orono* met een dergelijk geweer gekwetst wierd. Ook is dit geheel niet onwaarschijnlijk, vermits de inboorlingen ettelijke bajonetten van de fchepen gekregen hadden, zo bij ruiling als met stelen; en daar hij ons zeide bij het ombrengen van Kaptein **COOK** tegenwoordig geweest te zijn, verdiende hij zekerlijk geloofd te worden. Hij verhaalde ons dat er door ons fchieten eene groote menigte volks getroffen was en dat de gekwetsten meestal gestorven waren, en althans geene anderen hersteld, dan die fishts vleeschwonden bekomen hadden. Hij voegde er

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

18
20
22
25

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25

1787.
Wijmansand.

bij, dat de tegenwoordige Koning COMA-AAMAA-A en andere hoofden te angstig geweest waren om bij ons aanboord te komen, uit vrees dat wij den dood onzer landlieden mochten wreken. Voorts berichtte hij ons dat PARKEA het voornaamste Opperhoofd was in den omtrek van *Karakakoo-Baai* en thans in groote achtting. Hij bevestigde insgelijks het bericht dat de oude Koning TEA EKOOO zijn eigen dood gestorven was, en door zijnen sjaastbestaanden COMA-AAMAA-A was opgevolgd, zijnde van zijne onderzaten zeer betreurd. Eindelijk deed hij ons een verhaal van twee schepen, welke in *Karakakoo-Baai* geweest en er vijf dagen gelegen hadden. Naar zijn zeggen, waren het *Britsche* schepen geweest, welke vijftien vrouwen en acht kinderen aan boord hadden, en wel naar zijne beschrijving *Europefsch*. Dit verhaal bevreesde ons zeer, en daar wij wel wisten dat dit volk zeer goed in staat is om vertellingen te verzinnen, sloegen wij er juist niet veel geloof aan, ten minsten wat die vrouwen en kinderen aanging: het overige kon waar zijn, ofschoon eene onwaarschijnlijke omstandigheid het gansche verhaal twijfelachtig en verdacht maakte. Maar hoewel er onder deze menschen eene vrij algemeene neiging schijnt te heerschen om vertellingen te versieren en zamenstellen, met oogmerk om te behagen en te verplichten; is er echter eene andere hoedanigheid, welke bij hun boven alle andere uitsteekt en zich onfeilbaar vertoont bij allen die maar eenige maat van macht of gezag bezitten, of uit eenigerhanden hoofde tot hooger staat, dan hunne overige landgenooten verheven zijn. Want trotsheid, baldadigheid en gulzigheid zijn de kenmerkende eigenschappen, waardoor de lager klasse geleerd wordt hen te vreezen en met ontzag en onderwerping hunne bevelen te gehoorzamen, hoe strijdig ook met derzelve rust, belang of veiligheid: in zoo verre, dat wij eens een voornaam Opperhoofd te *Wahoo* in zijne kanoe bij het schip zagen zitten, die zelf

zelf m
armen
eilands
misch
jonge
telijke
verko
nighed
onfcha
en wre
zwo
stuk a
deze o
er over
zulks v
Op we
verder
tewerke
nen ver
gevolge
vinden,
ze in o
aantoon
zijn eer
door b
roopt v
Onde
ons vor
zich he
nog we
mer ge
cu zich
daarop
ne gele
leopen:
aan bo

zelf niets te koop bracht, maar het oog hield op een armen drommel, die misschien van het andere einde des eilands was komen roeijen, met zijn gansche gezin en misschien met al zijn hebben en houden; als een paar jonge Varkens, een weinig Pisang, gemaakt doek en er telijke Broodvruchten. Zo dra deze zijne kleine lading verkocht en daar voor eenige stukjes ijzer en andere kleinnigheden, (doch voor hun, inzonderheid het ijzer, van onschatbare waarde) bekomen had, sprong het inhulige en wreedaartige Opperhoofd uit de kanoe in het water, zwom naar dezen man toe en eischte hem stuk voor stuk alles af wat hij hem had zien ontvangen, 't welk deze ook terstond overgaf. Kaptein PORTLOCK sprak er over met den Koning, die hem te verstaan gaf dat zulks volgens hunne vastgestelde gewoonten gewettigd was. Op welk antwoord de Kaptein beducht werd, dat alle verder poogen om iets ten voordeele van dien man uit te werken misschien het lot des onderdrukten zoude kunnen verzwaren en voor denzelfden van ergen en ernstiger gevolgen worden; alsmede dat men zich gebelgd mochte vinden, wanneer hij de geschiktheid hunner regeeringswijze in twijfel trok of derzelver onbillijkheid zoude willen aantoonen. Weshalven hij het gesprek elders wendde en zijn eerste opzet liet varen; ofschoon hij zich daartoe door het sterkste gevoel van medelijden en deernis geroept vond.

Onder de verschillende ontmoetingen, welke wij bij ons vorige verblijf te *Atoas* opteekenden, zal de lezer zich het geval van des Konings bode, *POOAKRANE*, nog wel weten te herinneren, die een oud Opperhoofd met geweld tot het aanwijzen zijner schatten noodzaakten zich dezelve vervolgens toeigende. Door ons kort daarop gevolgde vertrek van het eiland hadden wij geen gelegenheid om te vernemen hoe die zaak was afgeleopen; maar zodra *ABBENOOR* nu te *Orrellow* bij ons aan boord kwam, verkondte hij dat *TAAAS* het geval

1787.
Wijmanid.

vers

1787.
Wijnmaand.

vernomen hebbende zoo toornig op den bode geworfen was, dat hij aanstonds bevolen had om denzelven, schoon anderszins eenen zijner gunstelingen, wegens de plundering en de wreede behandeling van denouden man, zonder uitstel ter dood te brengen; en dat het Opperhoofd NAMAATEERAE, van wiens moed en behendigheid wij reeds een staaltje gegeven hebben, dit bevel had uitgevoerd. Hij had den misdadigen in een vlek niet verre van *Wijmoa* aangetroffen, alwaar hij denzelven met eene *pahoa* aanviel en naar eenigen tegenstand om het leven bracht. De bode had bij toeval insgelijks eene *pahoa* bij zich, doch hij was zo weinig tegen den krijgsman opgewassen, dat hem dit geweer van geen nut geweest was.

Uit deze beide voorvallen schijnt men te mogen opmaken, dat schoon het gemeene volk van zijn meerder naar welgevallen geplunderd wordt, de voornamen lieden echter niet ongestraft elkander mogen aanranden en berouwen.

Wij onthouden ons van eene breeder beschrijving van de inboorlingen dezer eilanden, ten aanzien van derzelve personen, huizen, kanoes, burgerlijke, krijs en godsdienstige gewoonten, als zijnde daaromtrent een vollediger verslag door de Kapteins COOK en KING gegeven. Alleen voegen wij ten dienste van hun die deze eilanden om water en ververschingen zullen willen aandoen, en deze raadgeving bij: dat zij wel zullen doen om op het eiland *Owhijhee* een weinig bezuiden de Oostelijke punt aantehouden en den Zuidkant langs te loopen, alwaar geenerhande gevaar is, dan 't welk zich van zelf opdoet, en een genoegzaame toevoer van Varkens en groente voor dagelijks gebruik te bekomen is. Vervolgens de Zuidelijke punt omloopende, is er zout te krijgen, en bij het naderen van *Karakakooa Baai* overvloed van schoone Varkens, Broodvrucht, Patatoes, Taro, Ziekriet en Kokosnooten; ook willen de inboorlingen water genoeg aanbrengen, doch men moet toezien dat zij geen

geen
ter vu
is het
de luc
ter vla
hebben
Van
nai te
van M
den na
dient r
hoo te
Baai t
denkt
boeijen.
en wat
dat me
halen.
slag van
door h
nut kun
Baai, e
veel ge
te beko
Wij
Slachtma
gifsende
de kaar
N. W.
nacht m
weder
den dag
beurde
nian en
Op d
beesten

geen bedrog plegen en hunne kalabassen met zout wa-
ter vullen gelijk ons volk gebeurde. Op deze hoogte
is het ook recht geschikt om Varkens intezouten, zijnde
de lucht hier frisch en onbelemmerd, en tevens het wa-
ter vlak en stil, waar door de kanoes goede gelegenheid
hebben om zout en Varkens aantebrengeu.

Van hier is het raadzaam op het Westeinde van *Ra-
nai* te sturen, en van daar rechtstreeks op de West punt
van *Morotoi*, ten Noorden van welke men bij invallen-
den nacht veiligen ankergrond vindt. Dit eiland verlatende
dicht men regelrecht naar den Zuid-Oost hoek van *Woa-
hoo* te stevenen en dien omzeilende, in *Koning Georges
Baai* ten anker te komen; doch zo men er eenigen tijd
denkt te blijven, doet men wel om de kabels opte-
boeijen. Ook doet men veel beter om zich hier hout
en water door de inboorlingen te laten aanbrengen, dan
dat men hetzelfde met zijn eigen volk van land doet
halen. Voorts wijzen wij den zeevarenden tot het ver-
slag van ons tweede verblijf aan deze eilanden; welke
door hunne ligging en voortbrengzelen van uitstekend
nut kunnen zijn voor de nieuwe volkplanting in *Botanij-
Baai*, en der regeering in het stuk van levensmiddelen
veel gelds besparen; als welke hier met weinige kosten
te bekomen zijn.

Wij vervolgden onze reis naar *China* tot den 4 van
Slachtmaand, zonder eenige bijzondere ontmoetingen. Toen
gissende dat het eiland *Tinian*, volgens de ligging op
de kaart van Kapt. COOK een groote tachtig mijlen
N. W. van ons was; lieten wij het den ganschen
nacht met eene stevige koelte uit het N. O. en helder
weder er op aan loopen, in hope van hetzelfde met
den dag in het gezicht te krijgen; gelijk ons ook ge-
beurde en wij reeds dien zelfden morgen tusschen *Ti-
nian* en *Saijpan* doorzeilden.

Op de vlakten van *Tinian* zagen wij een aantal witte
beesten weiden, welke wij onderfelden de witte runde-

1787.
Wijnmaand.

Slachtmaand

4

1787.
Slachtaand

ren te zijn, waarvan Lord ANSON zegt, zulk eenen overvloed op dit eiland gevonden te hebben. Maar op *Saijpan* konden wij geenerhande vee bespeuren, schoon wij er slechts eene halve mijl af waren. Deze beide eilanden hadden voorts een onbeschrijflijk schoon aanzien, wegens de ontzachlijke menigte van Kokos- en andere boomen, en wij konden deze fraaije eilanden niet voorbijzeilen op zulk eenen geringen afstand zonder eene sterke begeerte naar de ververschingen, welken zij ons in zulk eenen grooten overvloed konden verschaffen, inzonderheid versch rundvleesch en vruchten van een aangenaam zuur, welke wij geen van beide in twee jaren geproefd hadden. Maar vermits wij alle, door Gods goedheid, frisch en gezond waren, noch eenige verkwikking noodig hadden en de wind zeer goed en voordelig was, oordeelde Kapr. PORTLOCK het raadzamer de reis naar *China* voortzetten zonder zich ophouden; en het strekt aan het scheepsvolk der *Koning George* tot eer dat er, bij deze aanloklijke gelegenheid, zomin als bij eenige andere, geen gemor gehoord, noch een misnoegd gelaat gezien wierd.

Den 15 kwamen wij bij de beide eilanden: *Botel Tabago Xima*, liggende op $21^{\circ} 52' N. B.$ en $238^{\circ} 35' W. L.$ ten naasten bij Noord en Zuid van elkander met een goeden doortocht tuschen beiden ter breedte van twee of drie mijlen. Aan den Zuid-West kant van het grootste eiland schein het land zich binnenwaards te krommen en eene goede Baai te maken, wel gedekt tegen de Noord-Oostelijke winden. Ook zagen wij er eenig hout, doch laag en dun. De Westzijde had een zeer groen en verruklijk aanzien en op vele plaatsen groote beteelde plekken, gelijk er ook langs den oever een aantal vlekken van aanmerkelijke grootte gevonden wierden.

Wij deden geene moeite om opteloeven en ten anker te komen, maar vervolgden onzen koers naar

For-

Formosa
gen en
Den
rondom
en de
namen
aantehou
waards
Ook ha
te zien t
tig dolla
den 21
Wij v
vlag, zij
ken en
men alge
waar me
krijgen.

De slo
met een
zijne beh
te *Wamp*
het Vader
tweehonde
groenten
eenen loc
Wij vo
genoegen
wiens wed
de Hoofd

Formosa, welk wij voor den avond in het gezicht kregen en den volgenden dag voorbijstevenden.

1787.
Slachtmaand

Den 18 met het aanbreken van den dag zagen wij rondom ons eene menigte *Chineesche* Vischers of Jonken, en de kust in het verschiet. Omstreeks negen uur vernamen wij een *Chineesch* vaartuig, welk op ons scheen aantehouden, weshalven wij bijdraaiden en de sloep derwaards zonden, in hope van eenen loots te bekomen. Ook hadden wij het genoegen haar weldra met eenen te zien terugkeeren, die aannam om het schip voor vijftig dollars naar *Macao* te brengen; op welke reede wij den 21 ten anker kwamen.

18

Wij vonden hier twee groote schepen onder *Fransche* vlag, zijnde het eene een fregat van tweeëndertig stukken en het andere een gewapend voorraadschip; welke men algemeen onderstelde naar *Formosa* bestemd te zijn, waar men meende dat de *Franschen* zochten voet te krijgen.

De sloep naar de wal gezonden zijnde kwam terug met een brief van Kapt. DIXON, houdende bericht van zijne behouden aankomst in *China*, en van zijn verblijf te *Wampoa*, alwaar de beide schepen de lading naar het Vaderland zouden innemen. Zij bracht ons insgelijks tweehonderd en vijftig ponden versch rundvleesch en groenten mede, en vertrok toen weder naar de wal om eenen loots voor onzen tocht naar *Wampoa* te halen.

Wij volbrachten denzelfden op den 25, en hadden het genoegen Kapt. DIXON bij ons aan boord te zien, van wiens wedervaren zedert onze scheiding de twee volgende Hoofdstukken het verhaal opleveren.

welk in den mond van de Baai scheen te vischen. Na 1787.
verloop van een paar uren keerde de Onderstuurman Bloelmaand
terug met bericht dat hij eene uitmuntende Haven ge-
vonden en ook een aantal menschen gezien had: wes-
halven ook aanstonds de jol werd uitgezet om wegens
de stilte het schip in de Baai te boegzeeren. Wij kon-
den echter wegens den sterken stroom niet vorderen; maar
vonden ons genoodzaakt het werpanker uittebrengen en
ons naar binnen te winden. Terwijl wij hier mede be-
zig waren, kwamen ons ettelijke kanoes op zijde, en wij
riepen het volk eenige woorden toe, welke in *Prins
Williams-Sound* in gebruik waren; doch zij hadden geene
nerhand denkbeeld van derzelve meening. Het was ook
reeds op het eerste gezicht blijkbaar, dat deze menschen
van eene gansch andere natie waren; voornamelijk uit
het maakzel der kanoes welke geheel van hout en vrij niet
gewerkt waren, en wel wat naar onze sloepen zweemden.

Den volgenden morgen zagen wij een aantal inboor-
lingen aan het strand; welke ons wenkten om aan wal
te komen; en wij bespeurden ook rook achter eenige
Pijnboomen; waarop Kapr. DRXON met de sloep der-
waards ging om de plaats optenemen, in verwachting
dat de inboorlingen daar hunne wooningen zouden heb-
ben, en met oogmerk om, zo er eene goede anker-
plaats was, liever daar te gaan liggen, dan achter eenen
lagen uithoek aan de Noordzijde, welke plaats de On-
derstuurman had uitgekipt. Hij vond er ook eenige hut-
ten voor een kortstondig verblijf bestemd; doch de plaats
niet geschikt om te ankeren; zo dat wij de Baai Noord-
waard opliepen en aldaar ten anker kwamen, binnen een
pistoolschoot van den wal en dicht bij twee hutten der
Indiaanen, geheel omringd van lage vlakke Eilanden
waarop geene sneeuw meer te zien was, en voor allen
wind en weder volkomen gedekt.

De inboorlingen schenen blijde met onze komst en
er kwamen met ter haast velen bij ons op zijde. Zij

1787. **Blootmaand.** begrepen ook wel dra wat wij verlangden en een oud man bracht ons tien uitmuntende Zee-Otter vellen; te welk ons goede verwachting op eenen rijken handel gaf, te meer daar wij hier geene kralen, of sieraden of eenige ijzeren werktuigen zagen, en dus moesten besluiten, dat hier voor ons geene andere handelaren geweest waren. Maar onze hoop was op een zandgrond gebouwd; want bij nader kennismaking met onze naburen, vertoonden zij ons eene menigte kralen en dezelfde soort van messen en spietzen, als wij in *Prins Williams Sound* gevonden hadden, en behalven de voornoemde vellen brachten zij ons niet veel bijzonders te koop.

Dewijl echter door de menigte kleine Eilanden, welke ons omringden, verschillende kreeken en Baaijen gevormd wierden, ging **Kapt. DIXON** dezelve onderzoeken in de onderstelling dat deze *Sound* wel meerder inwoonderen zoude bevatten, dan wij tot hier toe vernomen hadden; waartoe hij eenen der *Indianen*, die dikwerf bij ons aan boord geweest was, en een vrij schrandere mensch scheen, als gids met zich in de sloep nam. Dan de uitkomst beantwoordde in geenen deele aan zijn verwachting. Hij vond wel verscheiden hutten, hier en daar verspreid, maar meestal bewoond door menschen, die reeds bij ons geweest waren en geen enkel vel van eenige waarde meer bezaten.

Ons geluk ter dezer plaats was dus veel geringer, dan wij uit de goede ligging en de eerste vertooning der inboorlingen met reden konden verwachten. Ondertusfchen bleek de armoede van dit volk ons niet eer, dan tien dagen na dat wij hier gelegen hadden, uit hoofde van deszelfs langdradige wijze van handelen. Zomwijlen kwamen er vier of zes menschen in eene kanoe ons op zijde liggen en draalden misfchien een uur, eer zij te kennen gaven dat zij iets te verkoopen hadden; vervolgens poogden zij ons door veel beduidende gebaarden te doen begrijpen dat zij iets van waarde verhandelen wilden,

den, e
den, v
Wannee
veel ov
meestal
dan hie
getroffer
het koo
der tusfch
tand ter
zij ons
vonden
hadden,
fchap op
eersten t
Port A
Baai, lig
hoe wijd
len. Zij
als de m
ten: Noor
hoog ber
met sneeu
der vaste
als het o
dekt: met
soorten; h
ken geme
pen, maar
ven te on
zacht en o
graden.
Wij von
gelen, doo
als op het
gemaklijker

den, en begeerden te zien wat wij er voor geven zouden, voor dat zij hunne waar te voorschijn brachten. Wanneer hun dit niet gelukte, kwamen zij eindelijk, na veel overlegs, met hunne goederen voor den dag, zijnde meestal stukken en brokken van oude vellen, en zelfs dan hield het nog lang aan, voor en al eer de koop getroffen was: zo dat er dikwijls een gansche dag aan het koopen van eenige kleinigheden besteed wierd. Onderuschen onderwierpen wij ons met geduld aan deze tand tergende handelwijze der inboorlingen in hoop dat zij ons wat beters zouden brengen; doch toen wij bevonden dat zij genoegzaam alles van hun lijf verkocht hadden, en er zich geene waarschijnlijkheid van beterschap opdeed, besloot Kapt. DIXON deze plaats ten eersten te verlaten.

Port Mulgrave, want dus noemde Kapt. DIXON deze Baai, ligt op $59^{\circ} 33'$ N. B. en 14° W. L.; maar hoe wijd de *Sound* zich uistrekt kunnen wij niet bepalen. Zij bevat een aantal kleine en lage Eilanden; en als de mist bij tuschenpoozen opklaarde, konden wij ten Noorden en ten Westen, op een uur of tien afstand, hoog bergachtig land ontdekken, 't welk nog geheel met sneeuw bedekt was en van ons voor een gedeelte der vaste kust gehouden wierd. De Eilanden, zo wel als het overige van de kust, waren gansch en gaar bedekt met Pijnboomen van twee of drie verschillende soorten; hier en daar met hazelaar en verschillende struiken gemengd. Onderscheidene heesters begonnen uittelopen, maar waren niet ver genoeg gevorderd, om dezelve te onderscheiden. Het weder was echter tamelijk zacht en de gemiddelde hoogte van de thermometer 46 graden.

Wij vonden hier insgelijks wilde Ganzen en Eendvogelen, doch op verre na in geene zo groote menigte als op het Eiland *Montague*, maar daarentegen was er gemaklijker bij te komen. Weshalven Kapt. DIXON er dik-

1787.
Bloedmaand.

dikwijls eenigen ging schieten, en ons daar door niet alleen eene smakelijke schotel verschafte, maar bovendien de Inboorlingen zulke hooge denkbeelden van de uitwerking van het schietgeweer inboezemde, dat zij zich altijd vreedzaam gedroegen en ons nimmer eenig letzel poogden toetebrengeu.

Het getal der inwooneren van deze gansche *Sound* ging naar onze rekening niet boven de zeventig, met inbegrip van vrouwen en kinderen. Zij waren in het algemeen van middelbare lengte, kloek en welgemaakt van leden; maar ook gelijk de overige bewooneren van deze kust, er zeer opgesteld hunne aangezichten met verschillende kleuren te schilderen, zo dat men hunne natuurlijke verw niet gemakkelijk kon onderkennen. Eene vrouw echter liet zich, door ons verzoek met een klein geschenk gepaard, overhalen om haar gelaat en handen schoon aftewaschen; waar door haar voorkomen eene verbazende verandering onderging. Zij zag er thans zo frisch uit als een *Engelsch* mellemisje en de gezonde bloes van haare wangen stak waarlijk fraai af bij den blanken hals. Zij had zwarte slonkerende oogen en fraai gebogen wenkbrauwen van dezelfde kleur; en het vel van haar voorhoofd was zoo fijn en blank dat er de kleinste adertakjens doorschenen. Kortom men zoude haar in *Engeland* niet lelijk gekeurd hebben. Maar al de regelmatigheid harer trekken was vernietigd door het mislijke sieraad in de onderlip, welke wij te voren nimmer gezien hadden, doch het welk door de *Koning George* ook in *Portlocks-Haven* in gebruik gevonden wierd en bij het verslag van deze plaats beschreven is. Dit zeldzame houten sieraad, werd hier ter plaatze ook alleen van de vrouwen gedragen en scheen als een blijk van aanzien beschouwd te worden; daar zelfs niet alle vrouwen het zelve droegen, maar alleen die, welke wat meer dan de overige schenen.

De

De
Sound
lijk om
Amsou
hoofd,
wij kon
wegens.
aart der
Hunne
men zie
staken,
grond ge
maken c
wordt op
sneeuw
ten en
re geven
gelaten.
Het bi
derij van
hoek zijn
neergefme
Visch, st
wijl het
elende,
schijnt dit
mischien
ziel, dan
heerscher
De voo
zer *India*
is denkelij
ke plaats.
dat de jac
woord aar
brengt de

1787.
Bloelmaand,

De taal is hier geheel anders dan in *Prins Williams-Sound* of *Cooks-Rivier* en schijnt woest, hard en moeilijk om uitte spreken. Wij hoorden dikwijls het woord *Amsou* gebruiken in de beteekenis van Vriend of Opperhoofd, en het volk konde tot den stoet tellen; maar wij konden geene meerder voorbeelden machtig worden; wegens de weinige spraakzaamheid en den ongezelligen aart dezer menschen.

Hunne wooningen zijn de elendigste hutten, welke men zich met mogelijkheid kan voorstellen. Ettelijke staken, zonder de minste orde of regelmatigheid in den grond gestoken, en met losse planken bekleed en gedekt, maken de gansche hut uit; welke met zo weinige zorg wordt opgebouwd dat zij niet toereikend is om hen voor sneeuw of regen te beschutten; ofschoon de talrijke reetken scheuren dienstig zijn om den rook doortocht te geven; voor welken geene bijzondere opening is losgelaten.

Het binnenste dezer huizen vertoont de volledigste schilderij van onreinheid en vadzige luiheid. In den eenen hoek zijn de botten en het overschot van elken maaltijd neergefmeten; en in eenen anderen liggen hoopen van Visch, stinkend Vleesch, Vet, Traan en dergelijke; terwijl het geheel een blijk oplevert van de verregaande elende, waarin menschen kunnen leven. Met dit alles schijnt dit volk wel te vreden met zijnen staat en geniet mischien een hooger maat van geluk en kalmte van ziel, dan onder het gouden dak van den onbepaaldsten heerscher te vinden is.

De voorname reden van de geringe oplettendheid dezer *Indianen* in het vervaardigen van hunne wooningen is denkkelijk te zoeken in hun kortstondig verblijf op elke plaats. Zodra het hoofd van den Stam bespeurt dat de jacht schraal wordt, en het vischen niet beantwoord aan zijne verwachting, breekt hij de hut af, brengt de staken en planken in zijne kanoe en roeit

1787.
Bloeimaand.

weg om eene beter gelegenheid opte zoeken, en deze gevonden hebbende, richt hij daar ter plaatze zijne hut, met een weinig omflag, wederom op. Hunne kleine kanoes waren zeer net gewerkt, doch met de grooter zoom was het vlak omgekeerd, zijnde deze van een enkelden zwaren boom gemaakt, ten ruwsten uitgehold, en van geen bepaalde gedaante, alleen geleken ze aan de beiden einden naar een slachters bak, en waren gemeenlijk groot genoeg om twaalf of veertien man te voeren.

Zo lang wij hier legen, verzorgde dit volk ons in overvloed met *Hellbot*, welke wij voor kralen en kleine togs van hun kochten. Eens zonden wij de sloep met zeven man om er op te vischen, doch zij vingden veel minder dan twee *Indianen*, welke nevens hun lagen, offchoon het vischtuig van dezen veel slechter scheen dan het onze. De angel bestond in een groot lomp stuk houts, zijnde de steel ten minsten een half duim dik; doch de weerhaak welke met denzelven een scherpen hoek maakte is veel dunner en loopt spits toe. Een plat stuk houts van zes duim lang en ter breedte van twee duimen is vrij net aan den steel vastgebonden, waarop van achter een menschen aangezicht ruwe-lijk gesneden is, het zij oot sieraak of met eenig bijgelovig oogmerk. Tot aan bedienen zij zich van zekeren visch, welken de Zeevarende *Squids* noemen, en de haak hiermede tot op den bodem der zee hebbende laten zakken, maken zij aan het einde van de lijn een blaas vast, tot een dobber, en als deze niet voldoende is een tweede. Hunne lijnen zijn sterk genoeg en van zenuwen of darmen vervaardigd. Een man is voldoende om op vijf of zes dobbers het oog te houden, en als er een visch bijt, maken zij geen haast om het snoer optehalen maar geven tijd tot hij wel vast zit; dan halen zij denzelven op tot even beneden de oppervlakte van het water, slaan hem met een korten kneppel op

het

het h
mak;
Hellbot
spartele

Zij
teenen
en *Bru*
pen, e
wijze E
dan dez
nen gav

Deze
wen, v
gemeenli
binnenste
zelfstandi

Toeh
een am
cene kr
rendheid
mijl zoo
kwamen
natte, d
dit rader
bevoinden
graafplaat
men, w
Hunne h
scheid
beiden in
doos en
einden v
voeten f
dat de b
van touw
voeten b

het hoofd en bergen de vangst vervolgens top hun gemak; op welke wijze zij geen rodd hebben daer de *Hellbotten*, die zontijds zeer groot vallen, met hun spartelen de kanoe zullen beschadigen, of doen omslaan.

Zij maken hunne spijsz gereed in eene soort van teenen mandjes waarin zij stukken *Visch*, *Robben* vleesch en *Bruinvischen* nevens eemige heetgemaakte steenen werpen, en alles vervolgens wel toedekken. Op dezelfde wijze bereiden zij vleeschnat of soep van *Visch*, liever dan dezelve te koken, ofschoon wij hun koperen pannen gaven en hun leerden hoe dezelve te gebruiken.

Deze *Indianen* houden veel van eene plant te kaauwen, welke eene soort van *Tabak* schijnt, en die zij gemeenlijk met kalk vermengen, en zontijds ook met den binnensten bast der *Pijnboomen* en met eene harstachtige zelfstandigheid uit denzelven getrokken.

Toen wij deze Haven inliepen, wakte het gezicht van een amtal witte hekken, op een vlak stuk gronds bij eene kreek aan de Zuidzijde; ten sterksten onze opmerkendheid; vermits dezelve op den afstand van anderhalve mijl zoo regelmatig gemaakt schenen, dat zij ons voorkwamen eerder het werk te zijn van eene beschaafde natie, dan van deze kunstelooze *Indianen*. Begeerig om dit nader te onderzoeken, begaven wij ons derwaards en bevonden het, tot onze groote verwondering, eene begraafplaats, indien men dus eene plek gronds mag noemen, waar de lijken niet in de aarde besteld worden. Hunne handelwijze met dezelve is zeer opmerkelijk. Zij scheiden het hoofd van het lichaam af en winden die beiden in vellen, leggende het hoofd in eene vierkante doos en den romp in eene langwerpige kist. Aan beide einden van deze wordt een paal ter lengte van tien voeten schuins in den grond gestoken, in wier voegen dat de boveneinden bij elkander komen en met eene soort van touwwerk wel aan elkander gehecht zijn. Ongeveer twee voeten beneden den top van dezen boog vind men eene

1787.
Bloeimaas no.

dwarsbalk, zeer net aan beide palen vastgemaakt, waarop de doos met het hoofd geplaatst en met een touw wel vast gebonden is. De doos is veeltijds versierd met twee of drie rijen van schulpjes, of ook wel van tanden, welke zeer aardig in het hout gevat zijn, en tot meerder sieraad is dezelve met verschillende kleuren beschilderd; doch de palen zijn altijd wit geverwd. Deze stonden enkeld ook recht op en neder, maar het hoofd was altijd op dezelfde wijze geplaatst. Met welke plechtigheden dit volk zijne dooden dus begraaft of liever wegzet, konden wij niet ontwaren, daar er gedurende ons verblijf geen sfergeval voorviel.

Behalven de reeds gemelde vellen, kochten wij hier enkele Beer- en Bever huiden, en kleederen van *Marmotten* vellen, maar deze laatste scheen dit volk van eene naburige natie gekregen te hebben.

Onder de handelgoederen werden *toes* van de hoogste waarde gehouden, en vervolgens tinnen kommen, zijnde de donkerblauwe en kleine groene kralen alleen goed om lappen van minder waarde te ruilen.

Toen onze handel hier glad ten einde was, deed Kapt. DIXON het anker ligten en wij vertrokken den 4 van Zomermaand uit deze Baai, zeilende vervolgens wederom langs de kust, daar wij echter door het mistige weder en Costelijke winden verder moesten afhouden, dan wij wel gewenscht hadden.

De wind omlopende stuurden wij den 10 wederom naar de kust en kregen des anderendaags het land wederom in 't gezicht op $57^{\circ} 13' N. B.$ en $136^{\circ} 26' W. L.$ zijnde de Zuidelijkste punt naar onze meening *Kaap Edgecombe*. Wij hielden er vervolgens op aan en bevonden het indedaad zo; te zes uur hadden wij de Kaap N. N. W. van ons en zagen nu in eene zeer ruime en uitgestrekte Baai met het aanzien van eene goede Haven. Een mijl ten Zuiden van de Kaap lag een klein eiland en wij dachten tuschen beiden doortzeilen, doch

doch
oordeel
nacht,

Den
Baai aan
ons. In
een gan
aanwend
opheisch
kijkers
wij ma
meenden
dat het
jaar 177
schepen
tot een
ten anker
dat het
tot onze
voor ons
ons schip
wederom
het gezic
Intusich
zaakt het
wij van
van gerin
kennen,
lingen en
bericht o
niet volft
het eerst
thans een
een langer
de en vri

doch op het zien van eenig Klipkruid vlak voor ons oordeelde Kapt. DIXON het raadzaam; geurende den nacht, wederom aftehouden.

1787.
Zomermaand.

Den volgenden morgen liepen wij wederom op de Baai aan, hebbende nu het kleine eiland ten Westen van ons. Intuschen zagen wij eene groote boot vol volk een gansch eind achter ons in zee, welke alle moeite aanwendde om ons in te halen, en tevens eene witte vlag opheischte. Wij konden echter met behulp van onze kijkers niet ontwaren, tot welke natie zij behoorde en wij maakten daaromtrent allerlei gissingen. Sommigen meenden dat het *Rusfen* zijn zouden, anderen dachten dat het wel *Spanjaarden* zijn konden, die hier in het jaar 1775 achtergelaten waren, wanneer twee *Spaansche* schepen op deze hoogte geweest waren, of dat zij tot een schip behoorden, welk thans in dezen omtrek ten anker lag: maar toen zij nader kwamen, zagen wij dat het een *Indiïansche* was, en verstonden vervolgens tot onze groote blijdschap, dat het volk in de Baai voor ons te huis hoorde. Zij hadden, den vorigen avond, ons schip vernomen en waren ons gevolgd, toen wij wederom aftraden, doch hadden ons des nachts uit het gezicht verloren.

12

Intuschen ging de wind liggen en wij werden genoodzaakt het schip in de Baai te laten boegzeeren; terwijl wij van onze nieuwe kennissen eenige weinige vellen van geringe waarde kochten. Zij gaven ons echter te kennen, dat wij in deze Baai een groot aantal inboorlingen en vellen in overvloed zouden aantreffen; welk bericht ons niet weinig verheugde, offchoon wij er niet volfrekt op konden staat maken. 't Geen wij in het eerst voor eene witte vlag hadden aangezien, bleek thans eene witte vederbos te zijn, welke zij boven op een langen stok gezet hadden, tot een teeken van vrede en vriendschap.

1787.
Zomermaand

Wij zonden vervolgens den Onderstuurman TURNER met de sloep uit om de *Saund* optenemen en naar eene goede Haven uittezien, en fieten intuschen tegen den middag het anker vallen in eene Baai aan den Noordkant, welke redelijk wel gedekt schein. TURNER kwam in den achtermiddag terug met bericht, dat hij verschillende wel gedekte Havens gevonden had, doch alle met eenen rotsachtigen grond: weshalven Kap. DIXON besloot te blijven liggen daar wij waren, vermits de plaats wel gedekt schein en ook zeer geschikt tot den handel met de ingezetenen.

Terwijl TURNER met de sloep uit was, had hij een groot hol ontdekt, aan het hangen eens bergs door de natuur gevormd, en de nieuwsgierigheid had hem aan hand doen gaan om hetzelfde te onderzoeken vermits hij er van verre iets blinkend ingezien had. Er bijkomende, vond hij het geen zijne opmerkzaamheid getroffen had eene vierkante doos te zijn, waar in een menschenhoofd op gelijke wijze geplaatst was, als wij in *Port Mulgrave* gezien hadden. De doos was zeer fraaij met kleine schelpen versierd en schein er noch maar zeer kort gestaan te hebben. Wij maakten er uit op dat men hier op dezelfde wijze met de dooden te werk ging, als in *Port Mulgrave*, behalven dat men berghoven in plaats van de open lucht tot berging verkoos.

Den volgenden morgen met het aanbreken van den dag, kregen mij een aantal kanoes met eene menigte inboorlingen bij ons, die na eenen geruimen tijd met zingen doorgebracht te hebben lustig begonnen te handelen en ons een goed deel voortreffelijke Otter vellen verkochten. Het volk schein veel levendiger en vlugger dan de bewooneren van *Port Mulgrave*, en wij hadden alle reden om hier eenen recht goeden handel te verwachten. Ook liep dezelve vrij druk tot den 16 toe, maar begon toen te verminderen, en vele *Indianen* verlieten ons om nieuwen voorraad van vellen bij hunne naburen te gaan halen.

Toes

Toes w
waar; h
wel van
delden w
weelen,
kommen
houweelen
tigte ger
dan de s
tijd met
een gesch

Van de
tot dag
lappen en
Wij hadde
in het ve
gen; zijn
gekeerde
grave.

Onder
vond zich
voorkwam
ruimen tij
ter anker
grooter w
stukken v
ding geloe
van hun g
scheiden te
vonden van
er terfoud
den gewee
aandeden.

In het d
door DAIR
meld dat

Toes waren ter dezer plaats wederom de meestgeachte 1787.
 waar; kleine wilde men echter niet ontvangen maar Zomermaand
 wel van acht tot veertien duimen lang. Bovendien han-
 delden wij echter ook met tinnen kommen, bijlen, hou-
 weelen, gespen, ringen en dergelijke; waar onder de
 kommen hier meest bevielen; want schoon bijlen en
 houweelen voor deze menschen, buiten twijfel, de nut-
 tigste gereedschappen waren, konden wij er echter niet
 dan de slechtste vellen voor koopen. Kralen werden al-
 tijd met verachting verworpen en ter naauwernood als
 een geschenk aangenomen.

Van den 17 tot den 21, werd de handel van dag 17-21
 tot dag minder, en eindelijk brachten zij ons niets dan
 lappen en lorren, of brokken van verleten kleederen.
 Wij hadden echter geen reden om over hunne slugheid,
 in het verkoopen van het gene zij nog hadden, te kla-
 gen; zijnde hunne handelwijze daaromtrent juist het on-
 gekeerde van die onzer vorige vrienden in *Port Mul-*
grave.

Onder de genen die met ons kwamen handelen, be-
 vond zich ook een oud man, die ons vrij verstandig
 voorkwam. Van dezen verftonden wij dat er, een ge-
 ruimen tijd geleden, niet wijd van hier twee Schepen
 ter anker gelegen hadden, waarvan het een merkelyk
 grooter was dan het onze, dat zij een groot aantal
 stukken voerden en dat het volk ons in kleur en klee-
 ding geleek. Hij toonde ons een wit hemd, welk hij
 van hun gekregen had, en als een groote zeldzaamheid
 scheen te bewaren, en 't welk wij bij onderzoek be-
 vonden van een *Spaansch* maakzel te zijn. Wij maakten
 er terftond uit op, dat het de *Spaansche* schepen zou-
 den geweest zijn, welke in het jaar 1775 deze kust
 aandeden.

In het dagverhaal van dezen *Spaanschen* reistocht welk
 door DAINES BARRINGTON is uitgegeven, wordt ge-
 meld dat de *Spanjaarden* op 57° 18 NB, geankerd had-
 den.

1787.
Zomermaand

den. Wij lagen thans op 57° 3', en wanneer de oude man ons de legplaats der gemelde schepen wilde aanduiden, wees hij altijd verder Noordwaards de *Sound* in; 't welk ons in onze meening bevestigde. Indien deze gissing de waarheid is, is zij tevens een vrij sterk bewijs, dat deze kust nog meer zeldzaam van *Europeanen* is bezocht geworden; vermits anderzins de verscheidenheid van schepen de vertellingen van onzen ouden man verward en onvolkomen zoude gemaakt hebben, daar nu integendeel zijne aanmerkingen altijd duidelijk en recht ter snede waren, en onveranderlijk op het zelfde voorwerp pasten.

Gedurende het handelen met de inboorlingen, werden ook andere noodwendige verrichtingen niet vergeten; maar dagelijks volk naar land gezonden om brandhout te kappen, en water te halen en eene steng en sparrren tot verschildend gebruik in voorraad gereed te maken. Wij haalden het water uit eene kleine Rivier achter eenen uithoek van het land omtrent een mijl van het schip. In het eerst gedroegen de inboorlingen zich zeer beleefd en lieten ons volk het verschillende werk onverhinderd verrichten; maar het duurde niet lang of zij wierden zeer lastig en poogden niet alleen de zakken te ledigen, maar zelfs de zagen en bijlen vrij stout en openlijk wegtenemen; zo dat het zeer bezwaarlijk viel hen zonder geweld van dit handwerk aftehouden. Ondertusschen trookte het zo min met ons belang als met onze neiging om sterke middelen te gebruiken, zo lang wij het met mogelijkheid konden vermijden. Ons volk werd ook nimmer dan wel gewapend aan land gezonden en gelukkig hield het gezicht van ettelijke snavhanen hen in toom, daar zij Kapt. DIXON dikwijls vogels zagen schieten en daardoor een denkbeeld van de doodelijke uitwerkzelen van het schietgeweer gekregen hadden: en dus volvoerden wij ons werk aan wal; zonder tot openlijke vijandelijkheden met de inboorlingen te komen.

Kapt.

Kapt.
van M
naam.
ker lag
en stre
niet tw
met de
te verg
hadden
hoogte
het gen
Z. W.

De c
met een
hier mee
den; als
en heeste
bezien e
wilde Pe
welke b
uitmunten
wortel g
komenhei
Wilde
en zij wa
DIXON
land en

(g) Ind
groote bo
beoosten K
bij bevesti

(r) De
welke ook
Wortelen o
veelvuldig

Kapt. DIXON bestempelde deze Baai met den naam van *Norfolk-Sound* ter eere van den Hertog van dezen naam. Dezelve, of liever dat gedeelte waar wij ten anker lagen, ligt op $57^{\circ} 3' N.$ B. en $135^{\circ} 36' W.$ I. en strekt zich zeer verre Noordwaards uit; zo dat wij niet twijfelden, of zij zoude wel gemeenschap hebben met de *Baai der Eilanden*, waarna wij het vorige jaar te vergeefs zochten (q). Gedurende ons verblijf alhier hadden wij tamelijk zacht weder, zijnde de gemiddelde hoogte van den Thermometer 48 Gr., en de wind in het gemeen flap en afwisselende tusschen het Z. O. en Z. W.

1787.
Zomermaand

De oever is hier, gelijk het overige van de kust, met eene menigte Pijnboomen bedekt, maar wij vonden hier meerder Hazelaren, dan wij ergens aangetroffen hadden; als ook verschillende soorten van Bloemboomkens en heestergewassen, waar onder wilde Aalbezien, Kruisbezien en Bramboezen. Ook groeit hier overvloed van wilde Petercelie, waarvan wij een goed deel plukten, en welke beide als salade of in de soep gekookt, eene uitmuntende kost opleverden. De *Sarane* of wilde Leliewortel groeit hier mede in overvloed en tot grootte volkomenheid. (r).

Wilde Ganzen en Eendvogels zagen wij hier niet veel en zij waar zeer schuw en ongemaklijk te genaken. Kapt. DIXON ging echter veel malen met het jachtroer aan land en schoot alles wat hem voorkwam, meer om de

In-

(q) Indien de lezer zich hier het verslag van den tocht der groote boot van de *Koning George* uit *Portlocks-Haven* tot even beoosten *Kaap Fagecombe* herinnert, zal hij deze gissing ten naaste bij bevestigd vinden.

(r) De *Saranna* is het *Lilium Pomponium* of *Martagan* LINN. welke ook in het Zuidelijke Siberie overvloedig wast, en welker Wortelen of Bollen, in de asch gebraden of in melk gekookt, veelvuldig gegeten worden.

1787.
Zomermaand

Indianen de uitwerking van het schietgeweer te leeren kennen, dan om wildbraad optedoen; in welk oogmerk hij, gelijk wij reeds gezien hebben, ook vrij wel slaagde.

De inboorlingen vingen dikwijls *Heilbot* en wij zagen hen meermalen een goed deel *Zalm* aan het strand te droogen hangen. Zij waren, echter niet zeer genegen om dien te verkoopen, waaruit men zoude mogen opmaken dat Visch hier het geliefdste en voornaamste voedsel is. Wij kochten echter ertelijke *Zalmen*, doch zij waren op verre na zo goed niet, als die wij in *Cooks-Rivier* vonden. Dewijl Visch evenwel de eenige versche kost was, welken wij hier krijgen konden, werd de sloep veeltijds uitgezonden om voor het scheepsvolk te vischen, en zij was doorgaands nog al gelukkig, vangende veel *Stekelbaars* en *Leugen*, doch weinig *Heilbot*. Of de inboorlingen op dezelfde wijze als in *Port Mulgrave* vischten, konden wij niet ontwaren, vermits wij hun nimmer daar mede bezig zagen.

Hoe sterk het getal der inboorlingen in deze *Sound* is, kunnen wij met geene genoegzame zekerheid bepalen. Het grootste getal dat wij op eenmaal bij het schip zagen, bedroeg honderd vijfenzeventig, met inbegrip van vrouwen en kinderen. Indien wij dit getal voor de helft der hier levende menschen houden, zullen wij den bal mischien niet ver mislaan: wil men echter op de ouden, zieken, en op jacht of vischerij afwezenden ook nog eenige rekening maken, zo zal echter de gansche bevolking niet meer dan vierhonderd en vijftig levende zielen kunnen uitmaken.

Het volk heeft in gestalte en gelaatsrekken vrij veel gelijkenis naar de inwooneren van *Port Mulgrave*. Het aangezicht wordt hier insgelijks met verschillende verwen beklad, en de vrouwen versieren of mismaken hare lippen op dezelfde wijze, als wij reeds gemeld hebben; en die het grootste stuk houts draagt, is hier ook in de hoogste achting. Daar echter dit alleen het geval is

bij

bij de
ze hoop
grootte

In ze
inwooner
dan onze
mischien
gang me
en weze
onze op
geregeldh
zij altijd
ten nimm
voor het
altijd de
koop bra
zelve vel
Kwam er
ook te h
de eerste
zijne velle
te markt
hunne ve
ten uiterf
mogelijke
len, well
gekregen

Omstree
en begave
toefden,
doorbracht
minsten e
dat deze
gingen zij
van ons
tijd te bin

1787.
Zomermaand

bij de oude vrouwen, kan het ook wel zijn, dat deze hoogachting meer aan de hooge jaren, dan aan de grootte van het lipstuk is toeteschrijven.

In zeden en geaardheid komt dit volk nader bij de inwooneren van *Cooks-Rivier* en *Prins Williams-Sound* dan onze vrienden in *Port Mulgrave*; waarvan de reden mischien in de grooter volkrijkheid en bestendiger omgang met elkander moet gezocht worden. Hun handel en wezenlijk alle hunne verrichtingen, zo ver zij onder onze opmerking vielen, schenen met groote orde en geregeldheid te geschieden. Om te handelen, kwamen zij altijd met het aanbreken van den dag bij ons en misten nimmer een groot half uur met zingen doortebrengen, voor het ruilen aanving. Het hoofd van den stam was altijd de Makelaar van alles, wat zijne onderhoorigen te koop brachten, en gaf zich oneindige moeite om derzelve vellen, op de voordeeligste wijze, te verkoopen. Kwam er inmiddels eene andere stam aan het schip om ook te handelen, zo wachte dezelve met geduld, tot de eerste gedaan had; en zo het Opperhoofd van dezen zijne vellen naar hunne meening voor een goeden prijs te markt gebracht had, lieten zij dien dikwijls ook hunne vellen verkoopen. Soms tijds evenwel waren zij ten uitersten jaloersch van elkander, en gebruikten alle mogelijke voorzorg om voor hunne naburen te verheelen, welke goederen zij voor hunne waren in ruiling gekregen hadden.

Omstreeks den middag verlieten zij bestendig het schip en begaven zich aan wal, waar zij alsdan een uur vertoefden, en gelijk wij dikwijls waarnamen, met spijszigen doorbrachten: het welk duidelijk toont, dat zij ten minsten eenmaal daags op een bepaalden tijd eten en dat deze tijd naar de zon geregeld wordt. Desgelijks gingen zij veelal omstreeks vier uur in den achtermiddag van ons weg, zonder zich echter zoo bepaald aan den tijd te binden, als op den middag. Tegen den avond

1787.
Zomermaand

kregen wij in het gemeen het talrijkste bezoek; hoewel het koopen alsdan niet veel meer te beduiden had en de grootste menigte, alleen bij wijze van uitspanning, bij ons kwam, na het verrichten van hare verschillende bezigheden. Enkeld bracht men ons des avonds zeer schoone vellen, wanneer er kooplieden naar andere Baaiën geweest waren om vellen van hunne naburen interuilen.

Wanneer het handelen was afgedaan, begonnen zij te zingen en vertrokken nimmer voor het vallen van den nacht, beginnende en eindigende dus den dag op dezelfde wijze. Wij merkten hier ook nog eene bijzondere gewoonte op, welke wij nergens te voren hadden waargenomen. Zodra het Opperhoofd eenen koopg. floten had, herhaalde hij het woord *Cocoo* driemaal en schielijk na elkander, welke terstond van alle man in de kanoe beantwoord werd met het woord *Whoah*, doch het welk zij, naar gerado van hunne goedkeuring met meer of minder nadruk uitriepen.

De kleederen, welke algemeen langs deze kust gedragen worden, zijn van vellen gemaakt, welke zij op verschillende wijzen aan elkander naaijen. Eén der Opperhoofden kreeg hier, onder het handelen, een stuk doek van de *Sandwich-Eilanden* in het oog, welk aan een van ons volk toekwam en in het wand te droogen hing. Dit geviel hem zoo zeer, dat hij niet rustte voor dat men het hem gegeven had, wanneer hij van vreugde geheel buiten zich zelven was. Hij verkocht daarop zijn medegebrachte vellen met allen mogelijken haast en roeide vervolgens naar land, zonder ons, volgens het bestendige gebruik, met een afscheidslied te vereeren. Maar des anderendaags was het licht nauwlijks aan den hennel, of wij hadden onzen vriend wederom op zijde, gekleed in een rok van de stoffe der *Sandwich-Eilanden*, welke hem den vorigen dag geschonken was; eveneens gemaakt als hunne rokken van vellen en wel

wat

wat zu
opslager
niet mi
sche sal
vermaak
nuft de
en de
waren,
als of
was.
Op e
perhoofd
te leerer
hij zich
pen, dat
hun in
ke zij
denzelfden
boven kv
alle de s
dit Opper
staande s
fel de
ook in
deelte de

(f) Le
Se
H
Fa
Ye
Be
So
So
W
No
To
Ho

1787.
Zomermaand

wat zweemende naar een voermans kiel, de kraag en opslagen uitgezonderd. Ondertuschen was de *Indiaan* niet minder stout op zijn nieuw pak, dan een *Londensche* salejonker op zijn beste kleed, en wij hadden veel vermaak in dit blijk van de knaphandigheid en het vernuft dezer menschen; aangezien de rok zeer goed paste en de zoomen zoo goed en sterk aan elkander genaaid waren, als de aart van het goed toeliet, en zoo net als of het van eene *Engelsche* Wollennaaiſter gedaan was.

Op een anderen dag poogden wij van een der Opperhoofden de beteekenis van sommige hunner woorden te leeren en wezen onder anderen naar de zon: waarop hij zich de grootste moeite gaf om ons te doen begrijpen, dat niettegenstaande onze blijkbare meerderheid over hun in het bezitten van velerhande nuttige dingen, welke zij niet hadden, wij echter met hun van een en denzelfden oorsprong waren; dat zij zo wel als wij van boven kwamen, en dat de zon bezielde en leven gaf aan alle de schepzelen van het heelal. Deze denkbeelden van dit Opperhoofd herinnerden ons aanstonds aan de onderstaande schoone regelen van POPE, welke, buiten twiſfel de *Indianen* van *Zuid-America* bedoelende, echter ook in vele opzichten op de bewooneren van dit gedeelte der nieuwe wereld toepaslijk zijn (s). De man, die

- (s) Lo! the poor *Indian* whose untrudered mind
Sees GOD in clouds, or hears him in the wind,
His soul, proud science never taught to stray
Far as the solar walk or milky way
Yet simple nature to his hope has giv'n
Behind the cloud topt hill an humble heav'n;
Some safer world in depth of woods embrac'd
Some happier island in the watry waste
Where slaves once more their native land behold
No fiends torment, no Christians thirst for gold.
To be contents his natural desire
He asks no angel's wing, no Seraph's fire.

1787.
Zomermaand

die hier met ons sprak, had gewisfelijk eenig denkbeeld van een Opperwezen, en wanneer wij het waarfchijnlijk keuren, dat hun morgen- en avondgezag voor eene wijze van aanbidding te houden zij, zullen wij ons eenig begrip van hunnen godsdienst kunnen vormen.

De kanoes waren hier op dezelfde wijze gemaakt als in *Port Mulgrave*; alleen waren de grooten beter en netter gewerkt en konden van zestien tot twintig man voeren.

Behalven de gewoone kleeding droegen de inboorlingen van deze *Sound* nog eene bijzondere soort van mantels opzettelijk gemaakt om hen tegen het ongunstige weder te dekken, en vervaardigd van riet of biezen, welke dicht aan elkander geregen waren, op dezelfde wijze als men gedurende de laatste reize van Kapt. COOK bij de inwooneren van *Nieuw Zeeland* had aangetroffen.

De taal had, zo het ons voorkwam, veel gelijkheid met die welke in *Port Mulgrave* gesproken werd; doch wij besparen het gene wij daaromtrent vernamen tot ons algemeen verflag van de bewooneren dezer kust.

Zo

But thinks admitted to that equal sky
His faithful dog shall bear him company.

dat is:

Aanschouw den armen *Indiaan*, wiens verstand, door geen onderwijs beschaafd, GOD echter in de wolken ziet of Hem hoort in den wind. Wiens ziel door geene stoute wetenschap geleerd is, over den loopbaan der zonne of boven het stergewelf te zweven; maar wien de eenvoudige natuur nochtans op een nederiger Paradijs achter den hemelhoogen berg doet hopen, of op een veiliger wereld in het midden van ontoeganklijke Boschen, of op een gelukkiger Eiland in den ruimen Oceaan; waar de slaven hunnen geboorte grond weder aanschouwen; waar hen geene vijanden pijnigen; waar geene Christenen naar goud dorsten. *Te zijn*, zie daar zijn natuurlijk verlangen. Hij wenscht voor zich geene Engelen vleugelen, noch het vuur van den Seraph; maar in dien gelijken Hemel toegelaten, waant hij zijnen getrouwen hond weder bij zich te zullen vinden.

Zo
hoogste
wij elc
honderd
ons. hie
minder
een hor
zeer sch
ten wij

De g
zijnde,
aanbrenge
men, m
winden v
te van v
rotzen zo
den.

Wij bl
ten. einde
zich eenig
zullen aan
dag nog
derden en
het land
zien van
maar vern
het Noord
welke zich
er op twi
ten anker
fnaphaansch
Zuiden.

Het sche
plek voor
thans zagen
een vierpot

NOORD-WEST KUST VAN AMERIKA. 175

Zo ons handelgeluk hier ter plaatze al niet tot den hoogsten trap onzer verwachting gestegen was, waren wij echter, tot hier toe, nergens beter geslaagd. Twee honderd *Zee-Otter* vellen van de eerste soort vielen ons hier ten deel, benevens eene goede menigte van minder waarde en vele stukken en brokken; voorts nog een honderd goede *Robben* vellen en een groot aantal zeer schoone *Beverstaarten*; van welke beide laatste soorten wij het stuk voor een ijzeren ring kochten.

1787.
Zomermaand

De gansche voorraad van pelterijen eindelijk uitgeput zijnde, en de inboorlingen ons dus niets meer kunnende aanbrengeu, ligteden wij den 23 het anker en kwamen, met eene matige koelte, onder zeil. Bij het opwinden van ons tuljankeu vonden wij de kabel, ter lengte van wel twintig vademen door het vijlen tegen de rotzen zodanig beschadigd, dat het moest afgekeurd worden.

Wij bleven den ganschen dag de kust langs houden, ten einde alle plaatzen te kunnen onderzoeken, waar zich eenige waarschijnlijkheid opdeed van inboorlingen te zullen aantreffen; en wij zagen dezen zelfden achtermiddag nog eene schoone opening; zo dat wij zeil minderden en het derwaards lieten loopen. Nader onder het land komende, kreeg het kanaal voor ons het aanzien van eene Rivier, welke van het Noorden kwam; maar vermits er een sterke eb ging, en de wind naar het Noorden draaide, liepen wij eene schoone Baai in, welke zich nu ten Z. O. voor ons opdeed, en kwamen er op twintig vademen water met eenen slibberigen grond ten anker, rondom gedekt door het land en op een snaphaanschoot van den wal, beide ten Noorden en ten Zuiden.

Het scheen ons in allen opzichte een zeer verkieslijke plek voor de inboorlingen om er zich optehouden, nochtans zagen wij geen mensch en deden daarom des avonds een vierponder affschieten om de nieuwsgierigheid der inboor-

boor-

1787.
Zomermaand

24

boorlingen gaande te maken, wanneer er zich in den omtrek mochten bevinden.

Evenwel en niettegenstaande het zeer schoone weder, daagden er den volgenden morgen geene *Indianen* op; weshalven Kapt. DIXON de sloep liet uitzetten om daarmede in de nabijgelegen kreeken en Baaien de inboorlingen optezoeken. Een doortocht in eenen hoek van de Baai Oostwaards van ons trok het eerste zijne opmerkzaamheid, doch hij keerde met den middag, onverrichter zaak, terug. De kreek liep een goed eind landwaards in en stuitte aan den voet eens bergs, van waar zij grooten toevloed van versch water verkreeg, door het smelten der sneeuw op den top; hebbende de zonthans zo veel kracht, dat het water bestendig van boven stroomde. Zij vonden hier ter plaatze het spoor eener *Indiaansche* hut, welke kortlings was weggenomen en denkelijk voor eene jagende partij tot eene kortstondige wooning gediend had. In de vallei langs den stroom groeiden verschillende soorten van bloemen en bloemdragende heesters, en, schoon zij er geene inboorlingen zagen, schein de plaats echter zeer geschikt voor een zomerverblijf, te meer daar er waarschijnlijk *Zalm* in overvloed te vangen was: zo dat zij niet twijfelden of het volk zoude er zich wat verder in het jaar veeltijds ophouden.

Na den eten ging Kapt. DIXON eene andere opening aan den Noordkant bezichtigen: en midlerwijl werden onze vellen op het dek gebracht om dezelve met het schoone weder eens te luchten. Offchoon in vaten gepakt, waren zij echter niets beschadigd en alleen de slechter soort een weinig beschimmeld, welke er droog zijnde echter gemakkelijk werd afgevreven. Vermits Kapt. DIXON met den avond niet opdaagde, maakten wij ons eenigszins ongerust, hoewel hij zeven man, wel gewapend, bij zich had: maar wij werden te elf uur van onze vrees ontheven, wanneer de sloep terugkeerde, zonder

der
zij w
De
gebra
wijn
ken
snuffel
den;
het n
De
ons
135°
echter
deze
den
opzich
gen;
rende
Pijnho
hoog
de onv
Rivier
lager e
tigheid
en de
Gen
meer t
om on
om O
wij he
vertoon
eene s
hebbend
ondiep

der wederom inboorlingen gevonden te hebben; hoewel zij wel zes uur ver van het schip geweest was.

Des anderen daags morgens werd ons kruid aan land gebracht om te droogen en de vaten te herstellen; wijl Kap. DIXON den mond dezer Baai ging onderzoeken en de verschillende openingen en inhammen door-snuffelen, welke wij bij het binnen loopen gezien hadden; doch wederom zonder vrucht; als hebbende geen het minste blijk van menschen of wooningen gevonden.

Deze Baai, ter eere van Sir JOSEPH BANKS, door ons *Port Banks* genoemd, ligt op 56° 35' N. B. en 135° W. L. Het uitzicht, schoon minder ruim, is er echter verruklijker en schilderachtiger, dan wij elders op deze kust gevonden hadden. Het land, beiden ten Zuiden en ten Noorden, rijst hoog genoeg, om in alle opzichten het denkbeeld van den winter te verlevendigen; maar schoon de zijden der bergen met eeuwigdurende sneeuw bedekt zijn, benemen echter de talrijke Pijnboomen, welke even staag hare ruige kruinen om hoog steken, er dat woeste en schriklijke aanzien, welk de onvruchtbare gebergten ten Noord Westen van *Cooks-Rivier* vertoonen. Aan den Oostkant is het land merkelijk lager en de Pijnboomen schijnen er met meer regelmatigheid te groeijen; terwijl zij, nevens het kreupelhout en de heestergewassen, langs den oever zeer schoon tegen het hooge land afsteken en het geheel een aangenaam en behaaglijk gezicht oplevert.

Geene inboorlingen vindende, was hier voor ons niets meer te doen, en wij gingen derhalven den 26 wederom onder zeil, deze Baai uit en vervolgens wederom Oostwaards aan. Den volgenden middag zagen wij het land, welk zich als twee rotsachtige eilanden vertoonde en nader bijkomende allen schijn had van eene schoone Baai; doch de sloep derwaards gezonden hebbende, kregen wij bericht, dat de Baai meestal zeer ondiep was en zij er geen goede ankerplaats gezien hadden.

Z

Den

177.
Zonnetmaand

1787.
Zomermaand

Den 28 ontdekten wij wederom eene opening, welke ons eene diepe Baai toefcheen en hoop gaf om er eene Haven te vinden; maar toen wij den wal naderden, vonden wij een recht en steil strand zonder de minste dekking. De Noordelijke uithoek was eene aanmerkelijk hooge en barre rots, met eene ontelbare menigte van allerlei vogelen bedekt.

Hooimaand.

Wij bleven gestadig zo dicht bij de kust, als de voorzichtigheid ons met het mistige weder en de veranderlijke winden toeliet. Den 30 deed zich wederom eene opening op, doch wij werden door stilte belet er bij te komen. Den 1 van Hooimaand, ontdekten wij een eiland en na den middag eene diepe Baai, N. O. ten O. van ons, op den afstand van zeven groote mijlen; terwijl wij ons op $54^{\circ} 22'$ N. B. en $133^{\circ} 50'$ W. L. bevonden. Maar de flappe veranderlijke wind en eene hooge zee uit het Z. W. gedurende de gansche nacht, maakten alle onze poogingen vruchteloos om dezelve te bereiken; of schoon wij echter zo veel mogelijk op het land aan stuurden. Tot onze groote blijdschap evenwel zagen wij den volgenden morgen ettelijke kanoes vol volk naar ons toekomen, welke naar zee schenen geweest te hebben, en bij ons komende bleken uit vischen geweest te zijn. Het gezicht dezer menschen, onder welken er velen mantels van fraaije Bever vellen omhadden, verblijdde ons niet weinig. Zij schenen echter niet gezind om dezelve afstaan: ofschoon wij ons best deden om hen, door het vertoonen van allerlei goederen, daartoe uittelokken. Dan zij hadden hunne gansche opmerkzaamheid op het schip gevestigd, welk zij met alle blijken van verbaastheid en verwondering beschouwden; het geen wij voor een goed voortteeken hielden, waaromtrent de uitkomst leerde, dat wij ons deze keer eens niet bedrogen hadden. Toen hunne nieuwsgierigheid eenigermate voldaan was, begonnen zij met ons te handelen en wij kochten terstond de mantels en vellen,

len;
bijzo
om
dat
vloec
W
van
woon
welke
toe
verma
den
wij e
den v
schen
gehand
kregen
nen;
roeider
kanoes
Toe
treffijke
geveer
wind,
sterk t
onmog
ven w
handele
Hier
ving t
naauwli
kanoes
te gisf
ken er
ten; e
er kwa

ten, welke zij bij zich hadden, voor toes, welke hun
 bijzonder schenen te bevallen. Midlerwijl wezen zij ons
 om dichter onder het land te komen, ons besuidende,
 dat wij aldaar meerder menschen en pelterijen in over-
 vloed zouden vinden. 1787
Hooimaand
 Wij liepen gevolglijk tot niet boven een kwartier uurs
 van den wal en zagen het vlek, waar deze *Indianen*
 woonden, vlak voor ons, bestaande uit zes wooningen,
 welke regelmatig gebouwd schenen, dan wij er tot hier
 toe gezien hadden; ook was de gelegenheid niet on-
 vermaaklijk, maar het strand was rotzig en wij bespeur-
 den er geene goede ankerplaats. Daarentegen ontdekten
 wij eene Baai ten O. van ons en hielden het scherp bij
 den wind om er binnen te kunnen komen; terwijl intus-
 schen vele inboorlingen, welke des morgens met ons
 gehandeld hadden aan land gingen, denkkelijk ons de ver-
 kregen nieuwigheden aan hunne landsgenooten te vertoon-
 nen; maar toen zij ons naar de Baai zagen wenden,
 roeiden zij ons aanstonds achter op, van vele andere
 kanoes gevolgd.

Toen wij de Baai opzeilden, deed er zich eene voor-
 treffelijke Haven op, rondom door het land ingesloten, on-
 geveer een uur voor ons; maar ongelukkig vlak in den
 wind, en bovendien kregen wij, te een uur, zulk een
 sterk tij regen, dat wij bij elken gang verloren en het
 onmogelijk vonden om de Haven te bezeilen. Weshal-
 ven wij de razeilen oprasten om met de *Indianen* te
 handelen.

Hierop opende zich een tooneel, welke alle beschrij-
 ving te boven ging en ons dermate verblijdde, dat wij
 nauwlijks onze zintuigen konden geloven. Er waren tien
 kanoes omtrent het schip en in dezelve, naar onze bes-
 te gissing, een honderd en twintig menschen, van wel-
 ken er vele de schoonste mantels van Bever huiden brach-
 ten, en andere uitmuntende enkele vellen; in 't kort
 er kwam niemand met ledige handen en de spoed, waar

1787.
Hooimaand.

mede zij het alles verkochten, was voor ons geen minder aangename omstandigheid. Zij raakten meermalen onderling aan het lraakeelen, wie het eerste zijn kleed zoude verkoopen; en sommigen wierpen werkelijk de vellen in het schip, wanneer er niemand zoo schielijk bij de hand was om dezelve te ontvangen; doch wij gaven zeer zorgvuldig acht dat er niemand onbetaald van boord ging. Wij gaven bijna niets dan toes in ruiling en deze werden ook zoo gretig aangenomen, dat wij bijna geene gelegenheid hadden om hun andere dingen aan te bieden. Op deze wijze kochten wij, in minder dan een half uur, bijna drie honderd Bever vellen van de eerste soort; eene omstandigheid welke ons niet weinig moeds gaf, te meer daar de overvloed van schoone vellen en de gretigheid der inboorlingen om dezelve te verkoopen, overtuigende blijken waren, dat hier omstreeks binnen kort geen handel gedreven was, en wij dus bij voortdoring op eenen rijken oogst konden hopen. Om een denkbeeld van de mantels te maken, welke wij hier kochten, moet men zich voorstellen, dat zij meestal bestonden uit drie Zee-Otter vellen, van welke er één midden door gefneden was, en die vervolgens vrij net en in diervoegen aan elkander gehecht waren, dat ze een vierkant uitmaakten. Voorts waren er smalle lederen riemen aan beide zijden gehecht, waarmede ze om de schouderen vastgebonden wierden.

Het handelen afgelopen zijnde en de wind nog al tegen blijvende, maakten wij te drie uur wederom zeil en liepen de Baai uit; mer oogmerk om des nachts af en aan te houden en met den morgen eene nieuwe pooging te doen om in de Haven te komen. Wij liepen toen ook met eene frische Oostelijke koelte derwaards, doch onder het land komende werd het wederom stil en te tien uur werden wij, door een sterk tij, naar eenen rotzigen uithoek aan den Noordkant der Baai gedreven; zo dat wij de sloep en de jol moesten uit-

uitze
sche
wij
vond
hadd
ren;
geme
was
terijer
in, en
De
of M
fraks
van o
wijl v
bevon
ten O
schijn
vernen
Den
land,
laten,
bij on
gretig
en bl
waarde
oordee
te blij
vermits
lingen
afzonde
waren,
vallen
des me
Zij
ten. or

1787.
Hooimaand.

nitzetten om ons boven de rotzen te boegzeeren. Intus-
schen kwamen er verscheiden kanoes bij ons, welke
wij spoedig als onze vorige vrienden herkenden, en be-
vonden, dat zij niet veel bijzonders meer te verkoopen
hadden, maar reeds alles van eenige waarde kwijt wa-
ren; weshalven wij minder begeerig wierden om in de
gemelde Haven te komen, aangezien het waarschijnlijker
was dat wij Oostelijker op, nieuwen voorraad van pel-
terijen zouden aantreffen. Gevolglijk namen wij de boots
in, en stuurden Z. W. langs de kust.

Den 4 op den middag, hadden wij de *Cloak-Baai*
of *Mantel-Baai*, (want dezen naam hadden wij aan de
straks gemelde opening gegeven,) genoegzaam Oostelijk
van ons, op den afstand van vier groote zeemijlen; ter-
wijl wij ons op $54^{\circ} 14' N.$ B. en $133^{\circ} 23' W.$ L.
bevonden. Om drie uur zagen wij wederom eene Baai
ten Oosten en hielden er op aan; doch zo min eenen
schijn van een Haven, als eenig teeken van inwooneren
vernemende, lieten wij het wederom Zuidwaarts aanloopen.

Den volgenden dag stuurden wij wederom naar het
land, van tijd tot tijd wendende om niets onbezocht te
laten. In den achtermiddag kwamen er ettelijke kanoes
bij ons met een aantal goede mantels, welke de *Indianen*
gretig verkochten, voor koperen pannen, tinnen kommen
en blikken ketels, welke dingen bij hun de hoogste
waarde schenen te hebben. De wind N. W. blijvende
oordeelde Kapt. DIXON het voordeeliger onder het land
te blijven kruisen, dan voor anker te komen; te meer,
vermits wij reden hadden om te denken dat de inboor-
lingen hier niet zeer gemeenschaplijk leefden, maar in
afzonderlijke stammen gescheiden, welke elkander vijandig
waren. Gemelde *Inaienen* verlieten ons niet dan met het
vallen van den avond en gaven ons te kennen dat zij
des morgens met meerder pelterijen wilden te rug komen.

Zij kwamen ook getrouwlijk hunne belofte na en brach-
ten ons ettelijke goede *Zee-Otter* vellen, welke zij we-
derom

1787.
Hoolmaand.

derom gereedelijk verkochten; zo dat wij alles, wat zij bezaten reeds te twee uur in onze handen hadden. Dit volk was blijkbaar van eenen anderen stam dan de *Indianen*, die wij in de *Mantel-Baai* aantroffen, en minder talrijk; daar wij er niet meer dan vijf en zeventig of tachtig te gelijk bij ons hadden. De vellen in elke kanoë schenen de bijzondere eigendom van de daarin zijnde menschen; ten minsten waren zij zeer zorgvuldig om hunne naburen niet te laten zien, welke goederen zij er voor ruilden. Toen zij de vellen kwijt waren verlieten zij ons, en wij zeilden al verder, van tijd tot tijd wendende, om de voorgeselde reden.

Den 7 zagen wij weder eene diepe Baai, doch nader bij komende bespeurden wij geen Haven of eenigerhande blijk van inwooneren. Maar kort na den middag, wederom dicht bij land zijnde, zagen wij verscheiden kanoes afteken; weshalven wij zell minderden om hen in te wachten vermits het vrij sterk woeij. De plek van waar deze kanoes kwamen, had een zeer zonderling aanzien, en bij nauwkeuriger beschouwing, zagen wij duidelijk dat het volk te zamen in eene groote hut woonde, welke op een klein Eiland getimmerd en op de wijze eener *Hippah* wel versterkt was, waarom wij 'er den naam van *Hippah-Eiland* aan gaven.

De stam, welke deze *Hippah* bewoonde, schein door de natuur genoegzaam beveiligd tegen eenen onverhoedschen vijandelijken aanval, door den steilen en bezwaarlijken toegang van den oever derwaards, en door de pijnboomen en het kreupelhout, welke dezelve aan de andere zijden bedekten. Des niertegenstaande hebben de inboorlingen oneindig moeite gedaan om dezelve bovendien met heiningen van palen en planken te versterken, zo dat zij wel in staat waren om elken stam af te weeren, welke hunne vesting zoude willer aantasten.

Zedert het begin van onzen handel in de *Mantel-Baai*, waren ons verschillende omstandigheden voorgekomen;

men;
deze
der o
welke
zels
waren
Kapt.
hebbe
bestek
was o
kwame
ons d
aan la
dat in
inboor
den d
buren
bevesti
met m
Sche
konden
gedrag
gende
wal te
leggen v
hunne
Wij
mantels
verschil
toes,
enz. vo
ken wi
groote
uigelez
ontmoet
goed t

1787.
Hooimaand.

men; welke ons overtuigden dat de inboorlingen aan deze oorden van veel woester geaardheid waren en minder omgang met elkander hadden dan de andere *Indianen*, welke wij op deze kust aantreffen; en wij begonnen zelfs te vermoeden dat zij eenigermate menscheneters waren: in welk vermoeden wij versterkt werden; toen Kapt. DIXON, de gemelde versterkte wooning beschouwd hebbende, ons zeide dat dezelve volkomen volgens het bestek van de *Hippahs* der wilden van *Nieuw-Zeeland* was opgetimmerd. De menschen, die bij ons op zijde kwamen, handelden echter zeer vreedzaam en poogden ons door allerhande teekenen te overreden om bij hun aan land te komen; doch gaven ons tevens te kernen, dat indien wij meer Oostwaards op de kust kwamen de inboorlingen ons het hoofd zouden afskappen. Wij hielden dit voor een zeker bewijs dat zij met hunne naburen in vijandschap leefden, en werden daarin te meer bevestigd door hun Oorlogzuchtig voorkomen, als zijnde met messen en spietzen zeer wel gewapend.

Schoon geene liefhebbers van zeer gewaagde gisfingen, konden wij echter niet nalaten te denken, dat schoon het gedrag dezer menschen in geenen deele kwaad of beledigende was, er echter in hun sterk aanhouden om ons aan wal te doen gaan een nieuw bewijs voor ons vermoeden gelegen was. Zij verlangden gewisfelijk alleen maar om ons in hunne sterkte te lokken en ons aldaar oogenbliklijk te slachten.

Wij kochten van deze *Indianen* een aantal uitmuntende mantels en ertelijke goede vellen, waar voor wij hun verschillende dingen in ruiling gaven; daar sommigen *toes*, anderen tinnen kommen, blikken ketels, messen, enz. verkozen. Deze stam was de minst talrijkste, welken wij nog gezien hadden, en werd van ons op een groote dertig man geschat. Misschien waren deze alleen uitgelezen manschappen; die mogelijk eene vijandelyke ontmoeting vermoed hadden, ten minsten waren zij even goed toegerust ten strijde als om te handelen.

Des

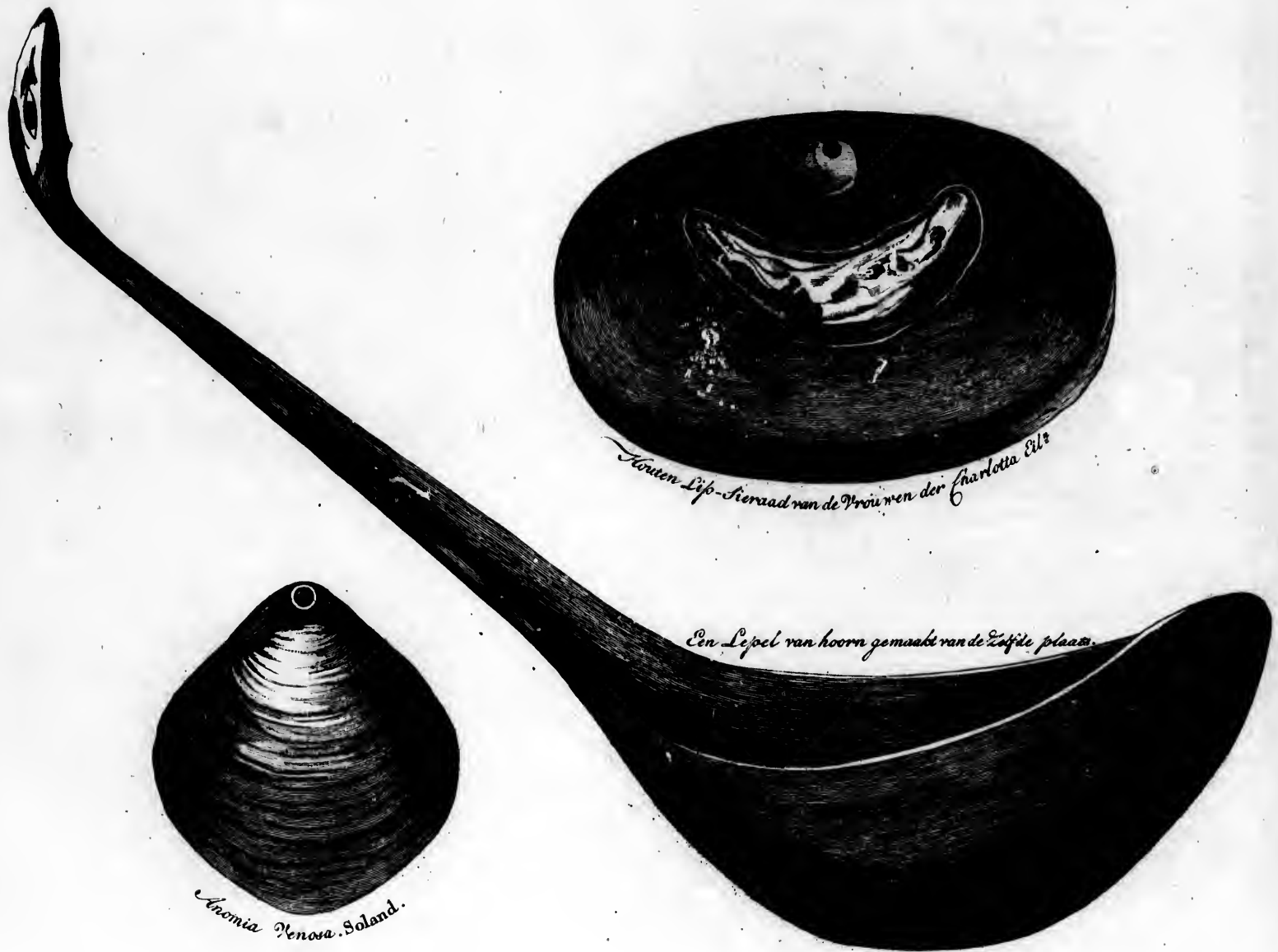
1787.
Hooftmaand.

Des nachts af en aan gezeild hebbende, zagen wij des morgens eenige kanoes op ons aankomen; en draalden bij om met dezelve te kunnen handelen. Nader komende bevonden wij het onze vrienden van *Hippab-Eiland*; doch de vellen welke zij ons thans brachten, waren van veel slechter soort. Zodra wij dezelve gekocht hadden, maakten wij wederom zeil, hielden het dicht onder den wal en wendden van tijd tot tijd ons best doende om van mijl tot mijl de kust in het gezicht te hebben.

9

Den 9 kwamen er wederom vijf kanoes bij ons, met ongeveer veertig menschen, van welken wij wederom zeer goede mantels en ettelijke losse vellen kochten. In eene van deze kanoes was een bejaard man, die eenig gezag over de overigen scheen te hebben, ofschoon hij niets te verkoopen had. Hij beduidde ons dat hij aan eenen anderen oort van deze Eilanden, te weten meer Oostelijk, in staat zijn zoude om ons overvloed van vellen te bezorgen; waar op Kapt. DIXON hem eene Dragondermuts vereerde, welk geschenk zijn aanzien zeer vermeerderde en hem van zijne medgezellen en de andere kanoes met afgunstige oogen deed beschouwen. Er waren insgelijks eenige vrouwen onder hun, welke alle reeds vrij bejaard schenen. Zij hadden de onderlip op dezelfde wijze misvormd als de vrouwen van *Port-Mulgrave* en *Norfolk-Sound* en de stukken houts waren bijzonder groot. Een dezer lipstukken scheen op eene bijzondere wijze versierd en Kapt. DIXON het gaarn wилende koopen bood er aan het oude wijf een bijl voor, welke zij met verachting weigerde. Vervolgens hield hij haar *toes*, kommen en andere dingen voor, doch zij verwierp alles even zeer, zo dat de Kaptein aan het bereiken van zijn oogmerk begon te wanhopen en het er bijna aan gaf, wanneer een van ons volk toevallig eenige knopen voor den dag haalde welke bij uitstek blonken. Dit aanbod bekoorde haar terstond en zij was nu even

en wij
n draai-
Nader
Hippab-
rachten,
elke ge-
den het
jd, ons
het ge-
ns, met
wederom
kochten.
an, die
ofschoon
dat hij
e weten
ervloed
on hem
zijn aan-
zellen en
chouwen.
welke
onderlip
an *Port-*
ts waren
op eene
aarn wil-
rijl voor,
hield hij
doch zij
het be-
het er
g eenige
blonken.
nu even
zo

Houten Lijp-Sieraad van de Vrouwen der Charlotta Eilt

Een Lepel van hoorn gemaakt van de Zoffie plaats.

Anomia Venosa Soland.

zo g
opge
verfie
en v
lemo
voege
en h

SEPH
De
ftam
fchene
wel v
echter
minste
de m

Na
twee
hoorde
reeds

Ged

de 52
wind,
wij nu
Maar

gen w
wij b
behoor
uitmun
voet
en der
toeger

Voo

den,
konder
wij on
des an

zo gereed om haar sieraad afteftaan, als zij er te voren opgefteld fcheen om het te bewaren. Dit zeldzame mondverfierzel was drie en zeven achtste duimen lang en twee en vijf-achtste duimen breed en ingeleid met een paarlemoeren fchelp en een koperen rand er rondom. Wij voegen de afteekening in de nevenftaande plaat hier bij; en het ftuk zelf is thans in het bezit van den Heer JOSEPH BANKS.

1787.
Hooimaand.

Deze menfchen behoorden kennelijk tot een anderen ftam, dan de inwooneren van *Hippah-Eiland*, doch fchenen even woest en wreed van aart, en waren ook wel voorzien van befchadigende wapenen. Zij handelden echter zeer vreedzaam en veroorzaakten ons geen de minfte ontrust; roeiende wederom naar land, zo dra zij de mede gebrachte pelterijen aan ons verkocht hadden.

Na den middag kwamen er wederom vier kanoes met twee en dertig menfchen, welke tot denzelfden ftam behoorden en niet dan flechte mantels brachten, welke reeds veel gedragen waren.

Gedurende de drie volgende dagen zeilden wij tufchen de 52 en 53 gr. N. B. met flecht weder van regen en wind, zonder eenige inboorlingen te zien, niettegenftaande wij nu en dan dicht genoeg onder het land kwamen. Maar den 13 de mist regen den avond opklarende, zagen wij verfcheiden kanoes na ons toeroeijen, waar op wij bijleiden om dezelve in te wachten. Deze partij behoorde wederom tot eenen anderen ftam en bracht ons uitmuntende mantels en vellen, welke wij op denzelfden voet als te voren van dezelve kochten. Zij waren zes en dertig man fterk en even als de andere ftammen wel toegerust om hunne vijanden onder de ooggen te zien.

Voor dat het duifter wierd, hadden wij alles in handen, wat deze *Indianen* te verkoopen hadden; echter konden wij hen niet van het fchip kwijt raken, offchoon wij onder zeil gingen en hun te kennen gaven dat wij des anderen daags wilden weder komen. Zij bleven dus bij

1787.
Hooimaand.

bij ons tot tien uren, wanneer er een dikke mist opkwam, welke hen van ons deed afhouden, en naar het strand roeijen: doch wij waren nu ten minsten acht mijlen van land, en dus twijfelden velen van ons of deze arme menschen wel in staat zijn zouden om den rechten koers naar den wal te houden, daar wij geen twintig vademen ver konden voor uit zien.

14-20

Van den 14 tot den 20 hadden wij in 't gemeen zeer mistig weder, met een stevige koelte uit het Noord-Westen, en gedurige sterke buijen. Vermits wij echter op deze hoogte nog meerder hoopten op te doen, oordeelde men het raadzaam gestadig af en aan te zeilen, om niet te ver naar het Oosten af te drijven en altijd dicht bij land te zijn, wanneer de mist mocht opklaren. Dit gebeurde ook nu en dan, en wij waren twee of driemaal zoo dicht bij land, dat de inboorlingen gemakkelijk bij ons hadden kunnen komen; doch vermits er geene opdaagden, begonnen wij ernstig te denken, dat de *Indianen* die den 13 in de mist van ons afgingen, op Zee verongelukt waren, en dat er geen anderen bij ons durfden komen, in het vermoeden dat wij hunne landslieden hadden omgebracht. Eindelijk den 20, het weder bedarende en helder wordende, hielden wij wederom op de kust aan, en zagen eenige kanoes tot ons komen, welke wij ras voor onze vorige vrienden herkenden, en dus met vermaak bespeurden dat onze vrees ongegrond geweest was. Zij brachten dit maal niet veel bijzonders met zich, meest half versleten mantels, welke wij voor pannen, mesfen en gespen inruilden.

23

Den 23 zagen wij wederom ettelijke kanoes van land komen, welke wij voorts te gemoet zeilden. Het waren er acht met ongeveer honderd menschen, van welke er vele den 13 en 20 ook bij ons geweest waren. Wij kregen eenige vrij goede mantels en ettelijke vellen van hun, voor *toes* en gespen.

Des

D
dero
van
legen
dan
rende
der
hoop
den,
ontde
dit g
der
te k
rijken
hadde
maar
misch
moete
last a
De
zij te
tröcke
neer
vende
van h
mijlen
niet
dien
andere
er vo
mijl
tijd o
ook o
uithoe
Kaap

Des anderen daags regen den middag, de mist wederom opklarende, zagen wij wederom ettelijke kanoes van land steken, en draafden daar op bij, om hun gelegenheid te geven van bij ons te komen. In minder dan een uur hadden wij er reeds elf aan boord, bevattende ongeveer honderd en tachtig menschen, waar onder vrouwen en kinderen, zijnde dus verre de grootste hoop volks, welke wij op één maal bij ons gehad hadden, zedert wij deze voor ons zo gelukkige Eilanden ontdekten. Ondertusschen vonden wij spoedig dat wij dit groote bezoek, voornamelijk aan de nieuwsgierigheid der *Inlianen* te danken hadden; daar zij ons thans niets te koop brachten, dan de enkele nalezing van den sijkten oogst, welken wij reeds hadden ingezameld. Ook hadden wij te voren onder de handel drijvende partijen, maar zeer zeldzaam vrouwen en kinderen aangetroffen; misschien vreesden de mannen eenige vijanden te ontmoeten en dat zij dezelve daarom, als een nutteloozen last achter lieten.

Deze *Inlianen*, het minste stukken bontwerk, dat zij te misfen hadden, aan ons verkocht hebbende, vertrrokken te drie uur en roeiden wederom naar land; wanneer wij insgelijks zeil maakten, en Oostwaards op stevenden. Te acht uur hadden wij den Oostelijksten hoek van het land N. O. van ons op eenen afstand van vier mijlen, en daar wij aan deze zijde der Eilanden, zeker niet meer te wachten hadden, besloot Kaptein DIXON dien hoek om te zeilen, en te zien of wij aan den anderen kant nog iets konden opdoen. Maar vermits er voor dezen uithoek eene reeks rotzen lag, wel een mijl ver in Zee, wendden wij des nachts van tijd tot tijd om dezelve te ver bij dag om te zeilen; gelijk wij ook des anderen daags, zijnde den 25, deden: en deze uithoek verkreeg van ons deswegens den naam van *Kaap St. James*.

1787.
Hooftwaard.

1787.
Hooimaand.

Het weder was thans gemeenlijk des morgens en 'savonds nat en mistig, doch klaarde tegen den middag op, de wind meestal slap en veranderlijk: weshalven wij niet veel konden vorderen; offchoon Kapt. DIXON voornemens was om deze Eilanden rond te zeilen, ten einde niet alleen van de inboorlingen alle hunne pelterijen te koopen, maar ook om derzelve ligging naauwkeurig te bepalen; tot naricht voor toekomstige bezoeken van deze oorden.

27

Den 27 's morgens kregen wij vier kanoes op zijde, waar een dertig menschen en onder dezelve vele van onze oude kennissen. Zij brachten ettelijke goede mantels en vellen; waar door ons bleek dat de handel, aan deze zijde der Eilanden, nog niet was uitgeput; en wij nog meer aangemoedigd werden, om onzen tocht om dezelve voort te zetten. Drie kanoes welke ons denzelfden achtermiddag eenige voortreffelijke vellen verkochten, bevestigden onze goede gedachten.

28

Den volgenden morgen, met donker weder, kwamen er wederom verscheiden kanoes aan het schip, en in dezelve vele menschen welk wij nog niet gezien hadden. Hunne pelterijen hadden echter niet veel te beduiden, en wij kochten dezelve voor mesfen en gespen. Toen het weder opklaarde zagen wij Oostwaards land, op den afstand van tien groote mijlen, en peilden grond op dertig vademen. Na den middag kregen wij slappe veranderlijke winden, met aanhoudenden stofregen. Het tij dreef ons naar het Oosten, en wij peilden grond van vier en twintig tot veertien vademen, op een zandigen bodem met kleine keisteentjes gemengd. Wij hielden het land in het gezicht voor de vaste kust, en de diepte minderde naar mate wij er dichter bij kwamen. Te zes uur wisselde het tij, en nu van het land welk wij voor de vaste kust aanzagen afkomende, voerde het gansche drijven wier, lang gras en stukken hout langs het schip, waar uit wij opmaakten dat er op deze hoogte van de kust,

kust
Los
het
het
hier
het
hadd
zoek
De
met
der
te dr
op en
genoe
zijde.
het M
en bl
deze
kerhei
lang
groep
Kor
steken
achtie
derd
loop
en de
mede
De ha

(1)
Account
heeft d
uitgek
brief ge
Entdeck

kust, eene groote Rivier haaren uitloop had. De Rivier *Los Reijs* van DU FONTE ligt hier ergens; en schoon het gene hij er van vertelt bijna ongelooflijk is, schijnt het echter uit de gemelde omstandigheid vrij zeker, dat hier openingen zijn welke diep landwaard inloopen, en het is in de daad jammer dat wij geene gelegenheid hadden, om dat gedeelte van de kust nader te onderzoeken. Wij waren des middags op 52°, 57' N. B. (†)

Den volgenden dag hadden wij 'smorgens zacht weder, met een betrokken lucht. Wij wendden gedurig om onder het land te blijven, en geene gelegenheid om handel te drijven te verliezen. Tegen den middag klaarde het op en wij bevonden ons op 52°, 59' N. B. en dus genoegzaam midden tegen de Eilanden aan de N. O. zijde. Op deze hoogte zagen wij zeer hoog land in het Noord - Westen wel dertig groote mijlen van ons, en blijkbaar het zelfde, dat wij op den eersten van deze maand gezien hadden. Weshalven wij nu met zekerheid wisten dat het land, welk wij nu eene maand lang langs gezeild hadden, niet anders was dan eene groep Eilanden.

Kort na den middag zagen wij eenige kanoes van land steken; en te drie uur hadden wij er niet minder dan achttien om het schip, bevattende omstreeks tweehonderd menschen, meestal mannen. Zo groot een zamenloop van handelend volk, hadden wij noch niet gehad en de menigte van voortreffelijke vellen, welke zij ons mede brachten, vermeederde niet weinig ons genoegen. De handel stond nu gelijk, zo al niet beter, met dien

(†) Zie den Brief van den Admiraal DU FONTE in DOBES *Account of the Countries adjoining to Hudsons bay*, p. 124. Hij heeft dien overgenomen uit *the Memoirs of the Curious*, in 1708 uitgekomen, zonder eenig verflag te geven, van waar men dezen brief gekregen heeft. Vergelijk J. R. FORSTER *Geschichte der Entdeckungen und Schifffarthen im Norden*, p. 520.

1787.
Hooftmaand.

in de *Mantel-Baai*, zo wel ten aanzien van het getal van vellen, als van de gemakelijkheid der inboorlingen in het verkoopen. Wij hadden niet alle man de handen vol werk, en alle onze goederen kwamen ons thans van pas, daar de een aan dit, de ander wederom aan wat anders de voorkeur gaf.

Onder alle deze menschen was ook het oude Opperhoofd, welk wij aan den anderen kant van de Eilanden gezien hadden, en die als een persoon van aanzien, thans vrijheid kreeg om bij ons aan boord te komen. Zo dra hij de voeten op het schip had, begon hij een lang verhaal te doen, welk daar op uit kwam, dat hij de muis welke wij hem gegeven hadden, in een gevecht verloren had; terwijl hij om ons van de waarheid te overtuigen verscheiden wonden toonde, welke hem bij het verdedigen van zijnen schat toegebracht waren. Bindelijk verzocht hij eene andere te mogen hebben, welke hij ons beduidde dat hij zich nimmer dan met het leven zoude laten ontnemen. Kap. DIXON de eersucht van dit Opperhoofd willende voldoen, stond hem zijn verzoek toe, en wij ondervonden wel dra dat dit geschenk niet te vergeefsch besteed was. Want hij werd ons van groot nut in den handel; en zo dra er eenig geschil of misvatting ontstond, 't welk in zulk een vreeslijk gemaal onvermijdelijk was, lieten zij de zaak altijd aan hem over, en waren bestendig wel te vreden met zijne beslissing.

Wanneer wij naar het Oosten wezen en hem vriegten of wij daar ook pelterijen zouden vinden, gaf hij ons te kennen dat daar een geheel ander volk woonde, welks taal hij zelf niet verstand en met welk hij altijd in oorlog was; dat hij er velen van gedood had en dat derzelve hoofden nog in zijn bezit waren. De oude man scheen goed behagen te hebben in ons deze bijzonderheden te vertellen en hij gaf zich ongemeen veel moeite om ons zijne meening te beduiden; eindigende zijn verhaal met ons aftraden om dat gedeelte der kust

niet

niet
feld
te v
vijan
het
stelli
gasto
dit t
zij t
Va
dit O
gansc
perfo
was.
dun v
slag s
en. st
groote
hoofd
durig
holle
tuurlijk
welke
zien.
delen
hij on
blijk v
Beha
half ho
nen. kre
tels van
gesteld.
blazen.
en gesp
den, vo
beesten.

niet aantedoen, want dat de inhoorlingen ons ongetwijfeld zouden om hals brengen. Wij poogden van hem te verstaan wat zij uitvoerden, met de lichamen hunner vijanden, die in den strijd sneuvelden; en schoon wij het Opperhoofd niet duidelijk genoeg verstonden, om stellig te verzekeren dat de overwinnaars er zich op vergastoden; is er echter reden genoeg om te vrezen dat dit schriklijk gebruik op deze kusten plaats vindt; doch zij bewaren de hoofden tot duurzame zegeteekens.

Van alle *Indianen*, die wij nog gezien hadden, had dit Opperhoofd verre weg het wildste aanzien en zijn ganfche voorkomen teekende hem als een zeer geschikt persoon om eene bende kannibalen aan te voeren. Hij was van eene meer dan gewoone grootte doch rank en dun van ligchaam; en schoon hij er in den eersten opslag schraal en mager uitzag, was zijn tred echter vast en stout en zijne leden sterk en welgespierd. Hij had groote uitpuillende oogen en een diep gerimpeld voorhoofd, niet slechts van ouderdom, maar door een gedurig fronselen. Dit alles gewoegd bij een lang gezicht, holle kaken, hoog uitstekende kakebeenen, en eene natuurlijke woestheid van aart, gaf hem eene houding, welke men niet wel zonder eenige ontroering kon aanzien. Met dit alles was hij ons zeer nuttig in het handelen met zijne onderhorigen, en de wijze, op welke hij ons zijne meening wist te doen verstaan, was een blijk van zijne sterke natuurlijke vermogens.

Behalven de groote menigte (ten minsten van vierde half honderd!) vellen; welke wij van deze partij *Indianen* kregen, brachten zij ons ook nog verscheiden mantels van *Rahoons* vellen, uit zeven stuks netjes zamengegeld. Insgelijks hadden zij een goed deel raan in blazen van verschillende grootte, welke wij voor ringen en gespen ruilden; als zijnde zeer geschikt om te branden, volkomen zoet en voor het grootste gedeelte uit beesten vet getrokken.

1787.
Hooimaand

Na.

1787.
Hooimaand.
30

Na van dezen talrijken hoop alles gekocht te hebben wat zij veil hadden, verlieten zij ons tegen den avond en roeiden naar land: en des anderen daags na den middag kwamen er wederom acht kanoes bij ons, die eenige vellen en nog wel van minder waarde aanbrachten, en ons tevens te kennen gaven dat hun voorraad ten einde was. Zij waren een gedeelte van de partij welke den vorigen dag bij ons geweest was, en zommigen onder hun waren uit vischen geweest en hadden een goed deel *Heilbot* gevangen, welke ons wonder te stade kwam, vermits wij onzen voorraad van Visch reeds eenigen tijd opgebruikt hadden.

Tot hiet toe had al het volk van deze eilanden, schoon blijkbaar van eene zeer woeste en wilde geaardheid, zich altijd vreedzaam en ordentelijk gedragen, maar dezen avond gaven zij ons een overtuigend blijk van hunne booze neiging en dat op eene wijze, welke vrij wat overleg verried. Het volk, welk de *Heilbot* te koop had, rekte den handel op eene slimme wijze veel langer uit, dan zij anders gewoon waren en poogde door verschillende middelen onze aandacht op zich te vestigen. Midlerwijl roeiden andere kanoes ter sluik achter het schip, vermits zij ettelijke vellen opeengepakt hadden zien liggen voor een der vensters van de kajuit, en een der *Indianen* stiet er met zijn spiets door om de vellen te stelen. Maar toen zij merkten dat het geraas ons oplettend maakte roeijden zij in allerijl weg; om hun evenwel te doen begrijpen dat wij in staat waren om dergelijke bedrijf zelfs op eenen afstand, te straffen, schooten wij ettelijke snaphanen op hun af, zonder hun echter zo veel wij konden bemerken eenig nadeel toebrengen.

Aangezien wij van onze laatste bezoekers genoegzame zekerheid verkregen hadden, dat wij geene pelterijen meer van eenig aanbelang in deze oorden zouden opdoen; en de tijd ook bijna verloopenen was, binnen welken wij ons bij

bij de
gen,
derwaar
wind e
het wa
spoedig
Gev
Oosten
mes we
avond,
ons, die
ven dat
schieten
te bedu
wilden
de minst
zoek gee
te verwi
Wij b
St. Jami
vaar van
door het
winden e
maal toe
te boegze
Eer w
veel voe
den lezer
zelve m
Niet al
ke wij i
maar ook
inboorlin
fen, sche
niet een
den, w

bij de *Koning George* te *Noorka-Sound* moesten vervoe- Hooimaand.
1787.
gen, oordeelde Kapt. DIXON het raadzaam nu regelrecht
derwaards te zeilen; te meer vernits de veranderlijke
wind en de gedurige stilte, welke wij thans hadden,
het waarschijnlijk maakten, dat wij dit ons oogmerk niet
spoedig zouden bereiken.

Gevolgtijk stelden wij, den 31, koers naar het Zuid-
Oosten en kregen den 1 van Oogstmaand de *Kaap St. Ja-
mes* wederom in het gezicht. Met het vallen van den
avond, kwam er een kanoe met veertien menschen bij
ons, die niets te koop brachten; doch ons bericht ga-
ven dat een hunner makkers aan de wonden, door ons
schieten bekomen, gestorven was: poogende ons tevens
te beduiden, dat zij deswegens met ons geen verschil
wilden maken. Zij kwamen ons, in de daad, zonder
de minste vrees op zijde en waarschijnlijk had hun be-
zoek geen ander oogmerk dan om ons van dit voorval
te verwittigen.

Wij besteedden de twee volgende dagen om de *Kaap
St. James* te boven te zeilen, niet zonder groot ge-
vaar van op de voorliggende rotzen te vervallen, zo
door het mistige weder, als door stilte, veranderlijke
winden en eenen sterken stroom; zo dat wij tot drie
maal toe de booten moesten uitzetten om het schip op
te boegzeeren.

Eer wij echter van deze Eilanden, welke ons zoo
veel voordeels aanbrachten, geheel aftappen, zullen wij
den lezer nog eenige weinig aanmerkingen omtrent de-
zelve mededeelen.

Niet alleen de menigte inhammen en openingen, wel-
ke wij in het langs zeilen van deze kust waarnamen,
maar ook bijzonder de omstandigheid dat wij de zelfde
inboorlingen aan de beide kanten van de kust aantrof-
fen, schenen ons reden genoeg om vaststellen dat het
niet een enkeld Eiland is, maar veeleer eene groep Eilan-
den, welke wij ter eere van onze Koningin de *Ko-
nin-*

1787. *ningin Charlotta's Eilanden* noemden. Zij liggen van Oogstmaand. $51^{\circ} 42'$ tot $54^{\circ} 24'$ N. B. en tuschen 130° en $133^{\circ} 30'$ W. L. Het land is op zommige plaatzen vrij hoog, doch niet bergachtig, en geheel met Pijnboomen bedekt, welke op vele plaatzen zeer schoon afsteken bij de sneeuw waarmede de hooger gronden altijd bedekt zijn. Het weder, zo lang wij hier kruisten, was over het geheel zacht en gematigd en de gemiddelde hoogte van den Thermometer 54 graden. Tuschen de *Maniel-Baai* en *Kaap St. James* hadden wij bestendig Noord-Weste winden, doch zo dra wij de Kaap omgezeild waren, werd de wind veranderlijk en slap met tuschenkomende stilten.

Het aantal menschen, welke wij in het gansche beloop van onzen handel rondom deze Eilanden zagen, beliep ongeveer achthonderd en vijftig; en wanneer wij onderstellen dat er een gelijk getal aan wal bleef, zullen wij in het geheel zeventienhonderd inwooneren hebben, in welk getal wij reden hebben te denken dat de gansche bevolking dezer Eilanden bestaat, met inbegrip van vrouwen en kinderen. De grootte voorraad van pelterijen, welke wij hier aantroffen, leverde een voldoende bewijs op dat dit volk geenerhanden omgang met beschaafde natien gehad had, en wij ons dus kunnen beroemen de Geographie dezer kust met deze Eilanden verrijkt te hebben. Wij vonden er weinige versierzelen, en het is waarschijnlijk dat dit volk zijne mesen en pieken veeleer in den oorlog dan door koop zal verkregen hebben; vermits de verschillende stammen aanhoudend tegen elkander schijnen krijg te voeren: doch hoe dit ook zij, dit volk komt veel nader aan eenen staat van volstreckte woestheid dan eenige andere *Indianen*, welke wij op deze kust aantroffen.

De vrouwen misvormen de onderlip op dezelfde wijze als in *Norfolk-Sound*, alleen met dit onderscheid dat het houten sieraad hier van alle vrouwen zonder onderscheid gedragen wierd, terwijl het op de laatstgemelde plaats aan die van hoogen rang bepaald schein.

De

gen van
en 133°
ij hoog,
bedekt,
e sneeuw
ijn. Het
het ge-
ogte van
mel-Baai
este win-
n, werd
e stilten.
e beloop
, beliep
j onder-
illen wij
ben, in
gansche
n vrou-
en, wel-
s op dat
n gehad
nie dezer
vonden
dat dit
elg dan
schillen-
n krijg
nt veel
an eeni-
ntroffen.
le wijze
dat het
erscheid
aats aan

De

JONGE VROUW VAN DE CHARLOTTE'S EILANDEN.

De
hunne
bij o
geval
alleen
het se
wierde
bezoel
gesteld
zijnde
die al
de han
geen
Nier
drag
echter
der de
onder
te vin
Ond
maand
ven, b
welke
tigen.
ven, c
duurzaa
de, ste
hadden
schenen
in de
de mar
bewarin
op het
en beg
te make
hem te

De *Indianen* zijn in het algemeen zeer jaloersch omtrent hunne vrouwen, en wilden maar zelden lijden dat ze bij ons aan boord kwamen; maar dit was geheel het geval niet met deze Wilden, die hunne vrouwen niet alleen toelieten, maar zelfs dikwijls aanspoorden om op het schip te gaan, wanneer zij van ons volk geroepen wierden. Wij ondervonden echter ras dat zij tot deze bezoeken geenzins genoopt wierden door eene minzieke gesteldheid, maar blootelijk uit lust om te stelen; als zijnde de ergste dieven welke wij nog ontmoet hadden, die alles zonder onderscheid weg namen wat haar onder de handen kwam, en met eene behendigheid, welke zich geen zakkenroller behoefde te schamen.

1787.
Oogstmaand.

Niettegenstaande het over het algemeen met het gedrag dezer vrouwen aldus gesteld scheen, troffen wij echter een voorbeeld van gevoel en aandoenlijkheid onder dezelve aan, het welk ons verbaasde en misschien onder de vrouwen der beschaafde landen juist niet altijd te vinden is.

Onder de *Indianen*, die ons op den 24 van Hooftmaand grootendeels uit nieuwsgierigheid een bezoek gaven, bevond zich ook een Opperhoofd met zijn vrouw, welke groot verlangen toonden om het schip te bezichtigen. Kap. DIXON hun hierin genoegen wissende geven, en denkende dat het bezien van het schip een duurzaam onderwerp van hunne gesprekken worden zoude, stond hun toe om aan boord te komen. Dan, zij hadden een klein kind bij zich, waarvan zij veel werkschenen te maken en het welk zij aan het overige volk in de kanoe niet wilden vertrouwen; gevolglijk kwam de man alleen aan boord en liet het tedere pand in de bewaring der moeder. Wanneer de arme knaap eerst op het dek kwam, stond hij niet weinig bedremmeld en begon te zingen en een deel ootmoedige gebaarden te maken, met oogmerk om ons gunstige gedachten van hem te doen opvatten. Allengskens echter bedaarde hij

1787.
Oogstmaand

en liet zich overreden om naar beneden in de kajuit te gaan en daar een tijd lang te blijven; waarna hij weder boven kwam en na zijne nieuwsgierigheid in het beschouwen van verscheiden dingen voldaan te hebben, wel te vrede in de kanoe slapte. Vervolgens gaf de vrouw het kind een moederlijken kusch en kwam zonder te aarzelen bij ons over. Toen zij op het halfdek trad, gaf zij ons te kennen dat zij alleen maar kwam om het schip te bekijken en poogde, met een zedig mistrouwen op het gelaat, daartoe onze toelating en inschikkelijkheid te verwerven. Zij was, naar hunne wijze, netjes gekleed. Het onderkleed van dun gelooijd leder zat haar strak om het lijf en reikte van den hals tot over de dijen; en de mantel of het opperkleed was grover en zat ruimer als een vrouwen rok, zijnde met lederen riemen vastgebonden. Wanneer zij alles bekeken had wat onder hare opmerking viel, gaf Kapt. DIXON haar een geschenk van een snoer kralen ter versiering van de ooren en van eenige knopen, welke haar wonder wel behaagden en waar voor zij ons zo veel in haar vermogen was hare erkentenis betuigde. Maar zij was nauwelijks in de kanoe teruggekomen of vele andere vrouwen schoolden om haar heen en begonnen, op het zien van de kralen in hare ooren, met grooten ernst te praten en haar waarschijnlijk van ontucht te beschuldigen. Althans zij drukte terstond haar kind met eene onbeschrijflijke tederheid aan haar boezem, en borst in een vloed van tranen uit; zodat het vrij lang duurde eer zij door de liefkoozingen van haren man en de verontschuldiging van hare vrienden tot hare vorige blijmoedigheid en bedaardheid terug keerde. Toen eindelijk de eensgezindheid in de kanoe hersteld was, hief het Opperhoofd zijn kind om hoog en trachtte ons te doen begrijpen dat het hem even dierbaar was als zijne vrouw, en dat, ofschoon wij hem geen geschenk gegeven hadden, hij echter hoopte dat wij het wicht wilden gedenken. Kapt. DIXON

gaf

gaf daa
hoofd t
wat kra
zij ook
Offic
aantroff
hoofd t
geslachte
schikte
nen te
handel
zijne w
merkten
om zijn
perhoofd
gelegen
wij met
Meerr
te leer
dat wij
veroorza
werd va
Wij had
er ons
ons bez
bij ons
afgedaan
ren, da
waren v
langs he
ofschoon
wij gem
wanneer
wat wij
spraak w
van Nor
LIVAV

gaf daar op twee *joes* aan hetzelfde, waarmede het Opperhoofd bijzonder op zijn schik was; en voorts werden er nog wat kralen onder de andere vrouwen uitgedeeld; waar na zij ook wel vergenoegd, ons verlieten en naar land roeijden.

Offchoon elke stam, welken wij aan deze Eilanden aantroffen, onder het gebied van een bijzonder Opperhoofd stond, waren zij echter ook nog in verschillende geslachten of huishoudingen afgedeeld, welke ondergeschikte verordeningen en een bestier op zich zelve scheenen te hebben. Gemeenlijk dreef het Opperhoofd den handel voor den ganschen stam; maar zomtijds, wanneer zijne wijze van handelen de goedkeuring niet wegdroeg, merkten wij op, dat elk geslacht zijn recht liet gelden, om zijne eigene vellen te verkoopen, het welk het Opperhoofd ook altijd inwillingde. Of het zelve bij deze gelegenheden eenige voordeelen voor zich trok, konden wij met geene zekerheid bepalen.

Meermalen deden wij moeite om iets van hunne taal te leeren, maar konden het zelfs zo ver niet brengen dat wij er in leerden tellen. Elke pooging hier omtrent veroorzaakte bij de *Indianen* een spottend lagchen, of werd van hun met een verachtend stilzwijgen beantwoord. Wij hadden in de daad, ook niet veel gelegenheid om er ons in te oeffenen; want vele der stammen, welke ons bezochten, hielden zich van het oogenblik dat zij bij ons kwamen bezig met handelen; en vertrokken, dit afgedaan hebbende, zo schiekelijk zij maar konden. Anderen, daarentegen, welke ons eenigen tijd bij bleven, waren van geen gezelligen aart, maar slopen gedurig langs het schip, gewisfelijk met geen goed oogmerk; offchoon zij ons nimmer aan boord klampten, door dien wij gemeenlijk ons meeste volk op het dek hielden, wanneer er wat veel kanoes bij het schip waren. Al wat wij er dus van kunnen zeggen, is, dat hunne spraak wel eenige gelijkheid had met die der ingezetenen van *Norfolk-Sound*.

1787.
Oogstmaand.

Bij het gene reeds hier en daar gezegd is omtrent den wilden aart en de onbeschofftheid dezer Eilanders, moeten wij thans nog voegen, dat er zelfs in hunne wijze van zingen een zekere woestheid doorstraalde. Hun gezang was in de daad wel geregeld en goed in de maat, maar miste geheel en al die aangename toonbuiging en welluidendheid, welke wij aan de overige oorden van deze kust bestendig gewoon waren te hooren.

Het getal van *Zee-Otter* vellen, welk wij aan deze Eilanden opdeden, was niet minder dan achttien honderd een en twintig en daar onder vele zeer schoone; maar van andere pelterijen was hier minder verscheidenheid dan op vele andere plaatzen van de kust. Ettelijke *Racoons*, eenige weinige *boom-Martens* en wat *Robben* vellen was alles wat wij hier te zien kregen. *Tees* waren in den beginne de meest gezochte waar, doch de menigte handelaren vorderde verschoot van goederen en wij waren dikwijls verplicht alle soorten, welke wij hadden, voor den dag te halen om de talrijke koopers te vergenoe-gen. Ondertuschen waren wij nu in ééne gelukkige maand beter geslaagd, dan misfchien de beide schepen te zamen in al den overigen tijd van onzen tocht. Zo onwis is de pelterij-handel op deze onherbergzame kusten.

TWAALF.

T

Ontmoet
slag
derze
lande
meen
Kleed
lander
te Ma
van

Wij

Stund v
moeting,
geweest,
eind We
zagen wi
nog een
dat zij n
zijn kond
ons aanh
volgen.
onmogelij
kleinste v
en nu m
en van v
omtrent d
bevel om
doen; we
en de vla
den dezelv
blijdschap.

* * * * *

T W A A L F D E H O O F D S T U K.

Ontmoeting van twee Engelsche Schepen. Algemeen verslag van de Noord-West Kust van Amerika en van derzelver Bewooneren. Vertrek naar de Sandwich-Eilanden. Verrichtingen en ontmoetingen aldaar. Algemeen Bericht van dezelve. Voorbrengzelen, Taal, Kleeding, Sieraden, Werktuigen en Geaartsheid der Eilanderen. Reis naar China. Aankomst en verrichtingen te Macao. Vertrek naar Wampo. Gelukkige aankomst van de Koning George aldaar.

Wij vervolgden nu onze reis naar *Koning Georges-Sund* van den 3 tot den 8 zonder eenigerhande ontmoeting, zijnde reeds den 6 op de Breedte dezer plaats geweest, doch door tegenwind en stilte nog een goed eind Westwaards van dezelve. Maar den 8 te tien uur zagen wij een zeil in het Z. O. en terstond daar op nog een kleiner bij het zelve. Dit gaf ons eenige hoop, dat zij mogelijk de *Koning George* met de groote boot zijn konden; en vermits wij duidelijk zagen dat zij op ons aanhielden, bleven wij onzen koers O. N. O. vervolgen. Nader bij ons komende, bevonden wij dat het onmogelijk Kapt. PORTLOCK zijn konde, vermits het kleinste vaartuig voor de groote boot veel te groot was: en nu maakten wij allérhande gisfingen, welke schepen en van welken landaart het zijn mochten. Kapt. DIXON omtrent dit laatste begeerende onderricht te worden, gaf bevel om te wenden en liet eene schoot te lijwaard doen; welk seín het kleinste schip terstond beantwoordde en de vlag van onze Maatschappij ophieschte. Wij praaiden dezelve te twaalf uur en verstonden tot onze groote blijdschap dat zij van *Londen* kwamen en van onze Maat-

1787.
Oogstmaand.

1787.
Oogstmaand.

Maatschappij uiterust waren. Het schip heette de *Prins van Wallis* Kapt. COLLINETT en de sloep de *Prinzes Roijal*, Kaptein DUNCAN.

Wij hadden het genoegen om in het algemeen den welstand van onze vrienden in *Engeland* te vernemen, doch maar weinige van ons kregen zulke bijzondere berichten, als wij wel gewenscht hadden: terwijl men had verwacht dat wij in het laatste van dit jaar op de Rivier van *Londen* zouden terug keeren.

Deze schepen waren in Herfstmaand 1786 uit *Engeland* gezeld en hadden op het *Statenland* eene factorij opgerigt om eenen voorraad van *Robben* vellen en traan optedoen. Van daar waren zij met den meesten spoed regel recht naar *Koning Georges-Sound* gestevend, zonder eenige plaats tuschen beiden aanteden; op welken langdurigen tocht de scheurbuik tot eene groote hoogte onder het scheepsvolk geklommen was, en ofschoon zij gelukkig niemand verloren hadden, waren er toch vele zeer langzaam hersteld.

Op ons onderzoek naar den koers, welken zij na het omzeilen van *Kaap-Hoorn* gehouden hadden, verstonden wij dat zij op 116 Gr. W. L. de Linie gepasseerd waren, en op die hoogte veel al met slappe veranderlijke winden en gedurige stilten hadden moeten zukkelen, onder zeer deinzig en zoel weder en sterken regen, waar door zeker de zware ziekte veroorzaakt wierd, welke zedert bij hun heerschte. Wij passeerden de Linie in Grasmaand 1786 genoegzaam op dezelfde lengte en troffen insgelijks slappe veranderlijke winden en dompig zoel weder, tot dat wij veel verder naar het Westen kwamen, wanneer wij wederom eenen bestendigen pasfaat wind kregen. Uit deze omstandigheden is het baarblijkelijk, dat men dezen koers behoort te vermijden, en Kaptein DIXON was van oordeel dat de schepen naar de *Noord-West Kust van Amerika* bestemd, na het omzeilen van *Kaap-Hoorn*, best zouden doen om regelrecht naar de

Mar-

Marques
gen zou
ook We
voortzette
ongezond
Voorts
in *Konin*
evenwel v
den, gen
welk in
ongeveer
gekomen
van de
gekocht
dat hij t
In den
pen van
hadden e
Kapt. BE
van verha

Deze n
genaamd,
naar *Bon*
Chirurgijn
schip ne
de *Noord*
in het la
Sound aan
werd hij
zondheid,
beide sche
het land v
inboorlinge
om in ge
vellen aan
tot de aa

Marquesas te zeilen, alwaar zij niet alleen ververschingen zouden kunnen opdoen, maar wanneer zij tevens ook Westelijk genoeg zouden zijn opgezeild om in het voortzetten van de reis die luchtstreken te missen, welke ongezondheid de ondervinding nu meermalen geleerd had.

Voorts verstonden wij, dat zij zich bijna een maand in *Koning Georges Sound* hadden opgehouden, zonder er evenwel veel uit te richten; door dien zij er een schip vonden, genaamd de *Imperial Eagle*, Kapt. BERKLEI; het welk in Slachtmaand 1786 uit *Ostende* vertrokken, en ongeveer een maand voor hun in *Koning Georges-Sound* gekomen was. Kapt. BERKLEI maakte grooten ophel van de menigte voortreffelijke vellen, welke hij aldaar gekocht had, en er is in de daad reden om te geloven, dat hij tamelijk gelukkig geweest was.

In den Zomer van het jaar 1786 waren twee schepen van *Bombaj* in *Konings Georges-Sound* geweest en hadden er eenen van hun volk achtergelaten, wien Kapt. BERKLEI hier aantrof, die er ons het volgende van verhaalde.

Deze man, uit *Irland* geboortig en JOHN M' KEH genaamd, was in dienst van de Oost-Indische Maatschappij naar *Bombaj* vertrokken, en had zich aldaar als Chirurijn laten aannemen op de *Kaptein Cook*, welk schip nevens de *Experiment* in 1785 tot eene reis naar de *Noord-West Kust van Amerika* werd uitgerust, en in het laatst van Zomermaand 1786 in *Koning Georges-Sound* aanlandde. Zeer ziek zijnde aan eene purperkoorts, werd hij aldaar achtergelaten, tot herstel van zijne gezondheid, op aanhouden van den Opperkoopman der beide schepen. Deze verzocht hem dat hij de taal van het land wilde leeren en zich van de goede genegenheid der inboorlingen verzekeren, ten einde hen te overreden, om in gevalle er andere schepen mochten komen, geene vellen aan dezelve te verkoopen, maar die te bewaren tot de aanstaande lente, wanneer zij hem wederom zou-

1787.
Oogstmaand.

den afhalen. De beide schepen hadden toen zes honderd beste *Zee-Otter* vellen opgedaan, en waren vervolgens naar *Cooks-Rivier* gezeild. In Oogstmaand 1786 was Kapt. HANNA met de *Zee-Otter* uit *China* in *Koning Georges-Sound* gekomen, en had JOHN M' KEIJ aangeboden om hem aan boord te nemen; doch hij had zulks afgeslagen, zeggende dat hem de gedroogde Visch en *Walvisch* traan begon te lusten, dat hij met zijne levenswijze te vreden was, en met groot genoegen tot het volgende jaar zoude overblijven, wanneer men hem ongetwijfeld zoude komen afhalen. Vervolgens hadden de inboorlingen hem zijne kleederen afgenomen, en gedrongen om zich naar hunne dracht en morsige levenswijze te schikken. Daar en tegen was hij thans hunne taal volkomen meester en met hunnen inborst en geaardheid door en door bekend. Hij had ook meermalen tochten landwaards in gedaan, omstreeks *Koning Georges-Sound*, en was niet van gedachten dat eenig gedeelte van dezelve tot de vaste kust van *Amerika* behoorde, doch dat het veel eer eene aaneenschakeling was van afzonderlijke Eilanden.

Ondertuschen verzekerde ons de Heer ETCHES, die een broeder was van onzen voornaamsten reder, en zich op de *Prins van Wallis* bevond, dat men op het verhaal van dezen M' KEIJ juist niet veel staat kon maken; dat hij een zeer onkundig jong mensch was, en dikwijls zich zelf had tegen gesproken; dat men er evenwel volkomen geloof aan geven konde, wat het voegen naar de levenswijze der inboorlingen betrof, want dat hij er even haveloos en vuil had uitgezien als de ergste van allen. Zijne kennis van de taal was merkkelijk geringer dan hij zich liet voorstaan, en hij ook niet zoo bijster vergenoegd met zijnen toestand; vermits hij het aanbod van Kapt. BERKLEIJ, om hem aan boord te nemen gretig aannam en wel op zijn schik scheen met de gedachte, dat hij zulk eene ongenoegelijke plaats eerlang

lang ston
gewoon v
mensch
ruim ten
een poos
lijk lijd
nut van
inboorlinge

Onze o
groot gelu
wij van h
om *Konin*
Williams-
wij hen o
wachten h
geven, wa
terijen te
hun aan,
lotta's Eil
liggende la

De beid
avonds bij
nacht om
van de ku
welk wij
daags mor
scheid van
der geluk
na-wij elk
Charlotta's

Eer wij
voor de la
aangenaam
dezelve aan
Voor de
len Ocea

lang stond te verlaten. Evenwel indien hij slechts een gewoep verstand bezat, moest hij toch beter met deze menschen bekend geweest zijn, door het verblijf van ruim een jaar, dan een ander die deze plaats maar voor een poos bezoekt met mogelijkheid kan wezen, en gevolglijk lijdt het geen twijfel of Kapt. BERKLEIJ moet veel nut van hem gehad hebben in zijnen handel met de inboorlingen.

1787.
Oogstmaand.

Onze ontmoeting met deze schepen was intussehen een groot geluk zo wel voor hun als voor ons. Het gene wij van hun vernamen, maakte het onnoodig voor ons om *Koning Georges-Sound* aantedoën; en daar *Prins Williams-Sound* hunne naaste bestemming was, konden wij hen onderrichten dat zij in dien oort niets te verwachten hadden, en hun daar en tegen die plaatsen opgeven, waar zij de meeste kans zouden hebben om peltreijen te vinden. Inzonderheid drong Kapt. DIXON bij hun aan, om de Noord-Oost zijde der *Koningin Charlotta's Eilanden* aantedoën, als ook het daar tegen over liggende land, welk wij voor de vaste kust hielden.

De beide Kapteins en de Heer ETCHES kwamen des avonds bij ons aan boord, en bleven er den ganschen nacht om geen tijd te verliezen, maar zich eene kaart van de kust te vervaardigen en alle naricht te bekomen, welk wij in staat waren hun te geven. Des anderen daags morgen namen wij met drie hartelijke hoezees afscheid van onze vrienden, en wenschten hun geen minder geluk in den handel dan wij getroffen hadden. Waar na wij elk onzen koers vervolgden, zij naar de *Koningin Charlotta's* en wij naar de *Sandwich-Eilanden*.

Eer wij echter de *Noord-West Kust van Amerika* voor de laatste maal verlaten, zal het den lezer niet onaangenaam zijn, hier nog eenige bijzonderheden omtrent dezelve aantetrefien.

Voor den laatste tocht van Kapt. COOK naar den *Stillen Oceaan*, was dit gedeelte van de kust weinig of

1787.
Oogstmaand,

niet bekend. De beroemde *Rusfische* Zeeman BEERING deed dit land aan op $58^{\circ} 28'$ NB. en ankerde op $59^{\circ} 18'$ doch het uitgegevene verslag van zijnen reistocht is zeer gebrekkig en onnaauwkeurig. De *Spanjaarden* zijn naar alle gedachten bekend met de kust een weinig ten Zuiden van *Koning Georges-Sound* en omstreeks *Kaap-Edgcombe*; op welke beide plaatzen zij in het jaar 1775 ten anker gelegen hebben: maar er is reden om te denken, dat hunne kennis zich ook tot die bijzondere plekken bepaalt.

De plaatzen, welker ligging van Kapt. COOK met zekerheid bepaald werd, waren *Koning Georges-Sound*, *Prins Williams-Sound* en de *Rivier* naar hem genoemd: en de menigte pelterijen, welke hij in deze Baaijen vond, gaf ongetwijfeld de eerste aanleiding tot het aanvangen van den handel in dezelve. Onze mededingers uit de *Oost Indiën* hadden hunne kundigheden hier omtrent gewisfelijk uit dezelfde bron geput; en dit was in zekeren opzicht voor ons niet ongelukkig. Want, daar zij geen pelterijen op andere plaatzen, dan welke door Kapt. COOK vermeld waren, dachten te vinden, hielden zij zich te vreden met het gene zij aldaar konden opdoen; terwijl wij gevolglijk, op andere oorden moesten gaan zoeken, of met ledige handen naar huis keeren. Langs dezen weg vonden wij de *Koningin Charlotta's-Eilanden* welke onze vurigste verwachtingen overtroffen en grooter menigte opleverden, dan misfchien eenige andere tot hier toe bekende plaats.

Dat wij tot de Geographie dezer kust veel toegebracht hebben, zal niemand ontkennen: met dit alles blijft er nog veel overig, en wij weten er in de daad, nog zoo weinig van, dat het zelfs eenigermate twijfelachtig is, of wij wel eens de vaste kust gezien hebben. Zeker is het, dat dezelve vol Eilanden ligt; maar toekomstende reizigers, zullen moeten uitmaken of eenig land, daar wij dacht bij geweest zijn, waarlijk het vaste is. Zo veel

kun-

kunnen
dernemir
handel
deze zij
overal
toekomst
van 40

Deze
dering,
als zijnd
boomen,
heesters
welke op
brengen
vele and
en de af
zoort van
sneeuw v
zich daar
aarde vor
zouden k

De lu
niet over
ningin C
althans d
altijd me

De ve
welke wi
verhaal o
hier oph
blijkbaar.
beesten,
naar den
en bergst
Wij hebb
steenkoln

Kunnen wij echter verzekeren (en dit is voor deze onderneming van het grootste aanbelang) dat de pelterijhandel onuitputlijk is, overal waar ingezetenen zijn, en deze zijn niet bepaald tot eene bijzondere streek, maar overal langs de kust in stammen verspreid, welke door toekomstige handelaren verdient nagezocht te worden van 40 tot 61 Gr. N. en van 126 tot 155 Gr. W. L.

1787.
Oogstmaand.

Deze uitgestrekte landstreek heeft, met weinig uitzondering, het aanzien van een aaneengeschakeld bosch, als zijnde bedekt met verschillende soorten van dennenboomen, met elven, berken, hazelaar, en velerhande heesters tusschen dezelve. De valleijen en lage gronden, welke op de zon liggen en voor den wind gedekt zijn, brengen wilde Aalbezien, Kruisbezien, Bramboozen en vele andere bloemboompjes voort. Het verrotte mos en de afval der boomen, maken op de hoogten eene soort van mest, welke door het schielijk smelten van de sneeuw veeltijds in de valleijen neergespoeld wordt, en zich daar met een ligt zand vermengende, eene goede aarde vormt, in welke onze meeste tuinvruchten zeer wel zouden kunnen verbouwd worden.

De luchtgesteldheid is er, gelijk men denken kan, niet overal gelijk, doch naar ons gevoel, zelfs in *Koningin Georges-Sound* minder zacht dan in *Engeland*: althans de bergen van eene gematigde hoogte blijven er altijd met sneeuw bedekt.

De verschillende soorten van Vogelen en Visschen, welke wij hier vonden, zijn van tijd tot tijd, in ons verhaal opgenoemd; en welke viervoetige dieren zich hier ophouden, is uit de door ons gekochte vellen blijkbaar. Bij de ingezetenen zagen wij geene andere beesten, dan eene soort van zeer groote honden, welke naar den wolf zweemden en zeer tam schenen. Metalen en bergstoffen worden hier buiten allen twijfel gevonden. Wij hebben reeds opgeteekend dat wij aan *Cooks-Rivier* steenkolen zagen. Potlood en roode oker, schijnen de

1787.
Oogstmaand.

voornaamste verwen te zijn, waarmede de inboorlingen het aangezicht en het lijf beschilderen. Eindelijk zagen wij gedurig groote koperen kransen te *Norfolk-Sound* en aan de *Koningin Charlotta's-Eilanden*; welke van geen buitenlandsch maakzel schenen, maar door de ingezetenen in dier voegen zamen gebogen te zijn, om dezelve als een sieraad om den hals te dragen.

Welk getal van inwooneren deze kust bevat is niet gemakkelijk met eenige zekerheid te bepalen, maar volgens eene gemaatigde berekening zullen er toch ten minsten tienduizend zijn. Naar het uiterlijke aanzien zoude men indedaad mogen gissen, dat zij veel sterker in getal waren; vermits de vrouwen, naar de menigte kleine kinderen bij elken stam te oordeelen ongemeen vruchtbaar schijnen, en het volk ontheven is van die lange reeks van ziekten, welke de weelde en de onmatigheid onder beschaafder natiën hebben doen geboren worden. Maar men moet daarentegen bedenken, dat de naburige stammen gemeenlijk met elkander in oorlog zijn, welke zo door den aart hunner wapenen als door den noesten inborst van het volk aan menigen het leven moet kosten; behalven dat men met reden mag onderstellen, dat er velen op zee omkomen, vermits zij er zeer verre ingaan om te vischen en hunne kanoes met geene mogelijkheid overeind kunnen blijven, wanneer er schielijk kwaad weder opkomt. Deze omstandigheden strekken gewisfelijk tot vermindering der volkrijkheid en leveren eene genoegzame reden op waarom dit land zo dun bevolkt is.

De menschen zijn over het algemeen van middelbare grootte, recht en tamelijk wel gemaakt van leden. Velen onder de bejaarde lieden waren mager en wij zagen er volstrekt niemand, die zwaarlijvig kon heeten. De lieden van beide kunne zijn opmerklijk geteekend door de hoog uitstekende kakebeenen en kleine oogen. Eene neiging tot onreinheid en morsfigheid heerscht over de gansche kust. De eigenlijke kleur van het volk is niet gemakkelijk te bepalen;

palen; do
het oog
zeer wein

Het ha
hun in de
rooden ok
het hun ni
lig verblijf
de vrouwe
van voren
trens opbo

Het jong
eerst genei
aan de kin
vatting, ve
goede baar
Bij nader
de hairtjes
tot meerder

In hunne
dragen alge
nelijkheid h
een losfen
ne lederen
zommigen,
Cooks-Rivier
wannecr de
gen of zij g
kleeding d
mannen. H
maakt en b
zijnde op ve
sluiten. Hie
een voorsch
en dan nog
mans gemaa

palen; doch uit de weinigen die wij tamelijk helder onder het oog kregen te oordeelen, zijn deze *Indianen* maar zeer weinig donkerer van verw. dan de *Europeanen*.

1787.
Oogstmaand.

Het hair van beide kunne is lang en zwart en zoude hun in de daad fraaij staan, zonder de menigte smeer en rooden oker, welke zij er altijd invrijven; doch nu geeft het hun niet alleen een walglijk aanzien maar ook een veilig verblijf aan het ongedierte. Nu en dan echter hadden de vrouwen het hair betamelijk opgedaan, wanneer zij het van voren naar achteren kamden en aldaar in eene korte trens opbonden.

Het jonge volk heeft geen baarden, 't welk wij in het eerst geneigd waren aan een natuurlijk gebrek van hair aan de kin toeteschrijven; doch wij zagen dra onze misvatting, vermits de mannen van meer jaren niet alleen goede baarden maar zomwijlen ook lange knevels droegen. Bij nader onderzoek ontwaarden wij dat de jonge lieden de hairtjes uittrekken, en niet lieten groeijen voor dat zij tot meerder jaren gekomen waren.

In hunne kleeding is geringe verscheidenheid. De mans dragen algemeen rokken van zodanige vellen, als de zinnelijkheid hun ingeeft of de jacht oplevert; en zomwijlen een losfen mantel over de schouderen geslagen en met dunne lederen riemen vastgebonden. Daarenboven dragen zommigen, die wat beschaafder zijn, inzonderheid aan *Cooks - Rivier*, een smal stuk bontwerk om hun midden; wanneer de hitte van den dag hen den rok doet afleggen of zij genegen zijn om denzelven te verkoopen. De kleeding der vrouwen verschilt eenigzins van die der mannen. Haar onderkleed is van dun gelooijd leder gemaakt en bedekt het lijf van den hals tot den enkel, zijnde op verscheidene plaatzen gebonden om het te doen sluiten. Hier over dragen zij een stuk gelooijd leder als een voorschoot, welk niet hooger reikt dan het midden; en dan nog het opperkleed genoegzaam als dat van de mans gemaakt en gemeenlijk ook van gelooijd leder.

Want

1787.
Oogtsmaand.

Want de vrouwen waren niet gesteld op bontwerk, vermits zij hare kleederen niet gaarne willen missen en de mans echter altijd aandrongen om dezelve te verkopen, wanneer er iets aangelegen was. Het gedrag van de vrouwen was over het algemeen betamelijk en zedig gelijk het behoorde.

Veelligt zoude men denken dat de kinderen dezer Wilden van hunne vroegste jeugd het vrije en onbelemmerde gebruik hunner leden mochten genieten; doch het tegendeel was veelal waar. Er werden drie stukken boombast indiervoegen zamengehecht, dat zij zo wat naar eene stoel geleken, waarin het kind in vellen gewonden, geleid en zo stijf vastgemaakt werd, dat het zelfs met spartelen niet uit die houding kan komen: en de stoel is zodanig gemaakt dat het kind niet behoeft losgemaakt te worden om aan de borst of anderszins gevoed te worden. De *Indiaansche* minne bedient zich van zacht mos om haren zuigeling te reinigen, doch geeft er zo weinig acht op, dat de kinderen er dikwijls deerlijk uitzien; zoo zelfs dat wij aan jongens van zes of zeven jaren meermalen nog duidelijke merktekenen van dit verzuim bespeurden.

De wijze van zich te versieren verschilt op de onderscheiden plaatsen veel meer dan de kleeding. Bij voorbeeld, de opening of tweede mond even boven de kin, schijnt bepaald tot de mannen van *Cooks-Rivier* en *Prins Williams-Sound*; terwijl het houten sieraad in de onderlip alleen gedragen wordt van de vrouwen aan het gedeelte van de kust tuschen *Port Mulgrave* en de *Koningin Charlotta's-Eilanden*. Kralen waren ook in de eerstgemelde Baaijen in grooter achting, dan ergens elders op de kust, zo verre wij geweest waren. Deze werden hier ongerwijffeld ingevoerd door de *Rusfen*, die reeds vele jaren geleden aanhoudend met deze menschen gehandeld en meestal kralen in ruiling gegeven hebben. Indien wij dus naar dezen regel willen oordeelen over de

de regelre-
mogen wi
Kaap Hin-
dere reden

Er wor-
len op de
schijn vrij
wij het or-
Eilanden
stond van
Oostelijke
sproken w
moeijlijk or-
hebben, w
en lippen d
voegen wij
ke bij de i
folk-Sound
waarvan de
Prins van

Prins Willia
en *Cooks-*

Een, *Ast*
Twee, *Mat*
Drie, *Ping*
Vier, *Staa*
Vijf, *Talch*
Zes, *Ingl*
Zeven, } ko
Acht, } nic
Negen, } te
Tien, *Cobli*

de regelrechte gemeenschap der *Rusfen* met deze kust, 1787.
mogen wij vaststellen, dat zij nimmer ten Oosten van Oogstmaand.
Kaap Hinchinbrook geweest zijn; het welk ook om an-
dere redenen niet onwaarschijnlijk is.

Er worden ten minsten twee of drie verschillende ta-
len op deze kust gesproken, welke echter naar allen
schijn vrij algemeen verstaan worden: ofschoon, indien
wij het oude Opperhoofd van de *Koningin Charlotta's-
Eilanden* moeten geloven, zijn volk volstrekt niets ver-
stond van de taal welke door de inboorlingen van de
Oostelijke kust, die wij voor het vaste land hielden, ge-
sproken wierd. Alle deze talen lijken zeer ruw en
moeijlijk om uitte spreken, want schoon zij vele vokalen
hebben, worden de woorden eerder door de tanden
en lippen dan met de keel uitgesproken. Tot eene proeve
voegen wij hier bij de namen der enkele geraldien, wel-
ke bij de inboorlingen van *Prins Williams-Sound*, *Nor-
folk-Sound* en *Koning Georges-Sound* in gebruik zijn en
waarvan de laatstgemelde door een vriend van het schip de
Prins van Wallis zijn medegedeeld.

<i>Prins Williams-Sound</i> en <i>Cooks-Rivier.</i>	<i>Norfolk-Sound.</i>	<i>King Georges- Sound.</i>
Een, <i>Asthlenach.</i>	<i>Tlaasch.</i>	<i>Sorwock.</i>
Twee, <i>Malchnach.</i>	<i>Taasch.</i>	<i>Athiac.</i>
Drie, <i>Pinglulin.</i>	<i>Noosch.</i>	<i>Caisa.</i>
Vier, <i>Staachman.</i>	<i>Tackoon.</i>	<i>Moo.</i>
Vijf, <i>Talchman.</i>	<i>Keichin.</i>	<i>Seutchu.</i>
Zes, <i>Inglulin.</i>	<i>Ciletuschush.</i>	<i>Noetpoe.</i>
Zeven, } konden wij	<i>Tatatuschush.</i>	<i>Athlapoo.</i>
Acht, } niet te we-	<i>Nooscha uschush.</i>	<i>Athlaquell.</i>
Negen, } ten krijgen.	<i>Kooschush.</i>	<i>Saryvacquell.</i>
Tien, <i>Coblin.</i>	<i>Chincart.</i>	<i>Highhoo.</i>

1787. Deze woorden zijn zoo veel mogelijk overeenkomstig
 Oogstmaand. met de uitspraak des lands gespeld; nogthans konden wij dezelve maar niet recht zoo als de inboorlingen uitspreken. Daarentegen hadden de ingezetenen van *Cooks-Rivier* het volmaakte spraakvermogen, dat wij ergens aantreffen of vermeld vonden. Zij zeiden de moeilijkste *Engelsche* woorden zeer gemakkelijk na, en in het bijzonder ook die, welke met de *th* beginnen of eindigen; waartoe de *Europeanen* gemeenlijk buiten staat zijn.

Bij het gene reeds van de kanoes gezegd is zullen wij hier slechts nog bijvoegen, dat de kleinen in *Cooks-Rivier* achttien of negentien voeten lang zijn en aan beide einden omgebogen, op de wijze als de hals van een vedel: ze worden zamengesteld uit krommers van dunne latten, en met *Robben* vellen overtrokken. De jacht- en vischgereedschappen zijn met stroppen en boven op vastgemaakt zo dat zij dezelve kunnen opvatten, zo dra zij de prooij in het oog krijgen. Deze kleine kanoes worden met kleine tweebledige riemen geroeid en het volk weet dezelve met veel behendigheid te bestieren.

Behalven de versierzelen, van welke wij reeds gewaagden, maken de *Indianen* nog veel werks van maskers of momaanzichten en velerhande soorten van mutzen, welke alle met verschillende beeltenissen beschilderd zijn als van Vogelen, Dieren, Vischen en zomtjids ook met beeldingen van Menschen hoofden. Zij hebben ook vele dezer afbeeldingen in hout gesneden, waar onder wij er zagen die waarlijk niet slecht uitgevoerd waren.

Alle deze fraaijheden zijn bij hun in hooge waarde, en in nette vierkante doozen gepakt, om dezelve gemakkelijk te kunnen medevoeren. Zo dikwijls eene groote partij met ons zoude handelen, kwamen deze kostbaarheden altijd eerst voor den dag en de voornaamste personen vertoonden zich in hunnen ganschen opschik voor dat het gezang begon. Bovendien trok het Opperhoofd, die bestendig als Voorzanger speelde, een grooten rok
aan

omftig
onden
n uit-
Cooks-
ergens
lijkfte
ijzon-
waar-

zullen
Cooks-
n aan
s van
s van
De
boven
; zo
e ka-
en het
en.

waag-
askers
utzen ,
l zijn
k met
k ve-
er wij

aarde,
emak-
groote
tbaar-
per-
voor
oofd,
rok
aan

Lanz van de Indianen van
 NORFOLK SOUND
 voor zy aanvingen te handelen

Opperhoofd van den Stam

Al - la coofch hoh hoh hoh

Vrouwen

haigh al la coofch al - la

Mannen

hoh hoh hoh hoh hoh hoh hoh

coofch al - la haigh ha haigh haigh haigh haigh -- ha

hoh hoh hoh hoh hoh hoh hoh hoh hoh hoh hoh

haigh haigh haig ha haigh ha haigh

hoh hoh hoh

haigh haigh haig ha haigh haigh haigh haigh

Lanz van de Indianen van
NORFOLK SOUND
voor zy aanrinyen te handelen

Opberhoofd van den Stam

Al - la coofch hoh hoh hoh

Vrouwen

Haigh al la coofch al - la

Mannen

hoh hoh hoh hoh hoh hoh hoh

coofch al - la haig ha haigh haigh haigh haigh -- ha

nan van
of drie ri
deren bez
geraas ma
tel of oo
bruike, va
voet midd
gen stoksk
gedroogde
dit zonder
den en da
te verfraaj
scheiden c
Her begin
aan, waarn
taven zing
geregeld d
hoofd met
matfen, z
dan de ov
uur, zonde
Tot eene
Indianen v
gedurende
Offchoon v
naauwkeurig
denkbeeld v
West Kust
eenige besc
ken, dat z
ben, doch
Of zij z
het geheug
wij niet ve
de Vogels
van Dieren

nan van gelooijd *Elands* vel gemaakt, met één, twee of drie rijen Vogelnebben of gedroogde Bezien van onderen bezoomd, welke bij elke beweging een rammelend geraas maken. Voorts had hij dan in de hand een ratel of ook wel een zeker ander ding ten zelfden gebruike, van eene ronde gedaante, en niet wel van een voet middellijns, zamengesteld uit drie dunne rondgebogen stoksken, aan welke eene menigte Vogelnebben en gedroogde Bezien zijn vastgemaakt. Het Opperhoofd weet dit zonderlinge werktuig met groote luchtigheid te schudden en daarmede, zo hij waant, de muziek niet weinig te verfraaijen. De gezangen bestaan gemeenlijk uit verscheiden coupletten, welke alle met eene rei eindigen. Het begin van elk couplet heft het Opperhoofd alleen aan, waarna de mans en vrouwen invallen en met octaven zingen; terwijl zij met de handen of riemen zeer geregeld de maat slaan. Ondertuschen schudt het Opperhoofd met den ratel en maakt duizend wonderlijke grimatsen, zingende bij tusschenpoozen op andere nooten dan de overigen. Welke vreugde gemeenlijk een half uur, zonder tusschenpoozen, voortduurt.

Tot eene proeve voegen wij hier nevens eene zang der *Indianen* van *Norfolk Sound* op noten gesteld, welk wij gedurende ons verblijf aldaar meermalen hoorden zingen. Offchoon wij niet durven zeggen, dat de zelve volmaakt naauwkeurig is, zal men echter zich daardoor een beter denkbeeld van de toonkunst der bewooneren van de *Noord-West Kust van Amerika* kunnen vormen, dan wij met eenige beschrijving konden geven. Men moet er aanmerken, dat zij eene groote verscheidenheid van liederen hebben, doch dezelve altijd op de zelfde wijze zingen.

Of zij zich van eenigerhande beeldspraak bedienen om het geheugen van de gebeurtenissen te bewaren, kunnen wij niet verzekeren; offchoon de menigvuldige geschilderde Vogels en Vischen en de uitgehouwen afbeeldingen van Dieren en Menschen misschien deze onderstelling zou-

1787.
Oogsmaand.

1787.
Oogstmaand.

den kunnen wettigen. Een groot gedeelte van het gemelde snijwerk was waarlijk kunstig gemaakt en de evenredigheid wel in acht genomen, het welk iets buitengewoons is onder een volk, welk voor het overige van alle maatschappelijke beschaving nog zo verre af is. Men moet echter aanmerken dat deze kunst hier niet meer in hare kindsheid is. Kaptein *Cook* ontdekte bij deze menschen reeds liefhebberij voor schilderen en beeldhouwen, en zij bedienden zich ook toen reeds van ijzeren werktuigen. Voorts zijn hunne mesfen zoo dun, dat zij dezelve op allerhande wijzen buigen, en er dus evenveel gebruik van weten te maken als of zij een gansch stel timmermans gereedschap bezaten. Wanneer het ijzer op deze kust voor het eerst is ingevoerd konden wij niet ontwaren; doch het is gewisfelijk reeds lang geleden en waarschijnlijk hebben zij het van de *Rusfen* gekregen; hunne gereedschappen waren ten minsten zekerlijk van geen *Engelsch* maakzel. Een steenen bijl, zo als de *Nieuw-Zeelanders* gebruiken, was het eenige werktuig, dat wij er, buiten de ijzeren, vonden.

Het kunstvermogen van dit volk bepaalt zich echter niet alleen aan het snijden in hout of het teekenen op boombasten, maar zij vervaardigen ook eene soort van gestreepte dekens of wollen mantels, wel wat gelijkende naar onze paardedekens: en deze schijnen niet geweven maar geheel en uit de hand gemaakt en even wel keurig gewerkt. Naar ons vermoeden, maakten zij deze mantels van de wol der dieren, welk zij op de jacht vangen: dezelve worden zeer in waarde gehouden en alleen bij buitengewoone gelegenheden gedragen.

Behalven de bonte rokken en mantels, welke de gewoone dracht uitmaken, hebben zij nog wijde rokken, die bepaaldelijk voor den krijg geschikt zijn en van gelooijde *Elands* vellen gemaakt worden, die zij dan dubbel en zomwijlen drie dik dragen. Voor wapenen gebruiken zij spietzen aan stokken van zes tot acht voeten lang,

De Lefte van 70

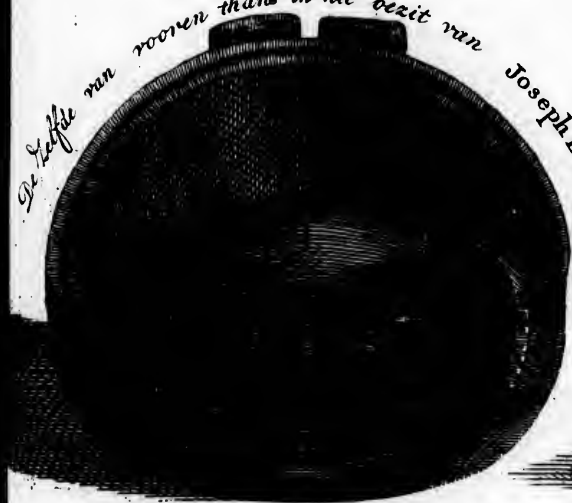
mel-
edig-
oons
maat-
ech-
hare
schen
n zij
uigen.
re op
van
mans
kust
aren,
chijn-
ge-
En-
Zee-
ij er,
chter
n op
van
kende
weven
eurig
antels
ngen:
n bij
e ge-
kken,
n ge-
dub-
n ge-
oeten
lang,

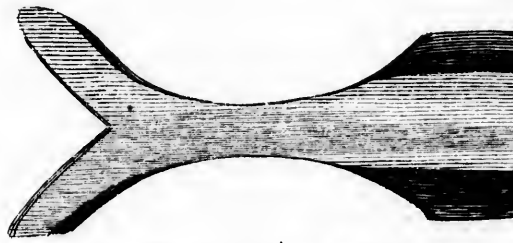
Dolk

De Koffie van roonen thans in het bezit van Joseph Banks.

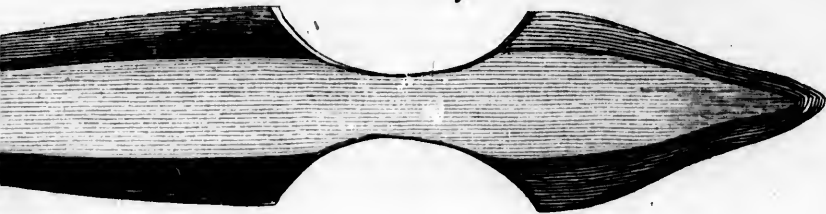

En uit hout ge

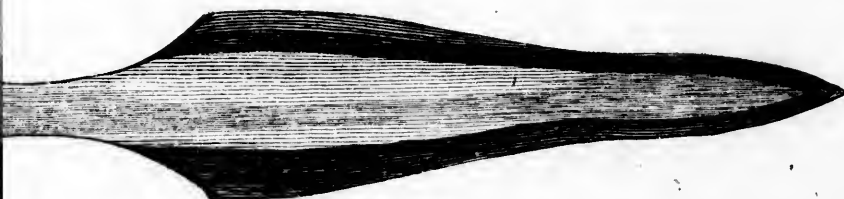

Dolk van Port & Mulgrave

Dolk van Port Mulgrave

Een uit hout gesneden Kom van de Charlotta Eilanden.

Port Mulgrave

lang, e
schede
riem vs
vinger
binden
zijn ge
Het
bestaat
de jach
waarond
kernij g
aan en
zij ons
In de l
velerhan
smaak n
yanna
Hoe
in het
beschaaf
eene bi
gelijkhei
ten in
tot geen
zoenelij
hier zag
kens ho
verw ie
onder h
velerleij
konden
te *Port*
spel, eer
der dan
gelijk f
die zijn

lang, en eene soort van dolk, welke zij in eene lederen schede om het lijf dragen: aan deze dolk is een lederen riem vastgemaakt met een gat er in om den middensten vinger doortesteken, waarna zij den riem om de vuist binden en dus den dolk zo vast maken dat de strijder zijn geweer niet dan met het leven verliest.

1787.
Oogstmaand.

Het voedsel der ingezetenen, gedurende de winter, bestaat voornamelijk uit gedroogde Visch; maar wanneer de jachtijd aankomt, hebben zij grooter verscheidenheid, waaronder gebraden *Robben* vleesch voor de grootste lekkernij gehouden wordt. Zij boden het ons zomwijlen aan en wanneer wij er hun voor bedankten, bekeken zij ons met een mengzel van verbaasdheid en verachting. In de lente, of, zo men wil, in den zomer zijn hier velerhande kruiden, welke de inhoorlingen met grooten smaak nuttigen; en in *Norfolk-Sound* vonden wij de *Savanna* of wilde Lelie in grooten overvloed.

Hoe zeer deze arme Wilden, betreffende hunne zeden in het gemeen, in waarheid nog in den staat der onbeschaafde woestheid zijn, kunnen zij zich echter in eene bijzonderheid, op eenen gekunstelden smaak, in gelijkheid met de beschaafder natien, beroemen, te weten in het spelen; 't welk hier, naar evenredigheid, tot geene mindere hoogte gedreven is, dan in onze fatsoenlijke gezelschappen. Het eenigste spel, welk wij hier zagen, bestond uit tweeënvijftig kleine ronde stukskens hout, ter grootte van een vinger, en met roode verw ieder verschillend geteekend. Hiermede spelen zij onder hun beiden en het spel bestaat in dezelve in velerlei standen te plaatzen, doch een duidelijk begrip konden wij er niet van krijgen. De man, welken wij te *Port Mulgrave* aan boord hadden, verloor met dit spel, een mes, eene speer en verscheiden *toes*, in minder dan een uur, en schoon dit verlies ten minsten gelijk stond met dat van eenen *Engelschen* speler, die zijn landgoed verliest, verdroeg de arme knaap

1787.
Oogstmaand.

zijn ongeluk echter met groot geduld en gelijkmoedigheid.

Zij berekenen den tijd naar de Maan, en het geheugen van aanmerkelijke gebeurtenissen, wordt gedurende één geslacht, gemakkelijk bewaard. In den pelterij-handel zijn de *Zee-Otter* vellen de voornaamste waar. Welke goederen de inboorlingen liefst in ruiling ontvingen, is telkens gemeld; wij voegen er dus alleen bij, dat in *Koning Georges-Sound* genoegzaam niets dan koper gezocht wordt. De zaag, hoe zeer een der nuttigste werktuigen voor deze *Indianen*, was bij hun zoo weinig in aanzien, dat zij er geen *Robben* vel voor verkoopen wilden; doch de tijd en het nut zal hun buiten twijfel de waarde van dit en de andere werktuigen, welke wij op deze kust gelaten hebben, eindelijk wel beter leeren kennen. Wij onthouden ons van alle gisfingen omtrent den oorspronk van dit volk en van waar zij naar deze kust verhuist zouden zijn, en keeren tot het verhaal van onze reis te rug.

Herfstmaand
5

Zedert den 9 van Oogstmaand, wanneer wij de *Amerikaansche* kust verlieten, gebeurde ons niets meldenswaardig, tot den 5 der volgende maand, toen wij het Eiland *Owhijhee* in het gezicht kregen. Onze vaart van de *Amerikaansche* kust naar de *Sandwich-Eilanden*, was dus verre de voorspoedigste, die wij op onze gansche reize gehad hadden; als hebbende dezelve in minder dan ééne maand volbracht, terwijl wij ten minsten op vijf weken staat maakten. Ondertuschen hadden wij dubbele reden om de Voorzienigheid daar voor te danken, vermits de scheurbuik zich reeds sterk onder het volk begon te vertóonen; zoo dat er haast niemand geheel vrij was, en zommigen reeds buiten staat waren om het scheepswerk te verrichten: en dit alles niet tegenstaande eene gansch niet spaarzame toedeeling van alle dienstige middelen. Gedurende ons verblijf op de kust, had het volk eene groote menigte *Heilbot* voor zich ingezouten, en

ver-

vervo
plaats
krijge
bruik
uitbre
Der
een a
bij on
ons V
zeer o
den d
pen,
bedorv
grote
zeer v
men m
anderer
of and
nam z
delen v
en er
meer d
om nie
der, op
volgens
de Kap
len; te
menigte
diefstalle
ten on
op hem
gewond
haalden
boord t
het ond
beschadi

vervolgens altijd bij voorkeus daar van gegeten, in de plaats van gezouten spek of vleesch, welk zij konden krijgen: of nu dit geltadige en mischien onmatige gebruik van zoute Visch de ziekte spoediger heeft doen uitbreken, mogen des kundigen beslisen.

Den volgenden dag, 'smorgens vroeg, zagen wij reeds een aantal kanoes van land komen, en hielden daarop bij om er mede te kunnen handelen. Het volk bracht ons Varkens en *Potatoes* in overvloed, en was even zeer op ijzer gesteld als te voren; offchoon wij vreesden dat de *Imperial Eagle* en andere *Bengaa'sche* schepen, welke hier aangeweest waren, den handel zouden bedorven hebben. Te tien uur hadden wij eene overgrote menigte kanoes bij ons, en de *Indianen* waren zeer vurig om hunne waren te verkoopen. Vele klommen met dat oogmerk langs de zijden op het schip, anderen ook uit loutere nieuwsgierigheid of om het eene of andere te kunnen kapen. Een van de laatste zoort nam zijn slag waar, terwijl alle man druk aan het handelen was, om een vuurijzer van de smitze te nemen, en er mede over boord te springen. Wij riepen hem meer dan eens toe om het ons weder te geven, maar om niet; de knaap zwom er mede weg en scheen wonder, op zijn schik met den behaalden buit. Hij sprong vervolgens in eene kanoe en meende weg te roeijen. Maar de Kaptein besloot eens een voorbeeld aan hem te stellen; te meer om dat wij onmogelijk met zulk eene menigte volks konden handelen, zonder gedurig voor diefstallen bloot te staan, indien wij dezen ongestraft lieten ontkomen. Er werden gevolglijk eenige snaphanen op hem los gebrand, en wij zagen terstond dat hij erg gewond was, en sterk bloedde. Na eene korte poos haalden wij zijne makkers over, om hem bij ons aan boord te brengen, wanneer wij bevonden dat de kogel het onderste kakebeen geraakt, en ook de bovenlip beschadigd had. Onze Heelmeester verbond de wonde

1787.
Herfstmaand

1787.
Herfstmaand

zo goed hij kon, en wij zonden den armen drommel daar op weg, doch hij verzogt vooraf den Kaptein om een *toe*, welke hem ook gegeven werd. De overige *Indianen* waren door dit voorval, niet met al *sciroom*-achtig geworden; maar handelden aanstonds wederom met ons; als of er niets gebeurd was.

Het was ons oogmerk niet om ten anker te komen; en dus bleven wij slechts een paar dagen af en aan houden om Varkens, *Potatoes* en al het touw dat wij krijgen konden te koopen, welk laatste ons van groot nut was, om allerhande reepen van te maken.

9

Den 9 maakten wij zeil naar *Woahoo*, alwaar Kaptein DIXON zich van hout en water voorzien wilde, en wij den volgenden morgen ten anker kwamen, schoon niet met oogmerk om er lang te vertoeven; vermits wij door de droevige ondervinding wisten, dat het onmogelijk was om hier eenigen tijd te liggen, zonder de kabels te beschadigen, zo wegens den kwaden grond, als door de hooge Zee, welke ten Z. O. in de Baai loopt.

Wij kregen wel dra eenige kanoes bij ons, welke wij om water terug zonden; doch maar weinige brachten ons iets aan, dewijl alles naar hun zeggen, *getaboëerd* was. Tegen den avond kregen wij meerder bezoek doch voornamelijk van vrouwen, die voor den nacht een bedgenoot zochten; zoo dat wij voor het tegenwoordige onze behoeften niet konden vervullen, ofschoon zij die genezen waren, om hunnen troost bij de vrolijke Meisjes van *Woahoo* te zoeken, geene reden van klagen hadden.

Des anderendaags 's morgens, kwam de oude Vriend, de Priester met zijn gewoon gezelschap, ons een bezoek brengen, en hij berichtte ons dat de Koning ons eerst wilde bezoeken, voor dat de inboorlingen ons water en levensmiddelen zouden mogen brengen. Om ree's den middag echter kwam TAHEETERRE reeds aan boord, met vele Grooten en zijnen neef M J A R O, die zedert wij hem gezien hadden nog kloeker geworden was, doch

CS

wiens

wiens v
schurft b
van zijn
nen, dat
bij hem
daar het
loofd wa
een schoo
ke, doch
drag om
op wij
vervuld w
Hij vroeg
zeer bege
andere h
schenen m
ophield.
daan, en
kleinighed
land en v
onzer mil
pen ons
veertien v
den volg
kanoes ro
ge vaten
basfen in
konden.
kennen;
nen' het
brachten
welke ve
verkoelen
kens en
hadden e
Owhijhee

1787.
Herfstmaand

wiens vel op vele plaatzen met eene soort van witte schurft bedekt was, welke wij eerst voor het uitwerkzel van zijn Yava drinken hielden; maar hij gaf ons te kennen, dat deze uitslag zeer gemeen onder hun uitbrak en bij hem althans niet van het gebruik der Yava voortkwam, daar het voor zulk een jong mensch, als hij, ongeoorloofd was dezelve te drinken. De Koning bracht ons een schoon Varken en ettelijke Kokosnooten ten geschenke, doch gaf tevens genoeg te kennen, dat hij zijn gedrag omtrent ons meende interichten naar de wijze waarop wij hem ontvingen, en dat onze behoeften zouden vervuld worden naar mate onze geschenken hem gevielen. Hij vroeg meermalen naar Kapt. PORTLOCK en scheen zeer begeerig om denzelven te zien. MIJARO en vele andere hoofden vroegen ook naar PAAPAAA, en zij schenen met genoeg te vernemen, dat hij zich te *Atouï* ophield. Toen TAHEETERRE zijne nieuwsgierigheid voldeaan, en Kaptein DIXON hem eenige *toes* en andere kleinigheden ten geschenke gegeven had, ging hij naar land en wij ondervonden aanstonds de goede uitwerking onzer milddadigheid, komende de inboorlingen met hooopen ons water brengen; zo dat wij voor den avond veertien vaten gevuld hadden. Met het aanbreken van den volgenden morgen hadden wij wederom zoo vele kanoes rondom ons dat wij metter haast alle onze ledige vaten vol kregen en vele arme *Indianen* hunne kalabassen in zee uitgoten, vermits wij niet meer bergen konden. Wij gaven toen ons verlangen naar hout te kennen; waarop onze vrienden naar wal roeijden en binnen het uur ons lustig begonnen te voorzien. Zij brachten ons tevens overvloed van een soort van vrucht, welke veel naar de kale perzik geleeke, zijnde zappig, verkoelende en van eenen aangename smaak. Van Varkens en groente voorzagen zij ons spaarzamer; maar wij hadden er ook geen gebrek aan en den voorraad te *Owhijhee* opgedaan, op verre na niet opgebruikt. Om-

E e

streeks

1787.
Herfstmaand

13

streeks den middag ontvingen wij wederom een bezoek van TAHEETERRE met zijn gevolg, die ons nu twee Varkens en wat Kokosnooten vereerde. De Smit toevallig aan het werk zijnde, liet Kapr. DIXON eene *Pahou* of piek voor den Koning vervaardigen, waar over hij zeer te vreden was; zo dat hij ons zijne vriendschap op de openhartigste wijze betuigde en ons beloofde om Kapr. PORTLOCK, bij deszelfs aankomst, van alle de voortbrengzelen des Eilands ruim en rijkelijk te voorzien.

Genoegzamen voorraad van hout en water opgedaan hebbende, gingen wij den 13 met het aanbreken van den dag naar *Atoui* onder zeil; doch de oude Priester met zijn gevolg bij ons aan boord gebleven zijnde, deden wij eenige gangen in de Baaij, vermits wij den ouden man, buiten noodzakelijkheid ongaarn naar *Atoui* wilden medenemen. Tegen zeven uur kwam echter de kanoe van den Priester bij ons; en een oogenblik later zagen wij des Konings kanoe in grooten haast afsteken. Weshalven wij zeil minderden om hem intewachten. Toen de Koning aan boord kwam, scheen het hem leed te doen, dat wij *Woahoo* zoo spoedig stonden te verlaten, en hij poogde ons te beduiden dat zijne tegenwoordige komst geen ander oogmerk had dan om ons vaarwel te zeggen. Wij meenden echter gemakkelijk te kunnen zien, dat het belang hem voornamelijk tot ons gevoerd had en dat hij ons ongaarn van het Eiland zag vertrekken, na alle onze behoeften zoo knaphandig vervuld te hebben, zonder op nieuw eenig geschenk te ontvangen, ofschoon hij, om de waarheid te zeggen, er niet regstreeks om vroeg. Alleen gaf hij herhaaldelijk te kennen, dat het aan zijne onmiddelijke bevelen was toetschrijven, dat wij het benoodigde hout en water zoo schiepelijk hadden ingekregen; en dat hij de zelfde oplettendheid voor *POPOTE* hebben zoude, wanneer deze hier aanlandde. Hij zeide die laatste met zoo veel nadruk, dat Kapr. DIXON hem eenige bijlen en zagen ten geschenke gaf, waarmede hij onbedenklijk in zijn schik was.

Wij

Wij
ning
nog
scheppen
genoeg
Stuurman
aftezakk
zijne ve
tegen
zijnde n
der vele
van Pro

Den
een paar
zelve
wij we
ons oog
ons ree
en Potat
het volk
en de m
bare ver
vonden.
zoon T
Oneehow
vriend
zijne ou
traanen
de, eer
men was
NOOE
op *Onee*
waren.
het anke
kwam,
treurige

Wij zelden trans niet ver van de plaats waar de Koning zijn gewoon verblijf hield: gevolgljk bleef hij nog eenigen tijd aan boord en scheen veel vermaak te scheppen in het schip onder zell te zien. Terwijl wij genoegzaam voor den wind zeilden, gaf Kapr. DIXON den Stuurman last om van tijd tot tijd opteloeven en wederom aftezakken, het welk zeer des Konings aandacht trof en zijne verbaasdheid en verwondering opwekte. Eindelijk tegen den middag vlak tegen over *Whijteete Baai* zijnde nam TAHEETERRE zijn afscheid en verliet ons onder vele vriendschaps betuigingen en het herhaalde geroep van *Proha* of ik wensch u goede reis en gunstigen wind.

Den 16 waren wij aan de oostzijde van *Atoui* slechts een paar mijlen van den wal en hielden het onder den zelve langs om in *Wijmoa Baai* te komen; hoewel wij wegens de slappe en veranderlijke winden vreesden ons oogmerk niet te zullen bereiken. Intuschen kwamen ons reeds eene groote menigte kanoes op zijde, met Taro en Potatoes, welke wij voor spijkers kochten. Velen van het volk waren zeer verheugd met ons weder te zien, en de meesten vriegten ook naar POPOTO, met eene zichtbare verlegenheid, dat zij hem niet in ons gezelschap vonden. Op ons vragen naar ABBENOUE en deszelfs zoon TAHREE, vertelde men ons dat zij zich beide te *Oneehow* bevonden. Tegen den avond kwam onze oude vriend LANGBEEN aan boord, en was zoo verblijd met zijne oude vrienden weder te ontmoeten, dat hem de traanen langs de wangen biggelden en het vrij lang duurde, eer hij volkomen bedaard en tot zich zelve gekomen was. Vervolgens verstonden wij van hem dat ABBENOUE en deszelfs zoon niet gelijk men ons verteld had op *Oneehow* maar wel degelijk te *Atoui* aan het strand waren. Intuschen werd het dood stil en wij lieten dus het anker vallen, waarna TAHREE kort daarop bij ons kwam, en ons op het vragen naar ABBENOUE, een treurige geschiedenis verhaalde, welke hier op neder-

E e 2 kwam;

177.
Hartmann

16

1787.
Herfstmaand

kwam, dat er na ons vertrek een schip te *Atoui* gekomen was, welks Kaptein de inboorlingen kwalijk behandeld en er zelfs verscheiden doodgeschoten had; zo dat zijn vader deswegens niet bij ons durfde komen, vermits hij het schip op den verren afstand niet kende. Kapte. DIXON gaf hem toen te kennen, dat hij verder hoegenaamd geenen handel zoude veroorloven voor dat ABBENOEE aan boord geweest was; waarop TAHIRÉE terstond eene kanoe afzond om zijn vader te gaan halen, en tevens een sein opheischte om hem te doen weten dat hij veilig komen konde. Het een en ander had de verlangde uitwerking, want in minder dan een half uur hadden wij het genoegen van onzen goeden vriend ABBENOEE bij ons aan boord te zien, terwijl het hem niet minder aangenaam was zijne oude kennissen weder te vinden, offchoon het hem speet, dat Kapte. PORTLOCK, of POPOTE gelijk hij hem noemde, niet tevens bij ons was. Uit het gene TAHIRÉE ten aanzien van het vreemde schip verteld had, neigden wij om te denken dat het Kapte. MEARES zoude geweest zijn, en dat dezelve met de ingezetenen geschil gekregen had, te meer vermits Kapte. DIXON hem had aangeraden om boven alle de andere Eilanden *Atoui* aantedoën. Toen wij er ABBENOEE naar vroegen, berichtte hij ons, dat de *Nootka*, twintig dagen geleden, van *Atoui* vertrokken was, zijnde de Kaptein een *Enou* of kwaad mensch, die hoegenaamd geen geschenk gegeven had; offchoon men hem met alle ververschingen, welke het Eiland opleverde, in overvloed gerijfd had.

17

Het was ons oogmerk niet om hier langer te vertoeven, dan noodzakelijk was om ons wel te voorzien van Varkens en zo vele groenten als het scheepsvolk uit den goeden zoude kunnen gebruiken: en dit scheen ons waarlijk niet lang te zullen ophouden, want den volgenden morgen waren wij reeds vroeg omringd van kanoes vol Taro, Potatoes, Kokosnooten en Zuikerriet, waarbij vele
nog

nog zee
die van
oude ro
met Ta
der Van
voeren,
zouten,

Des a
dig het
wij steed
gewoont
het schip
vermijden
niet bij
gaarn ie
schepen
menigvul
en twee
een vlug
's moeder
scheen h
gadeteslaa
te maken
PORTLO
DIXON.

ABBE
nemens
en omstr
dubbelde
zijne do
van deze
bij het
welk al
Eilanden

De K
weder te

nog zeer schoone groote Varkens hadden, inzonderheid die van **ABBENOUE**, **TAHIREE**, **LANGBEEN** en de oude **TOE-TOE**, of het opperhoofd, welke ons zo ruim met Taro voorzien had. Wij kochten op dit pas meerder Varkens, dan wij gevoeglijk levend konden medevoeren, en de Kapt. liet er dus zo veel slachten en inzouren, dat wij er twee vaten mede vulden.

1787.
Herfstmaand

Des anderen daags finorgens hadden wij reeds vroegtijdig het dek opgepropt met gasten; want niettegenstaande wij steeds, gedurende ons verblijf aan deze Eilanden de gewoonte gehad hadden om maar weinige menschen op het schip toetelaten, konden wij zulks ditmaal kwalijk vermijden, inzonderheid vermits Kaptein **PORTLOCK** thans niet bij ons was en wij, zo veel in ons vermogen was, gaarn iedereen wilden verplichten, die aan een van de schepen eenigen kleinen dienst bewezen had. Onder deze menigvuldige bezoekers had **TAHIREE** ook zijne vrouw en twee kleine jongens medegebracht, zijnde de oudste een vlug knaapje van vier jaren en het kleinste nog op 's moeders armen. Zij was eene fraaije zedige vrouw en scheen hare kinderen met eene waare moederlijke tederheid gadgeteslaan. **TAHIREE**, om zijn hof bij den Kaptein te maken, noemde het oudste kind **POPOTE** naar Kapt. **PORTLOCK** en het jongste **DITTEANA** naar Kapt. **DIXON**.

18

ABBENOUE berichtte ons dat de Koning insgelijks voornemens was om ons dezen voordemiddag te bezoeken, en omstreeks tien uur verscheen **TAAARA** in eene groote dubbelde kanoe, verzeld van eene tweede, waarin zich zijne dochter en twee nichten bevonden. Het gevolg van deze groote personadien was zeer talrijk en voerde, bij het aan boord komen, een *heeva*, of zangstuk, uit, welk alies overtrof, wat wij van dien aart aan deze Eilanden gezien hadden.

De Koning toonde zich grootelijks verblijd met ons weder te zien en vrieg zeer bijzonder naar **POPOTE**;

E e 3

toen

1787.
Herfstmaand

toen wij hem te kennen gaven dat wij niet langer ver-
toeven wilden, dan noodig was om eenigen voorraad
optedoën; scheen hij zeer bezorgd om ons met alles wat
het Eiland voortbracht, te gerijven; gelijk alle de Op-
perhoofden indedaad elkander de loef zochten afsteken
om onze verschillende behoeften spoedig te vervullen, zo
dat zij in de drukte der welmeenende en vriendelijke
dienstbetooningen, zelfs hun eigen belang schenen te ver-
geten.

Onder de menigvuldige blijken van goedaardigheid en
toegenegen oplettendheid, welke wij op dat pas van de
Oppelhoofden in het algemeen ontvingen, verdient de
handelwijze van LANGBEEN in het bijzonder gemeld te
worden; vermits dezelve hem waarlijk eer aandeed en
zelfs een mensch van beter opvoeding en fijner gevoel
tot lof zoude verstreken. LANGBEEN was, geduren-
de ons vorige verblijf te *Atooi* dikwijls bij ons aan boord
geweest en daardoor met al het scheepsvolk bijzonder
bekend. Uitteraart nieuwsgierig en tot onderzoek ge-
neigd, nam hij thans de gelegenheid waar om bij het-
zelve te gaan en allerhande vragen rakende de reis te
doen. Tusschen deks komende vond hij den Timmer-
man, die een geruimen tijd aan eene slepende ziekte
gezukkeld had en toen zeer zwak en erg was. Deszelfs
bleek gelaat en uitgeteerd lighaam deden den goeden
Indiaan gevoelig aan. Een traan van medelijden sloop
ongevergd langs zijne wangen en hij begon hem over
het ongemak te onderhouden op een toon van teder
medelijden. Vervolgens hem zeer zwak en krank vin-
dende, wreef en drukte hij hem de zenuwen en spie-
ren van de beenen en dijen en zocht hem naar zijn
vermogen op alle wijzen te troosten. Eindelijk liep hij
naar boven, riep om zijne kanoe en roeijde met over-
haasting naar land, zonder van iemand op de Kompanje
affcheid te nemen, gelijk hij anders gewoon was; doch
hij kwam kort daarna terug en bracht een schoonen Vo-
gel

gel met
liep ge
doen kl
een dag
dus do
om de
te gevo
Tegen
uit het
wilde b
tezetten
oordeeld
deren,
maar o
grooten
Koning
van noo
Oppelho
Aroii A
lieten w
te kunne
met onz
noe met
dat wij
opleverde
Taro op
delwijze
ons eene
ook niet
beantwo
grooten
grote
zich mis
begon re
voorts al
kun gene

gel met zich, welken hij terstond aan den Timmerman liep geven, zeggende, dat hij dien zonder uitstel moest doen klaarmaken en dat hij hoopte dat dezelve hem in een dag of twee zoude doen herstellen: toonende hij dus door dit gedrag, dat deze volkeren er verre af zijn om de fijner aandoeningen der menschlijke natuur niet te gevoelen.

Tegen den middag kregen wij eene frische koelte uit het Noorden, van welke Kapt. DIXON zich gaarn wilde bedienen om het anker te ligten en de reis voortzetten; doch onzen voorraad van groente overziende, oordeelde hij het noodzakelijk dien nog wat te vermeerderen, niet alleen ten gebuike van het Scheepsvolk maar ook om de Varkens te voeden, waarvan wij er grooten en kleinen, een tachtig aan boord hadden. De Koning werd zodra niet onderricht van het gene wij van nooden hadden, of hij ging terstond met alle de Opperhoofden naar land, met belofte om ons spoedig *Arou Arou* of Taro in overvloed te brengen. Intuschen lieten wij het anker ligten en alles klaarmaken om zee te kunnen kiezen; en te drie uur keerde de Koning met onze andere vrienden terug, elk eene dubbelde kanoe met Taro en Zuikerriet geladen medebrengende; zo dat wij nu ruim voorzien waren van alles wat het Eiland opleverde. De groote spoed waarmede wij deze laatste Taro opdeden en hunne gulhartige en edelmoedige handelwijze in ons dezelve aan boord te brengen, gaven ons eene aangename verwondering; en de Kaptein was ook niet traag om daaraan met geschikte vereeringen te beantwoorden. Hij schonk den Koning eene *pahoa*, een grooten baaijen mantel met lind omboord en eene zeer groote *toe*; al het welke hem zoo wel aanstond dat hij zich mischien voor den grootsten Vorst des aardodems begon te houden. De overige Opperhoofden werden voorts alle met *toes*, bijten en zagen, volkomen naar hun genoegen beschonken; en de Dames; waarvan wij

1787.
Herfstmaand

er

1787.
Herfstmaand

er een groot getal van hoogen rang aan boord hadden, werden ruimschoots met knoopen en kralen opgeschikt: kortom de gansche menigte was volkomen vergenoegd en ieder wist niet genoeg hoe zijne weltevredenheid en dankbaarheid best te betuigen.

Voor dat wij deze Eilanden geheel verlaten, zal het den lezer niet ongevallig zijn hier nog ettelijke bijzonderheden omtrent dezelve en derzelve bewooneren aan-treffen.

Deze Eilanden werden ontdekt van Kaptein COOK, op zijne laatste reize naar de Zuidzee, en kregen van hem den naam van *Sandwich Eilanden*, ter eere van zijnen bijzonderen Patroon, den GRAVE VAN SANDWICH, die toentertijd aan het hoofd der Zeezaken was. Eene ontdekking alleen genoeg om zijnen naam onsterfelijk te maken, doch welke tevens zijnen ontijdigen dood veroorzaakte; daar hij, in een geschil met de inboorlingen van *Owhijhee*, zijn roemrijk leven eindigde.

De *Sandwich Eilanden* liggen tusfchen $18^{\circ} 54'$ en $22^{\circ} 15'$ N. B. en $154^{\circ} 56'$ en $160^{\circ} 24'$ W. L. en zijn elf in getal; *Owhijhee*, *Mowee*, *Ranai*, *Morokinne*, *Tahoarua*, *Woahoo*, *Atoui*, *Oneehoura*, *Nehow* of *Oneehow*, en *Tahoura*. *Owhijhee* ligt het verste naar het Z. O. en de overigen strekken zich in de opgegeven orde genoegzaam naar het N. W. uit. *Mowee*, 't welk op *Owhijhee* volgt, fchijnt een twintig mijlen lang te zijn en heeft, volgens het verslag van Kapt. COOK, eene uitmuntende Baai aan de Oostzijde, welke wij het vorige jaar door tegenwind belet wierden inteloopen. *Tahoarua* en *Morokinne* liggen tusfchen *Mowee* en *Ranai* en zijn slechts tuingronden, welke wij niet kunnen zeggen bewoond te zijn. *Ranai* is merkelyk kleiner dan *Mowee*, doch heeft genoegzaam dezelfde voortbrengzelen, welke deze Eilanden in het algemeen opleveren. *Morotai*, welk daar aan volgt is vrij gelijk aan *Mowee*. *Woahoo* volgt in grootte op *Owhijhee*, zijnde meer dan der-

dertig
len diep
van *Wo*
zijn mee
en *Onee*
lijk *Yan*
tien mij
is zo ve

Over
zommige
fchat *M*
hee, vri
riffe, en
nig iage
bergen
vuidige
weelderi
groeijen
Het gea
minder v
land ge
gen de
takken
en ande
oog die
den, op
zaamheid
bergen
met het

Alhoe
legen zi
leerd, d
ten *W*
zeer ver
zer Eila
de *Zom*

dertig mijlen lang en op het breedste wel twintig mijlen diep. *Atoui* ligt meer dan een graad ten N. W. van *Woahoo*, en is ongeveer dertig mijlen lang en op zijn meest vijfden mijlen breed. *Oneehoura*, tusfchen *Atoui* en *Oneehow* gelegen, is zeer klein en brengt voornamelijk Yams voort. *Oneehow* is veel grooter en ongeveer tien mijlen lang. *Tahoura*, het Westelijkste van de groep, is zo veel wij weten onbewoond.

1787.
Herfstmaand

Over het algemeen zijn deze Eilanden bergachtig en zommigen zelfs daardoor aanmerkelijk. Kaptein KING fchat *Monakaah* en *Monaroa*, twee bergen van *Owhijhee*, vrij wat hooger dan de beroemde piek van *Teneriffe*, en het hooge land van *Mowee* fchijnt maar weinig lager dan een van beiden. De toppen der gemelde bergen zijn altijd met fneeuw bedekt; maar de menigvuldige welbebouwde teellanden aan den voet en het weelderige loof der boomen, welke op derzeiver zijden groeijen, vernietigen alle denkbeelden van den winter. Het gezicht der Eilanden, in het algemeen, is niet minder verfeiden en behaaglijk. Langs de Kust is het land gemeenlijk dicht bezaaid met Dorpen, welke tegen de verfchroeiende hitte der zon door de uitgefpreide takken der Kokos, Palm, Nagel, Peper, Moerbezien en andere boomen befchaduw worden. Wanneer het oog dieper landwaards in weidt, trekken talrijke teelgronden, op de regelmatigste wijze aangeleid, de opmerkzaamheid tot zich; tot het landschap eindelijk door de bergen gefloten wordt, welke tot boven aan den kruin met het groen eener altoosduurende lente bekleed zijn.

Alhoewel deze Eilanden tusfchen de keerkringen gelegen zijn, hebben wij echter door de ondervinding geleerd, dat er geene Pasfaatwinden heerschen, inzonderheid ten Westen van *Woahoo*. Het weder is er dikwijls ook zeer veranderlijk; en een ander zeer groot ongemak dezer Eilanden is het gebrek aan een goede Haven. In de Zomermaanden echter kunnen de fchepen te *Owhij-*

1787.
Herfstmaand

hee in de Karakakoo-Baai, en te Atoui in Wijmoa-Baai veilig genoeg liggen.

De luchtgesteldheid is er genoegzaam dezelfde als op de overige Eilanden tusſchen de Kerkringen. Gedurende ons verblijf was de middelbare hoogte des Thermometers 80 Graden.

Owhijhee is ver het best voorziene Eiland van allen, waar van wij onder anderen gewisſelijk deze reden kunnen geven; dat ſchoon het Eiland grooter is, dan de beiden grootſte van de overigen zamen genomen, de inwooners er naarmate van dezelfs uitſtrektheid ook even talrijk zijn, en zelfs zo het ons voorkwam nog talrijker; gevolglijk wordt het land er meer algemeen bebouwd, dan op de andere Eilanden; en van daar die overvloed van Groenten, welke men hier aantreft. Het groot aantal ſchoone Varkens en de overvloed van Gevogelte, welk hier gevonden wordt, maken het zeer verkieslijk *Owhijhee* aantedoen. Onder de veldvruchten zijn er de Potatoes, Piſangs en de Broodvrucht in den grootſten overvloed; Taro is er ſchaarscher en tevens minder goed: Hams zijn er ook niet veel te bekomen.

Atoui is, ten aanzien van ververſchingen, gewisſelijk het tweede in rang, en zelfs in zommige opzichten, boven *Owhijhee* te keuren. Het kan vele ſchoone Varkens, den grootſten overvloed van uitmuntende Taro benevens Potatoes en Piſang opleveren. Kokosnoten vindt men er ook in grooter menigte, dan miſchien op alle de andere Eilanden te zamen; als mede de ruimte van zeer goed zout, 't welk inzonderheid te ſtade komt om Varkensvleesch tot ſcheepsvoorraad in te leggen. Voeg hier bij dat men er zeer gemaklijk voortreffelijk water kan bekomen, als ook brandhout ten minſten tot dagelijksch geſrijf. De Opperhoofden zijn er gemaklijk in uwe belangen over te halen, en langs dien weg zijn er vele zaken met de grootſte orde en geſchiktheid aſtedoen.

Woa.

Woa.
reeds
weldv
de een
op aa
als wa
te den
van vr
er in
tering
om te
van di
roen w
in welk
der, w
op de r
in een
Onech
van vo
mede w
gemeen
zomtijds
lijk geb
tel, we
kan men
Bier bro
Varkens
fangs en
maakt b
in het
van allen
Varken
welke w
zoort te
puntige

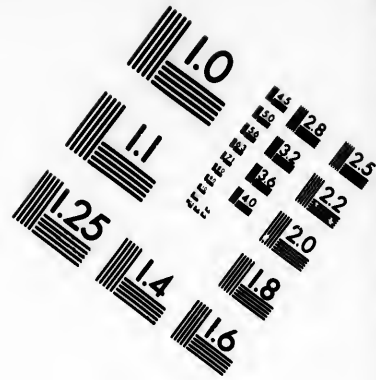
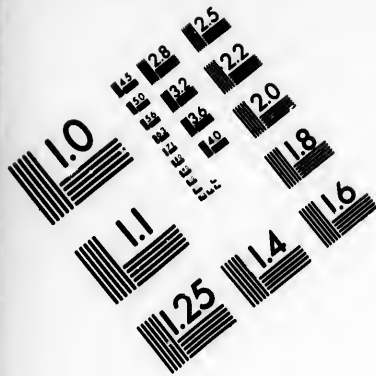
Woahoo, schoon merkelyk minder dan een der beide reeds gemelde Eilanden, ten aanzien van Varkens of veldvruchten, verdient echter buiten alle tegenpraak in de eerste plaats genoemd te worden, wanneer het er op aankomt om zich van de noodwendigste behoeften, als water en hout te voorzien; en wij hadden reden om te denken, dat het binnen weinige jaren, in het stuk van vruchtbaarheid *Atoui* zal evenaren. Het volk schijnt er in eenen hoogen graad met eenen geest van verbetering bezielde te zijn; en het was in waarheid verbazend om te zien, welk een verschillend aanzien vele streken van dit Eiland thans opleverden, in vergelyking van toen wij hier voor de eerste maal ankerden. De Baat, in welke wij lagen, en *Whijtetea-Baat* in het bijzonder, waren als bezaaid met nieuwe Plantaadjen, welke op de regemaatigste wijze aangelegd waren, en zich reeds in een bloeienden staat vertoonden.

1787.
Herfstmaand

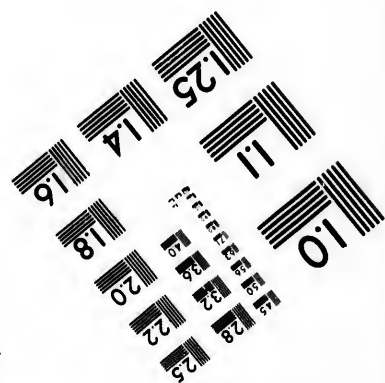
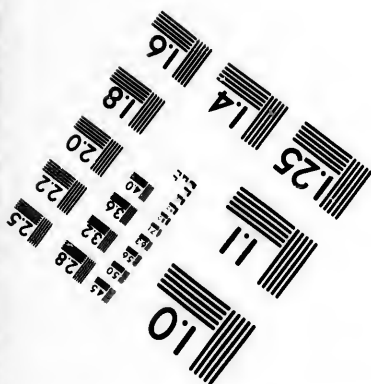
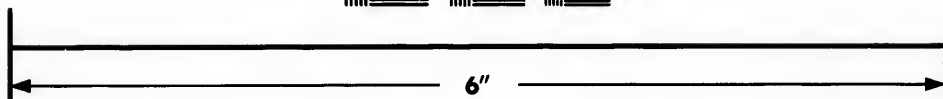
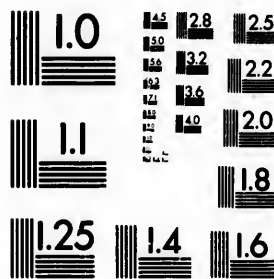
Oneehow verdient opmerking wegens de groote menigte van voortreffelijke Ijams, welke er geteeld worden; als mede wegens een zoeten Wortel, *Tee* genaamd, welke gemeenlijk ter dikte van een mans vuist groeit doch zomtijds veel grooter is, en van de inboorlingen gewoone-lyk gebakken te koop gebracht wordt. Van dezen Wortel, welke van eenen vochtigen en kleverigen aart is, kan men, door eene geschikte behandeling, zeer goed Bier brouwen. De overige Eilanden leveren alle eenige Varkens op, benevens Potatoes, Broodvrucht, Taro, Pifangs en Zout: welk laatste de Eilanden verkiesliker maakt boven *Otahiti*, of eenige der schoone Eilanden in het Zuidelijk gedeelte der stille Zee, welke geen van allen deze zo nuttige waar voortbrengen.

Varkens en Honden zijn de eenigste viervoetige dieren, welke wij er zagen. De laatste schenen een basterd soort te zijn, ver van vernuftig en loom, met smalle puntige ooren, welke naar voren stonden.

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

1787.
Herfstmaand

Er is insgelijks geene groote verscheidenheid van Vogelen. Boomlooptertjes zo de reeds beschreven rooden, als eene andere soort met eene ligt groene borst, en ligt bruine rug en vleugelen, maken het grootste getal uit. Men vindt er voorts Eenden, Zee-Zwaluwen en Uilen. Keerkring- en Fregat-Vogelen worden in grooten getalle op het onbewoonde *Tahoura* uitgebroeid, en menigvuldig van de inboorlingen gevangen.

Onder de Vischen, welke men hier menigvuldigst aantrest, zijn de *Dolphiijnen*, *Stekelbaarzen* en *Haaijen*. Deze laatste zijn er in groote achting, waarschijnlijk wegens de tanden en de spijszake welke zij aan de *towtons* of het gemeene volk verschaffen, voor wien de beter soorten van Visch verboden kost is.

Op de bergen dezer Eilanden groeit overvloed van hout van verschillende soorten, waar onder er twee uitmunten, de eene naar Mahoganij en de andere naar Ebenhout zwemende.

Hoe veel inwooneren deze Eilanden bevatten, is niet wel met zekerheid te bepalen. Kaptein KING rekent het getal op vier maal honderd duizend, doch met allen eerbied voor zulk een achtingwaardig gezag, schijnt deze opgave echter merkelyk overdreven, gelijk men ook uit andere dergelyke trekken in dezelfde reisbeschrijving kan opmaken. Toen Kapt. COOK voor de eerste maal *Atoui* aandeed, schatte hij het getal der inwooneren van dat Eiland op dertig duizend in de onderstelling dat er zestig dorpen waren en ieder van dezelve vijf honderd menschen bevatte. Deze berekening loopt gewisfelijk te hoog. Ondertusfchen gaat Kapt. KING nog verder, en stelt het getal der inwooneren van *Atoui* op vier en vijftig duizend, het welk zekerlijk de helft te veel is. Indien wij derhalven zijne overige berekeningen op gelijken voet verminderen en het gansch getal der inwooneren op tweemaal honderd duizend stellen, zullen wij ongetwijfeld het naaste aan de waarheid komen.

Deze:

De
beled
geraa
vrolij
kleine
zen,
rende
vriend
lijk
zij e
Maar
kan
niet
legent
towton
gewo
zij he
heid
beed
zicht
voor

Hu
In hu
denrij
ons s
welke
opzet
en ko
ken
deze
bekom
van v
deze

Tanie
Whah

Deze menschen zijn in hunnen aart en neigingen niet beledigende of kwaadaardig, maar vriendelijk en niet ligt geraakt of oplopende. In hun doen zijn ze levendig en vrolijk, altijd gereed om zelfs aan vreemdelingen alle kleine diensten, welke in hun vermogen zijn, te bewijzen, en in alles wat zij ondernemen ijverig en voortvarende. Wanneer zij aan iemand gebecht zijn, is hunne vriendschap zeer bestendig; en zij laten zich niet gemakkelijk verleiden om de belangen van iemand, voor wien zij eenmaal achting hebben opgevat, te laten varen. Maar in tegenoverstelling van deze goede hoedanigheden, kan men niet ontkennen dat zij zeer diefachtig zijn en niet schroomen om te kapen, zo dikwerf zich de gelegenheid voordoet. Evenwel doen dit voornamelijk de *towns*, en wegens onze onvolmaakte kennis van hunne gewoonten, kunnen wij ook niet zeggen, in hoe verre zij het stelen misdadig rekenen. Met alle hunne geneigdheid echter om te stelen, zagen wij nimmer een voorbeeld van oneerlijkheid, ingevalle er iets aan hun opzigt werd toevertrouwd, van hoe veel waarde het ook voor hun zijn mocht.

Hunne taal is zacht, vloeiende en rijk in klinkers. In hunne onderlinge gesprekken schijnt dezelve zeer woordenrijk en zij spreken ongemeen glad: maar als zij tegen ons spraken, bedienden zij zich alleen van die woorden, welke de nadruklijkste en meestbeduidendste waren, met opzettelijke achterlating van de menigvuldige voorzetzelen en koppelwoordjes, welke zij in hunne onderlinge gesprekken bezigen. Om den lezer een beter denkbeeld van deze taal te geven, dan door eenige omschrijving te bekomen is, voegen wij hier nevens een kleine lijst van woorden, welke wij gedurende ons verblijf aan deze Eilanden geleerd hebben.

Tanie,
Whaheene,

een Echtgenoot.
een Vrouw.
Ff 3.

Ma-

1787.
Herfstmaand

Deze

1787.
Herfstmaand

<i>Madooa tanié,</i>	Vader.
<i>Madooa whaheene,</i>	Moeder.
<i>Tiu tanié,</i>	Broeder.
<i>Tiu whaheene,</i>	Zuster.
<i>Tiu,</i>	Kind.
<i>Mijre,</i>	Koning.
<i>Aree,</i>	Opperhoofd.
<i>Fowtow,</i>	een slaaf of huisbediends.
<i>Tana,</i>	Meeſter.
<i>Boa,</i>	Varken.
<i>Manu,</i>	Vogel.
<i>Eiha,</i>	Viſch.
<i>Wharre,</i>	Potatoes.
<i>Nechu,</i>	Kokosnooten.
<i>To,</i>	Zuikerriet.
<i>Vij,</i>	Water.
<i>Taro,</i>	een wortel dus genoemd.
<i>Poe,</i>	Taro-podding.
<i>Maia,</i>	Pifang.
<i>Mano,</i>	een Haal.
<i>Patai,</i>	Zout.
<i>Oufe of Ooughs,</i>	Zout.
<i>Malama,</i>	de Zon.
<i>Maheina,</i>	de Maan.
<i>Booboo,</i>	een knoop.
<i>Porcema,</i>	een aantal knoopen aan een ſtreng.
<i>Hou,</i>	een ſpijker.
<i>Mattou,</i>	een Viſchangel.
<i>Araia,</i>	een vederen halſtrik.
<i>Toheij,</i>	een waaijer of vliegen klap.
<i>Pahou of Pahoa,</i>	een plek.
<i>Tooheihé,</i>	hout.
<i>Ava,</i>	een dronkenmakende Wortel.
<i>Matano,</i>	een geſchenk.
<i>Avaha,</i>	een kanoe.
<i>Toa,</i>	een riem.

Tibo,

Tibo,
He d
Taba
Taboo
Touro
Toe,

Maro

Ahou,

Enou,

Mijtj

Areca

Pe em

Mere

Arre,

Arca

Abboba

Heeva

Ete,

Nooe,

O,

Moe,

Rorore

Pounim

Meme,

Tooi,

Hone

Paha,

Arou

Emotoo

Matie

Oure,

Owhij

Poota

1787.
Herfscmaand

<i>Tibo,</i>	een Kalabas.
<i>He dirro,</i>	ga omlaag.
<i>Tabahou,</i>	een emmer of puts.
<i>Taboo,</i>	een verbod.
<i>Touro,</i>	touw.
<i>Toe,</i>	een steen als een schaaf-ijzer of een plat stuk ijzer.
<i>Marow,</i>	een soort van doek welk de man- nen dragen.
<i>Ahou,</i>	een lap doek, welke de vrouwen om haar midden dragen.
<i>Enou,</i>	kwaad.
<i>Mijij,</i>	goed.
<i>Areca,</i>	terstond.
<i>Pe emij,</i>	kom hier, breng hier.
<i>Mere Mere,</i>	laat mij zien.
<i>Arre,</i>	ga heen, vertrek.
<i>Areuta,</i>	aan strand.
<i>Abbobo,</i>	morgen.
<i>Heeva,</i>	een choorgezang, rei.
<i>Ete,</i>	klein.
<i>Nooe,</i>	groot.
<i>O,</i>	gij.
<i>Moe,</i>	slapen.
<i>Rovore,</i>	hongerig.
<i>Pooninne,</i>	ziek.
<i>Meme,</i>	zijn water maken.
<i>Tooti,</i>	zijn gevoeg doen.
<i>Hone hone,</i>	groeten.
<i>Paha,</i>	't kan zijn, misschien.
<i>Arou arou,</i>	in menigte.
<i>Emotoo,</i>	qud, verflaten.
<i>Matte matte,</i>	dood, dooden.
<i>Oure,</i>	eene weigering.
<i>Owhijsoenao,</i>	hoe is uw naam.
<i>Poota poota,</i>	een gat.

Poone

streng.

p.

rel.

Tibo,

1787.
Herfstmaand

<i>Poone poone,</i>	een leugenaar, een bedrieger.
<i>Tihi,</i>	een.
<i>Carna,</i>	twee.
<i>Toro,</i>	drie.
<i>Hah,</i>	vier.
<i>Areena,</i>	vijf.
<i>Ahono,</i>	zes.
<i>Aheto,</i>	zeven.
<i>Ahanou,</i>	acht.
<i>Heeva,</i>	negen.
<i>Hoome,</i>	tien.

In het opschrijven dezer woorden is de spelling zo veel mogelijk naar de uitspraak gevoigd; met dit alles is het zeer waarschijnlijk dat vele van dezelve in eens anders ooren zeer verschillend zullen klinken. Met de eigen namen der Opperhoofden is het even eens gelegen. Alleen willen wij er nog bijvoegen, dat wanneer de toon op de letter *a* valt, dezelve gemeenlijk volmondig wordt uitgesproken.

Het volk is over het algemeen van middelbare grootte en tenger, doch recht en wel gemaakt van leden. Enkelde onder de grooten helden wat naar het zwaarlijvige, inzonderheid de voornaame vrouwen, welker vel ook leniger en zachter is dan van het gemeene volk; doch men moet dit toeschrijven aan de minder beweging, en de onbepaalde vrijheid om alles te eeten. Hunne kleur is in het gemeen Kastanje bruin; echter zijn er zommige blanker vrouwen, en deze hebben zeer kleine en fraaije handen en vingers.

De beide kunnen gaan nakend, het midden uitgezonderd. De mannen dragen eene smalle lap doek, zo veel even genoeg is, om de schamelheid te bedekken; maar de *Ahou*, of het bekleedzel der vrouwen, is veel grooter en reikt gemeenlijk van de heupen tot op het midden der dije.

De

De
snijden
doch
het la
helm.
lijk oc
op, g
smeere
kalk,
onaang
sieraad
hoofd.
om he
sieraad
hoog
schelp
wijze
de vro
verwig
en effe
vlakte
terende
zien h

De
dit alle
het ge
van ne
ken,
een ze
gedaan
staande
nek,
vedere
met d
zien,

1787.
Herfstmaand

De mannen laten den baard groeijen; en het hair snijden ze aan de beide zijden kort aan het hoofd af, doch van het voorhoofd tot achter in den nek laten ze het lang groeijen, min of meer in de gedaante van een helm. De vrouwen snijden het van achteren glad af, gelijk ook den kruin; en van het voorhoofd strijken zij het op, gelijk een *Engelsche peitmaitre* zijn *roupet*, en besmeeren het veeltijds met kokos-olie en eene soort van kalk, uit schelpen vervaardigd, het welk er eene zandige onaangename kleur aan geeft. Zomwijlen dragen zij tot sieraad een bloemkrans, naar ieders zinnelijkheid, op het hoofd. In stede van een armband dragen zij eene schelp om het gewricht gebonden, en hare verzoetheid op dit sieraad bracht de knopen bij deze vrolijke meisjes zoo hoog in achtting. De hals is insgelijks met velerhande schelpen opgeschikt, welke zij aan strengen rijgen op de wijze van een halsfnoer. Doch de fraaijste opschik van de vrouwen is de *Araia*, of een halsstrik van de veelvetwige vederen der roode boomlooptjes, welke zoo net en effen op een snoer vastgemaakt zijn, dat de oppervlakte zo zacht en gelijk is als fluweel, en door de schitterende kleuren der vederen een even rijk en fraaij aanzien heeft.

De mutzen en mantels der mannen overtreffen echter dit alles in zwier en schoonheid. De mantels zijn in het gemeen van fatsoen als de *Spaansche*. De grond is van netwerk, en de vederen zijn er in ruiten of driehoecken, beurtlings rood en geel, op vastgemaakt, 't welk een zeer prachtig aanzien geeft. De mutzen zijn in de gedaante van een helm van teenwerk gevlochten: het opstaande gedeelte, van het voorhoofd tot achter in den nek, is ongeveer een hand breed en gemeenlijk met geele vederen beleid, gelijk de zijden met roode. En deze kap met den mantel hebben hetzelfde, zo niet luisterrijker aanzien, als scharlaken met goud.

De

Gg

De-

1767.
Herfstmaand

Deze waarlijk schoone sieradien zijn echter schaarsch en alleen binnen het bereik van de aanzienlijkste Opperhoofden, die dezelve bij buitengewoone gelegenheden dragen. Anders bedienen zij zich van een minder soort van mantels, welke slechts een smallen rand van roode en geele vederen hebben, en voor het overige met de vederen van den Fregatvogel beleid zijn.

Ondertusfchen zijn deze indedaad in eenen hoogen graad zwierige mutzen en mantels niet het eenige blijk van het vindingrijke vernuft dezès volks, in het stuk van praal en opschik. Hunne matten zijn mer eene netheid vervaardigd, welke het beste *Europesche* maakzel evenaart, en door verschillend daarin gewerkte en roodgeverwde figuren, aardig versierd. Die zij gebruiken om op te slapen, zijn effen en van een grover soort, doch niet minder net en regelmatig gewerkt.

De stoffe tot kleeding is nogmaals een zaak, waar op deze *Indianen* niet minder hunnen smaak en vindingskracht oeffenen. Zij vervaardigen dezelve van den papiermoer-bezienboom der *Chinezen*, en daar dezelve van eene zachte smeedige zelfstandigheid is, slaan zij dezelve vochtig zijnde, met kleine vierkante stukjes hout uit tot de breedte van twaalf tot achttien duimen, en drukken dezelve als dan wel met verschillende kleuren en een grootte verscheidenheid van patroonen, zoo keurig net en fraaij, dat geen *Londensche* winkelier er zijn vengster oneer mede zoude aandoen. Hoe zij dit doek drukken konden wij niet te weten komen, maar alleen dat zij de kleuren trekken uit kruiden, welke in de boschen wassen. Er is nog eene andere soort van doek veel fijner dan het evengemelde en tot grooter breedte uitgeslagen. Het zelve is wit en wordt meest van de voornamen vrouwen over de *Ahou* gedragen. Waaiers en Vliegenklappen zijn bij mans en vrouwen in gebruik. De Waaiers worden gewoonlijk gemaakt van de vezelen der Kokosnoot netjes geweven; het blad is vierkant en de steel veeltijds met hair versierd.

sierd.
handv
verlier
werk
gat vo

De
pen
voor a
zijn v
hande
van to
ste ka
der zo
einden.

Hun
hooijbe
zen.

op ha
hebben
ken.
der en
zij gee
plaats
leid. I
uit ette
shotels
Die V
kleine

De
spijze
dus te
diep g
een go
deren
gene m
bladeren

sferd. De Vliegenklappen zijn bij uitstek aartig; het handvat is met stukskens hout en been om den anderen verlierd, 't welk van verre op ingelegd schrijnwerkers werk gelijkt, en het bovenste zijn vederen van den Fregatvogel.

1787.
Herfstmaand

De vischhaken worden gemaakt van paarloester-schelpen en zoo ingericht dat zij te gelijk voor angel en voor aas dienen. Die, waarmede men op Haaijen vischt, zijn veel grooter en van hout gemaakt. Behalven velerhande vischlijnen, hebben zij nog onderscheiden soorten van touw uit verschillende stoffen vervaardigd. De slechtste soorten waren ons zeer dienstig tot het bewoelen der kabels en wij gebruikten, de andere tot verschillende einden.

Hunne huizen hebben uiterlijk veel gelijkheid met een hooijberg en worden zeer net gedekt met riet of biezen. De ingang is zoo laag, dat men er genoegzaam op handen en voeten moest inkruipen en voor deur hebben zij geen beter uitvinding dan ettelijke losse planken. Van binnen houden zij hunne wooningen zeer helder en net; op den vloer ligt een grove mat en daar zij geene afzonderlijke vertrekken hebben, is de slaappleats gemeenlijk iets hooger en met fijner matten bekleid. Het huisraad staat op een houten bank en bestaat uit ettelijke Kalabassen of Pompoenen, houten kommen en schotels, welke gemeenlijk alle hunne meubelen uitmaken. Die Varkens of Gevogelte bezitten, houden dezelve in kleine schuren welke bepaald daartoe zijn ingericht.

De wijze, op welke zij algemeen gewoon zijn hunne spijsze teetbereiden, bestaat in bakken, waartrent zij dus te werk gaan. Men graaft een gat in den grond diep genoeg om voor oven te dienen; en legt daarin een goed deel heete steenen, welke wederom met bladeren bedekt worden: hierop legt men vervolgens het gene men verkiest klaargemaakt te hebben; dan wederom bladeren en eindelijk eene nieuwe laag heete steenen,

1787.
Herfstmaand

waarna de oven wordt toegemaakt. Als zij een Varken bakken vullen ze bovendien den buik met heete steenen. Door de gewoonte zijn ze op deze wijze van koken zoo gevat dat ze juist den tijd weten, wanneer het een of ander gaar is. Ook moeten wij bekennen, dat zij in het bakken van Taro en Yams ons volk ver overtroffen; gelijk zij ook de jonge toppen van de Taro zo wisten gereed te maken, dat men dezelve zeer goed voor groente gebruiken kon; ofschoon wij dezelve nimmer zoo konden koken, dat ze ordentelijk eetbaar waren. Varkens en Gevogelte mogen alleen van de *Arees*, of Grooten, voor spijsze gebruikt worden; en een gebakken Hond is bij hun eene bijzondere lekkernij.

De *towtows* en de vrouwen in het algemeen leven van Visch en spijsze uit het plantenrijk. Eene soort van Podding van Taro maakt haar voornaamste voedzel uit. Onder de Viscchen houden zij de *Dolphin* meest in achtting en hebben eene uitmuntende manier om dezelve in te leggen en zeer lang goed te houden. Waarom aan de vrouwen het vleescheten verboden is, konden wij niet ontfaren. Schaarschheid is zekerlijk de oorzaak niet, en aan de vrouwen der *Arees* wordt het zomwijlen toegelaten.

De mesfen, welke zij gebruiken om de Varkens te slachten en schoon te maken zijn van *Haaijen* tanden gemaakt en zoo ingericht, dat zij er dit werk behendig en spoedig mede kunnen afdoen.

De kanoes zijn niet alleen net en kunstig gewerkt maar tevens duurzame proeven van naarstigheit en geduld. Zij worden uit een enkelden boom gemaakt en zijn van twaalf tot veertig of vijftig voeten lang. Het uithollen dezer boomen en de arbeid om dezelve aan de beide einden behoorlijk spits te doen toelopen, met hunne ruwe ongefatzoeneerde werktuigen, moet verbazend veel tijds en onafgebrooken opmerkzaamheit vorderen. De kanoes zijn gemeenlijk een duim dik en met planken,

ken,
den,
del
belde
de k
Over
de V
voere
voor
schikt
het v
Hunn
en h
plank.

Di
van
wann
een
te he
welk
zaamh
vierde
Een
laten
hij d
eene
pond
vast
India
mijlen
dier
den
No
hun
te h
ke z

ken, welke op de zijden er vrij net aangemaakt worden, hooger opgeboeid. De enkelden worden door middel van een uitliggend hout voor omflaan en de dubbelde door halfronde riggels, aan de beide einden van de kanoes stevig vastgemaakt, aan elkander verbonden. Over deze loopt een soort van verdek op het welk de Varkens, groente of andere dingen, welke zijervoeren willen, geplaatst worden, en het welk tevens voor de aanzienlijke lieden van beide kunne eene geschikte plaats is om te zitten; terwijl de *towtows*, die het vaartuig roeijen, altijd onder in de kanoë zitten. Hunne riemen zijn tusfchen de vier en vijf voeten lang en hebben veel overcenkomst met een Bakkers fchietplank.

Dit volk is zeer behendig in het Visch vangen, waarvan wij tweemaal een voorbeeld zagen. Op een tijd wanneer er vele *Indianen* rondom ons fchip waren, kreeg een van ons volk, die met een dunne vischlijn stond te hengelen, er een grooten Visch aan, en het fnoer, welk door deze eilanders gemaakt was en als eene zeldzaamheid befchouwd werd, niet gaarn willende misfen, vierde hij bot, doch durfde het niet wederom inhalen. Een der *Indianen* verzocht toen om er hem mede te laten omfpringen, en wist den Visch zo te tobben dat hij dien wel ras behouden in de kanoë kreeg, zijnde eene groote *Stekelbaars (cavallie)* welke een honderd pond woeg. Op een andermaal raakte een groote *Haai* vast aan een ligt fnoer, welk men terftond aan een der *Indiaanen* overgaf; hij haspelde met de *Haai* wel twee mijlen ver, zonder het fnoer te befchadigen, en het dier raakte eindelijk los door het recht buigen van den haak.

Nog een ander blijk van het vernuft dezès volks is hun beeldfniiden. Zij hebben onder anderen eene menigte houten beelden van eene menschlijke gedaante, welke zij als Goden vereeren: offchoon er vele reden van

1787.
Herfstaand

twijfling is of zij wel hooge achting voor den Godsdienst hebben, vermits wij elken God voor ettelijke *toes* konden koopen. Hunne Yava kommen worden zomwijlen door drie zulke kleine beeldjes onderschraagd en deze waren zekerlijk het meesterstuk van hunne beeldhouwkunde. De kommen en schalen zijn gemaakt van eene soort van hout, 't welk naar het Ebbenhout zweemt, en voorts zo keurig gefatzoeneerd en zoo glad dat onze Draaijers het kwalijk zouden kunnen verbeteren.

De inwooneren dezer Eilanden schijnen weinig aan ziekten onderhevig. Zij hebben zekerlijk door de verkeerling met de *Europeanen* geleden; doch hunne levenswijze is zoo eenvoudig, dat zij er zich bijna niet aan kreunen en het voor geene zaak van enig belang schijnen te houden. Onzes erachtens kwamen hunne meeste ongemakken voort uit het onmatige gebruik der Yava; welke het gezicht verzwakt, het ligchaam met eene soort van melaatsheid bedekt, het gansche gestel verzwakt en uitteert, de ledematen verlamt, eenen vroegtijdigen ouderdom en buiten twijffel den dood zelfs veroorzaakt.

Van de *Taboo* hebben wij reeds te voren melding gemaakt. Zij wordt gemeenlijk opgelegd van de Priesters, en zomwijlen door iemand, die bijzonder daartoe is aangesteld en de *Tonata*-man genaamd wordt. Wanneer eene plek gronds *getaboeerd* wordt, is dezelve afgeperkt met roeden, welke naar onze lontstokken gelijken en boven aan van een bos Hondenhaar voorzien zijn.

Hunne *Heevas* of gezangen, zijn niet wel met noten te beschrijven; vermits zij meer naar eene schielijke en nadrukkelijke wijze van spreken, dan naar zingen, gelijken; en de Zanger meer op de bewegingen van het ligchaam, dan op de buigingen van de stem schijnt te letten. De vrouwen hebben gemeenlijk het grootste aandeel in de uitvoering van deze gemakelijkheid; zij be-

ginn
het
loop
He
niet
dend
veran
dit a
voorv
vindin
het
door
He
gers,
van
veer
derd
zelve
hunne
de sli
voorde
gemaak
deel
legenh
zien.

Zij
de He
tien d
en aan
de kl
Beid
meest
lighaan
schilder
scheide
daan v

ginnen het stuk langzaam en regelmatig, vervolgens wordt het hoe langer hoe levendiger en driftiger, en eindelijk loopt het uit op een geschater van lagchen. 1787.
Hertsmant

Het is zeer klaar te bespeuren, dat deze menschen niet het minste denkbeeld van toonsmelting en welluidendheid hebben; dewijl de toonen en stembuiging onveranderlijk de zelfde zijn in alle hunne gezangen. Met dit alles schijnt er in deze opstellen, welke veeltijds op voorvallende gelegenheden gemaakt worden, eenigermate vinding, mischien wel dichtcrlijke geest doortestralen, en het vreeslijk lagchen onder dezelve wordt ongetwijfeld door het eene of andere geestige gezegde veroorzaakt.

Het oorlogstuig dezer eilanderen bestaat in spietzen, slingers, pijlen en bogen. De spietzen of schichten zijn van eene soort van Mahogani hout gemaakt en ongeveer zes voeten lang, van onderen als eene pijl gevederd en van boven puntig toeloopende. Zij werpen dezelve naar elkander, en die 'er in bedreven zijn, weten hunnen vijand op eenen grooten afstand te treffen. Van de slingers kunnen zij zich insgelijks behendig en met voordeel bedienen. De bogen en pijlen zijn van riet gemaakt, doch zoo slap, dat zij daarmede naar ons oordeel niet veel zouden uitvoeren, hoewel wij geene gelegenheid hadden om er bij ondervinding iets van te zien.

Zij hebben insgelijks trommen, waarvan zij ook bij de *Heevas* gebruik maken. Dezelve zijn twaalf of zestien duimen hoog, met verscheiden gaten aan de kanten en aan het eene eind met Varkensvel overtrokken; doch de klank is dof en naargeestig.

Beide geslachten *tatoëeren* zich, ofschoon dit gebruik meest algemeen onder de mannen plaats heeft, welker lichaa men veeltijds op eene aardige wijze geprikt en beschilderd zijn. Of zulks al dan niet tot eenig onderscheidend teeken diende, of alleen fraaijheids-halven gedaan wierd, konden wij nimmer ontwaren. De wijze van

1787.
Eerstemaand

van groeten bestaat in de neuzen tegen elkander te drukken, het welk voor een wis teeken en eene verzekering van vriendschap wordt aangezien.

De lieden van beide geslachten zijn bij uitstek bedreven in het zwemmen, en het geen zeer opmerkelijk is, in het water geheel niet bang op het zien van een *Haaij*. Wij zagen meermalen *Indianen* uit hunne kanoes springen om het ingewand van Varkens, welk ons volk over boord wierp, wegtgrijpen, op het eigen oogeblik, wanneer een *Haaij* hetzelfde poogde te vatten.

Het lijdt geen twijfel of dit volk heeft eenig denkbeeld van een Opperwezen, of liever het gelooft aan een aantal wezens, welke boven hun verheven zijn. Het werk hunner Priesteren bestaat voornamelijk in den eerdienst dezer Goden te regelen en daarin voortegaan, de plechtigheden bij de begravenissen te bestieren en waarschijnlijk bij deze gelegenheden redevoeringen en gebeden te doen. Maar onzer allér zeer kort verblijf aan land, gaf ons geene gelegenheid om eenige dezer plechtigheden te zien verrichten, waarom wij dezelve liever geheel niet, dan ten halven of verkeerdelijk, willen beschrijven.

Er is boven van het opofferen eens menschen offers gewag gemaakt, en het is volkomen zeker dat dit gruwzame gebruik alnog onder deze menschen stand houdt; niettegenstaande derzelve goedaartige vriendelijke en menschlievende neigingen en niettegenstaande zij buiten kijf menigen graaad nader aan de beschaafdheid gevorderd zijn, dan de arme menschen, welke wij op de onherbergzame *Noord-West Kust van Amerika* aantreffen.

Wij besluiten dit verslag met aantemerken dat Kaptein COOK, met het minst twijfelachtige van alle bewijzen, de verwantschap der talen, geroond heeft, dat de *Sandwich Eilanders* van de *Malayers* afstammen en tot het zelfde ras van menschen behoren, welke *Nieuw Zeeland*, de *Nieuwe Hebriden*, de *Marquesas* en andere Eilanden be-

bewo
47
verba
volkt
zelfde
rika;
vrij r
Gelce
vervol
Na
den
van V
gen
buiten
aan
waaro
Vervo
toewe
recht
Chi
waren
lengte
zamer
waar
Kapt.
dat c
van d
wijls
Wi
Wijn
W. I
alle
looper
Oceaa
alle
alles

bewoonen en zich dus van den 20 graad N. B. tot den 47° Z. B. uitstrekken. Hoe deze Eilanden, welke zo verbazend ver van elkander liggen, hebben kunnen bevolkt worden, is veel moeilijker opteosfen, dan dezelfde vraag met betrekking tot het vaste land van *Amerika*; welke echter, niettegenstaande onze tegenwoordige vrij naauwkeurige kennis van dat waerelddeel, de meeste Gelcerden al nog verlegen maakt. Keeren wij tot het vervolg onzer reize terug.

1787.
Herfstmaand

Na gelijk wij verhaald hebben, van onze goede vrienden te *Aouï*, op de spoedigste wijze, met overvloed van Varkens, Taro en Zuikerriet verzorgd te zijn, gingen wij den 18 nadenmiddag onder zeil; en toen wij buiten de *Wijmoa-Baai* gekomen waren verlangden de aan boord gebleven *Indianen* om afscheid te nemen, waarop wij bijdraajden en zij in hunne kanoes gingen. Vervolgens verlieten zij ons met een algemeen *proha* of toewenschen van eene voorspoedige reis, en met de oprechtste blijken van vriendschap en toegenegenheid.

18
Herfstmaand

China was thans de plaats onzer bestemming; en reeds waren wij op dezelfde breedte, hebbende dus alleen de lengte afteleggen; doch de Kaptein oordeelde het raadzamer een graad of zeven Zuidelijker te loopen, alwaar wij eene goede Pasfaat te wachten hadden: terwijl Kap. COOK, op zijne laatste reize, ondervonden had, dat op de breedte van 20 en 21 graden te lijwaard van deze Eilanden, de wind op zijn best flap, en dikwijls zeer veranderlijk is.

Wij hadden geenerhande ontmoetingen voor den 8 van Wijnmaand, toen ons des nachts op 13° N. B. en 187° W. L. zulk een hevige wind en regen overviel dat wij alle zeilen moesten bergen en het voor den wind laten loopen. Dergelijke vlagen zijn in dit gedeelte van den Oceaan niet zeldzaam, vooral des nachts; weshalven wij alle dag met zonnenondergang onze marszeilen gijden en alles klaar hielden, om niets over boord te zeilen.

Wijnmaand.
8

1787.
Wijamaand.
22

Den 22, zeilden wij de Eilanden *Tinian*, *Aguigan* en *Saijpan* voorbij, van welker eerstgemelde in de beschrijving van ANSONS reize zulk eene verruklijke schets gemaakt wordt, zo met betrekking tot deszelfs bekoorlijk aanzien als wegens de overvloedige en menigerhande ververschingen, welke het voortbrengt. Maar vermits wij nog meer dan dertig levende Varkens aan boord hadden en al ons volk, GOD lof, gezond en wel gemoed was, hadden wij geene reden om hetzelfde aandoen.

Slachtmaand
4

Den 4 van Slachtmaand kregen wij een klein Eiland in het gezicht en kort daarop hooger land achter hetzelfde, het welk wij ook dra voor een Eiland herkennen. Daar wij dezen middag geene hoogte konden nemen, waren er allerhande gisingen omtrent deze Eilanden; welke wij echter metterhaast bevonden *Botel Tobago Xima* te zijn.

7

Den 7 zagen wij wederom land in het N. W. en zeilden zes *Chinesche* Vischerschuijten voorbij. Nadenmiddag zagen wij nogmaal eene menigte schuijten, als mede *Pedro Blanco*, een groote rots in de gedaante van een hooijschelf. Des anderen daags herkenden wij het ontdekte land voor de *Lema Eilanden* en hadden wederom een groot aantal *Chinesche* schuijten rondom ons, welke zich echter in geenen deele aan ons schenen te kreunen. Wij deden derhalven seín om een Loots, waarop terstond een oud *Chinees* bij ons aan boord kwam, met een aantal getuigschriften van scheeps Kapteinen, welker schepen hij naar *Macao* gebracht had. Verder konde hij ons schip ook niet brengen, en eischte daar voor vijftig dollars; doch wij bedongen het met moeite voor dertig. Tegen den middag waren wij niet ver van het kanaal door de *Lema Eilanden*, welke zeer veel in getal zijn en een droevig onvruchtbaar en akelig aanzien hebben. In den achtermiddag kwamen er verscheiden Lootzen aan boord. Eén van hun, die *Engelsch* sprak, berichtte ons dat wij te *Macao* ten anker moes-

ten

ten
losc
De
even
van
M
schip
van
hetze
voor
Verv
cao
men
nen
nesch
fiuur
verft
Kapt
hebb
en w
Kapt
gen
Zc
Slach
delijk
doch
koste
zeven
van
iuk
met
de
zij r
ze t
en r
gega

ten komen en van het Tolhuis aldaar eene *Choppe* of loscedel halen eer wij naar *Canton* mochten vertrekken. De wind minderde merkelyk en begon zelfs te dwalen, evenwel kwamen wij omstreeks middernacht op de rede van *Macao* ten anker. 1787. Slachtaand

Met het aanbreken van den dag zagen wij een groot schip voor anker liggen, ongeveer een uur te lijwaard van ons, en heisten toen de vlag op; waarop men van hetzelfde ook de *Engelsche* liet waaijen, zo dat wij her voor een pas aangekomen *Oost-Indisch* vaarder hielden. Vervolgens ging Kapt. DIXON met de sloep naar *Macao* om eene *Choppe* te verkrijgen en tevens te verneemen, op welke wijze wij best onze zaken zouden kunnen verrichten. Te tien uur 's avonds bracht een *Chinesche* jonk ons eenen FOLGER aan boord, den Opperstuurman van het zo evengemelde schip, welk wij nu verstonden de *Imperial Eagle* te zijn en te gelijk met Kapt. COLINETT in *Koning Georges-Sound* geweest te hebben. Hij had met Kaptein BERKLEIJ twist gekregen, en was van het schip naar *Macao* vertrokken, alwaar hij Kapt. DIXON ontmoette en van denzelfen vrijheid gekregen had om met ons naar *Canton* te gaan.

Zo wij van hem verstonden, was de *Imperial Eagle* in Slachtaand 1786. van *Ostende* uitgezeild en niet Noordelijker aan de kust geweest dan *Koning Georges-Sound*; doch had een paar graden Zuidelijker een goed deel kostelijke vellen opgedaan, zo dat de lading bestond uit zevenhonderd vellen van de eerste soort en eene menigte van minder waarde. Maar hun was een droevig ongeeluk overkomen. Kapt. BERKLEIJ zond dikwijls de sloep met een Onderstuurman en tien of twaalf man om met de *Indianen* te handelen op zodanige plaatsen, welke zij met het schip niet konden aandoen. Op een van deze tochten, waren een Onderstuurman, de Boekhouder en nog twee van het volk uit de sloep in eene kanoe gegaan om met de inbeorlingen aan den wal handel te

1787.
Slachtaand

drijven, ten welken einde zij eene plaat koper hadden medegenomen: maar zij waren nimmer weder gezien. Eenig volk van het schip was, den volgenden dag, op dezelfde plaats aan land geweest en had wel eenige klederen en linnen, zeer gescheurd en bebloed gevonden, maar van de menschen niets vernomen; die buiten twihsfel zullen vermoord zijn en hunne lijken opgegeten of verbrand. Deze treurige geschiedenis toont genoegzaam den wreeden aart des volks en strekt in het vervolg den Zeevarenden tot eene leer, om zich niet veel op deze Wilden te verlaten, hoe vriendelijk zij ook schijnen mogen.

Kapt. DIXON kwam eerst den 11 tegen den middag van *Macao* terug; terwijl wij reeds over deszelfs lang uitblijven ongerust begonnen te worden: maar het schijnt dat de *Chinezen* niet zeer voortvarende in hunne zaken zijn en dat er tegen dit dralen geen ander middel is, dan geduld. Met den Kaptein kwamen tevens bij ons aan boord, als Pasagiers naar *Canton*, de Opperstuurman en de Boekhouder van de *Nootka*, als mede TIJANA, een Opperhoofd van de *Sandwich Eilanden*, door Kapt. MEARES van *Atoui* overgebracht.

Wij gingen vervolgens onder zeil naar *Wampo*, zijnde de plaats aan de Rivier van *Canton*, waar de *Euro-pesche* schepen moeten blijven liggen, en dricentwintig groote mijlen verder dan de rede van *Macao*; doch door tegenwind liep het aan tot den 16, voor dat wij er in de laag ten anker kwamen. Ongeveer halverwegen in de Rivier is eene engte, *Bocca Tigris* genaamd en aan weerskanten door een elendig fort verdeedigd. Zo dra wij dezelve voorbij waren, kregen wij eene Manderijnboot op zijde, met eene soort van Tolpzichter om bij ons te blijven en toetezien dat wij geenen verboden handel dreven.

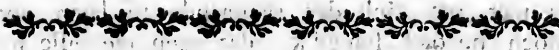
Ondertuschen wilde Kapt. DIXON, het volk gaarn spoedig versch Vleesch en Groenten bezorgen; en draalde

de du
ten,
voorzo
duiker
voorzi
heette
van d
welke
scheen
dien,
van A
vriend
voorzi
zichtig
Tolbo
met
werk
aan b
leverd
19, t
wijze
en om
te ete
niet e
om h
halen
meenl
Der
Konin
met
het g
reisge

de dus niet om zich des aangaande te laten onderrichten, doch bevond schielijk, dat men met alle mogelijke voorzorg, eene menigte knevelarijen niet wel konde ontduiken: dat elk schip van de noodige levensmiddelen voorzien wierd door een bedienden, welke een *Comprador* heette, en die altijd een *Cumshau* of geschenk eischte, van drie honderd rijksdalers, behalven de voordeelen welke hij van het verkopen der waaren trok. Deze eischscheen ons zoo buitenspoorig, dat er besloten wierd om dien, zo mogelijk te ontduiken; en een Kaptein *TASKER* van *Bombaij*, wiens schip naast ons lag, bood zich vriendelijk aan, om ons dagelijks van rundvleesch te voorzien. Nogrhans kon dit niet dan met groote omzichtigheid geschieden; vermits wij eene *Hoppo* of Tolboot aan wederzijde van het schip hadden liggen, met een bedienden er in, welke er voornamelijk hun werk van maakten om te beletten, dat er geen Vleesch aan boord kwam, ten zij het van eenen *Comprador* geleverd wierd. Ondertuschen duurde het slechts tot den 19, toen de Tolbediende, op de een of op de andere wijze er achter gekomen zijnde, daar aan een eind maakte en ons zoude genoodzaakt hebben om gezouten Vleesch te eten, of het gevorderde geschenk te betalen, indien niet een ander Kaptein weder de goedheid gehad had, om het ons te bezorgen; mits wij het dagelijks lieten halen en verborgen hielden, 't welk ons vervolgens gemeenlijk gelukte.

Den 23 kregen wij bericht van de aankomst der *Koning George* te *Macao*, waar op Kapte. *DIXON* haar met de sloep te gemoet ging, en den 25 hadden wij het genoeg, haar naast ons te zien komen, en onze reisgenooten fris en gezond te vinden.

1787.
Slachtmaand.

 DERTIENDE HOOFDSTUK.

Verdere verrichtingen te Canton. Narichten omtrent Tijana en deszelfs verblijf te Canton. Eenige bijzonderheden rakende Canton, benevens de Taal, Godsdienst en zeden der Chinezen. Verslag van het beloop des Pelterijhandels te Canton. Terug reis naar Engeland.

1787.
Slachmaand.

Den 26 vertrokken de beide Kapteins naar Canton, om den verkoop der Pelterijen en het weder bevrachten der schepen te bevorderen. Zij keerden den volgenden dag terug, hebbende van den Heer BROWN, President van de Supercargas verzekering bekomen, dat de Superintendent der inkomende rechten, (of JOHN TUCK, gelijk hij van de Chinezzen genoemd wordt) wel dra bij ons zoude komen, om de beide schepen te meten, en dat onze zaken als dan spoedig zouden afgedaan worden.

Winterm.
2

Den 2 van Wintermaand, werden wij met de tegenwoordigheid van JOHN TUCK vereerd, komende bij ons aan boord met een aanzienlijk gevolg, 't welk hem als eenen Vorst eerbiedigde, en toen hij op het dek trad, met eene kniebuiging vereerde. Met dit alles schijnt dit bezoek eene bloote plechtigheid te zijn, want zij meten slechts van de fokkemast tot aan het hakkebord en overdwars bij de groote mast, 't welk hun zekerlijk slechts een zeer onvolkomen begrip van de grootte des schips kan geven. Des niet tegenstaande vorderen zij voor dit apenspel, niet minder dan duizend ponden sterling bij wijze van een Haven geld. Zijne Excellentie vereerde ons een paar gemeene buffel-Osfen, acht kruiken vol *Samschu*, (een soort van sterken drank, doch zo slecht, dat wij dezelve over boord smeten,) en acht zakken gemalen rijst, ieder van veertig pond.

Dit

Dit
Konin
brach
ding
bruikt
en o
konde
schied
Ver
om d
ten e
ruim
zonder
zeilen
den.
noegz
vlijt
maakt
Bij
China
zonder
aanbel
te kun
met
voor
pen,
te late
van d
goed
het z
er 25
fen v
worde
staarte
110
van I

Dit werk verricht zijnde, werden de Pelterijen uit de *Koning George* aan boord van de *Koningin Charlotte* gebracht, vermits wij onderricht waren, dat voor de lading van elk schip een *Choppe*, of Tolboot, moest gebruikt worden, welke op vijftien rijksdalers aankwam; en onze goederen gemakkelijk in ééne boot naar *Canton* konden gevoerd worden; gelijk den volgenden dag geschiedde.

1787.
Winterma.

Vervolgens werden alle handen aan het werk gesteld, om de schepen te herstellen en de dekken te breeuwen, ten einde eene lading Thee in te nemen. Ook werd het ruim ledig gemaakt, en de watervaten aan land gezonden, om aangekuipt en gevuld te worden, terwijl de zeilenmakers de zeilen herstelden en nieuwe vervaardigden. Met alle deze verrichtingen liep de maand genoegzaam ten einde; maar terwijl er aan boord met alle vlijt gearbeid wierd, stonden onze zaken te *Canton* volmaakt stil, en er was nog geen enkel vel verkocht.

Bij den eersten aanleg van onzen scheepstocht, werd *China* tot de marktplaats bestemd, waar wij de Pelterijen zouden verkoopen, en men rekende het tevens van groot aanbelang om aldaar de schepen voor de te huls reize te kunnen bevrachten. Gevolglijk maakte men een beding met de *Oost-Indische* Maatschappij, om de Pelterijen voor een billijken prijs aan haare Supercargas te verkoopen, of tot eene goede gelegenheid in derzelve handen te laten, wanneer zij een zekeren stuiver ten honderd, van de gemaakte prijzen zouden trekken. Zo dra ons goed dus aan wal en in de Faktorijs gebracht was, werd het zelve behoorlijk uitgeschoten en voorts bepaald, dat er 2552 *Zee-Otter* vellen, 434 halfwasfen en 34 *Vossen* vellen door den Heer *BROWN* zouden verkocht worden: terwijl het overschot bestaande uit 1080 *Beverstaarten*, een aantal lappen van *Beverhuiden* en mantels, 110 *Robben* vellen, 150 *Landbevers*, 60 *schoone mantels* van *Marmotten* vellen en eenige anderen, aan de Kap-
teins

1787.
Winterm.

reins werd overgelaten, om op de beste wijze te verkoopen, en daar uit hunne dagelijksche uitgaven goed te maken. De eerst gemelde partij werd daarop terstond aangeboden, aan eene Maatschappij van rijke Kooplieden, de *Hong-Kooplieden* genoemd, met welke de *Oost-Indische* Maatschappij voornamelijk handelt, en van welke zij al de Thee en het Porcelein koopt, welke naar *Groot-Brittanje* gezonden worden. Wij dachten dat zij ons dezelve tot een goeden prijs en terstond zouden afnemen, doch vonden ons deerlijk in onze verwachting bedrogen, en merkten tot ons nadeel dat onze reeders zich droevig misgrepen hadden, met den verkoop in handen van de Supercargas te geven. Want zo dra deze *Hong-Kooplieden* onze vellen gezien, en op prijs gesteld hadden, durfde geen ander koopman er aan tarnen. Vooreerst wilde men de partij niet gebroken hebben, en dus waren er behalven de gemelde Kooplieden, maar zeer weinigen die eene zo groote partij konden koopen, en aanstonds betalen. Ten tweeden schijnt de belasting op de koopgoederen in de Haven van *Canton*, naar geene vaste regelmaat geheven te worden, maar grootendeels aftehangen van de genen, die door den *Hoppo* met de inmaning belast zijn, en die dezelve naar willekeur hooger of lager stellen. Bij deze lieden hebben de gemelde Kooplieden grooten invloed; en zo dus al de een of ander bijzonder koopman ons een goeden prijs voor ons goed had willen geven, zoude hij echter wederhouden zijn door de vrees van eene buitensporige belasting te moeten betalen; gelijk wij in meer dan een geval ondervonden.

Wij bleven dus gedurende de Wintermaand, en een groot gedeelte van Loumaand, ten aanzien van den verkoop onzer voornaamste goederen, met het mes in den buik zitten, moettende of het geringe bod der Kooplieden aannemen, of de vellen onverkocht in de handen der Supercargas laten; 't welk beide partijen wel wisten, dat

dat w
wijn v
met a
twee r
en een
vijftig

Eind
rijen v
Oost-I
lers: e
veel h
dit bo
Noorka
rijksdal
vellen,
den va
zend C
van *Ca*
Koning
daar na
welk o
kust ge
waren,
gedaan:
Konijne
zijn,
aan de
dat de
Weshal
met de
wisfels
kelijk
Bij
kort na
weinig
tetreffer

dat wij, zo mogelijk, gaarn wilden vermijden. Midlerwyl verkochten wij een goed gedeelte van den uitschot met aanmerkelijk voordeel, als de Beverstaarten voor twee rijksdalers het stuk, de *Robben* vellen voor vijf, en een klein gedeelte stukken en brokken voor vijf en vijftig rijksdalers.

Eindelijk den 26 van Louwmaand werden onze Pelterijen verkocht en geleverd aan de Supercargas, van de Oost-Indische Maatschappij, voor vijftig duizend rijksdalers: en hoe zeer wij te voren reden hadden, om een veel hooger prijs te wachten, waren wij thans met dit bod vrij wel te vreden. De Pelterijen, welke de *Nootka* had aangebracht, waren pas geleden voor 9750 rijksdalers verkocht; zeven honderd schoone *Zee-Otter* vellen, de lading van de *Imperial Eagle*, waren in handen van eenen der reders die te *Canton* woonde. Duizend *Otter* vellen waren door de *Spaansche* zendelingen, van *California* en dat gedeelte der kust, welke zich naar *Koning Georges-Sound* uitstrekt, naar *Manilla* en van daar naar *Canton* gezonden. Twee *Fransche* schepen, welk om ontdekkingen te doen, aan de *Amerikaansche* kust geweest hadden, en onlangs te *Macao* aangekomen waren, hadden twee honderd beste *Zee-Otter* vellen opgedaan: en eindelijk waren er een groot aantal zwatte Konijnen en *Robben* vellen, welke hier nog al geacht zijn, uit *Engeland* aangevoerd. Deze alle op eenmaal aan de markt gebracht, hadden dezelve zodanig overkropt, dat de *Chinezen* nauwlijks eenige vellen wilden koopen. Weshalven onze Kapteins zekerlijk een wijzen stap deden met de onzen aan de Supercargas te verkopen, en goede wissels in betaling te nemen, 't welk ons vertrek merkelijk bevorderde.

Bij een der eerste bezoeken, welke Kapt. PORTLOCK kort na zijne aankomst te *Canton* aflegde, stond hij niet weinig verbaasd aldaar zijnen ouden vriend TIJAANA aantetreffen, die den Kaptein aanstonds herkende, en ten

1787.
Winterm.

1788.
Louwmaand.
26

1788. uitersten aangedaan was over deze ontmoeting. Hij drukte hem met de grootste hartelijkheid in zijne armen, en rustte met zijn hoofd op deszelfs schouder; terwijl de tranen in menigte over de wangen biggelden, en het vrij lang duurde eer hij wederom tot zich zelven gekomen, en bedaard genoeg geworden was, om den naam van zijne oude kennis *POPOTE*, te kunnen uitbrengen. Wanneer vervolgens de eerste vervoeringen van blijdschap, over deze onverwachte ontmoeting een weinig over waren, vond hij veel vermaak, om rakende zijne vrienden, op de *Sandwich-Eilanden*, allerhande verplijgende vragen te doen.

Toen Kapt. *MEARES* te *Atoui* was, had *TIJANA* zich begeerig getoond om naar *Brittanje* te gaan; en was dus aan boord en mede naar *Macao* genomen. Aldaar was hij gebleven onder het opzicht van deszelfs eersten Stuurman, *Mr. ROSS*, van wien hij ongemeen veel werks maakte. Zij vertoefden eenigen tijd te *Macao*, waar men *TIJANA* gemeenlijk liet wandelen daar het hem lustte; bij welke gelegenheid hij altijd eene schoone vederen muts en mantel droeg, nevens eene spiets in de hand, om te toonen dat hij een man van rang en aanzien was. Andere klederen te dragen geviel hem niet, behalven de *Maro*, welke van de *Sandwich-Eilanders* altijd om hun midden gedragen wordt; daar echter zulk een voorkomen niet te wel voegde in een beschaafd land, deed *Mr. ROSS* hem een dun Satijnen vest en broek maken, welke hij in den beginne met weezin aandeed, doch die hem beter gevielen, toen hij er eenigzins aan gewend was. Schoon geen Roomschezinde, bezocht hij echter naarstig de kerken te *Macao*, en nam naauw acht op het gedrag der bewegingen, en de lighaams gestalte der vergaderde gemeente, staande of knielende gelijk zij deden, en zich veel moeite gevende om al bunne bedrijven en houdingen zo veel mogelijk na te bootzen.

met de zwaarte der klederen die hij droeg

tot

II

Zijn

Zijn edele en grootmoedige inborst, straalde bij verschillende gelegenheden duidelijk door. Eens ging hij in een fruit-winkel, zocht een half dozijn Orange Appelen uit, en gaf aan de fruit-verkoopster een paar spijkers voor dezelve; het welk naar zijne gedachten, aangezien de kostbaarheid en de groote waarde der spijkers in zijn land, een zeer ruime en zelfs overbodige bering was. Ook gaf hij haar te kennen, dat hij niet slechts de Orange-Appelen betaalde, maar haar bovendien eene vereering schonk: maar de goede vrouw was met dezen prijs maar gansch niet te vrede, en reeds bezig om een gansch oproer te maken, met te razen en te schelden, dat men haar niet wilde voldoen, toen eenige Heeren, die gelukkig bij TIJAANA waren, haar naar genoeg betaalden en tot bedaren brachten.

Toen de *Koningin Charlotta* op de rede van *Macao* kwam, gingen Mr. ROSS en TIJAANA met Kapt. DIXON naar *Wamoa*: op welke korte reis TIJAANA, dikwerf zijnen afkeer van de *Chineezen* te kennen gaf, inzonderheid van de gewoonte om de vrouwen op te sluiten, en buiten het gezicht van alle vreemdelingen te houden. Hij scheen een vooroordeel opgevat te hebben, zo wel tegen derzelver houding en ligchaams gestalte, als tegen de zeden en gewoonten, welk vooroordeel zelfs tot haat en vijandschap aangroeide; in zo verre dat hij eenmaal op het punt stond om den loots, wegens eene kleine belediging over boord te werpen.

Te *Canton* gekomen zijnde, lieten de Heeren van de *Engelsche* Faktorijs, zich zeer veel aan hem gelegen liggen: hij werd dikwijls van dezelve uitgenoodigd, en ontving alle beleefdheden, welke hunne achting en eerbied voor zinen rang en waardigheid konden doen bliken. Ook werd hij van de overige lieden van alle klas'en te *Canton*, niet minder geliefkoosd en bewonderd.

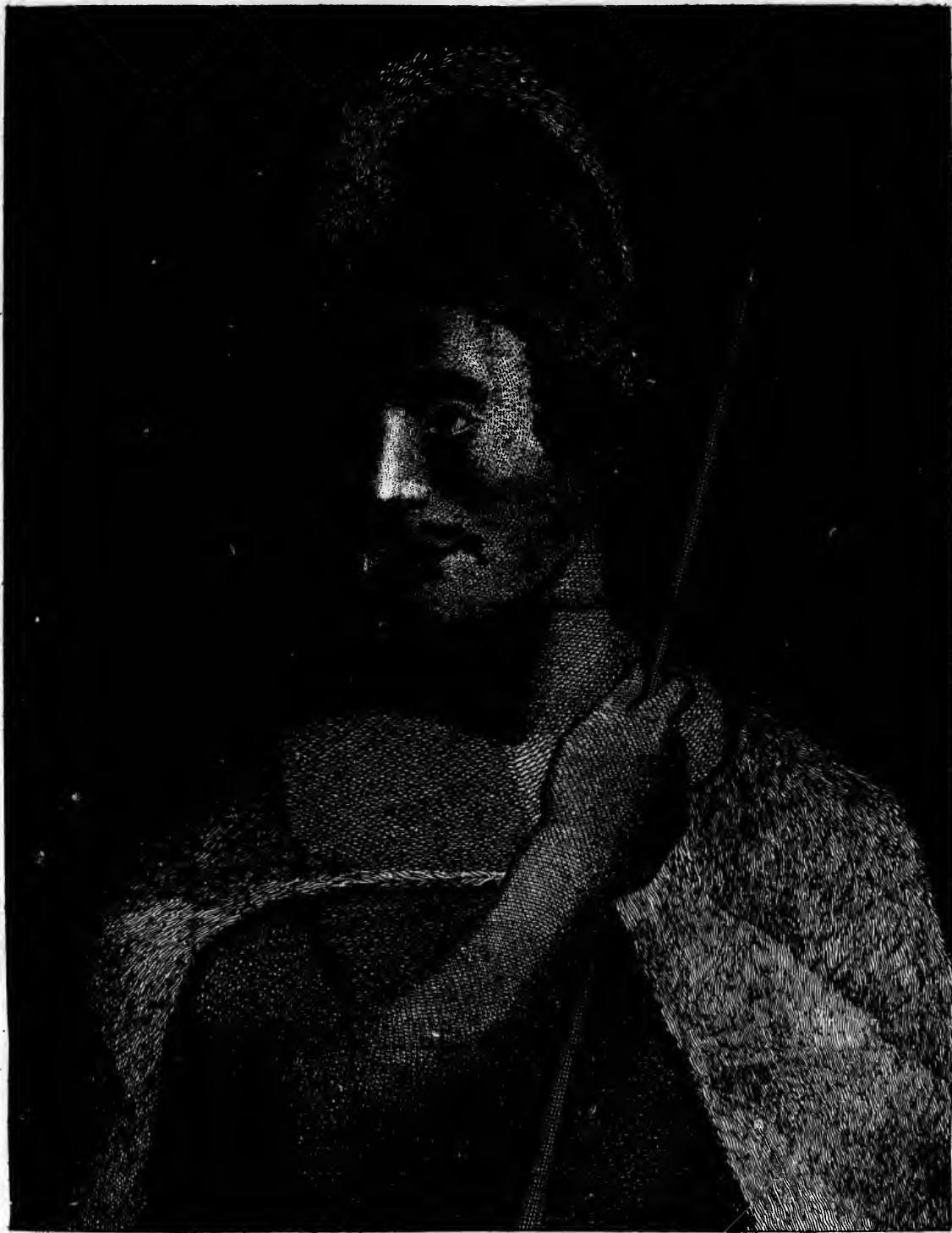
Kaptein TASHER, van het *Oost-Indische* schip de *Milford*, gaf onder anderen eene kostbare maaltijd aan

1788.
Loumaand.

eenige *Engelfche* Heeren , waar onder zich dan ook TIJAANA bevond. Na den eten op het dek zijnde waren er eene menigte arme *Tartaren* in kleine *Jampans*, of schuitjes , om het fchip, vragende om een aalmoes, gelijk zij bij dergelijke gelegenheden van maaltijden en feftijnen gewoon zijn: TIJAANA onderzocht aanftonds wat deze lieden fcheelde en vernemende dat zij Bedelaars waren, die om den afval van de tafel kwamen bidden , toonde hij zich daarover zeer aangedaan zeggende dat het hem zeer fmerfte menfchen te zien, die gebrek aan voedzel hadden; dat hem zulks ten eenen male vreemd voorkwam, vermits er te *Atoui* zulke menfchen niet waren. Voorts fcheen hij zeer ongeduldig te zijn, om hen te helpen eu werd een zeer lastige voorfpraak hunnent wege. Des Kapteins milddadigheid maakte fchielijk een eind aan zijne ernftige voorbede , daar dezelve alle de aangebroken fpijzen , zijnde een groote hoop , op het dek liet brengen en door TIJAANA onder de arme *Tartaren* uitdeelen ; 't welk hij met de ftiptfte gelijkheid en onzijdigheid verrichtte , terwijl het vermaak en genoegen onder het uitvoeren van deze taak in zijne oogen en gansche houding zichtbaar doorftraalde.

Kapt. PORTLOCK vrieg hem daarna of hij nu mede wilde gaan naar *Brittanje*; maar hij gaf denzelven ten antwoord dat hij gedacht had er na verloop van twaalf manen te zullen geweest zijn en dat hij nu liever naar *Atoui* wilde terugkeeren. Zo het ons voorkwam , had Kapt. MEARES zich wederom tot eene tocht naar de Kust van *Amerika* , voor *Portugeefche* rekening , laten aannemen en beloofd om TIJAANA in het voorbijgaan op *Atoui* afzetten. De Heeren te *Canton* hem een duurzaam blijk van hunne vriendschap en achting wilstende geven , voorzagen hem van alles wat nuttig of aangenaam zijn konde , als Stieren , Koeijen , Schapen , Geiten , Konijnen , Kalkoenen en dergelijke , gelijk ook Orangeboomen , Mangoes en verfchillende zoorten van plan-

n ook
de wa-
mpans,
lmoes,
den en
nftonds
Bede-
wamen
n zeg-
n, die
eenen
e men-
ldig te
voor-
maak-
, daar
groote
A on-
net de
rijl het
te taak
traalde.
mede
en ten
twaalf
er naar
, had
aar de
laten
bijgaan
n een
g wil-
tig of
nepen,
k ook
n van
plan-

T ij A A N A .

P
Z
Z
li
b
re
m
z
h
n
o
S
w
b
fo
g
d
d
L
n
le
v
k
p
n
h
v
n
la
h
le
v
to
v

planten: zo dat zijne behouden overkomst met alle deze dingen voor zijn Vaderland van hooge waarde zijn zal en tevens een vereerend getuigenis bij zijne landslieden van de uitstekende achting waarmede men hem behandelde, en hoe hij gezien en bemind was van alle rangen en staden des volks te *Canton*.

1788.
Louvmaand.

TIAANA is rijzig, zijnde zes voeten en twee duimen hoog en zoo wel gemaakt, dat men maar zeldzaam juister evenredigheid van gestalte zal aantreffen. Hij helt een weinig naar het zwaarlijvige, heeft een aangename en levendige houding en een schoon doordringend oog. Doch de nevensgaande Plaat, gemaakt naar eene Schilderij, waarvoor hij te *Canton* gezeten heeft en welke hem uitstekend geleek, zal den lezer dezen man beter doen kennen, dan de uitgebreidste woordelijke omschrijving.

Onze schepen tot het innemen van eene lading Thee gereed gemaakt en door twee Kapteins van de *Oost-Indische* Maatschappij nagezien en goedgekeurd zijnde, werden dezelve daarmede bevracht en wij hadden den 30 van Louvmaand de volle lading aan boord. Weshalven ons niets van ons vertrek terug hield, dan het overschot der vellen, welke ter onzer beschikking gelaten waren, en waarvan wij slechts een gedeelte verkocht hadden. Eindelijk verkochten wij dit alles nevens eene partij vuursteen, gespen en dekens voor duizend rijksdalers aan een oud *Chineesch* Koopman CHICHINQUA genaamd, die ons verhaalde dit goed alleen te koopen om ons vertrek te verhaasten, vermits het jammer was, dat twee zulke kleine schepen om zulk eene beuzeling, tot zware kosten langer opgehouden wierden: en zo het scheen, meende hij dit oprecht; althans zijn volk zag de vellen bij de levering voor louter uitschot aan, hoewel zij een maand vroeger viermaal zo veel zouden gegolden hebben, doch toen hadden wij geene vrijheid om een enkel stuk te verkoopen.

30

1788.
Sprokkelm.
5

Eindelijk dus onze zaken afgedaan, en ons van water voorzien en in allen opzichte zeilree gemaakt hebbende, ligteden wij het anker op den 5 van Sprokkelmaand en kwamen den 9 op de rede van *Macao*, om van daar de terugreis naar het Vaderland aantenemen.

Hoe bekend *China* of eigenlijk de omtrek van *Canton* ook zijn moge, willen wij hetzelfde echter niet verlaten, zonder onzen lezren het een en ander van onze waarnemingen medetedeelen.

Bijaldien men zijn gevoelens omtrend dit land moest opmaken uit de indrukzelen, welke deszelfs eerste vertooning voortbrengt, zoude hetzelfde gewisfelijk zeer onvoordeelig zijn; daar er in de ganfche fchepping niet wel een land van fchraler, onvruchtbarer en akeliger aanzien zijn kan dan de *Lema-Eilanden*, en zelfs de ganfche ftreek van de rede van *Macao* tot aan de *Bocca Tigris*. Maar van daar begint het uitzicht optehelderen; de Rivier neemt hier eenen kronkelenden loop en bij elke bogt doet zich een nieuwe tak van dezelve aan het gezicht op, van welken er vele door de natuur en andere door kunst en vlijt gevormd zijn. Aan alle kanten ziet men talrijke Dorpen en eene fraaije verfeidenheid van fchoone Landfchappen, welke door valleijen en zagtkens klimmende heuvelen aangenaam afwifelen. Verheven Pagoden verfieren de toppen der bergen; de hooge gronden zijn bedekt met verfehillende boomen, welker groen gedurig afwifelt en eene eeuwige lente gelijkt, terwijl de vlakten met groote Zuiker- en Rijst velden zijn opgefchikt.

Met alle de voordeelen van natuur en kunst verliezen echter deze gezichten, hoe verrukkend ook op eenen afftand, bij eene nadere befchouwing, zeer veel van hun fchoon. Het land is van eenen losfen zandigen grond en de oppervlakte der aarde prijkt op verre na niet met zulk een fchoon groen, als op de *Briſche* vlakten gezien wordt, en fchijnt niet zeer gefchikt voor wei-

weilard
De
hooge
met
hier
kende
ren ee
Indien
De
zond
verand
eenen
aan de
re vo
ken d
mak e
te Ara
Wan
rien we
Franch
Pruifch
haat te
met de
ge jare
ton, ma
houden
zenden,
zouden
Camio
po. De
ven, he
carga's
ene re
de op e
doch di
gemaaklij

weiland, noch over het algemeen voor de koornteelt. De Dorpen, schoon vele in getal en volkrijk in een hoogen graad, zijn met weinige uitzonderingen overstelpt met gebrek en armoede. De hoeveelheid Rijst, welke hier verbouwd wordt, schijnt op verre na niet toereikende: om de ingezetenen te voeden, daar er alle jaren eene aanzienlijke menigte uit *Manilla* en de *Oost-Indien* wordt aangebracht.

1788.
Sprokkelm.

De luchgesteldheid te *Wampo* is ten uitersten ongezond en men ondergaat er zulke schielijke en groote veranderingen, dat wij den Thermometer meermalen in eenen dag van 41 tot 86 gr. zagen klimmen. Het land aan de Noord-Oostzijde is laag en moerasig en de zware vochtige dampen, welke hetzelfde opgeeft, veroorzaken dikwijls koortzen en buikloop; welk laatste ongemak echter niet weinig wordt aangezet door de menigte Arak, welke het zeevolk overmatig drinkt.

Wampo is de verzamelpplaats der schepen van alle natien welke op *China* handelen. Men ziet er *Engelschen*, *Franschen*, *Hollanders*, *Deenen*, *Zweeden*, *Italianen* en *Pruisschen*. De *Amerikanen* schijnen insgelijks hunnen haat tegens de Thee afgelegd en den handel deswegens met de *Chinezen* geopend te hebben. Tot voor weinige jaren hadden de *Duitschers* ook eene factorij te *Canton*, maar thans heeft de *Koizerlijke* Maatschappij opgehouden te betalen en durft geene schepen naar *China* zenden, uit vreeze dat dezelve voor de vorige schuld zouden worden aangehouden.

Canion ligt aan de Rivier omtrent vier uur van *Wampo*. De verschillende natien, welke op *China* handel drijven, hebben er factorijen, alwaar de Consuls of Supercarag's hun verblijf houden. Zij maken met elkander eene redelijk schoone reeks van gebouwen uit, staande op eene soort van kaai, langs den kant der Rivier; doch die der *Engelschen* is verre weg de fraaiste en gemakkelijkste. Geene der Faktoren mogen echter na het ver-

1788. vertrek der schepen te *Canton* blijven, maar gaan altijd
 Sprokkelm. met het laatste schip naar *Macao*, waar zij tot de aankomst der schepen in het volgende jaar vertoeven.

Behalven deze nationale, zijn daarnevens ook nog een aantal bijzondere factorijen, welke door de verschillende Scheeps-Kapteinen bezet worden, die dezelve voor den tijd van hun verblijf alhier van de Hongkooplieden huren; aangezien zij zich gemeenlijk te *Canton* ophouden, om hunne zaken zo met de Supercargas, als hunne bijzondere, des te gemaklijker te kunnen verrichten.

Achter deze factorijen ligt de stad en de voorsteden van *Canton* van welke niet veel te zeggen valt; vermits geen vreemdeling binnen de poorten wordt toegelaten. De straten der voorsteden zijn over het algemeen bij uitstek naauw en ongemaklijk, schoon tamelijk rein, als zijnde met breede platte steenen geplaveid. Zij bestaan geheel en al uit winkels en pakhuizen van de verschillende neeringen en handwerken, welke hier gedreven worden; deze zijn zomwijlen van eene groote uitgestrektheid, doch zeer zelden van meer dan eene verdieping.

Canton is ten uitersten volkrijk; maar niets kan de moeijelijkheid eener juiste begrooting van het getal der ingezetenen beter aantoonen, dan de verschillende gevoelens der onderscheiden Schrijveren, die dit stuk met opzet behandeld hebben: daar zommigen op een miljoen, anderen slechts op tachtig duizend gerekend hebben. Mischien komt de berekening van Kapt. KING, die het getal der inwooneren op honderd en vijftig duizend aanslaat, het naaste aan de waarheid. Behalven dezen is er nog eene verbaazende menigte menschen, die geheel en al op het water leven in schuiten, welke *sampans* genoemd worden; ten getal van ten minsten veertig duizend zielen. Het grootste gedeelte dezer arme menschen heeft een onzeker bestaan uit de vischerij en den eenen of anderen geringen arbeid, welke nu en dan langs den oever voor hun te verrichten valt. Anderen wederom

varen, gelijk de *Londensche* schuitevoerers, op vracht van plaats tot plaats. Voor twee rijksdalers huurt men eene knappe *sampan* met goed gerijf voor acht of tien menschen om van *Wampo* naar *Canton* te varen. Deze schuiten zijn van binnen als een goed vertrek, opgesierd met een tafel en stoelen voor de reizigers. Zij hebben tralie vengsters van paarlemoer en zijn netjes met Bamboesriet overdekt.

1788.
Sprokkelm.

Het gemeene volk leeft louter van Rijst en mischien een weinig Visch om er even eenigen smaak aantegeven: terwijl de Mandarijnen en kortom ieder een, wiens omstandigheden zulks toelaten, zich in allerlei overdaad vermesten en inzonderheid zeer gesteld zijn op smakelijke sausen en sterk aangezette spijzen. De gewoone voortbrengzelen van den Moestuin als Kool, Wortelen, Groenten, Knollen, Aardappelen enz. zijn hier in grooten overvloed, en evenwel is het gemeene volk zoo arm, dat het dezelve maar zeer zelden kan bekomen.

De handwerkslieden in de verschillende fabrieken zijn zeer vernuftig en bedreven. Van het porcelein behoeven wij niet te spreken. Hunne menigerhande patronen van zijden en fluweelen stoffen zijn aardig en van een goeden smaak, maar in deugdzaamheid en duurzame schoonheid moeten dezelve voor de weefgetouwen in *Spitalfields* onderdoen. In kabinetwerk en het verlakken, munten hunne werklieden in handigheid en smaak uit; alleen maken zij meestal dingen tot louter sieraad, en van weinig gebruik.

De *Chinezen* dragen het hair op eene zonderlinge wijze, scherende het hoofd kaal, uitgezonderd eene kleine ronde plek op den kruin: doch deze terwijl zij nog kinderen zijn, dikwijls geschoren zijnde, groeit er het hair naderhand zeer lang en wordt in eene zindelijke drie-voudige vlecht gedragen. De vrouwen laten haar hair groeijen en binden het met kringwijze vlechten kegel-

1788.
Sprokkelm.

vormig zamen boven op het hoofd, in welk kapzel de voornamste lieden vele sieradien dragen.

Omtrent de regeering kunnen wij niet veel zeggen. De Keizer is van *Tartaarsche* afkomst en kan misschien een willekeurig Vorst genaamd worden. Althans de ondergeschikte deelen van het staatsbestier, gelijk bij voorbeeld de tollén, hebben wij bij ondervinding als zoodanig leeren kennen. Daarentegen zijn er onloochenbaare bliken, dat hun inwendig bestier, in vele opzichten beter is ingericht, dan in eenig land van de waereld: want de *Engelsche* Supercarga's laten, bij hun vertrek van *Canton*, dikwijls meer dan honderd duizend pond sterling achter, zonder eenige andere verzekering, dan het zegel van de Hongkooplieden en Mandarijnen; en de Kapteins vertrouwen hunne bezittingen in de bijzondere factorijen, zonder den minsten schroom, aan *Chinesche* bedienden, en men heeft bijna nooit van eenige ontrouw daaromtrent vernomen.

Offchoon de *Chinezen* zeer gesteld zijn op smakelijke spijsen, eeten zij echter niet meer dan tweemaal daags, des morgens te tien en des middags te vijf uren. De ruschtentijd wordt van de genen, die niets om handen hebben, met roken, Thee drinken en het afleggen van bezoeken doorgebracht.

De *Chinesche* taal is bij uitstek moeilijk te verstaan, niet wegens hare rijkheid, maar in tegendeel om dat het zelfde woord verschillende beteekenissen heeft, welk door eene verschillende uitspraak onderscheiden worden, indiervoegen dat de verscheiderleije toonklank, dikwerf door een soort van zangerigen toon wordt uitgedrukt: zo dat het bijna niet mogelijk is dat een gezelschap *Chinezen* elkander goed zoude kunnen verstaan, wanneer zij verplicht waren om zachtkens te praten. Er is ook geene waarschijnlijkheid dat dit hoofdgebrek hunner taal immer zal verbeterd worden. De Mandarijns zetten er zich toe om met willekeurige karakters te schrijven, ten einde van

van het gemeene volk niet verstaan te worden; maar dit belet noodzakelijk dat de taal immer op eenen vasten voet gebracht en voor de gansche waereld verstaanbaar gemaakt kan worden.

Hun gewoone schrijftrant is in kolommen van boven naar beneden even gelijk wij onze geldsommen met cijfers schrijven; maar zij beginnen aan den rechterkant van het papier en eindigen aan den linker.

Zij bedienen zich van de decimaal rekening en rekenen dus alles met tientallen. Van het optellen door middel van geschreven cijfferletteren hebben zij geen denkbeeld; doch zijn zeer knap in het zamentrekken van evenveel welke sommen door middel van houten balletjes, welke in een platte doos langs dunne spillen verschoven worden.

Het voornaamste geld welk hier omgaat zijn *Spaansche* rijksdalers. De eenige munt van dit uitgestrekte rijk is een gemeen koperen stukje, *cash* genaamd, waarvan er tien ongeveer de waarde van een stuiver uitmaken.

Hun Godsdienst is volstrekt *Heidensch*, en elk huisgezin heeft zijn eigen God, zijnde een beeld meestal op eene zeer in het oogvallende plaats staande en met eene mentgte grillige versierzelen opgespronkt, bij het welk zij des nachts bestendig licht branden. Alle de schuiten op de Rivier hebben in de achterstevens insgelijks eene plaats voor *Jos*, of het Afgodsbeeld geschikt, welke zij des nachts ook zorgvuldig verlichten. Onder tuschen vindt men er velen, zelfs onder het gemeen, wier oordeel verlicht genoeg is om de valsheid van zulk een dwazen Godsdienst in te zien en die een ongezien, onzichtbaar en van eeuwigheid bestaand Opperwezen geredelijk erkennen.

De veelwijverij is hier, zonder eenige bepaling, geoorloofd en de voornamste lieden hebben in het gemeen een groot aantal vrouwen, en nochtans is deze vrijheid dikwerf ongenoegzaam ter voldoening van huone onna-

1788.
Sprokkelm.

tuurlijke lusten. Zij beletten zeer zorgvuldig allen omgang van vreemdelingen met hunne vrouwen en wanneer zij iets van dien aart ontdekken, moet de vreemdeling zulks gewisfelijk met de gevangenis of een zware geldstraffe boeten.

Het is nog al aanmerkelijk, dat een volk, welk met de meeste beschaafde natiën eenen uitgestrekten handel drijft, en in velerhande kunsten groote vorderingen gemaakt heeft, zo volstrekt onkundig is in de Muziek, als de *Chineezen*. De troep, welke zijne Excellentie, den *Hoppo*, bij het meten van onze schepen verzelde, en gewisfelijk in het gevolg van zulk een aanzienlijk Personaadje uit de eerste virtuosen zal zijn zamengesteld geweest, bestond uit twee koperen bekkens, gelijk de *Engelsche* handtrommen, en drie of vier fluiten, welke vele overeenkomst met een doedelzak hadden; terwijl het geheel een Muziek maakte, gelijk aan een gentsnijders hoorn of het gesnater der Ganzen. In ernst, zij hebben niet het geringste denkbeeld van melodie, en worden door de Wilden van de *Noord-West Kust van Amerika* ten dezen opzichte merkeliik overtroffen.

China levert Osfenvleesch, Schapenvleesch, Spek, Ganzen, Eendvogelen, Hoenders enz. De Runderen zijn 'er tamelijk goed, doch zeer klein, wegende het vierendeel slechts van vijftig tot zeventig ponden. De Varkens zijn van een bijzonder soort, aanmerkelijk vet en dikwerf met slepende buiken. Het Gevogelte is op verre na niet zo goed als in *Engeland*.

Alles wordt er bij het gewicht verkocht, en wel met *caddijs* en *pekels*, Eene *caddij* staat gelijk met 20 $\frac{1}{2}$ *Engelsche* oncen, en honderd *caddij* maken een *pekel*. De *Compradors*, die de schepen met levensmiddelen voorzien, wegen alles levendig, en laten geen kunstgreep onbeproefd, om het Vee zwaar te doen wegen. Zij doen het steenen doorflikken, of geven het zout om het dorstig te maken; in het kort, zij doen alles wat mogelijk is, om

om hunne klanten te bedriegen en zeer grof te snuiten: gelijk de *Chinezen* in het gemeen, en met zeer weinige uitzondering, voor schalken en bedrivers gehouden worden.

1788.
Sprokkelm.

Voor ons vertrek uit *China*, kregen wij door middel van een goed Vriend het volgende verslag, van het gansche beloop des Pelthandels, en meenen het zelve den handel drijvenden lezer, niet te mogen onthouden.

Kaptein HANNA kreeg op zijnen eersten tocht in *Koning Georges-Sound* 560 *Zee-Otter* vellen, welke in Lentemaand 1786 te *Canton* verkocht werden voor verschillende prijzen van 60 tot 10 Rijksdalers het stuk, en met elkander 20,600 Rijksdalers opbrachten. Zijn tweede tocht, waar van hij in Sprokkelmaand 1787 terug keerde, was minder voordeelig, hebbende hij slechts 100 geheele vellen, en 300 stukken van verschillende grootte kunnen opdoen, waar van de eersten voor vijftig, en de laarsten voor tien Rijksdalers het stuk verkocht wierden, ten bedrage dus van 8000 Rijksdalers.

Deze min gelukkige uitslag was veroorzaakt, door dien de Kapteins LORIE en GUISE, hem in *Koning Georges-Sound* waren voorgekomen, die er ruim zes honderd vellen hadden ingeruild, welke zij in Grasmaand 1787 voor vier en twintig duizend Dollars verkochten.

De lading van Kaptein MEARES, welke behalven het uitschot, op 357 vellen geschat werd, bracht bij verkoop in Loumaand 1788, 14,242 Rijksdalers op. De vijftig beste vellen werden met eenennegentig, en de vijftig daar aan volgende met zeventig Rijksdalers het stuk betaald.

Kaptein BERKELEIJ had acht honderd vellen, meestal van de eerste hoedanigheid, verzameld. Zij waren bij ons vertrek noch niet aan den man gebracht, doch op dertig duizend Rijksdalers gesteld.

De *Spanjaarden* hebben in de beide laatste jaren, insgelijks Pelterijen naar *China* gebracht, welke omstreeks hunne volkplantingen van *Montererij* en *San Francisco*

1788.
Sprokkelm.

vallen, en alle van eene zeer slechte soort zijn. In 1787 brachten zij 200, en in het begin van dit jaar 1500 vellen te *Canton*, welke van de genoemde plaatsen naar *Acepulco*, en van daar met het jaarlijksche galloen naar *Manilla* gevoerd waren. Zij waren bij ons vertrek insgelijks noch onverkocht.

De *Astrolabe* en de *Boussole*, twee *Fransche* schepen, onder het bevel van de Heeren PEIROUSE en DE LANGLE, in 1785 op ontdekkingen uitgezonden, brachten in Loumaand 1787 zes honderd vellen te *Canton*, van dezelfde soort als de *Spaanschen*. Zij werden door de *Zweedsche* Supercargas voor tien duizend Rijksdalers verkocht.

Onze vellen hebben alles in alles, 54,857 Rijksdalers opgebracht: en men kan daar uit zien hoe wisselvallig de prijzen te *Canton* zijn; daar er onder onze 2552 vellen ten minsten twee duizend waren, welke vijftig Rijksdalers hadden behoren op te brengen.

Hoe vele Pelterijen de *Rusfen* op de *Amerikaansche* kust weten magtig te worden, kan men niet gemakkelijk te weten komen; vermits zij dezelve nimmer te *Canton* aan de markt brengen. Maar daar het vrij zeker is, dat zij hunnen handel niet ver ten Oosten van *Cooks-Rivier* uitstrekken, en deze oort minder *Zee-Otters* oplevert dan *Koning Georges-Sound*, mogen wij haast vaststellen, dat zij er niet boven vijf honderd jaarlijks zullen kunnen opdoen.

Evenwel is uit deze korte schets gemakkelijk op te maken, dat er met dezen handel groot voordeel te doen zoude zijn, indien dezelve maar eenmaal op een vasten voet gebracht ware, waar toe het aanleggen eener Faktorijs op de kust, het geschikte middel schijnt, en zulks wel aan het Noordeind der *Koningin Charlotta-Eilanden*, als zijnde ten naasten bij in het midden tusschen *Cooks-Rivier* en *Koning Georges-Sound* ten Zuiden, van welke laatste de vellen gewisfelijk van veel minder waarde zijn. Twee klei-

kleine vaartuigen waren niet alleen genoegzaam, om alle de vellen in de reeds bekende Baaijen op te halen, maar ook om tevens de nog onbekende gedeelten der kust te doorzoeken; terwijl er bovendien nog andere dingen van waarde aan deze kust te bekomen zijn, als Ginseng, Koper, Traan, Timmerhout en andere; terwijl er insgelijks eene verbazende menigte *Zalm*, zoude kunnen ingezouten of gedroogd worden. Zo veel althans is zeker, dat een gevestigde vaart en handel op deze kusten de driftigste verwachting der ondernemers niet zoude te leur stellen.

1788.
Sprokkelm.

Van onze te huis reize hebben wij niet veel bijzonders mede te deelen. Den 9 van Sprokkelmaand gingen wij van de rede van *Macao* onder zeil, en kwamen den 29 voor de *Straat* van *Banca*, welke wij na wat zukkelen, den 4 der volgende maand door raakten. In dien tusschentijd, verloor Kaptein DIXON zijnen Chirurgijn, die reeds voor ons vertrek van *Wampo* ziek geweest was, en de eenigste was van al het volk, die niet met de *Koningin Charlotte* in het Vaderland terug keerde.

9

Den 13 kwamen wij bij *Noorder-Eiland*, op de kust van *Sumatra* ten anker, alwaar wij nieuwen voorraad van brandhout deden kappen. Dit Eilandje heeft niet meer dan twee mijlen in den omtrek, en is ten eenen male met bosch bedekt en onbewoond. De inwoners van *Sumatra* zijn *Maleijers*, welke in maakzel en wezenstrekken, eene in het oog lopende gelijkheid hebben met de *Sandwich-Eilanders*. Alleen zijn dezelve wat donkerer van kleur, 't welk naast denkelijk aan de overgroote hette der luchtstreek is toe te schrijven. Wij kochten van de *Maleitsche* schuiten wat *Schildpadden*, *Gevogelte* en *Vruchten*, doch de *Hollanders* schenen zelfs in dezen kleinen handel de handen te hebben, althans het was een *Hollander*, die ons deze dingen verkocht.

Lentemaand.

13

Den 16 gingen wij wederom onder zeil naar de *Straat* van *Sunda*, en lieten den 22 wegens de slappe wind en ster-

16

1788.
Lenkemaand.

sterken stroom het anker vallen, niet ver van het Eiland *Cracatoa*; welke omstandigheid wij ons ten nutte maakten, om onze ledige watervaten te vullen, en een goed deel Kokosnooten en Kauwoerden te koopen. Of schoon dit Eiland ongetwijfeld het gezondste van dezen oort is, vonden wij weinig inwoners op het zelve, en die er waren schenen *Maleijers* te zijn. Deze geringe bevolking is waarschijnlijk daar aan toe te schrijven, dat dit Eiland weinig van de schepen wordt aangedaan, welke meestal naar het *Prinses-Eiland* zeilen: alwaar insgelijks, allerehande ververfchingen te bekomen zijn, en de waterplaats veel gelegener is.

24

Den 24 s'morgens gaf Kapt. PORTLOCK sein om het anker te ligten, en des anderen daags raakten wij niet zonder gevaar, tusfchen het *Prinses-Eiland* en den uithoek van *Java* door, en de *Straat Sunda* uit, waar na wij besloten om zonder na elkander te wachten, met den meesten spoed naar het Eiland *St. Helena* te stevenen.

Onze vaart gedurende deze maand, was de verdrietigste en verre de ongezondste geweest van de gansche reis, inzonderheid bij het doorzeilen van de *Straat van Banca*. De kust zo wel van dat Eiland als van *Sumatra* is laag, vlak en moerasig; en daar wij bijna geen wind hadden, was het weder bij uitspek heet en zoel; zo dat de hitte het volk mat en ziekelijk maakte, en er niemand was, die er niet min of meer door wierd aangedaan. Gelukkig hadden wij nog een goeden voorraad van koortsbast aan boord, welk het volk regelmatig gebruikte, en waar van wij de beste uitwerking bespeurden. Er openbaarde zich niet het minste teeken van scheurbuik, en alle zieken herstelden, uitgenomen twee van het volk van Kapt. PORTLOCK, die aan den loop stierven.

Zomermaand

Onze reis na het doorzeilen van de *Straat Sunda* tot aan *St. Helena*, waar Kapt. PORTLOCK den 13, en de *Koningin Charlotta* den 18 van Zomermaand het anker lieten vallen, had niets meldingswaardig, alieen hadden

den beide schepen veel storm en slecht weder gehad, doch de *Koning George*, welke dichterbij de *Kaap de Goede Hoop* was langs gezeild, veel minder dan het andere schip, welke in het omzeilen verder van het land gebleven was. 1788.
Lentemaand.

Het opdoen van versche levensmiddelen was ons hoofddoel op *St. Helena*: doch alzo hier vele schepen lagen, kwam het Vleesch maar schraal om; doch Rijst, Aardappelen, Pompoenen en versche Groenten waren er in overvloed te bekomen, en ons volk ving dagelijks een menigte *Makreelen* en *Bonijten*. Zelfs werden er vele gezouten en te droogen gehangen, om op reis te gebruiken. Dan een dag of vier na het vertrek van hier, werden vijf man van de *Koning George*, die er hartelijk van gegeten hadden, een uur daar na zeer ziek, met geweldige hoofdpijn, uitslag en aanmerkelijke zwelling van alle de deelen; welke toevallen na het gebruik van een weinig Olie bedaarden, zonder verder letsel; doch Kaptein PORTLOCK liet evenwel alle de overige Visch over boord werpen. Vervolgens zetteden wij onze reis zonder bijzondere voorvallen, naar het Vaderland voort; waar Kapte. PORTLOCK den 24 van Oogstmaand, en Kaptein DIXON veertien dagen later, met al hun Volk in goeden welstand aankwamen.

E I N D E.

LI

De Planten moeten dus geplaatst worden.

Kaart van de <i>N. W. Kust van Amerika</i> , tegen Bladz.	1.
Gezicht van de <i>Kolen-Haven</i> in <i>Cooks-Rivier</i> .	38.
Gezicht van <i>Gouldings-Haven</i> in <i>Portlocks-Baai</i> .	122.
Gezicht van <i>Portlocks-Haven</i> aan de <i>N. W. Kust van Amerika</i> .	139.
Messen van de <i>Sandwich-Eilanden</i> , enz.	142.
Houten lip-sieraad van de <i>Vrouwen der Charlotta-Eilanden</i> , enz.	185.
Jonge Vrouw van de <i>Charlotta-Eilanden</i> .	195.
Zang van de <i>Indiaanen van Norfolk-Sound</i> .	211.
Een uit hout gesneden Kom van de <i>Charlotta-Eilanden</i> , enz.	212.
TJAANA.	253.

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

